Herkese "İNCİ KÜPELİ KIZ" filminin BÜYÜK BOY afişi

sinema

NİSAN 2004 SAYI: 4 5.000.000 TL.

MERKEZ
ISSN 1304-5695

Dünyayla aynı anda:
Kill Bill: Vol. 2

Oscar'ların gizli galibi
Lost in Translation

Yılın olay filmi
The Passion Of the Christ

Kidman ve Hopkins
"İnsan Lekesi"nde

Ayın DVD'leri

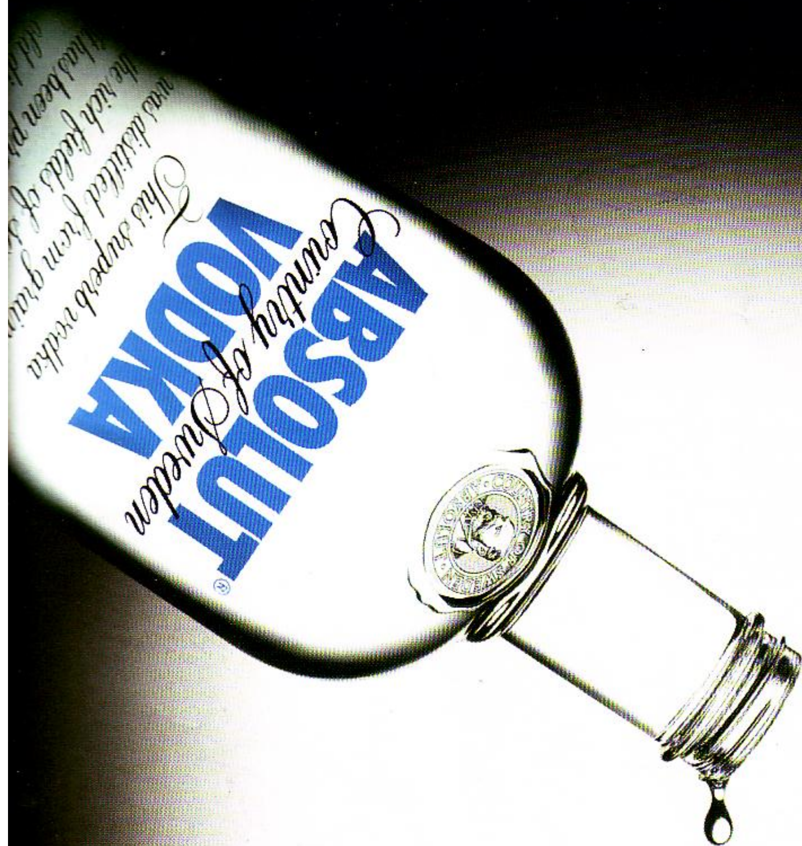
Hidalgo
Along Came Polly
Fifty First Dates

Dillere Destan
25
Açılış Sekansı

Tablo gibi kız
Scarlett Johansson

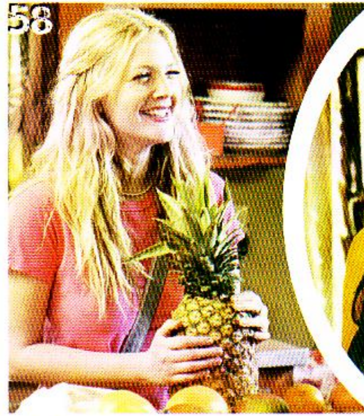
23. Uluslararası İstanbul Film Festivali

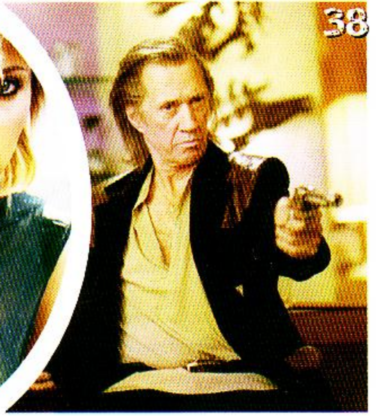
ABSOLUT TRAGEDY.

içindekiler

Nisan 2004

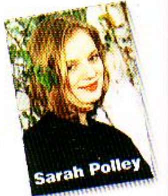
gündem

dosyalar

ayın filmleri

her ay

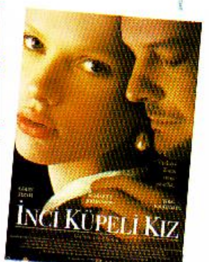

Armağanlar

Büyük boy afiş: "İnci Küpeli Kız"
Koleksiyon kartı: "Mezarını Derin Kaz"
Afişetler: "İnsan Lekesi", "İnat Hikayeleri", "Jüri", "Bekleme Odası"

sinema MERKEZ

İmtiyaz Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. adına
Turgay Ciner

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel

Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet Açar
memacar@yahoo.com

Görsel Yönetmen
Bilgehan Aras
bilgehanaras@hotmail.com

Yazı İşleri
Senem Erdine
senemerdine@hotmail.com
Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com
Burçin S. Yalçın
burcyalc@hotmail.com

Sorumlu Yazıişleri Müdürü
Yusuf Yazıcıoğlu

Yönetim
Genel Müdür Yardımcıları:
Tülay Tosun (Satış - Pazarlama)
Mustafa Y. Çiftçi (Mali - İdari)
Mahmut Övür (Yayınlar)

Üretim: **Gamze Cin Demir**
Tasarım: **Naci Yavuz**
Teknik: **Engin Altuntaş**
Ofset Hazırlık: **Akif Özkaya**

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karlıdağ

Genel Müdür Yardımcısı
Erhan Özdemir *(Finans ve Operasyon)*

Pazarlama ve Araştırma Direktörü
Yonca Ertürk

Reklam Satış Direktörü
Sevgi Lo

Reklam Müdürü
Funda Tolan

Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75

Merkez Dergi Tel: (0212) 426 64 94
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, **No:** 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
İdare Merkezi: Barbaros Bulvarı, Cam Han, **No:** 125, 80700 Beşiktaş İstanbul
Ankara Bürosu: (0312) 468 50 50

Dağıtım
Merkez Dağıtım
Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)

Baskı:
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. Tel: (0216) 585 91 05
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
İşletme Koordinatörü: Kazım Varol

Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

"Kedi: Şapkası Marifetli"

KEDİ: ŞAPKASI MARİFETLİ
THE CAT IN THE HAT

Yönetmen: Bo Welch. Oyuncular: Mike Myers, Alec Baldwin, Kelly Preston, Dakota Fanning, Spencer Breslin, Amy Hill, Sean Hayes. Senaryo: Alec Berg, David Mandel, Jeff Schaffer. Görüntü Yönetmeni: Emmanuel Lubezki. Müzik: David Newman. Kurgu: Don Zimmerman. Yapım Tasarımcısı: Alex McDowell. Yapımcı: Brian Grazer. Süre: 82 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 23 Nisan.

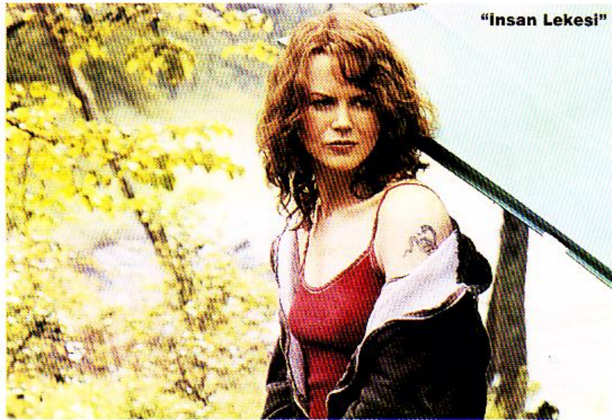
Hiç akıllarından geçirmiyor olsalar bile, Conrad (Spencer Breslin) ve Sally Walden (Dakota Fanning) için bugün çok özel bir gündür. Peki ama bu kadar sıkıcı bir günün neresi özel olabilir? Annelerinin işe giderken emanet ettiği çocuk bakıcısının uyuyakalmış olması mı? Conrad ve Sally gibi iki yaramaz çocuğa "eğlence" sözcüğünü çağrıştıracak her şeyin yasaklanmış olması mı? Pencere kenarında oturup dışarıda yağan yağmuru seyretmek mi? Bütün bunların iki kardeş için hiç de özel olmadığı ortadadır. Hatta bırakın özel olmasını, her şey "hiçlik" denebilecek düzeyde berbat gitmektedir. Ancak 1.90 boyundaki insan görünümlü Şapkalı Kedi'nin (Mike Myers) ansızın ortaya çıkmasıyla her şey değişir. Karşılarında kırmızı-beyaz çizgili silindir şapkasının üzerine çok havalı kırmızı fular takmış konuşan bir kedi vardır. Üstelik eğlenmek ve eğlendirmek için hazırdır. İşte şimdi her şey çok özeldir.

NOTLAR Birkaç yıl önce Dr. Seuss'un kitabından uyarlanan "Grinç" ABD sinema gişelerinde neredeyse o yılı kurtaran film olmuştu. "The Cat in the Hat" de Dr. Seuss'un aynı adlı kitabından uyarlandı ve başrole de gene ünlü bir komedyen, Mike Myers yerleştirildi (Bu rol için önce Tim Allen düşünülmüştü). Geçtiğimiz kasımda ABD'de gösterime giren film ayın bol sayıdaki aile filmlerinden biri. Hollywood'un tecrübeli yapım tasarımcısı Bo Welch'in de ilk yönetmenlik denemesi.

İNSAN LEKESİ
THE HUMAN STAIN

Yönetmen: Robert Benton. Oyuncular: Anthony Hopkins, Nicole Kidman, Ed Harris, Gary Sinise, Clark Gregg, Kerry Washington, Mili Avital, Wenworth Miller, Jacinda Barrett, Harry Lennix. Senaryo: Nicholas Meyer (Philip Roth'un aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Jean-Yves Escoffier. Müzik: Rachel Portman. Kurgu: Christopher Tellefsen. Yapım Tasarımcısı: David Gropman. Yapımcı: Tom Rosenberg, Gary Lucchesi, Scott Steindorff. Süre: 106 dk. Yapım: ABD-Fransa-Almanya. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 2 Nisan.

Coleman Silk (Anthony Hopkins) genç ve gelecek vaat eden bir öğrenciyken ilk aşkı Steena (Jacinda Barret) onun hakkındaki bir sır yüzünden mahvolmuştur. Yıllar sonra itibar gören bir profesör olduğunda ise kariyeri asılsız bir suçlama sonucunda enkaza dönmenin eşiğine gelir. Şimdi esrarengiz bir yabancı olan Faunia'yla (Nicole

"İnsan Lekesi"

Kidman) skandal denebilecek bir ilişki yaşamakta ve bu ilişki onu erotik bir yeniden uyanışla geçmişine geri götürmektedir. Onu yeniden hayata döndüren bu tutkusu, Faunia'nın eski kocası Lester'ın (Ed Harris) devreye girmesiyle tehlikeye düşecektir. Coleman çok geç olmadan gerçek kimliğiyle yüz yüze gelmek zorundadır.

NOTLAR Daha önce şubat sayısında bu sayfalarda yer verdiğimiz film gecikmeli olarak sinemalarımızda.

"Görkemli Hayatım"

GÖRKEMLI HAYATIM
AMERICAN SPLENDOR

Yönetmen: Shari Springer Berman, Robert Pulcini. Oyuncular: Paul Giamatti, Hope Davis, Judah Friedlander, James Urbaniak, Chris Ambrose, Joey Krajcar, Josh Hutcherson, Cameron Carter, Daniel Tay. Senaryo: Shari Springer Berman, Robert Pulcini (Harvey Pekar'ın "American Splendor" ve Joyce Brabner'ın "Our Cancer Year" adlı çizgi roman dizilerinden). Görüntü Yönetmeni: Terry Stacey. Müzik: Mark Suozzo. Kurgu: Robert Pulcini. Yapım Tasarımcısı: Thérèse DePrez. Yapımcı: Ted Hope. Süre: 101 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: PRA Films. Gösterim Tarihi: 30 Nisan.

Harvey Pekar (Paul Giamatti) Virginia'daki bir hastanede dosyalama görevlisi olarak çalışmaktadır. Çalışma arkadaşlarıyla birlikte bu monoton işten kendilerini soyutlayarak sık sık müzikten, Amerikan kültürünün çöküşünden, yumuşak şekerlerden veya yaşamın kendisinden konuşurlar. Harvey günlerini daha ziyade okuyarak, birşeyler yazarak ya da caz dinleyerek geçirir. Dairesinde binlerce kitap ve plak vardır ve bu arşivi Cleveland'da garajlarda kurulan pazarlardan satın aldığı şeylerle sürekli genişler. Bir gün yine böyle bir pazardayken Harvey, müziğe ve çizgi romanlara meraklı Robert Crumb'la (James Urbaniak) tanışır. Aradan yıllar geçer ve Crumb'ın yeraltı çizgi roman piyasasında büyük başarılar kazandığını görür. Bunun üzerine Harvey kendi çizgi romanını yazmaya karar verir. Böylece kendi işçi sınıfı hayatının izlerini süreceği Amerikan Splendor adındaki çizgi romanını yazmaya başlar. Çizgi romanını 1976'da yayımladıktan sonra Harvey yavaş yavaş görkemli bir şöhretin basamaklarını tırmanmaya başlar.

NOTLAR Amerikalı sinema yazarlarına göre 2003'ün en iyi filmlerinden biri. Bu çizgi roman uyarlaması geçen yıl dünyanın dört bir yanından ödüllerle uğurlanmıştı. Hem biçim hem de içerik olarak Hollywood dışı koktuğu ve rutin hayattan yoğun şeyler koparıp seyirciye iletmeyi becerdiği, filme ilişkin olarak kulağımıza çalınanlar arasında.

POLLY GELİNCE
ALONG CAME POLLY

Yönetmen: John Hamburg. Oyuncular: Ben Stiller, Jennifer Aniston, Philip Seymour Hoffman, Debra Messing, Alec Baldwin, Hank Azaria, Bryan Brown, Jsu Garcia, Michele Lee, Bob Dishy. Senaryo: John Hamburg. Görüntü Yönetmeni: Seamus McGarvey. Müzik: Theodore Shapiro. Kurgu: William Kerr, Nick Moore. Yapım Tasarımcısı: Andrew Laws. Yapımcı: Michael Shamberg, Danny DeVito, Stacey Sher. Süre: 90 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 2 Nisan.

Reuben Feffer (Ben Stiller) düzenli bir hayat kurmuştur. İyi bir kariyeri vardır. Oyununu güvenli oynar. Ülkenin önde gelen sigorta şirketlerinden birinde risk danışmanı olarak görev yapan Reuben, tehlikeleri minimum düzeye indirme konusunda uzmandır. Zaten risk danışmanlığı yaparak bu fobisini mesleğe dönüştürmüştür. Hayatının her alanında güvence unsurunu daima ön planda tuttuğu için hiçbir maceraya atılmaz, böyle olunca da hiçbir şey kaybetmez. Polly Prince (Jennifer Aniston) ise hayatı bir oyun olarak görür. O, adrenalin için her türlü tehlikeyi göze alan bir maceraperesttir. Beklenmedik olayların kendisine sunduğu her şeyden büyük keyif alır. Polly'nin hayat anlayışına göre, insanları bekleyen başka fırsatlar mutlaka vardır. Önemli olan o fırsatları yakalamaktır. İşinizden memnun değilseniz yeni bir iş her zaman mümkün olabilir. Evinizi beğenmiyorsanız başka bir kentte hoşunuza gidecek başka bir eve rastlayabilirsiniz. Birbirlerine gece ile gündüz ka- ⇨

"Polly Gelince"

dar zıt olan Reuben ile Polly bir rastlantı sonucu aynı partide karşılaşırlar. Yeni evlendiği karısı tarafından balayında terkedilmenin hayalkırıklığını yaşayan Reuben, Polly'yi görür görmez bu kez şansın kendisinden yana olduğunu düşünür. Polly'yle ilişkiye girdiği takdirde yaşamını yeniden düzene sokabilmesi için iyi bir fırsat olacaktır bu.

NOTLAR Daha önce "Zoolander / Zırtapoz" ve "Meet the Parents / Zor Baba" gibi iki popüler komedinin senaryosuna imza atmış John Hamburg'un ikinci yönetmenlik denemesi olan bu romantik komedi ABD'de gösterime girdiği ocak ayında gişelerden topladığı 87 milyon dolarla yapımcısının yüzünü güldürmüştü. Oradaki eleştirmenler ise filmin en çok tuvalet mizahına kızmışlardı. "Friends"le Türk seyircisine de kendisini sevdiren Jennifer Aniston'ın "Aman Tanrım!"a göre bu filmde komedi yanını daha fazla ön plana çıkarabildiği söyleniyor.

"Ölülerin Şafağı"

ÖLÜLERİN ŞAFAĞI
DAWN OF THE DEAD

Yönetmen: Zack Snyder. Oyuncular: Sarah Polley, Ving Rhames, Jake Weber, Mekhi Phifer, Ty Burrell, Michael Kelly, Kevin Zegers, Michael Barry, Lindy Booth, Jayne Eastwood, Boyd Banks. Senaryo: James Gunn. Görüntü Yönetmeni: Matthew F. Leonetti. Müzik: Tyler Bates. Kurgu: Niven Howie. Yapım Tasarımcısı: Andrew Neskoromny. Yapımcı: Marc Abraham, Eric Newman, Richard P. Rubinstein. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Pinema Film. Gösterim Tarihi: 9 Nisan.

Tuhaf bir salgın hastalıktan dolayı bir anda ABD'deki sokaklarda "yaşayan ölüler" başgösterir. Öyle ki her yere dalga dalga yayılıp nüfuslarını kısa sürede çoğaltırlar. Wisconsin'deki banliyö evinden kaçmak zorunda kalan hemşire Ana (Sarah Polley) sokaklarda deliler gibi bu yaratıklardan kaçarken Kenneth (Ving Rhames) adında bir polis tarafından kurtarılır. İkisi kendilerini can havliyle bir alışveriş merkezine atar ve orada kurtulan bir grup insan daha bulurlar. Bir süre burada idare ederler; fakat çok geçmeden önce yiyecek sıkıntısı başlar, ardından da elektrikler kesilir. Ölülerin de alışveriş merkezine yönelmesiyle iyice zor duruma düşerler. Önlerinde tek bir yol vardır: alışveriş merkezine ait iki otobüse doluşup binlerce zombiyi yararak geçmek...

NOTLAR Romero'nun 1979 tarihli ve aynı adlı filminin yeniden çevrimi. İlk filmde yeralan Ken Foree, Scott H. Reiniger ve Tom Savini'nin kısa da olsa yeraldıkları bu ikinci versiyon ABD'de yine belli oranda bir ilgi görmüştü. Eleştirmenler de eğer beklentilerini yüksek tutmazlar ve aşırı ciddi yaklaşmazlarsa seyircilerin satın aldıkları biletin hakkını alacaklarını söylüyorlar.

SCOOBY-DOO 2: CANAVARLAR KAÇTI
SCOOBY-DOO 2: MONSTERS UNLEASHED

Yönetmen: Raja Gossnell. Oyuncular: Freddie Prinze Jr., Sarah Michelle Gellar, Matthew Lillard, Linda Cardellini, Seth Green, Peter Boyle, Tim Blake Nelson, Alicia Silverstone, Bill Meilen. Senaryo: James Gunn. Görüntü Yönetmeni: Oliver Wood. Müzik: David Newman. Yapım Tasarımcısı: Bill Boes. Yapımcı: Charles Roven, Richard Suckle. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 16 Nisan.

Coolsville'deki hayaletler tutsak oldukları yerden kaçarlar. Acar muhabir Heather Jasper-Howe'den (Alicia Silverstone) ve Coolsville'in dehşete düşen sakinlerinden gelen baskılar üzerine takımımız canavarların gizemli kaçışıyla ilgili bir soruşturma başlatır; ama bununla birlikte Shaggy (Matthew Lillard) ve Scooby de Sırlar Şirketi'ndeki rollerini sorgulamaya başlarlar. Her daim aç olan ikili, iyi birer dedektif olduklarını kanıtlamaya kararlıdırlar ve ipucu toplamak için bir dizi kılığa girerler. Tüm veriler Jeremiah "Yaşlı Adam" Wickles'ı (Peter Boyle) işaret etmektedir. Eskiden Kara Şövalye Hayaleti olan Wickles, bir zamanlar Scooby ve takımı tarafından gerçek kimliği ortaya çıkarıldıktan sonra hapse gönderilmiştir. Acaba

"Scooby-Doo 2: Canavarlar Kaçtı"

"Perili Köşk"

ürkütücü yaratık intikam amacıyla Coolsville'e haince bir saldırı mı başlatmıştır? Öte yandan, zeki Velma (Linda Cardellini) bir başka baş şüpheli üzerinde durmaktadır: Coolsonian Kriminoloji Müzesi müdürü Patrick Wisely (Seth Green)... Maço lider Fred (Freddie Prinze Jr.) ile imaj-düşkünü Daphne (Sarah Michelle Gellar) de Coolsville'in üzerine canavarlar ordusunu salan Maskeli Kötü Adam'ın kimliğini belirlemeye çalışmaktadırlar.

NOTLAR Yıllarca televizyonda bizlerin de izlediği ve William Hanna ve Joseph Barbera'nın yarattığı çizgi karakterler iki yıl önce ete kemiğe bürünmüş ve beyazperde de ilgi görmüştü. Fırsatı kaçırmayan yapımcılar devam filmini de sinemalara saldılar. Film ABD'yle üç hafta arayla ülkemizde gösterime giriyor.

PERİLİ KÖŞK
THE HAUNTED MANSION

Yönetmen: Rob Minkoff. Oyuncular: Eddie Murphy, Terence Stamp, Nathaniel Parker, Marsha Thomason, Jennifer Tilly, Wallace Shawn, Dina Spybey, Marc John Jefferies, Aree Davis. Senaryo: David Berenbaum. Görüntü Yönetmeni: Remi Adefarasin. Müzik: Mark Mancina. Kurgu: Priscilla Nedd-Friendly. Yapım Tasarımcısı: John Myre. Yapımcı: Andrew Gunn, Don Hahn. Süre: 99 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 16 Nisan.

Emlakçı Jim Evers (Eddie Murphy) ile aynı zamanda iş ortağı da olan karısı Sara'ya (Marsha Thomason) gecenin bir yarısında telefon gelir. Mülkünü satmak isteyen Edward Gracey (Nathaniel Parker) adlı bir malikane sahibi aramaktadır. Bu işte büyük para kokusu alan Jim ile Sara, malikaneyi kendi gözleriyle görmeye karar verir ve iki çocuklarını da alarak yola çıkarlar.
Evers ailesinin eski malikaneyi ziyareti sırasında esrarengiz bir fırtına patlak verir. Onları tuhaf görünümlü malikane sahibi Gracey ve esrarengiz uşağı Ramsley (Terence Stamp) ile kimisi görünen kimisi görünmeyen ev sakinleri karşılar. Gracey'nin anlattığı hayalet öykülerini ise Jim başlangıçta dudak bükerek dinler. Ancak malikanenin sırlarını keşfetmeye başladıkça, ortamın hiç de tekin olmadığını farkeder. Issız bir bataklık kıyısında yeralan bu malikane, Amerikan İç Savaşı öncesinde New Orleans'ın en zengin ailesine ev sahipliği yapmış görkemli bir yapıdır. Ancak şimdilerde 999 hayaletin yaşadığı, ayakta zor duran ve her tarafı dökülen bir yer haline gelmiştir. Üstelik malikanenin yönetimini ele geçirmek için müthiş bir iktidar savaşı yaşanmaktadır.

NOTLAR "Aslan Kral", "Stuart Little" ve "Stuart Little 2" gibi daha ziyade çocuklara hitap eden filmlerin yönetmeni Rob Minkoff bu yeni Eddie Murphy komedisinin yönetmeni. Dışarıda pek hoş eleştirilerle karşılanmayan filmin, her şeye karşın, hedeflediği çocuk kitlesine ulaşmayı başardığı söyleniyor. Ayın öne çıkan aile komedisi.

"50 İlk Öpücük"

50 İLK ÖPÜCÜK
50 FIRST DATES

Yönetmen: Peter Segal. Oyuncular: Adam Sandler, Drew Barrymore, Rob Schneider, Sean Astin, Lusia Strus, Dan Aykroyd, Amy Hill, Allen Covert, Blake Clark, Maya Rudolph, Pomaika'i Brown. Senaryo: George Wing. Görüntü Yönetmeni: Jack N. Green. Müzik: Teddy Castellucci. Kurgu: Jeff Gourson. Yapım Tasarımcısı: Alan Au. Yapımcı: Adam Sandler, Nancy Juvonen, Larry Kennar, Steve Golin. Süre: 99 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 30 Nisan.

Veteriner Henry Roth (Adam Sandler) bütün geleceğini planlamıştır. Hawaii'deki Deniz Yaşamı Parkı'ndaki deniz hayvanlarına bakmadığı zamanlarda, tatil aşkı arayışındaki turistlerin kalbini çalmakla meşguldür. Henry için uzun süreli bir ilişki söz konusu değildir, zira böyle bir şey, 10 yıldır planladığı Alaska'ya tekneyle gidip morsların sualtı yaşamını inceleme hayallerini sekteye uğratır. Henry rüyalarını gerçekleştirmeye çok yaklaşmıştır ki, teknesiyle bir talihsizlik yaşar ve genç adam kendisini Hukilau Café'de bulur. Buradaki müdavimler onu güvenmeyen bakışlarla süzerken, Henry'nin bakışları müşterilerden güzel Lucy Whitmore'a (Drew Barrymore) takılır. Henry tek başına kahvaltı eden Lucy'yi görür görmez çarpılır. Genç kızın gözlemeleri yiyiş biçimi onu etkiler ve adam ertesi gün tekrar Hukilau'nun yolunu tutar. Lucy yine yalnız oturmuş, gözlemelerini yemektedir. Henry bir punduna getirip Lucy'yle tanışır. İki genç gözlemelerden ve deniz memelilerinden bahseder. Ertesi gün Lucy'yi yeniden kahvaltıya davet eden Henry'yi bir şok beklemektedir: Lucy'nin kısa dönemli hafıza kaybı vardır.

NOTLAR Geçen yıl "Anger Management / Asabiyim"le iyi bir çıkış yapan Adam Sandler ile yönetmen Peter Segal aralarına Drew Barrymore'u da alarak bu popüler romantik komediyle sinemalarımıza geliyor. Sand-

"Hidalgo"

ler'ın birçok filmindeki o soğuk komedi anlayışını bu filmde bir nebze olsun kırdığı söyleniyor.

HIDALGO

Yönetmen: Joe Johnston. Oyuncular: Viggo Mortensen, Ömer Şerif, Zuleikha Robinson, Louise Lombard, Adam Alexi-Malle, Saïd Taghmaoui, Silas Carson, Harsh Nayyar, J.K. Simmons, Frank Collison. Senaryo: John Fusco. Görüntü Yönetmeni: Shelly Johnson. Müzik: James Newton Howard. Kurgu: Robert Dalva. Yapım Tasarımcısı: Barry Robinson. Yapımcı: Casey Silver. Süre: 136 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 30 Nisan.

Yıl 1890. Bir zamanların efsane kovboyu Frank T. Hopkins (Viggo Mortensen) ve görkemli atı Hidalgo için o muhteşem günler çok gerilerde kalmıştır. Kovboy eskisi Frank, artık ayık dolaşmakta sıkıntı çeken bir ayyaş haline gelmiştir. Fakat hakkında anlatılan hikayeler öyle uzak diyarlara ulaşmıştır ki bunlardan bir tanesi de Arap Yarımadası'dır.

Frank ve Hidalgo, Kızıldeniz kıyılarında yapılacak binlerce kilometrelik bir yarış için Arabistan'a davet edilir. Fakat sözkonusu yarış Frank için sadece bir zafer kazanma mücadelesi değil, aynı zamanda bir ölüm-kalım mücadelesi haline gelecektir.

NOTLAR "Jumanji" ve "Jurassic Park III" gibi filmlerin yönetmeni, özel efekt kökenli Joe Johnston bu kez yine özel efektlerle makyajlanmış ve Arap çöllerinde geçen bir westernle sinemalara konuk oluyor. ABD gişelerinde "The Passion of the Christ"ın sürpriz çıkışı karşısında ezilen "Hidalgo" ayın hareketli, aksiyonu bol filmlerinden biri.

KELEBEK ETKISI
THE BUTTERFLY EFFECT

Yönetmen: Eric Bress, J. Mackye Gruber. Oyuncular: Ashton Kutcher, Amy Smart, Melora Walters, Elden Henson, William Lee Scott, Eric Stoltz, John Patrick Amedori, Irene Gorovaia, Kevin G. Schmidt, Jesse James. Senaryo: Eric Bress, J. Mackye Gruber. Görüntü Yönetmeni: Matthew F. Leonetti. Müzik: Michael Suby, Staind, Puddle of Mudd. Kurgu: Peter Amundson. Yapım Tasarımcısı: Douglas Higgins. Yapımcı: Chris Bender, A.J. Dix, Anthony Rhulen, J.C. Spink. Süre: 113 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: PRA Films. Gösterim Tarihi: 9 Nisan.

Evan Treborn (Ashton Kutcher) zaman kavramını yitirmiştir. Hayatının erken evrelerinden itibaren önemli anlarını çoktan unutmuş; çocukluğu hatırlayamadığı bir dizi dehşet verici olayla gölgelenmiştir. Geriye kalansa çevresindeki kırık hayatlardır: çocukluk arkadaşları Kayleigh (Amy Smart), Lenny (Elden Henson) ve Tommy'nin (William Lee Scott) hayatları... Çocukluğu boyunca Evan kendisini günlük tutmaya ve günlük hayatındaki ayrıntıları yazmaya teşvik eden bir psikoloğun gözetimindedir. Artık üniversitede olan Evan günlüklerinden birini okurken, kendini birdenbire ve açıklanamayan bir nedenle geçmişe dönmüş bulur. Anlar ki yatağının altında sakladığı defterler geçmişe dönüp hatıralarını anımsayabilmesi için birer araçtırlar. Ama bu anımsamalar, arkadaşlarının, özellikle de yetişkinliğinde de sevmeye devam ettiği çocukluk aşkı Kayleigh'nin yıkılmış hayatından sorumluluk duymasına neden olur. Çocukken elinden gelmeyen şeyleri yapmaya karar veren Evan, kasıtlı olarak geçmişe yolculuklar yapar. Bugünkü aklıyla çocukluk bedenine girerek tarihi yeniden yazmaya ve arkadaşları ile sevdiklerini bu travmatik deneyimlerden kurtarmaya çabalar. Ama Evan ne zaman geçmişte birşey değiştirse, yaptıklarının bugünde beklenmedik ve feci sonuçlar doğurduğunu görür. Ne kadar çaba gösterirse göstersin, kendisi ile Kayleigh'nin "sonsuza dek mutlu" yaşadıkları bir gerçeklik dünyası yaratamayacak gibi gözükmektedir.

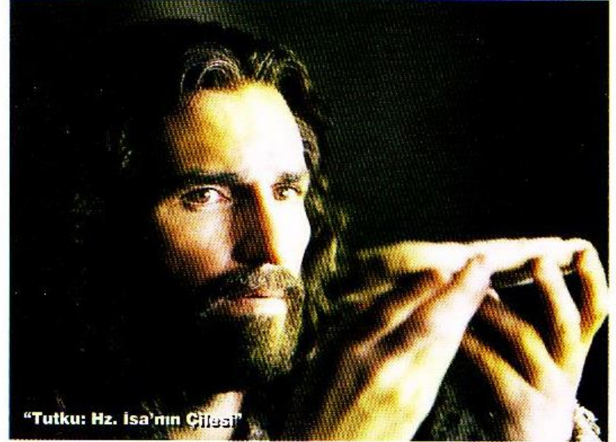
NOTLAR Bilimkurgu motifli, fazlasıyla tatminkar bir gişe başarısı elde eden ve okyanusun öte yanından iyi eleştirilerle uğurlanan bir filmle karşı karşıyayız. Ashton Kutcher, MTV'de ünlüleri sobelediği "Punked" isimli programıyla son aylarda devamlı televizyonlarımıza konuk oluyordu. Amy Smart'ı ise popüler gençlik komedisi "Road Trip / Geyik Muhabbeti"nden hatırlayabilirsiniz. Film henüz prodüksiyon aşamasındayken Kutcher'ın rolünü önce Seann William Scott'a, sonra da Joshua Jackson'a önermişlerdi. Smart'ınkini ise önce Ali Larter'e... New York Daily News'dan Jack Matthews, filmle ilgili eleştirisinde şöyle yazmış: "Eğer bu filme doğru bir düşünce biçimiyle, yani onu küçük görerek yaklaşırsanız bir komedi olarak bile sizi yine de eğlendirebilir."

"Kelebek Etkisi"

KILL BILL: VOL. 2

Yönetmen: Quentin Tarantino. Oyuncular: Uma Thurman, David Carradine, Sonny Chiba, Vivica A.

"Kill Bill: Vol. 2"

"Tutku: Hz. İsa'nın Çilesi"

Fox, Daryl Hannah, Samuel L. Jackson, Michael Madsen, Caitlin Keats, Chiaki Kuriyama, Gordon Liu, Lucy Liu. Senaryo: Quentin Tarantino. Görüntü Yönetmeni: Robert Richardson. Müzik: The RZA, Robert Rodriguez. Kurgu: Sally Menke. Yapım Tasarımcısı: David Wasco, Yohei Taneda. Yapımcı: Lawrence Bender, Quentin Tarantino. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Avşar Film. Gösterim Tarihi: 23 Nisan.

Ölümcül listesindeki iki kurbanını, O-Ren Ishii (Lucy Liu) ve Vernita Green'i (Vivica A. Fox) temizleyen Gelin'in (Uma Thurman) intikam amacıyla çıktığı yolculuk sürmektedir. Sıra Elle Driver (Daryl Hannah), Budd (Michael Madsen) ve tabii ki acımasız Bill'e (David Carradine) gelmiştir. Fakat beş yıl önceki düğün töreninde yaşadığı trajedi sırasında karnında taşıdığı bebeği düşürdüğünü zanneden Gelin'in aslında çocuğunun yaşadığını öğrenmesiyle her şey tepetaklak olacaktır.

NOTLAR Önümüzdeki mayısta Cannes Film Festivali'nde jüri başkanlığı yapacak Quentin Tarantino'nun kılıçla ikiye yardığı yeni filminin Batı'da geçen parçası bu ay önümüze konuyor ve biz de soğuk servis yapılan bu intikam yemeğini merakla bekliyoruz.

KATİL KOMŞUM GERİ DÖNDÜ
THE WHOLE TEN YARDS

Yönetmen: Howard Deutch. Oyuncular: Bruce Willis, Matthew Perry, Amanda Peet, Kevin Pollak, Natasha Henstridge, Carl Ciarfalio, Frank Collison, Christopher Gerse, Johnny Messner. Senaryo: George Gallo. Görüntü Yönetmeni: Neil Roach. Müzik: John Debney. Kurgu: Seth Flaum. Yapım Tasarımcısı: Ginny Randolph. Yapımcı: Elie Samaha, Arnold Rifkin, Allan Kaufman, David Willis. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Medyavizyon. Gösterim Tarihi: 16 Nisan.

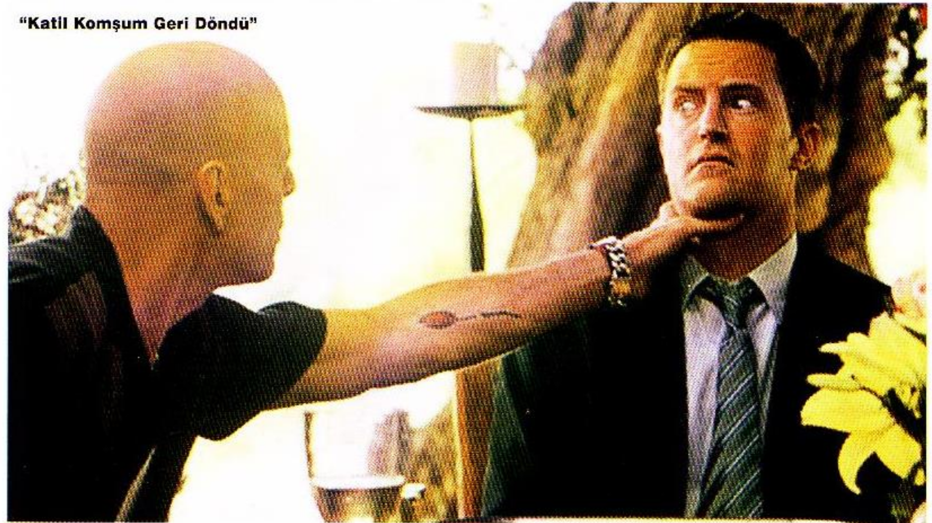
Eski komşusu ve dostu Oz'un (Matthew Perry) sağladığı diş kayıtları sayesinde tertemiz bir hayata kavuşan Lale Jimmy (Bruce Willis) sonunda günlerini insanları değil, Meksika'daki evini temizleyerek geçirmeye başlamış ve karısı Jill'le (Amanda Peet) birlikte mutfakta yemek pişirme yeteneklerini epeyce ilerletmiştir. Ayrıca, mesleki olarak Jimmy'nin her zaman hayranı olan Jill bir yandan da hayatına hareket gelmesi için fırsat kollamaktadır. Ve bu fırsat kendisini göstermekte gecikmez: eski dostları Oz'un karısı Cynthia (Natasha Henstridge) Macar mafyası tarafından kaçırılmıştır ve Lale'nin yardımına Oz'un şiddetle ihtiyacı vardır.

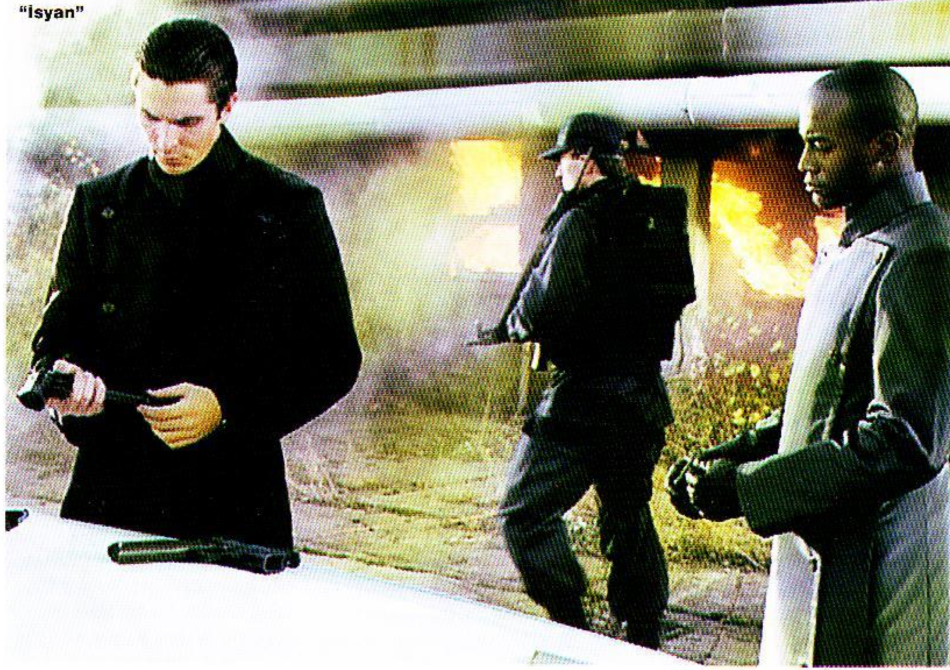
NOTLAR ABD sinemalarını 9 Nisan'da dolaşmaya başlayan ve "The Whole Nine Yards"ın devamı olan filmin çekirdek oyuncu kadrosunda bir değişiklik görünmüyor: Willis, Perry, Peet, Henstridge ve Pollak ilk filmin kadrosundan. Bu film yıldız oyuncularıyla (ayın ikinci "Friends" oyuncusu Matthew Perry de dahil) aksiyon / komedi kırması kontenjanı için öncelikli tercihlerinizden biri olabilir. Filmin Kaliforniya'daki çekimlerinde görevli bir paraşütçü Büyük Okyanus'ta kaybolmuş ve uzun arama çalışmalarına karşın bulunamamıştı.

TUTKU: HZ. İSA'NIN ÇİLESİ
THE PASSION OF THE CHRIST

Yönetmen: Mel Gibson. Oyuncular: James Caviezel, Monica Bellucci, Claudia Gerini, Maia Morgenstern, Sergio Rubini, Toni Bertorelli, Roberto Bestazzoni, Francesco Cabras, Giovanni Capalbo, Rosalinda Celentano, Luca Lionello. Senaryo: Benedict Fitzgerald, Mel Gibson. Görüntü Yönetmeni: Caleb Deschanel. Müzik: John Debney. Kurgu: John Wright. Yapım Tasarımcısı: Francesco Frigeri. Yapımcı: Bruce Davey, Mel Gibson, Stephen McEveety. Süre: 127 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Özen Film-Umut Sanat. Gösterim Tarihi: 9 Nisan.

Son Akşam Yemeği'nden sonra Zeytinlik'ten ayrılan Hz. İsa (James Caviezel) dua eder ve Şeytan'ın (Rosalinda Celentano) günaha olan çağrısına karşı koymaya çalışır. Fakat o sırada ⇨

"Katil Komşum Geri Döndü"

"İsyan"

yasasına düşer düşmez kendisine fanatikler edinen yönetmen Kurt Wimmer'in ilginç bilimkurgusu ay başında sinemalarımızda. Filmin, birçok açıdan, "Matrix" başta olmak üzere "Metropolis", "Fahrenheit 451", "Dark City", "Gattaca" gibi bilimkurgulara göndermelerde bulunduğu söyleniyor.

Judas'ın (Luca Lionello) ihanetine uğrar ve dine küfretmekle suçlanıp tutuklanır. Kudüs'ün sokaklarında ilerleyerek yargılanacağı yere götürülür ve hakkında son hüküm verilir: çarmıha gerilme...

NOTLAR Mel Gibson'ın yönetmenliğini üstlendiği üçüncü film daha proje aşamasındayken ilgi çekiyordu. Fakat esas fırtına film gösterime girdikten sonra koptu. Öyle ki, filmi için kapı kapı dolaşıp dağıtımcı arayan Gibson'ın filmi ABD hasılatında 300 milyon doları çoktan devirmiş durumda.

ISYAN
EQUILIBRIUM

Yönetmen: Kurt Wimmer. Oyuncular: Christian Bale, Sean Bean, Dominic Purcell, William Fichtner, Taye Diggs, Matthew Harbour, Emily Watson, Emily Siewert, Maria Pia Calzone. Senaryo: Kurt Wimmer. Görüntü Yönetmeni: Dion Beebe. Müzik: Klaus Badelt. Kurgu: Tom Rolf, William Yeh. Yapım Tasarımcısı: Wolf Kroeger. Yapımcı: Jan de Bont, Lucas Foster. Süre: 107 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Film Pop. Gösterim Tarihi: 2 Nisan.

Yakın bir gelecekte Üçüncü Dünya Savaşı'ndan yorgun çıkmış dünyayı katı bir rejim yönetmeye başlamıştır. Bu rejim kitap, resim, müzik gibi sanatları yasaklayarak insanları duygularından arındırmayı amaçlamaktadır. Hissetmek ölümle cezalandırılacak bir suç haline gelmiştir. Vaiz John Preston (Christian Bale) bu kurallara karşı gelenleri yok etmekle görevli bir hükümet ajanıdır. Tüm dünyada yaygın şekilde kullanılan Prozium adlı bir ilaç insanları tüm duygularından arındırmaktadır. John bir gün alması gereken Prozium'unu unutur ve o andan itibaren hayatı da değişmeye başlar.

NOTLAR 2002 yapımı bu filmiyle ABD'de Miramax tarafından sınırlı sayıda kopyayla gösterime sokulan ve biraz da bu yüzden kalıcı bir iz bırakamadığı söylenen, fakat video / DVD piyasasına düşer düşmez kendisine fanatikler edinen yönetmen Kurt Wimmer'in ilginç bilimkurgusu ay başında sinemalarımızda.

PETER PAN

Yönetmen: P.J. Hogan. Oyuncular: Jason Isaacs, Jeremy Sumpter, Rachel Hurd-Wood, Ludivine Sagnier, Olivia Williams, Richard Briers, Harry Newell, Freddie Popplewell, Lynn Redgrave, Rupert Simonian. Senaryo: P.J. Hogan, Michael Goldenberg (J.M. Barrie'nin aynı adlı oyunundan). Görüntü Yönetmeni: Donald McAlpine. Müzik: James Newton Howard. Kurgu: Michael Kahn, Garth Craven, Paul Rubell. Yapım Tasarımcısı: Roger Ford. Yapımcı: Douglas Wick, Patrick McCormick, Lucy Fisher. Süre: 105 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 23 Nisan.

Edward dönemi Londra'sında serin bir gecede Wendy Darling'in (Rachel Hurd-Wood) erkek kardeşleri kılıçların konuştuğu, hızlı maceralarla süslü ve hiçbir şeyden korkmayan efsa-

"Peter Pan"

dinamo
103.8

Miller
GENUINE DRAFT

nevi korsan Kaptan Hook hikayeleriyle kendilerinden geçmektedirler. Ama Wendy için de büyük günler yakındır. Babası Bay Darling (Jason Isaacs) onun büyüme vaktinin geldiğini düşünmektedir. Bu geceden sonra artık hikaye anlatmak yoktur. Disiplinli Millicent Teyze (Lynn Redgrave) tarafından kadınlığa ve evliliğe hazırlanmalıdır. Oysa Darling ailesinin bilmediği birşey vardır: Peter Pan (Jeremy Sumpter) de Wendy'nin hikayelerine bayılmaktadır ve onları dinleyebilmek için çok uzaklardan gelmektedir. O gece çocukların odasında, küçük kıskanç peri Tinker Bell'le (Ludivine Sagnier) birlikte kendisini göstermesi, Wendy ve erkek kardeşleri için muazzam bir maceranın başlamasına neden olur. Pencereden çıkan Peter Pan'i küçük bir kuş sürüsü gibi takip eden çocuklar, ay ışığında Londra'nın çatılarından parlak ışıklı gezegenler ve yıldızlar galaksisini geçerek sihirli Neverland'e varırlar. Burada Peter ve Kayıp Çocuklar'la birlikte onların gizli yeraltı evinde yetişkinlerin kurallarından uzakta yeni bir yaşama başlarlar. Ahlaksız korsanlar, kötü niyetli deniz kızları, canavar bir timsah ve en kötüsü de Hook'un sağ kolundaki demir pençeyle mücadele etmek zorunda kalan Wendy ve kardeşleri orada özlerini keşfederler.

NOTLAR Yeni macerasını merakla beklediğimiz ve daha önce ocak sayımızda duyurduğumuz "Peter Pan" gecikmeli olarak sinemalarımızda.

TAIS-TOI

Yönetmen: Francis Veber. Oyuncular: Gérard Depardieu, Jean Reno, André Dussollier, Jean-Pierre Malo, Richard Berry, Jean-Michel Noirey, Laurent Gamelon, Aurélien Recoing, Vincent Moscato. Senaryo: Francis Veber. Görüntü Yönetmeni: Luciano Tovoli. Müzik: Marco Prince. Kurgu: Georges Klotz. Yapım Tasarımcısı: Dominique André. Yapımcı: Saïd Ben Saïd. Süre: 85 dk. Yapım: Fransa. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 23 Nisan.

Quentin (Gérard Depardieu) dünyanın en başarısız soyguncusudur. En büyük özelliği de her soygundan sonra yakalanmayı becerip hapsi boylamasıdır. Gangster çevrelerinde ağırlığı olan Ruby (Jean Reno) ise bu kibar ve saf hırsızın neredeyse tam tersidir: sert, acımasız ve kaba... İkisi hapishanede tanışırlar. Hayattaki en büyük hayali küçük bir kafe açmak olan Quentin sevdiği kadını öldüren adamdan intikam almak isteyen Ruby'nin peşine takılır ve ikisi hapisten kaçar. Ardından ikisi gönderildikleri psikiyatri kliniğinden de kaçmayı başarır ve hedeflerini gerçekleştirmek üzere yola koyulurlar.

"Tais-Toi"

NOTLAR Tecrübeli Fransız yönetmen Francis Veber'in yönettiği film başroldeki iki usta aktörle dikkati çeken bir komedi. ■

MART SÜRPRİZLERİ

100 YILIN İTİRAFLARI
THE FOG OF WAR

Yönetmen: Errol Morris. Görüntü Yönetmeni: Peter Donahue, Robert Chappell. Müzik: Philip Glass. Kurgu: Doug Abel, Chlyd King, Karen Schmeer. Yapım Tasarımcısı: Steve Hardie, Ted Bafaloukos. Yapımcı: Errol Morris, Michael Williams, Julie Bilson Ahlberg. Süre: 107 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Barbar Film. Gösterim Tarihi: 19 Mart.

1960'larda Kennedy ve Johnson yönetimleri bünyesinde ABD'de Savunma Bakanlığı yapan Robert McNamara doğduğu yıllar olan I. Dünya Savaşı'ndan başlayarak II. Dünya Savaşı ve sonrasında hayatının en stresli yıllarını yaşadığı Soğuk Savaş dönemleri üzerine şaşırtıcı ve samimi itiraflarda bulunuyor. Sonradan Dünya Bankası başkanlığı da yapan McNamara 20. yüzyıla damgasını vuran olayları kendince yorumlarken çeşitli arşiv görüntüleri ve Philip Glass'ın müziği ona eşlik ediyor.

NOTLAR: Çektiği belgesellerle uzun süredir İstanbul Film Festivali müdavimlerinin de takip ettiği Errol Morris'in son yapıtı En İyi Belgesel Film Oscar'ını kazandıktan yaklaşık üç hafta sonra sinemalarımıza geldi.

ÇILGIN CUMA
FREAKY FRIDAY

Yönetmen: Mark S. Waters. Oyuncular: Jamie Lee Curtis, Lindsay Lohan, Mark Harmon, Harold Gould, Chad Michael Murray, Stephen Tobolowsky, Christina Vidal, Ryan Malgarini, Haley Hudson, Lucille Soong. Senaryo: Leslie Dixon, Heather Hach (Mary Rodgers'ın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Oliver Wood. Müzik: Rolfe Kent. Kurgu: Bruce Green. Yapım Tasarımcısı: Cary White. Yapımcı: Andrew Gunn. Süre: 93 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 26 Mart.

Dr. Tess Coleman (Jamie Lee Curtis) ile 15 yaşındaki kızı Anna (Lindsay Lohan) arasında sürekli olarak anlaşmazlığa dayalı bir anne-kız ilişkisi vardır. Birbirlerinin giyim stilinden, saç modelinden, müzik beğenisinden ve erkeklere bakış açılarından hiç hoşlanmazlar. İkisi arasındaki anlaşmazlık bir perşembe akşamında zirve noktasına varır. Müzikal beklentilerinin annesi tarafından yeterince desteklenmemesi nedeniyle Anna çok kızgındır. Dul bir psikolog olan Tess ise çok sevdiği nişanlısı Ryan'la (Mark Harmon) evlenmek üzeredir. Ancak Anna'nın yıldızı Ryan'la bir türlü barışmaz. Tess ise kızının nişanlısını niye sevmediğini anlayamamaktadır. Düğün töreninin bir gece öncesinde gittikleri Çin lokantasında iki şans kurabiyesinin yarattığı karışıklığın ardından mistik birtakım gelişmeler sonucunda her şey değişmeye başlar.

Cuma sabahı uyandıklarında Tess ile Anna kendilerini birbirlerinin bedeni içinde bulurlar. Fakat cumartesi günü Tess'in düğünü olması nedeniyle kendi bedenlerine en hızlı biçimde geri dönebilmenin yolunu bulmak zorundadırlar.

NOTLAR: Barbara Harris'in anneyi, Jodie Foster'ın ise kızını oynadığı 1976 tarihli aynı adlı filmin yeniden çevrimi.

bOX OffiCE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@superonline.com

TÜRKİYE box office — 13 Şubat - 11 Mart 2004

Filmin Adı	Hafta Sayısı	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Neredesin Firuze UIP	3	777.634	777.634
2. Vizontele Tuuba WarnerBros.	7	485.930	2.567.133
3. Son Samuray WarnerBros.	5	457.432	729.901
4. Hababam Sınıfı Merhaba Özen Film	8	251.637	1.456.024
5. Soğuk Dağ UIP	4	209.947	209.947
6. Okul Özen Film	9	136.529	790.796
7. Mona Lisa Gülüşü WarnerBros.	2	124.359	124.359
8. Gothika WarnerBros.	6	72.027	244.751
9. Kayıp Balık: Nemo UIP	7	61.863	394.678
10. Korkunç Bir Film 3 Avşar Film	3	61.006	61.006

...1 Yıl önce

2003

14 Şubat - 13 Mart

1. Rus Gelin
2. Halka
3. 8 Mil
4. Sıkıysa Yakala
5. Aşka İki Hafta

...2 Yıl önce

2002

01 - 28 Mart

1. Akıl Oyunları
2. Ocean's Eleven
3. H.Potter ve Felsefe Taşı
4. Kara Şahin Düştü
5. Spy Game

...3 Yıl önce

2001

02 - 22 Şubat

1. Vizontele
2. Komser Şekspir
3. Kadınlar Ne İster?
4. Yaşam Kanıtı
5. Yeni Hayat

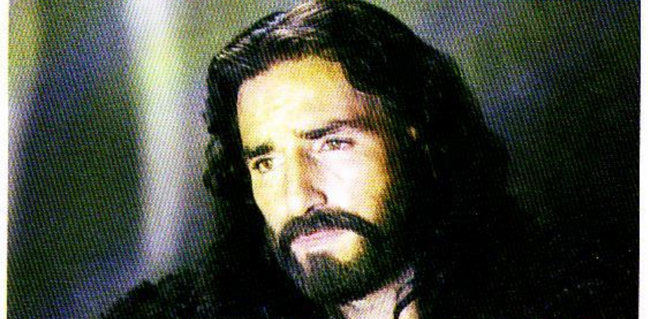
Türkiye'nin dünya sinema pazarındaki payı

Şubat sayımızda Yüzüklerin Efendisi üçlemesinin son filmi olan "Kral'ın Dönüsü"nün hasılatını incelemiştik. O günden bu yana film dünya çapında 1 milyar dolar hasılatı geçerek, tüm zamanların en yüksek ikinci hasılatını yapan film oldu. Şubat sayımızda, filmin, diğer ülkelerde üçlemenin en çok kazandıran filmi olurken bizde daha az bir hasılat yaptığını söylemiş ve bunun sebebini de korsana bağlamıştık. Bu sefer de, dünyada en çok ikinci gişe gelirini elde eden bu filme bakarak Türkiye'nin dünya geliri içindeki yerine baktık. İşte "Yüzüklerin Efendisi: Kral'ın Dönüsü" filminin 1 milyar doları aşan hasılatını oluşturan ilk 30 ülke:

Ülke	Salon	Toplam Hasılat	Toplam'da Yüzdesi
ABD/Kanada	7.205	371.1	%34.8
İngiltere	1.299	105.7	%9.9
Almanya	1.337	86.9	%8.2
Japonya	729	63.9	%6
Fransa	975	48.3	%4.5
İspanya	512	39.5	%3.7
Avustralya	453	35.6	%3.3
İtalya	730	35.3	%3.3
Güney Kore	415	28.4	%2.7
İsveç	169	23.6	%2.2
Hollanda	186	18.6	%1.8
Danimarka	120	15.9	%1.5
Meksika	550	15.5	%1.5
Norveç	105	12.2	%1.2
Rusya	225	11.8	%1.1
Tayvan	146	11.7	%1.1
İsviçre	134	10.8	%1
Avusturya	157	9.8	%0.9
Brezilya	456	9.8	%0.9
Belçika	112	9.4	%0.9
Yeni Zelanda	114	8.4	%0.8
Yunanistan	77	8.1	%0.8
Polonya	150	7.7	%0.7
Finlandiya	68	6.9	%0.7
Türkiye	294	5.1	%0.5
Hong Kong	54	4.9	%0.5
Portekiz	107	4.6	%0.4
Arjantin	157	4.6	%0.4
Tayland	150	4.6	%0.4
Güney Afrika	93	3.8	%0.4

** Hasılat rakamları milyon dolardır.*

ABD box office — 13 Şubat - 11 Mart 2004

Filmin Adı	Hafta Sayısı	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Tutku: Hz. İsa'nın Çilesi NewMarket	2	232.3	232.3
2. 50 First Dates Sony	4	101.2	101.2
3. Miracle BuenaVista	5	37.4	60.4
4. Starsky and Hutch WarnerBros.	1	35.4	35.4
5. Barbershop 2: Back in Business MGM/UA	5	31.9	60.3
6. Hidalgo BuenaVista	1	23.7	23.7
7. Confessions of a Teenage Drama Queen BuenaVista	3	22.4	22.4
8. Twisted Paramount	2	18.1	18.1
9. Y. E.: Kral'ın Dönüsü NewLine	12	16.8	369.1
10. Eurotrip DreamWorks	3	16.3	16.3

Rakamlar Milyon Dolardır.

BRİTANYA box office — 13 Şubat - 11 Mart 2004

Filmin Adı	Hafta Sayısı	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Perili Ev BuenaVista	4	7.2	7.2
2. Sürüsüne Bereket 20th Century Fox	4	6.4	6.4
3. Hababam Rock UIP	5	6.3	9.6
4. Polly Gelince UIP	2	5.3	5.3
5. Aşkta Herşey Mümkün WarnerBros.	5	4.6	6.5
6. Looney Tunes: Maceraya Devam WarnerBros.	4	4.5	4.5
7. Lost in Translation Momentum	9	2.7	9.4
8. Y. E.: Kral'ın Dönüsü Entertainment	12	2.6	60.2
9. Big Fish Columbia/TriStar	7	2.2	5.9
10. The Missing Columbia/TriStar	2	1.2	1.2

Rakamlar Milyon Paunddur

Ben Stiller
Polly Gelince

2002	Tenenbaum Ailesi	54.313
2001	Zırtapoz	48.427
2001	Aramızdaki Sarışın	86.831
2000	Zor Baba	516.863
1998	Ah Mary Vah Mary	885.354

Monica Bellucci
Tutku: Hz. İsa'nın Çilesi

2003	Beni Unutma	15.997
2003	Güneşin Gözyaşları	154.983
2003	Matrix Revolution	910.785
2003	Matrix Reloaded	1.470.316
2003	Görevimiz Kleopatra	155.664

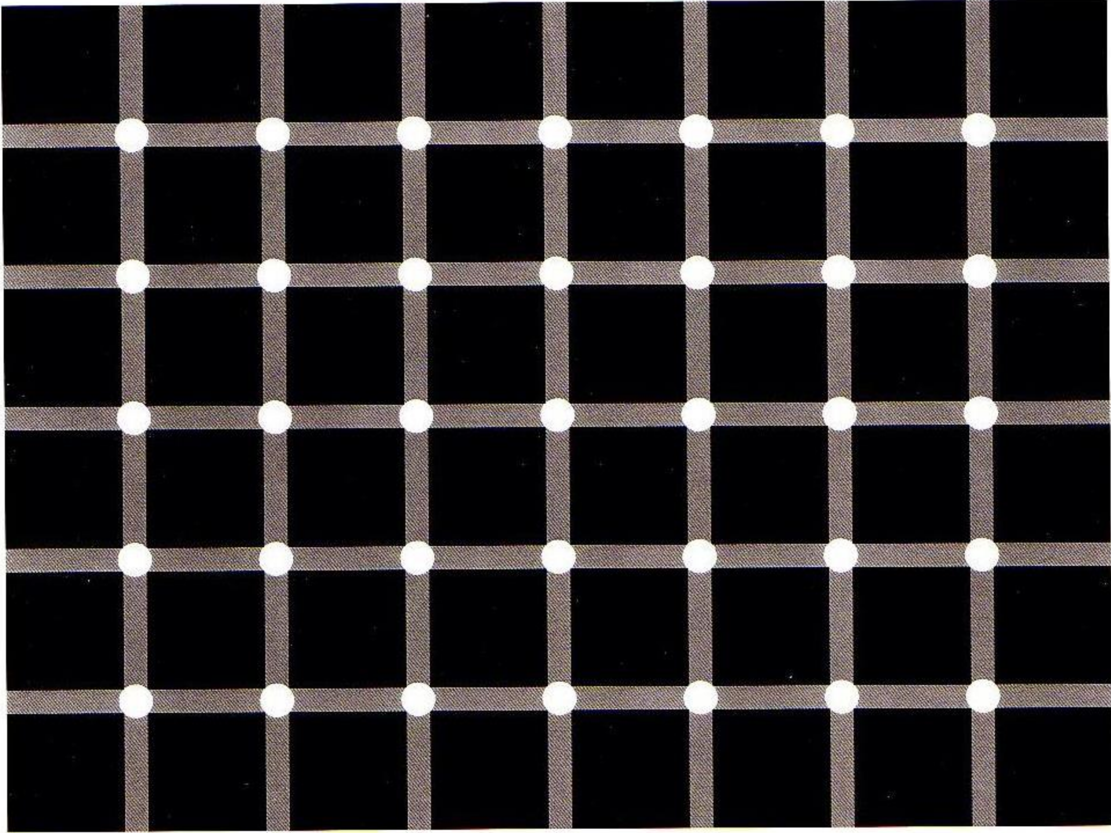
Yıldız tablosu

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Tunca Arslan	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Atilla Dorsay	Engin Ertan	Murat Özer	Kaya Özkaracalar	Uygar Şirin	Yeşim Tabak	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel
100 Yılın İtirafları	★★★	★		★★	★★★★	★★★★				★★★★	★★★★★	★★★★	★★½	★★★½	
Angela	★★	★½		★½	★★½			★★★			★½	★★½		★½	
Aşkta Herşey Mümkün	★★★	★½	★★½	★★★½	★★★	★★★	★★★½			★★★	★★★	★★★	★★★½	★★★	★★½
Ayı Kardeş				★★★★							★★★	★★★			
Bekleme Odası	★★★½	★★★	★★★	★★½	★★★½		★½	★★½	★★★	★★½	★★★★½	★★★	★★★½	★★½	★★★★
Belleville'de Randevu	★★★½	★★★	★★★★	★★★★½	★★★½	★★★★		★★★★½	★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★½	★★★½	★★★½
Benimle Evlenir misin?	★★		★★½	★★	★★½					★★	★★	★★★½	★★★½	★★★	★★½
Buzdan Hayaller	★★½	★★½	★★★½	★★★★	★★★	★★★½	★★★½		★★★	★★★½	★★★★	★★★½	★★★★½	★★★½	★★★★½
Cesaretin Var mı Aşka?	★★★			★★						★★		★★★	★★½	★★★	
Çatı Katı	★★½			★★½						★½		★★½		★★★	
Duvara Karşı	★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★½	★★★	★★★½	★★★★	★★★½	★★★★½	★★★½	★★★★½
Düşler, Tutkular ve Suçlar	★★★½	★★½		★★★★½	★★★½						★★½	★★★½	★★½	★★★★½	
Freddy Jason'a Karşı	★★★			★½	★	★★★½				★★½		★★	★★½	★★★	
Hababam Rock			★★★½	★★★					★★½	★★½		★★★½	★★½		
Hesaplaşma	★★★	★★		★			★½	★½	★½	★★★	★★	★★½		★★★	★★½
İnat Hikayeleri	★★★	★★½		★★★½	★★★½		★★★	★★★		★★	★★★	★★	★★★	★★½	
İnci Küpeli Kız	★★★			★★★★	★★★½			★★★½			★★★★	★★★★★	★★★½	★★★½	
Jüri	★★★	★★		★★	★★★					★★½	★★★	★★★	★★★	★★½	
Mona Lisa Gülüşü		★★½		★★★½	★★★					★★	★★	★★★	★★★½		
Mustafa Hakkında Herşey	★★★			★★★	★★½	★★	★★	★★½		★★	★★	★★	★★★	★★★	★★½
Neredesin Firuze	★★★	★★★½	★★	★★	★★★½			★★★★	★★★	★★	★★½	★½	★★½	★★½	★★★
Sürüşüne Bereket	★★			★								★★½	★★	★★	
Vegas'ta Son Şans		★★		★★★					★★	★★½	★★½	★★★	★★★★		

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

Kareler arasında kaç tane siyah nokta var?

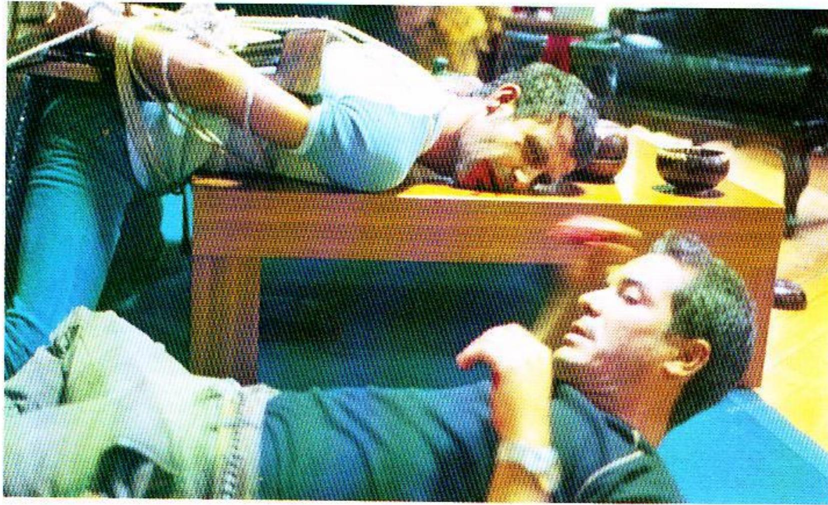
Mustafa Hakkında Herşey

"Toprak kazılsın ve gömülü olanlar artık çıksın!" ikinci filminde Irmak bunu söylüyor.

Burçin S. Yalçın

Sınıf farklılığının her geçen gün keskinleştiği, oluşan uçurumların "dağlar kadar fark"a dayandığı Türkiye'de alt sınıfa mensup herkesin ortak hayali şu: "yırtmak"... Fakir bir aileden gelen Mustafa (Fikret Kuşkan) bunu hakkıyla başarmış. Arthouse adındaki reklam şirketini sert bir biçimde yönetirken ısrarla şunun üzerine gidiyor: "Bugüne kadar yalnızca 'insan'a inandım ben beyler!" Bu, Mustafa'nın film boyunca uydurduğu en büyük palavra. Eğer inandığı veya güvendiği bir insan varsa o kendisinden başka birisi değil (Bu güven, otomobilinin plakasına MST harfleriyle yansıyacak denli şişkin hem de). Kendi kafasında kurduğu doğrulardan ve hayattan başka kimseye inanmıyor. Geçmişi de bu doğrulara kurban gitmiş. Geldiği sınıfı yutmuş, bastırmış ve gömmüş (Zaten ona kalsa her şeyi gömecek. Fikret için tasarladığı sonu bir düşünsenize). Geçmişe ket vuruşunu oğlu Kerem (Arda Seçgün) filmin başında dile getiriyor: "Baba, babaannem senin için 'Yumurta kabuğundan çıkmış, kabuğunu beğenmemiş' diyor!" Hatta kendisi de mi farkında ne: "Şu köylü ağızlarından bir türlü kurtulamadın anne!" Annesinin aksine o bu köylü ağızlarından kurtulmuş ve kendisini seçkinci bir kültürün ortasına bırakıvermiş. Fakat işte o görünmez kaza kuma gömülmüş başını çıkartıyor ve rahat rahat akıp giden uykusu yarıda bölünüyor. Ve uyanan Mustafa aslında korkunç bir kabusun ortasına düşüyor: hastane sekansının sonunda, o abartılı gibi görünen "Kimsiniz lan siz! Ne işiniz var benim hayatımda!" nidasının sonrasında itiraf ettiği gibi: "Kabus bu, kabus!" Bu, kafasının etrafındaki kurgusal hâlenin de parçalanması demek. Mustafa için asıl kabus gerçekten de bundan sonra başlıyor; çünkü o andan itibaren geçmişiyle yüzleşeceği ve uzun bir arınma süreci geçireceği zorlu bir döneme giriyor.

"Mustafa Hakkında Herşey"de "Annem Hakkında Herşey"e selam gönderen o kazadan sonra Mustafa'nın, karısının âşığı Fikret'i (Nejat İşler) kaçırmasıyla devam eden hikayenin ana damarı üç yan kola da zaman zaman sapıyor: birincisi, daha küçükken bastırdığı travmatik olayın yüzeye çıkması ve yavaş yavaş bir karabasana dönüşmesiyle birlikte ortaya çıkan kabuslar ve halüsinasyonlar;

ikincisi, bu karabasanı tetikleyen çocukluğundaki olaylara yapılan flashback'ler; üçüncüsü, Fikret'in ağzından dinlediği ve ne kadarının doğru olduğunu asla bilemediği (ve asla da bilemeyeceği) aldatma hikayesi...

Mustafa'nın Fikret'ten istediği tek bir şey var: kendi duymak istediklerini anlatması... Burada hikayenin Rob Reiner'ın "Misery"siyle akrabalık bağı gün yüzüne çıkıyor. Kurbanının kafasındaki öykünün kendi istediği gibi akması arzusu ve Fikret'in bacağına indirdiği darbe bir yana, meraklı komşu rolündeki Zeynep Eronat'ın tüm varlığını da o filmdeki Kathy Bates'e gönderme olarak kabul ediyorum.

Çağan Irmak filminde Türkiye'deki yeni üst sınıfın çevresine nasıl tepeden baktığının, hatta daha açık söylemekten çekinmeyelim, ondan nasıl tiksindiğinin portresine girişiyor. Bu, iki sınıfın vücutlarının salgıladığı sıvıların farklılığına dek kendisini gösteren, hakikaten acımasız bir tiksinti. Mustafa'nın filmin finalinde yaşadığı arınmaya geldiğimizde bu tiksintinin boyutları ne duruma geliyor bilmiyoruz ama filmin başında oğlunun ateşböceklerine gösterdiği merakı -biraz da Fikret'in güzellemesiyle- finalde gidermesi adamın hayata olan bakış açısının değiştiğinin de işareti (Mustafa oğlunun da kendisi gibi babasız büyümesini istemiyor). Bastırılmış her şeyin finalde yüzeye çıkması ve anne ile oğlun karşılıklı itirafları bu arınmanın ulaştığı nokta. Film, açıkça, bilincimizin zayıf olduğu zamanlarda deneyimlediklerimizi uyandıktan sonra da hatırlamamız üzerine biraz da (Finalde baba ile uyumakta olan oğlu arasında geçen kısa sohbeti anımsayın).

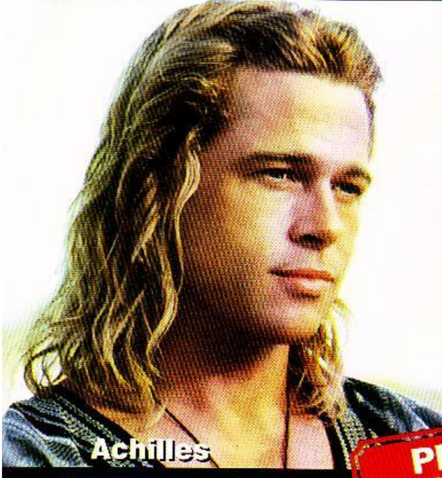
Ceren (Başak Köklükaya) kocasını neden aldatıyor tam olarak öğrenemiyoruz. Fikret'in söylediklerine satır aralarından dalarsak "sanki kaybettiği bir şeyi buluyor". Fakat her şey bir yana bu cevapsızlık filme hizmet ediyor ve Irmak'ın söylemek istediklerine dair seyirciye yorum yapma fırsatı tanıyor.

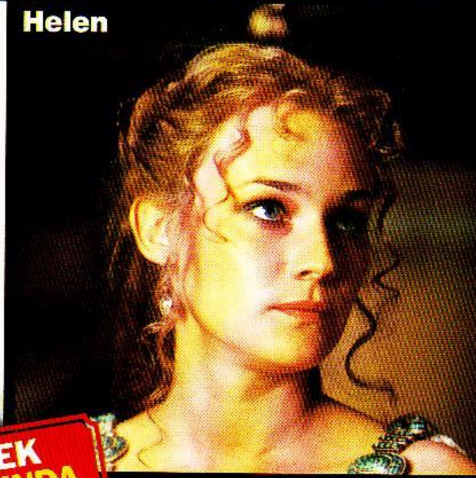
Takdir edersiniz ki, daha senaryo aşamasından başlayarak Irmak çok derin sulara dalıyor. Öncelikle, eldeki hikaye darmadağın olmadan noktalanıyor. Senaryoda farklı yerlerden akan kolların hiçbirisi diğerini ezmiyor. Bazı sahnelerin inandırıcı veya hakettiği gerilime sahip olmadığı, abartılı olduğu ya da bazı yan oyunculukların sarktığı söylenebilir ama bunun dışında Irmak'ın yönetiminde çok büyük falsolar bulunmuyor. Belki söylemek istediği şeyi bas bas bağırarak yapması seyirciyi biraz rahatsız edebilir. Fakat, bununla birlikte, öyküsünü kupkuru bir üsluba teslim etmiyor. Flashback sahnelerinde sık sık başvurduğu geniş açılı lensler veya dışavurumcu kamera açıları veya ışıklandırmalar, Mustafa'nın bozuk psikolojisini yansıtırken kullandığı hızlandırılmış görüntüler, heykelleri kırarken ya da en sevdiği şarkıyı ararken kullanılan sıçramalı kesmeler, evin veya karakterlerin etrafında usulca kayan kamera hep belli bir şekilde Irmak'ın öyküsüne destek çıkıyor, hatta an geliyor taşı gediğine koyuyor.

Türkiye '80'lerle birlikte alt sınıftan gelip bir anda şişkin cüzdanlarla dolaşmaya başlayan yeni bir üst sınıf kazandı. Öyle ki, bu sınıf kentsel yaşam içerisinde çok yaygın bir güce ulaştı. Irmak ısrarla bu sınıfın geçmişiyle yüzleşmesi ve bu altı boş seçkinci tavrı da bir kenara bırakması gerektiğini işaret ediyor. Öbür türlü kendisine kurduğu sırça köşkün yıkılması ani bir kırılma noktasına bakıyor: örneğin basit bir kazaya... Ötesi, "Mustafa Hakkında Herşey"de gördüğünüz gibi, ödenen bir bedel sonrası çorap söküğü gibi geliyor. ■

Yönetmen: Çağan Irmak. **Oyuncular:** Fikret Kuşkan, Başak Köklükaya, Şerif Sezer, Arda Seçgün, Nejat İşler, Zeynep Eronat, Borgahan Gümüşsoy, Kutay Köktürk, Hakan Ka, Yaman Tarcan, Bedia Ener, Sevgi Onat, Nurhan Yılmaz, Özhan Sargın, Vahdet Çakar. **Senaryo:** Çağan Irmak. **Görüntü Yönetmeni:** Selahattin Sancaklı. **Müzik:** Mor ve Ötesi. **Kurgu:** Şafak Bal. **Sanat Yönetmeni:** Aynur Toparlak, Murat Güney. **Yapımcı:** Abdullah Oguz. **Süre:** 119 dk. **Yapım:** Türkiye. **Dağıtımcı:** Warner Bros. **Gösterim Tarihi:** 19 Mart.

Achilles

Helen

Hector

PEK YAKINDA

Helen aşkına!

Sözkonusu savaş topraklarımızda çıktığı için bizim daha bir merakla beklediğimiz "Troy"un gösterimi yaklaşıyor. Mayısın ortasında Achilles ile Hector'un mücadelesi tüm dünyayla aynı anda bizim salonlarımızda da başlayacak.

Malta, Fas, Meksika ve İngiltere'deki çekimleri tamamlanan, post-prodüksiyonu da neredeyse nihayete eren "Troy" için artık geri sayım başladı. ABD Irak'a girince Fas'taki setleri apar topar Meksika'ya taşıyan yapımcılar orada da hortuma maruz kalmıştı. "Das Boot", "Hava Kuvvetleri Bir" ve "Kusursuz Fırtına" gibi iddialı projelerle tanınan Alman yönetmen Wolfgang Petersen'in yönettiği filmin oyuncu kadrosu adeta bir derya: Brad Pitt (Achilles), Eric Bana (Hector), Orlando Bloom (Paris), Diane Kruger (Helen), Sean Bean (Odysseus), Brian Cox (Agamemnon), Peter O'Toole (Priam), Brendan Gleeson (Menelaus), Saffron Burrows (Andromache), Rose Byrne (Briseis) ve Julie Christie (Thetis)... Senaryoyu Homeros'un İlyada'sından uyarlayan isim ise "25. Saat"le takdire şayan bir iş çıkartan David Benioff. Hikaye malum: M.Ö. 1193. Truva prensi Paris, Sparta Kraliçesi Helen'i kocası Menelaus'tan kaçırır. Bunun üzerine Sparta, Truva'ya savaş ilan eder ve büyük komutan Achilles önderliğindeki binlerce askerle kenti kuşatır. Sparta güçlerinin başında Truva Kralı Priam'ın en küçük oğlu Hector vardır ve onun da direnciyle kuşatma yıllarca sürecektir. Ağızları açık bırakacak denli devasa setler kurulan filmin bütçesinin 180 milyon dolar olduğu söyleniyor.

HELLBOY

Cehennemden gelen adam Ron Perlman

Hollywood, Mike Mignola'nın yarattığı "Hellboy" adlı çizgi romana da el atıyor. Çizgi romanı sinemaya uyarlayan isim ise "Mimic", "El Espinazo del Diablo" ve "Blade II"dan tanıdığımız Meksikalı yönetmen Guillermo del Toro. Yıllardır Hellboy'u sinemaya uyarlama hayaliyle yanıp tutuşan yönetmen "Blade II"nun başarısının ardından yeterli bütçe desteğini (60 milyon dolar) ve hep istediği oyuncu Ron Perlman'ı da kapmayı becerdi. Çekimleri ağustos 2003'te tamamlanan film ABD'deki gösterimine 2 Nisan'dan itibaren başlıyor. Avrupa turunun ise eylül-ekim gibi başlayacağı açıklanmış durumda. Her ne kadar adı öyle çağrışımlar yapsa da kötülükten ziyade iyiliğe hizmet edecek bu çizgi roman kahramanının hayran kitlesi de azımsanmayacak boyutlarda. Son olarak filmin oyuncu kadrosuna değinelim: Hellboy rolündeki Ron Perlman'ın yanında Doug Jones, Selma Blair, John Hurt, Rupert Evans, Corey Johnson, Karel Roden, Brian Caspe ve James Babson'ı görüyoruz.

Ron Perlman'ı Hollywood hep kötü adam olarak kenarda tutmuştu. Bu filmle oyuncu kariyerinin en önemli rolünde.

Hellboy'u dostları da yalnız bırakmayacak...

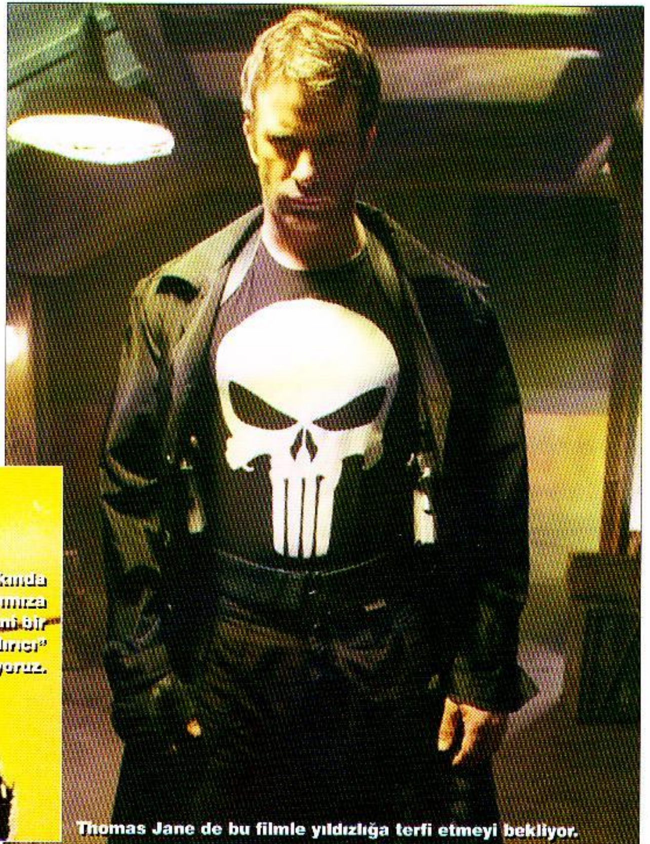

...Selma Blair de onlardan biri.

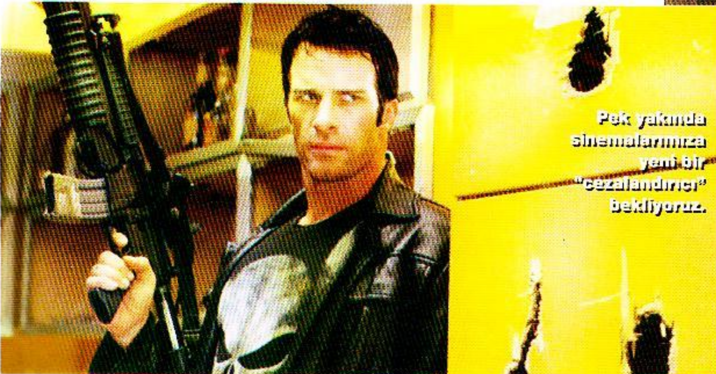
THE PUNISHER

Thomas Jane ve John Travolta karşı karşıya

Önümüzdeki aylarda seyredeceğimiz bir çizgi roman uyarlaması da "The Punisher" olacak. "Zor Ölüm 3", "Jumanji", "The Saint", "Armageddon" gibi aksiyon filmlerinin senaryolarına imza atan Jonathan Hensleigh'in ilk yönetmenlik denemesi olacak filmin başrollerinde Thomas Jane ile John Travolta, yan rollerde ise Ben Foster, Laura Harring, Will Patton, Rebecca Romijn-Stamos ve Roy Scheider var. Hayatta hiçbir eksiği olmayan özel ajan Frank Castle bir gün acımasız bir suçlu ve onun çetesi tarafından öldürülür ve fakat yeniden hayata dönerek kendisine bunu yapanlardan birer birer intikam almaya başlar. Çekimleri geçtiğimiz ekimde tamamlanan 33 milyon dolarlık bu aksiyon, şu sıralar 16 Nisan'daki ABD gösterim tarihini beklemeye başladı. Tüm çekimleri Florida'nın çeşitli yerlerinde gerçekleştirilen "The Punisher"; Gerry Conway, Garth Ennis ve Johnny Romita'nın yarattığı aynı adlı çizgi romandan uyarlandı.

Thomas Jane de bu filmle yıldızlığa terfi etmeyi bekliyor.

Pek yakında sinemalarımıza yeni bir "cezalandırıcı" bekliyoruz.

KAD JE ZIVOT BIO CUDO

Kusturica üretmeye devam ediyor

"Çingeneler Zamanı", "Arizona Rüyası" ve "Yeraltı" gibi filmleriyle Türk izleyicisinin de kalbini fetheden Boşnak yönetmen Emir Kusturica'nın yeni projesi henüz tamama erdi. Uluslararası İngilizce adı "Hungry Heart" olarak geçen film Yugoslavya-Fransa ortak yapımı olarak hayata geçirildi. "Çingeneler Zamanı" ve "Kara Kedi Ak Kedi"nin de senaryosuna imza atan Gordan Mihiç ile Ranko Boziç'in yazdığı senaryoyu pelikülе aktaran Kusturica seyircisini yine savaş fonuna götürecek. Filmin başrollerinde ise Slavko Stimaç ("Dolly Bell'i Anımsıyor musun?" ve "Yeraltı") ve Vesna Trivaliç yeralıyor. Tümü Sırbistan-Karadağ'da çekilen filmin dünya galası mayısta Fransa'da yapılacak. Orta yaşlı bir köylü olan Luka yanıbaşında patlak veren savaşı görmezden gelerek köye turistlere tur düzenlemek amacıyla bir demiryolu inşa eder. Fakat savaşın yıkıcı etkileri kendisini göstermeye başlayınca ailesi de yavaş yavaş dağılmaya başlar. Önce karısı bir müzisyenle kaçar, sonra da oğlu orduya çağrılır. Bu sırada Luka yeni bir kadınla tanışır... Film dileriz bizde de gösterime girer.

Özleyeni çok...

Savaşın vurduğu, ama yıkamadığı karakterler...

...yine şenşakrak Kusturica karelerinin baş figürleri

DER UNTERGANG: HITLER UND DAS ENDE DES 3. REICHS

Hitler rolünde Bruno Ganz

Üç yıl önce bizde de gösterime giren "Deney"le tüm dünyada kendisine azımsanmayacak bir takipçi listesi edinen Alman yönetmen Oliver Hirschbiegel büyük bir projeye soyunuyor. 13,5 milyon euro'luk proje şu sıralar post prodüksiyon aşamasında. St. Petersburg ve Almanya'da çekilen filmin uluslararası İngilizce adı "The Downfall: Hitler and the End of the Third Reich". Joachim Fest'in kitabından Alman yapımcı-yönetmen-senaryo yazarı Bernd Eichinger'in uyarladığı senaryodaki öykü Temmuz 1944'te başlıyor ve II. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru Hitler ve çevresindekilerin yaşadıklarını sekreteri Traudl Junge'nin gözünden anlatıyor. Filmin oyuncu kadrosunda ise Christian Berkel ("Deney"), Fabian Busch, Heino Ferch ("Koş Lola Koş" ve yakında izleyeceğimiz "Der Tunnel"), Bruno Ganz, Corinna Harfouch, André Hennicke, Juliane Köhler, Thomas Kretschmann, Ulrike Krumbiegel, Alexandra Maria Lara, Ulrich Matthes, Michael Mendl, Birgit Minichmayr gibi Alman sinemasının önemli isimlerini görüyoruz.

Hitler'in düşüş portresine bu kez "içeriden" bakacağız.

Film büyük bir Avrupa prodüksiyonu.

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

THE VILLAGE

M. Night Shyamalan bir önceki filmi "İşaretler"den yanına Joaquin Phoenix'i alarak bu bilimkurgu / gerilimi çekiyor. William Hurt, Sigourney Weaver, Adrien Brody, Judy Greer, Bryce Howard (yönetmen Ron Howard'ın kızı), Jesse Eisenberg, Brendan Gleeson, Michael Pitt ve Celia Weston da oyuncu kadrosunda. 1897 yılının Pennsylvania eyaleti kırsalındaki küçük bir köyde geçen filmin senaryosu da Shyamalan'a ait.
Gösterim Tarihi: Ağustos 2004.

THE STEPFORD WIVES

Frank Oz'un yönettiği bu komedi ağırlıklı filmin oyuncu kadrosunda Nicole Kidman, Bette Midler, Matthew Broderick, Christopher Walken, Glenn Close ve Jon Lovitz var. Manhattan'dan Stepford, Connecticut'a taşınan genç bir kadının orada karşılaştığı tuhaf ortamı anlatan filmin çekimleri geçen yaz tamamlanmıştı.
Gösterim Tarihi: Haziran 2004.

THE HEART IS DECEITFUL ABOVE ALL THINGS

Dario Argento'nun kızı Asia, J.T. LeRoy'un kısa öykülerinden uyarladığı bu filmde Peter Fonda, Ben Foster, Marilyn Manson, Ornella Muti, Kip Pardue, Michael Pitt, Winona Ryder ve Jeremy Sisto'yla beraber oynuyor. Altı yaşındaki oğlunu, evlat edinen aileden geri almaya çalışan bir annenin hikayesini anlatan film tamamlanmak üzere.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi.

TOYER

Brian De Palma özüne dönüyor ve bu korku / gerilime imza atmaya hazırlanıyor. Jeremy Northam, Juliette Binoche, Giancarlo Giannini, Tchéky Karyo, Clément Sibony ve Tilda Swinton filmin oyuncu kadrosunu oluşturuyor. Gardner McKay'in romanından uyarlanan film kurbanlarını genç ve güzel kadınlardan seçen sapık bir katil ile peşine düşen kadın doktor arasındaki mücadeleyi konu alıyor.
Gösterim Tarihi: 2005.

PERFUME: THE STORY OF A MURDERER

"Koş Lola Koş" ve "Cennet" gibi iki filmi sinemalarımızda gösterilmiş Alman yönetmen Tom Tykwer yazar Patrick Süskind'in romanını sinemaya uyarlıyor. Gelişmiş koku duyusu yüzünden mükemmel kokuyu arayan ve giderek bunu takıntı haline getiren bir adamın hikayesi... Oyuncu kadrosuna dair henüz bir belirginlik yok.
Gösterim Tarihi: 2005.

MANDERLAY

Lars von Trier, "Dogville"le başladığı üçlemenin ikinci parçasını çekmeye başladı. Beklendiği gibi, kadroda Nicole Kidman yok, onun yerine acıların kadını Grace'i Bryce Howard canlandıracak. Bununla birlikte "Dogville"den Jean-Marc Barr, Jeremy Davies, Udo Kier ve Stellan Skarsgård da ikinci filmde görünüyor ("Dogville"in sonunda tüm köy halkı öldüğü için öykünün nereye meyledeceği merak konusu). Çekimleri yine İsveç'te kurdurduğu stüdyoda gerçekleştiren von Trier'in elindeki bütçe de şişkin sayılabilir: 14 milyon dolar... **Gösterim Tarihi:** 2005.

KING KONG

Peter Jackson "Yüzüklerin Efendisi"nden sonra uzun süredir peşinde koştuğu bu projeyi nihayet hayata geçiriyor. "Yüzüklerin Efendisi"ni beraber çektiği teknik kadroyu yeniden biraraya getiren Jackson şu an için projede oyuncu olarak yalnızca aktris Naomi Watts'ı belirlemiş durumda. Ağustos 2004'te başlayacak filmin çekimlerini Jackson yine Yeni Zelanda'da yapacak. 1933 tarihli aynı adlı filmin yeniden çevrimi olacak bu proje için Watts, "Tanrı Kent"in yönetmeni Fernando Meirelles'in yeni filmini reddetti.
Gösterim Tarihi: Aralık 2005.

Bilgi'de Nisan

Bu ayki programda Yeni İspanyol Sineması'ndan örnekler, Quentin Tarantino Filmleri toplu gösterimi, İngiliz Öğrenci Filmleri ve Ada Kısa Film Şenliği gösterimleri olacak.

Barcelona Üniversitesi işbirliğiyle gerçekleşen Yeni İspanyol Sineması gösterimlerinde genç İspanyol sinemacıların farklı tarzlardaki filmleri yeralıyor. Carlos Atanes'in Aleister Crowley'nin yaşamından esinlenilen "Perdurabo" adlı filmiyle başlayacak olan gösterimlerde Enrique Peregrina'nın "Flaneurs", Laura Ruíz'in "Yo No Me Pierdo Más Orgasmos" ve Iván Domínguez'in "Esperándote Siempre" filmleri seyredilebilir.

"Kill Bill: Vol. 1"

"Kill Bill: Vol.1"la gündeme gelen Quentin Tarantino'nun tüm filmleri de seyirciyle buluşacak. "Pulp Fiction", "Dört Oda", "Jackie Brown" ve "Kill Bill: Vol. 1"ın yanısıra bir Tarantino yapımı olan Robert Rodriguez imzalı "Günbatımından Şafağa"yı izleyebilmek mümkün.

British Council'in desteğiyle gerçekleştirilen İngiliz Öğrenci Filmleri Gösterimi'nde ise son dönem İngiliz kısa dramatik ve canlandırma sinemasının belli başlı örneklerini görüyoruz.

Ayrıca Ada Kısa Film Şenliği gösterimleri dahilinde Türk ve yabancı otuzu aşkın dramatik ve deneysel kısa film ve belgesele de yer verilecek.

Pelin Esmer'in yönettiği "Koleksiyoncu" adlı belgesel de bu ay izlenebilir. Belgeselde her şeyin koleksiyonunu yapan ilginç bir karakterin hikayesi anlatılıyor.

Tüm gösterimler İstanbul Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü'nde gerçekleştirilecek ve gösterimlerden yarım saat önce Taksim AKM önünden ücretsiz servis kaldırılacaktır.

Ayrıntılı bilgi için:
Tel: 444 0 428
http://www.bilgi.edu.tr/sinema
e-posta: sinema@bilgi.edu.tr

Kentte günler "kısa"lacak!

16. Uluslararası İstanbul Kısa Film Günleri 1 - 7 Nisan tarihleri arasında hayata geçiyor.

Uluslararası İstanbul Kısa Film Günleri bu yıl da izleyicilerinin karşısına kurmaca, canlandırma, deneysel ve belgesel filmlerden oluşan çok zengin bir programla çıkıyor. Geçtiğimiz yıllarda birçok uluslararası kısa film festivalinde yeralmış, ödüller kazanmış kısa filmler İstanbul'a geliyor. 35mm ve 16mm film formatında üretilmiş olan bu çalışmalar bir hafta boyunca İstanbul Fransız Kültür Merkez, İtalyan Kültür Merkezi ve Alman Kültür Merkezi salonlarında, orijinal dillerinde, İngilizce altyazıyla gösterilecek.

Almanya bu yıl festivalde 8 kısa filmle yeralıyor. Filmler Almanya'nın ünlü Uluslararası Oberhausen Kısa Film Festivali arşivinden alındı. Bunlar arasında Almanya'da yaşayan Türk yönetmen Ayhan Salar'ın "Berber" isimli filmi de var. "Öğrenci", "Kalkheim", "Bal Çocukları" ve "Zara" isimli filmler ise canlandırma sinemasının seçkin örneklerini oluşturuyor.

Avusturya bölümünde bu yıl da Sixpackfilm arşivinden seçilmiş, çoğu deneysel 7 film oluşturuyor. Birbirinden değişik deneysel filmler arasında özellikle "Sihir" ve "Hızlı Film" ilginç yaklaşımlarıyla öne çıkıyor.

Belçika'dan 9 film var. Bol ödüllü bu filmler arasında üç canlandırma, dört adet kurmaca film görüyoruz. "Bayan Bana Bak Bayan" ve "Şimdi" öne çıkan filmler.

Fransa'dan bu yıl dokuz film görüyoruz. "Başkalarının Öpücükleri" ve "Cüzdan" önemli Fransız kısaları olarak göze çarpıyor.

Hollanda'dan yedi kısa film var. "Dajo", "General" ve "Tutam" bu ülkeden gelen ve ilgiye değer üç kısa film.

"Görüşecegiz Lale"

İngiltere ise festivale ikisi canlandırma olmak üzere dokuz filmle katılacak. "Bir İlişkinin Bittiği Nasıl Anlaşılır", "Oda Servisi", "Uzunluk" ve "İçinde Kedi Olan Köpek" başarılı yapımlar.

"Kalkheim"

İspanya'dan ise dört çarpıcı film geliyor. Bunlar arasından "Ciclo" ve "Archipielago" sivriliyor.

İsveç filmleri ise her zamanki gibi özenli ve nitelikli içerikleriyle dikkat çekecek. Müzik ve dans filmlerinin öne çıktığı bu bölümde seyircileri keyifle izleyecekleri çalışmalar bekliyor. "O Cansız" ve "Geri Sarma" İsveç'ten gelen kısaların yalnızca ikisi.

"Öbür Taraf"

İtalya da programda kendisine yer bulan Avrupa ülkelerinden. F.F. Coppola'nın yeğeni Bruno Coppola tarafından çekilmiş olan "Şu Ayıyı Doldur" ve "Denizler" öne çıkan iki İtalyan kısası.

Macaristan'dan bol ödüllü filmler geliyor. "El Bombası" ve "Kelebek" bunlardan akla ilk gelenler.

Meksika'dan "Cococabana", "A La Memoria De Las Sirenas", "El Ultimo Recuerdo De Leocadio", "Rastros" ,"Noche Santa" ve "Congo" isimli 6 kısa film yeralıyor programda.

Polonya'dan gelen örnekleri Polonya Ulusal Film-TV ve Tiyatro Okulu öğrencilerinin gerçekleştirdikleri kısa filmler oluşturuyor.

Yunanistan'dan konuk olan filmlerden "Sarkaç", "Küçük Yerli" ve "Tarladan Öteye"nin öne çıktığını görüyoruz.

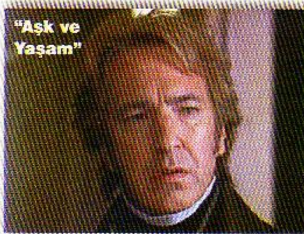
Programda Türkiye'yi temsilen, İFSAK 25. Ulusal Kısa Film ve Belgesel Yarışması'nda ön elemeyi geçmiş filmler de mevcut. Bu yıl yarışmada ödül almış beş yönetmene JVC tarafından birer dijital kamera armağan edilecek. Ayrıca Belmin Söylemez toplu gösterileri bu yılki programın özel bölümü.

İngiliz bahçelerinde aşk

Osmanlı Bankası Müzesi sinema salonunda bu ay İngiltere'yi mekan tutan dört dönem filmi sunuluyor.

İngiliz edebiyatının usta kalemi E.M. Forster'dan James Ivory'nin uyarladığı "Howard's End" yüzyıl başındaki sınıf ilişkileri üstüne yoğunlaşıyor. "Günden Kalanlar"da ise Kazuo Ishugoro'nun romanına yönelen Ivory, mekan olarak bir kez daha İngiliz bahçelerindeki bir malikhaneyi seçiyor. II. Dünya Savaşı'nın hemen öncesindeki yıllarda geçen film, bütün hayatını sahibine adamış kahya karakterinde unutulmaz bir Anthony Hopkins yorumu da sunuyor. Jane Austen'dan uyarlanan "Sense and Sensibility / Aşk ve Yaşam"ın yönetmeni Tayvanlı Ang Lee. Lee, filmde babalarını yitiren üç kızkardeşten yola çıkarak dönem İngiltere'si ve sınıf ilişkileri üzerine etkileyici gözlemler yapmayı başarıyor.

"Aşk ve Yaşam"

Meslek hayatının uzun bir bölümünü İngiltere'de geçiren Amerikalı Joseph Losey de L.P. Hartley'in romanından uyarladığı "Arabulucu / The Go Between"de 1900 yılında taşradaki büyük bir malikhanenin yeşil çayırları arasında yaşanan bir aşk hikayesini bir çocuğun gözünden anlatırken sinema tarihinin unutulmaz başyapıtlarından birine imza atıyor. Video projeksiyon yöntemiyle geniş ekranda sunulacak gösteriler altyazılı çeviriyle gerçekleşecek. Filmler perşembe ve cuma günleri 20.30'da, cumartesi günü ise 14.30 ve 18.30'da gösterilecek.

- İtiraf et… Sen çikolatasın!
- Evet, ama ben masumum.

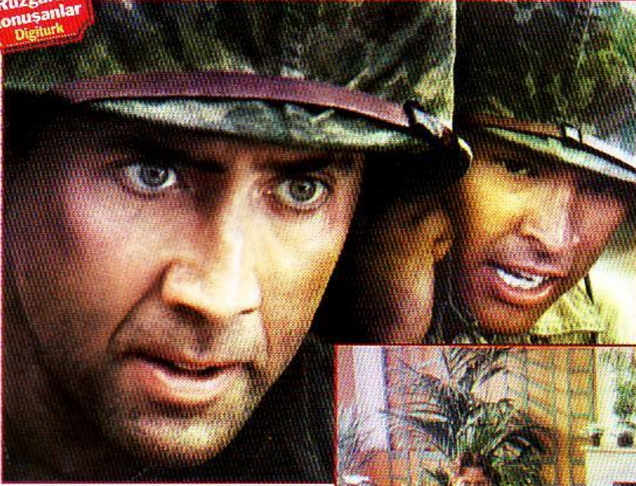
PİRİNÇ PATLAKLI,
MEYVE PARÇACIKLI,

MASUM ÇİKOLATA!
(PARDON... PİKOLATA)

ÜLKER

Hazırlayan: Okan Arpaç

Ayın televizyon filmlerinden seçmeler

SINEMASEVERLERE PRIMEMAX

DIGITURK'te nisan sonunda sinemaseverlerin başını döndürecek yeni bir sinema kanalı yayına başlıyor: PrimeMax... Başta Avrupa ve dünya sinemasının önemli filmleri olmak üzere, Hollywood'un yakın dönemden unutulmazlarını ve geçmişten gelen başyapıtları, bağımsız sinema örneklerini, usta yönetmenlerin en iyi eserlerini ekrana getirecek olan kanalda, her akşam ayrı bir film kuşağı yer alacak. İşte nisan sonunda izlenebilecek filmlerden bazıları: David Lynch'ten "Vahşi Duygular" (Wild at Heart), Terence Malick'ten "İnce Kırmızı Hat" (The Thin Red Line), Claude Chabrol'den "Kötülük Çiçeği" (La Fleur du Mal), Lukas Moodysson'dan "Daima Lilya" (Lilja 4-ever), Richard Linklater'dan "Kaset" (Tape)...

Sinema Büyüsü

Atilla Dorsay ve Alin Taşçıyan, nisanda son dönemin ses getirmiş filmlerine yer veriyorlar... **"Orada Olmayan Adam"** (The Man Who Wasn't There, 2001), Coen kardeşlerin son dönem ortaya koydukları en iyi ürünlerden biri. İşe yatırım yapmak amacıyla, karısının patronuna şantaj yapan bir berberin, başına hiç hesapta olmayan dertler açmasını anlatan filmde Billy Bob Thornton ve Frances McDormand, pırıltılı oyunlar sergiliyorlar. Coen kardeşlerin, David Lynch tarzına yakın bir üslup tutturdukları film, öykünün geçtiği 1949 yılının atmosferine uygun olarak siyah-beyaz çekilmiş ve görüntüleriyle Oscar'a aday olmuştu. Billy Bob Thornton'un Humphrey Bogart'ı çağrıştırdığı, Altın Palmiye'ye aday olan film, kaçırılmayacak bir sinema şöleni. **"Koruyucu Meleğim"** (The Mighty, 1998), iki çocuğun dostluğu üzerine kurulu, tam bir gözyaşı bombası. Yüreklere seslenen bir öykü anlatan filmdeki rolüyle Sharon Stone Altın Küre'ye aday gösterildi. **"Düğün ve Cenaze Müziği"** (Music for Weddings and Funerals, 2002) ise, ünlü müzisyen Goran Bregovic'in bir anlamda kendi öyküsünü anlattığı, güzel bir kara-komedi. Kocasının öldürülmesi üzerine şehir dışına taşınan ve evin alt katını müzisyenlere kiralayan yazar Sara'nın öyküsü, hem sinema hem de müzikseverlere iyi gelecek. Her *Cumartesi TRT 2*

Rüzgarla Konuşanlar

En son sinemalarda izlediğimiz "Hesaplaşma" (Paycheck) ile Philip K. Dick hayranlarını hüsrana uğratsa da, başta "Face/Off", "Mission Impossible 2" gibi filmleri olmak üzere her filmiyle heyecan yaratan, şiddet ve aksiyonu sinemada en iyi kullanan yönetmenler listesinde başlarda yer alan John Woo'dan, bir savaş filmi. İkinci Dünya Savaşı'nda bir grup Amerikalı askerin kendi aralarında yaşadıkları savaşı aktaran Woo, aynı vatan uğruna canını vermeye hazır farklı insanlar arasındaki ayrımcılığı çarpıcı bir anlatımla perdeye taşıyor. Alttan alta ise, bütün bunlar yaşansa da, Amerika'nın her ırktan, her cinsten insan için birleştirici bir zemin oluşturduğu söylemi ortaya çıkıyor. Nicolas Cage'in başrolde olduğu, savaş sahnelerindeki gerçekçilikle dikkat çeken "Windtalkers" (2002), aksiyonla seyircinin adrenalinini yükseltirken, Kızılderili muhabbetiyle de yüreklere dokunmaya çalışıyor. *21 Pazar MovieMax*

Ofis Çılgınlığı

90'lı yılların en popüler figürlerinden "Beavis & Butt-head"in yaratıcısı olan Mike Judge'ın, sinemalarımıza da uğramış, hınzır mı hınzır filmi, ilk kez ekranda. Aslında 1991 yılında kısa animasyon olarak tasarladığı "Office Space"i, gördüğü ilgi üzerine 1999'da uzun metrajlı bir filme dönüştüren yönetmen, işlerinden nefret eden ve patronlarına karşı isyan başlatan bir grup çalışanın yaptıklarını, dinamik bir dille perdeye getiriyor. "Friends"te Rachel olarak izlediğimiz Jennifer Aniston da başrolde. *27 Salı MovieMax*

Sonsuz Aşk

Kevin Costner'ın bir türlü beklediği çıkışı yapamadığı filmlerinden biri daha... Karısının ölümünden sonra ondan "mesajlar" aldığına inanan doktorun hikayesini anlatan "Dragonfly" (2002), hem gerilime hem de duygusal türe göz kırparken, izlendikten sonra tuhaf bir biçimde kendini unutturmayı başarıyor. *9 Cuma MovieMax*

Çıtır Kızlar

Parasını yatırdığı her filmden fazlasıyla kâr etmeyi bilen (bakınız: Top Gun, Bad Boys, Con Air, Armageddon, Pearl Harbor, Pirates of the Caribbean vs.), gişe rekorlarına imza atan yapımcı Jerry Bruckheimer'dan, aynı ayarda bir film. New York'un en gözde mekanında geçen, genç ve güzel kızların arz-ı endam eyledikleri filmin öyküsü ne kadar sıradansa, anlatımı ve görselliği de o kadar çekici. Piper Perabo, John Goodman öne çıkanlar... *18 Pazar MovieMax*

Koyaanisqatsi

Hopi dilinde çılgın hayat, dağılan hayat, dengesiz hayat anlamlarına gelen "Koyaanisqatsi" (1983), "qatsi" üçlemesinin ilk filmi. Daha doğrusu bir belgesel... Anlatıcısı olmayan, daha yakın dönemde izlediğimiz "Baraka" gibi belgesellerin öncülüğünü yapan film, ilginç görüntülerin ustalıklı bir şekilde montajlanmasıyla oluşturulmuş. Yönetmen Godfrey Reggio, ilk kez bu filmde denenen bu yöntemle, ortaya şu gibi akıp giden, izlenmesi gerekli bir yapıt çıkarmış. *CNBC-e*

İçimdeki Çocuk

8 yaşındaki haliyle karşılaşan 40 yaşındaki bir adamın kendini ve hayatını gözden geçirmesi üzerine kurulu, keyifli bir fantazi. Disney yapımı "The Kid"de (2000) Bruce Willis, komedideki yeteneğini sergiliyor. *11 Pazar MovieMax*

Kadınları Seven Adam

Fransız sinemasının en önemli yönetmenlerinden olup, -ki bu durumunu "400 Darbe", "Jules et Jim", "Fahrenheit 451" gibi başyapıtlarıyla kanıtlamıştır- François Truffaut'nun 70'lerdeki en iyi çalışmalarından biri. Bir adamın cenazesine katılan ve hepsi de ona âşık olmuş kadınların öykülerinden oluşan "L'Homme qui aimait les femmes"da (1977) Charles Denner, Brigitte Fossey, Leslie Caron, Nathalie Baye var. *CNBC-e*

Kurtların Saati

İnsan psikolojisini didik didik eden filmlerin en büyük ustası Ingmar Bergman, "Vargtimmen"de (1968) kâbuslar gören bir sanatçının öyküsüyle ilk ve son kez korku türünü denerken, ortaya gerçekten dehşet verici bir başyapıt çıkarıyor. *CNBC-e*

Kujo

Stephen King'in zamanında ülkemizde de ilgi görmüş romanından uyarlanan "Cujo" (1983), kuduz bir St. Bernard'ın, arabada mahsur kalan kişilere saldırmasını, onları adeta esir alışını an be an gerilimi artırarak anlatıyor. Klostrofobik filmlerin en iyilerinden biri. *5 Pazartesi MovieMax*

Amin

2. Dünya Savaşı sırasında Nazi acımasızlığına karşı sessiz kalan Vatikan'la bir hesaplaşma... "Z", "Missing" gibi politik içerikli başyapıtların yönetmeni Costa-Gavras, "Amen."le (2002) Berlin'de Altın Ayı'ya aday olmuştu. Başrolde Mathieu Kassovitz var. *25 Pazar TRT 2*

En Büyük Suç

1978'de çekilen "Eve Dönüş" (Coming Home) ve "Avcı" (The Deer Hunter) ile aynı dönemde gösterime çıktığı için arada kaynayan ama en az onlar kadar başarılı bir yapıt. Robert Stone'un romanından uyarlanan "Who'll Stop the Rain"de, Karel Reisz'ın yönetiminde Nick Nolte ve Tuesday Weld başarılı oyunlar sergiliyor. *CNBC-e*

Ziyaretçiler

Elia Kazan'ın sondan bir önceki filmi. Kış mevsiminde, evlerinde sıcak ve huzurlu bir pazar günü geçiren üç kişilik bir ailenin, gelen iki davetsiz misafirle birlikte yaşadıkları. Bu iki adam, aile reisinin Vietnam'da birlikte çarpıştıkları arkadaşlarıdır... James Woods'un başrolde olduğu yapıt, Altın Palmiye'ye aday olmuştu. *CNBC-e*

"Balinanın Sırtında"

Avrupalılar da geldi

İstanbul'un gelenekselleşme yolunda ilerleyen film organizasyonlarından biri olan iF İstanbul'un üçüncüsünden izlenimler... KEREM AKÇA

Festival, geçtiğimiz iki seneye göre zayıf bir programla karşımıza çıktı; asıl amacı olan burada göremediğimiz Amerikan bağımsızlarını gösterme hedefinde bu yıl biraz geride kaldı. Geçmiş yıllarda "Requiem for a Dream", "Storytelling", "Donnie Darko" gibi Amerikan bağımsız başyapıtlarını Türk izleyicisiyle buluşturan festival, bu yıl Avrupa filmlerini de barındıran bir programla (Genç Avrupa başlıklı yeni bir bölüm) çıktı karşımıza.

Dar bir yelpaze içerisinde olsa bile, Türkiye'de adı pek duyulmamış önemli bağımsızları tanıtma geleneğini ise sürdürdü. Bunların başında Nicolas Winding Refn geliyor. Üçüncü filmi "Fear X" ile festival izleyicisiyle buluşan yönetmen, sinema dünyasına yeni bir "sinefil yönetmen"in katıldığını müjdeliyor. Modernize edilmiş "Blow-up" gibi başlayıp "Lynchesk bir Barton Fink"e dönen filmde, yönetmen hem "hommage" yapmasını hem de bu öğeleri filmin yapısı içine yedirmesini biliyor. John Turturro'nun oynadığı baş karakterin gözünden anlatılan filmde objektif ve çerçeve tercihlerini ustaca yapan yönetmen, kurduğu öznel dünya ile dikkat çekiyor. Geçen sene "My Life as Mcdull" adlı Hong Kong animasyonunu gösteren If, bu sene Sylvian Chomet'nin yönettiği - Türkiye'de vizyon şansı da bulan- "Belleville'de Randevu"yu almıştı programına. Neredeyse kurmaca bir film kadar üzerine düşünülmüş kadrajlar, sahne tasarımları ve kurgu geçişlerinden oluşan film, "farklı bir model" olarak animasyon tarihinde kendine hemen bir yer bulmakta zorlanmayacak bir yapımdı.

Festival, bu yıl ilk olarak bir Türk filmine de yer verdi. Türkiye'de pek rastlamadığımız bir proje olan "Bir Tuğra Kaftancıoğlu Filmi", Emre Akay ve Hasan Yalaz'ın ilk yönetmenlik denemeleri. 8 mm ve DV görüntülerinden oluşan filmi, gerçek ile kurmaca arasında giden "çekim süreci" ve "yaratım süreci" filmlerinin değişik öğelerle beslenmiş bir örneği olarak görebiliriz. Film, "Looking for Richard" gibi çekim süreciyle ilgili belgesel dozu yüksek filmlerle "Living in Oblivion", "Swimming Pool" gibi yaratım süreciyle ilgili filmleri birleştiriyor. Ortaya çıkan iş ise söylemi, yapım süreci ve yapısıyla, tamamen "stüdyo sistemi" karşısında duran bir film...

"Anne"

Festivalin bir başka büyük hizmeti de, Polish Kardeşlerin ABD politikaları karşıtı üçlemesini tamamlayan "Northfork"u bizlere sunması oldu. Üçlemenin ilk iki filmi olan "Twin Falls Idaho" ve "Jackpot"da birbirinden farklı sinema dilleri kullanan biraderler, bu filmde de farklı bir sinema diliyle karşımıza geldiler. Tamamen bilinmedik bir coğrafyada "Amerika disütopyası" şeklinde gelişen film, ilginç mitolojik öğeler ve hayal öğeleri ile gelişen minimalist bir yapıya sahipti. Tepeden tırnağa Amerika karşıtı bir film olan "Northfork"ta, Polish kardeşler "auteur" statüsüne yerleşmeleri için de ilk adımı atıyorlardı. Bu film gibi, festivalin "hit film"lerinden bir diğeri de "Çaylak Kasaplar / Green Butchers" idi. İyi bir kara-komedi olan film için, "İnşaat"taki film modelinin Danimarka kültürüne uyarlanmış versiyonu tanımlaması yapabiliriz. Ancak bu sefer, yan karakterlerin filme daha baskın bir şekilde dahil edildiğini de belirtelim. Bunların dışında "Notting Hill" ve "Changing Lanes" gibi A tipi stüdyo filmlerinden Roger Michell, "Mother / Anne"deki minimalist yaklaşımıyla dikkat çekti.

"Gerry"

Festivalin yeni bölümü Genç Avrupa, bizlere Barbara Albert ve Sarah Gavron iki genç yönetmeni tanıttı. İkinci filmi olan "Free Radicals / Özgür Radikaller" ile karşımıza gelen Avusturyalı Barbara Albert (daha Önce Kuzey Varoşları / Northern Skirts" ile İstanbul Film Festivali'ne de konuk olmuştu), realist öyküsüne sürreel öğeleri ölçülü bir şekilde yedirmesiyle dikkat çekti. Film, çok hikayeli senaryosundaki hikayeleri ve karakterleri, "kader" teması ve "tanrıbilimsel" öğeler çevresinde bağlamasıyla öne çıkıyordu. İngiliz yönetmen Sarah Gavron'un "This Little Life / Bu Küçük Hayat"ı ise bebeğini doğar doğmaz kaybetmenin acısını duyan bir annenin çevresinde dönen ilginç bir hikayeydi. Olayları annenin bakış açısından hayal öğeleriyle anlatan filmde, Gavron'ın gerçek ile hayal arasında kurduğu ince çizgi ilgi çekiciydi.

ADD'de iş yapan "farklı kültürlerle ilgili filmler"in bir yenisi olan "Whale Rider" ne yazık ki "edebiyat uyarlaması" olmasının dezavantajlarını bütünüyle taşıyan bir filmdi ve "Yeni Zelanda kültürü" üzerine bir belgesel olmaktan öteye gidemiyordu. Gus Van Sant'ın merakla beklenen "deneysel" çalışması Matt Damon ve Casey Affleck'li "Gerry" ise başarısızlık abidesi olmaktan kurtulamadı. Bir çölde iki tane aynı isimli karakterin izinden giden filmde biz ne

"Northfork"

görsel ne de dramatik olarak önemli bir şey göremedik. Alan Rudolph'un son filmi "Secret Lives of Dentists" ise acemi bir yönetmenin elinden çıkmışcasına gerçek ile hayal arasındaki o ince çizgiyi kaybeden "komik" bir film olmaktan kurtulamıyordu.

Bu "nadide" örneklerin dışında: 8 tane birbirinden bağımsız "skeç"ten oluşan Macar filmi "Rengeteg / Orman" bizce içinde sinemasal bir şey barındırmıyordu; "Eski, Yeni, Ödünç Alınmış ve Mavi" adlı dogma filmi, her anında komik olmaya çalışarak kendi hedefinden sapıyordu; bir gencin kişisel dünyasını ve tercihlerini yansıtma amacına girişen "Rouen'deki Gerçek Yaşamım" ise, DV ile çekilmesine rağmen hiçbir gerçeklik sağlayamıyordu. ■

76. Amerikan Sinema Akademisi ödülleri

Oscar ödülleri Billy Crystal'ın sunuculuk yaptığı gecede Kodak Tiyatro'da dağıtıldı. "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" aday olduğu her dalda hedefe ulaşınca filme 11 ödül birden gitti.

En iyi film: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü"
Barrie M. Osborne, Peter Jackson, Frances Walsh
"Lost in Translation" - Sofia Coppola, Ross Katz
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Samuel Goldwyn Jr., Duncan Henderson, Peter Weir
"Gizemli Nehir" - Robert Lorenz, Judie Hoyt, Clint Eastwood
"Zafer Yolu" - Kathleen Kennedy, Frank Marshall, Gary Ross

En iyi yönetmen: Peter Jackson
"Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü"
Sofia Coppola - "Lost in Translation"
Clint Eastwood - "Gizemli Nehir"
Fernando Meirelles - "Tanrı Kent"
Peter Weir - "Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu"

En iyi erkek oyuncu: Sean Penn - "Gizemli Nehir"
Johnny Depp - "Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti"
Ben Kingsley - "House of Sand and Fog"
Jude Law - "Soğuk Dağ"
Bill Murray - "Lost in Translation"

En iyi kadın oyuncu: Charlize Theron - "Cani"
Keisha Castle-Hughes - "Whale Rider"
Diane Keaton - "Aşkta Herşey Mümkün"
Samantha Morton - "Yeni Bir Ülkede"
Naomi Watts - "21 Grams"

En iyi yardımcı erkek oyuncu:
Tim Robbins - "Gizemli Nehir"
Alec Baldwin - "Vegas'ta Son Şans"
Benicio Del Toro - "21 Grams"
Djimon Hounsou - "Yeni Bir Ülkede"
Ken Watanabe - "Son Samuray"

En iyi yardımcı kadın oyuncu:
Renée Zellweger - "Soğuk Dağ"
Shohreh Aghdashloo - "House of Sand and Fog"
Patricia Clarkson - "Pieces of April"
Marcia Gay Harden - "Gizemli Nehir"
Holly Hunter - "Onüç"

En iyi orijinal senaryo:
"Lost in Translation" - Sofia Coppola
"Barbarların İstilası" - Denys Arcand
"Kirli Tatlı Şeyler" - Steve Knight
"Kayıp Balık: Nemo" - Andrew Stanton, *Bob Peterson, David Reynolds*
"Yeni Bir Ülkede" - Jim Sheridan, Naomi Sheridan, Kirsten Sheridan

En iyi animasyon: "Kayıp Balık: Nemo" - Andrew Stanton
"Ayı Kardeş" - Aaron Blaise, Robert Walker
"Belleville'de Randevu" - Sylvain Chomet

En iyi uyarlama senaryo:
"Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü"
Philippa Boyens, Peter Jackson, Frances Walsh
"American Splendor" - Shari Springer Berman, Robert Pulcini
"Tanrı Kent" - Bráulio Mantovani
"Gizemli Nehir" - Brian Helgeland
"Zafer Yolu" - Gary Ross

En iyi görüntü: "Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu"
Russell Boyd
"Tanrı Kent" - César Charlone
"Soğuk Dağ" - John Seale
"İnci Küpeli Kız" - Eduardo Serra
"Zafer Yolu" - John Schwartzman

En iyi kurgu: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Jamie Selkirk
"Tanrı Kent" - Daniel Rezende
"Soğuk Dağ" - Walter Murch
"Zafer Yolu" - William Goldenberg
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Lee Smith

En iyi yabancı film:
"Barbarların İstilası" (Kanada)
"Ondskan" (İsveç)
"Tasogare Seibei" (Japonya)
"De Tweeling" (Hollanda)
"Zelary" (Çek Cumhuriyeti)

En iyi sanat yönetimi: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Grant Major, Dan Hennah, Alan Lee
"İnci Küpeli Kız" - Ben van Os, Cecile Heideman
"Son Samuray" - Lilly Kilvert, Gretchen Rau
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - William Sandell, Robert Gould
"Zafer Yolu" - Jeannine Claudia Oppewall, Leslie A. Pope

En iyi kostüm tasarımı:
"Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Ngila Dickson
"İnci Küpeli Kız" - Dien van Straalen
"Son Samuray" - Ngila Dickson
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Wendy Weir
"Zafer Yolu" - Judianna Makovsky

En iyi makyaj: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Richard Taylor, Peter King
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Edouard F. Henriques, Yolanda Toussieng
"Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti" - Ve Neill, Martin Samuel

En iyi belgesel: "The Fog of War: Eleven Lessons from the Life of Robert S. McNamara" - Errol Morris, Michael Williams
"Balseros" - Carlos Bosch, Loris Emedes
"Capturing the Friedmans" - Andrew Jarecki, Marc Smerling
"The Weather Underground" - Sam Green, Bill Siegel

En iyi orijinal müzik: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Howard Shore
"Big Fish" - Danny Elfman
"Soğuk Dağ" - Gabriel Yared
"House of Sand and Fog" - James Horner
"Kayıp Balık: Nemo" - Thomas Newman

En iyi ses: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Christopher Boyes, Michael Semanick, Michael Hedges, Hammond Peek
"Son Samuray" - Andy Nelson, Anna Behlmer, Jeff Wexler
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Paul Massey, Doug Hemphill, Art Rochester
"Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti" - Christopher Boyes, David Parker, David E. Campbell, Lee Orloff
"Zafer Yolu" - Andy Nelson, Anna Behlmer, Tod A. Maitland

En iyi ses kurgusu: "Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Richard King
"Kayıp Balık: Nemo" - Gary Rydstrom, Michael Silvers
"Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti" - Christopher Boyes, George Watters II

En iyi kısa belgesel:
"Chernobyl Heart" - Maryann DeLeo
"Asylum" - Sandy McLeod, Virginia Reticker
"Ferry Tales" - Katja Esson

En iyi şarkı: "Into the West"
"Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü"
Frances Walsh, Howard Shore, Annie Lenox
"The Scarlet Tide" - "Soğuk Dağ" - T-Bone Burnett, Elvis Costello
"You Will Be My Ain True Love" - "Soğuk Dağ" - Sting
"A Kiss at the End of the Rainbow" - "A Mighty Wind" - Michael McKean, Annette O'Toole
"The Triplets of Belleville" - "Belleville'de Randevu" - Benoît Charest, Sylvain Chomet

En iyi görsel efekt: "Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü" - Jim Rygiel, Joe Letteri, Randall William Cook, Alex Funke
"Master and Commander: Dünyanın Uzak Ucu" - Daniel Sudick, Stefen Fangmeier, Nathan McGuinness, Robert Stromberg
"Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti" - John Knoll, Hal T. Hickel, Terry D. Frazee, Charles Gibson

En iyi kısa animasyon:
"Harvie Krumpet" - Adam Elliot
"Boundin'" - Bud Luckey
"Gone Nutty" - Carlos Saldanha, John C. Donkin
"Nibbles" - Christopher Hinton
"Destino" - Dominique Monfery, Roy Edward Disney

En iyi kısa film: "Two Soldiers"
Aaron Schneider, Andrew J. Sacks
"Die Rote Jacke" - Florian Baxmeyer
"Most" - Bobby Garabedian, William Zabka
"Squash" - Lionel Bailliu
"(A)Torzija" - Stefan Arsenijevic

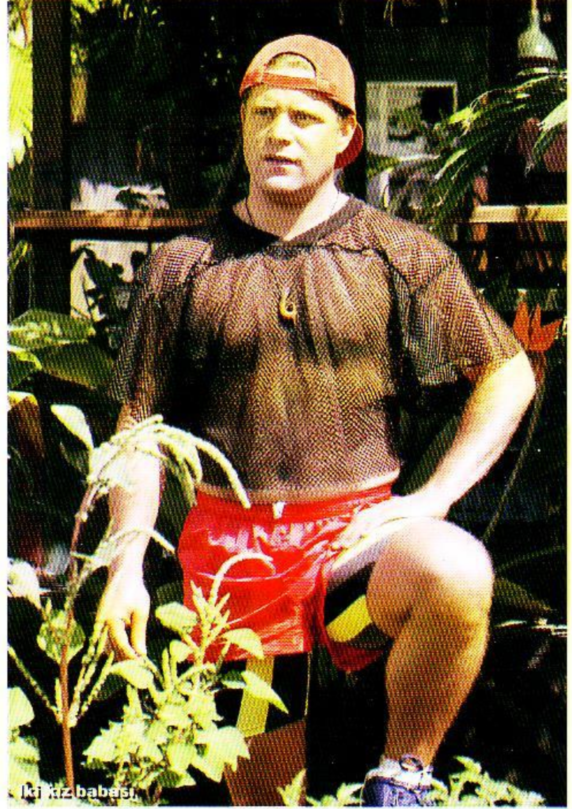
Sean Astin

hobbit'in serüveni

Yüzükleri Efendisi üçlemesine kadar geniş kitlelerin tanımadığı bir oyuncu olan Astin, arada kısa filmler de çekiyor.

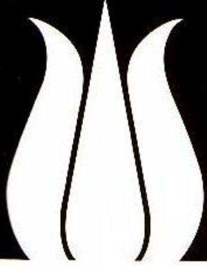
DERLEYEN:
ECE GAMZE ATICI

"Yüzüklerin Efendisi" üçlemesinde Frodo'nun sadık dostu ve yardımcısı Sam olarak oyunculuk kariyerindeki en önemli çıkışlardan birini gerçekleştiren Sean Patrick Astin, kariyerine büyük ölçüde destek olan bir aileden geliyor. Adams ailesinin büyükbabası Gomez olarak kolayca teşhis edebileceğimiz John Astin ile Patty Duke gibi iki meşhur oyuncu tarafından yetiştirilen Astin'in hiçbir zaman büyünce ne olacağına dair bir kuşkusu olmamış. 1971'de California'da dünyaya gelen Astin, kariyerine ilk adımını 9 yaşındayken annesi ile rol aldığı "Please Don't Hit Me, Mom" (1981) ile atar. 1985'te senaryosu Steven Spielberg tarafından yazılan ve çocukların Indiana Jones'u olarak da anılan "The Goonies"de canlandırdığı Michael Walsh rolü ile Genç Sanatçı ödülünü kazanır. 80'lerde Hollywood'da genç yıldız olarak parlamasının emarelerinden biri olarak "Like Father, Like Son" (1987) anılabilir. 1988'de biri Amerikalı, diğeri Vietnamlı iki asker arasındaki ilginç ilişki üzerine kurulu kısa film "On My Honor"da yönetmen olarak çıkar karşımıza. Oyunculuk ve yönetmenliğin yanısıra yapımcılık şirketi -Lava Entertainment- ile yapımcılığa da kolları sıvar Astin. Bu esnada California Üniversitesinde Tarih ile Amerikan Kültürü ve Edebiyatı eğitimini de tamamlamıştır. Eğitimi sırasında Stanislavski ve Marlon Brando'ya eğitmenlik yapmış olan eski oyuncu Stella Adler'den ders alma şansı da olmuştur. 1989'da "Staying Together"da rol alır ve buradaki performansı ile ikinci kez Genç Sanatçı ödülü sahibi olur. Aynı yıl Kathleen Turner ve Michael Douglas'ın rol aldıkları "The War of the Roses"da savaş halindeki çiftin genç oğulları Josh'u canlandırır. II. Dünya Savaşı trajedisini anlatan "Memphis Belle"de Çavuş Richard Moore olarak buluşur izleyiciyle. "Memphis Belle"deki başarısı dikkatlerden kaçmaz ve hemen sonra kendisine "Toy Soldiers"da (1991) okulunu Güney Amerikalı teröristlerden kurtaran kahraman William Tepper rolünü getirir. 1992'de "Where the Day Takes You" ve komedi filmi olan "Encino Man"de rol alır. 90'lı yıllar birçok başarının yanısıra özel yaşamında değişikliklere sahne olur; 1992'de Christine Harrell ile yaşamını birleştirir. 1993'te "Rudy"de canlandırdığı rol ile hemen hemen tüm Amerikan halkının kahramanı ve ilham kaynağı haline gelir. Çok ufak tefek olmasına rağmen Notre Dame'de futbol oynamak isteyen Rudy'nin başarılı öyküsünün anlatıldığı film halen futbol maçlarından önce koçlar tarafından oyunculara izlettirilen filmler arasında yer aldığı söyleniyor. Dolayısıyla aktörün Sam olarak çağırılmazdan önce Rudy olarak çağrıldığı söylenebilir. 1994'te Susan Sarandon ve Sam Shephard ile birlikte "Safe Passage"de rol alır ve aynı yıl yazarlığını ve yapımcılığını da üstlendiği ikinci kısa filmi "Kangaroo Court"u çeker. Film 67. Oscar ödüllerinde en iyi kısa film kategorisinde aday gösterilir; işin ilginç yanı 1969'da John Astin de "Prelude" ile aynı dalda aday olmuştur. 1995'te Kurt Vonnegut'un öyküsünden uyarlanan "Harrison Bergeron"da başrol oynar. "The Low Life"deki (1995) performansı ile Fort Lauderdale Film Festivalinde en iyi erkek oyuncu ödülü kazanır. 1998'de "Bulworth"deki küçük rolünün ardından aralarında "Boy Meets Girl" (1998), "Dish Dogs" (1998), "Kimberly" (1999), "Detterence" (1999) ve "Icebreaker"ın (1999) yer aldığı bir seri bağımsız filmde rol alır. 2001'de başlayan Yüzüklerin Efendisi serisinin hatırşinas hobbiti Samwise Gamgee rolü ile dünyanın her yanında her yaştan izleyici ile buluşur. Yüzüklerin Efendisi'nin çekimleri esnasında yine aynı ekiple fakat bu kez yönetmen olarak kısa bir film çeken Astin'in diğer yönetmenlik denemeleri arasında "Angel" dizisinin bir bölümü (sezon 4, bölüm 11) olduğunu da belirtmekte fayda var. Christine ile evliliğinden iki kız çocuğu olan Astin'in gelecekteki projeleri arasında "Elvis Has Left the Building" (2004) ve çekimleri halen devam eden "Smile" sayılabilir.

İki kız babası

"Fifty First Dates", 30 Nisan'da sinemalarda.

İSTANBUL KÜLTÜR VE SANAT VAKFI

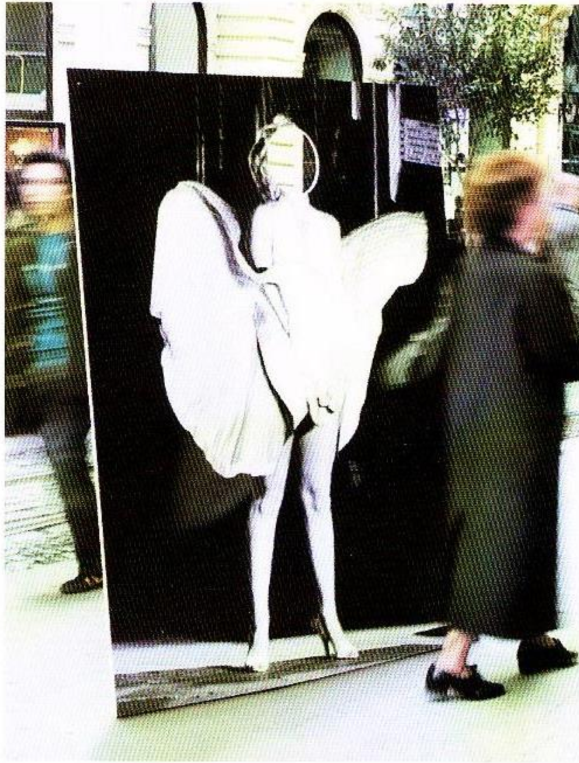

23. ULUSLARARASI İSTANBUL FİLM FESTİVALİ

FİLM

HAYDİ FESTİVAL'E!

Yılın beklenen anı geldi...
62 farklı ülkeden 200'ü aşkın filmle, göz açıp kapayıncaya kadar geçecek 16 gün...
Dünya Sineması'nın en çağdaş örnekleri, Yedinci Sanat'ın klasikleri, kült filmler...

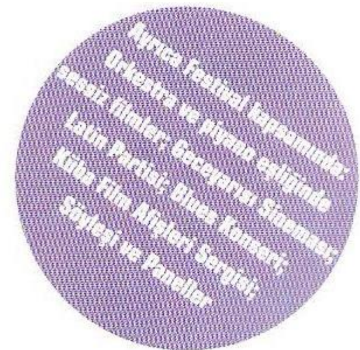
Festival Programı:

- Uluslararası Yarışma
- Özel Gösteri: Borusan Senfoni Orkestrası Eşliğinde **"Damgalı Kadın"**
- Özel Gösteri: Piyano Eşliğinde **"Nosferatu"**
- Özel Gösteri: Lucas Belvaux'un **"Üçleme"**si
- Martin Scorsese Sunar: **Blues**
- Theo Angelopoulos'un Seçtikleri
- Unutulmayan Yönetmenler: **John Cassavetes**
- Anısına: **Yılmaz Güney**
- Ustalara Saygı: **Bahram Bayzai, Werner Herzog & Klaus Kinski, Ömer Kavur, Ken Russell**
- Bir Kült Figür: **Marco Ferreri**
- Geceyarısı Sineması
- Dünya Festivallerinden
- Dünya Sinemasının Genç Yıldızları
- Mayınlı Bölge
- Çağımızın Aynası Sinema
- Umuda Yolculuk: **Göçmenler**
- Belgeseller
- Canlandırma Sineması: **Küba**
- Latin Amerikan Sineması: **Arjantin, Brezilya ve Diğerleri**
- Ulusal Yarışma

Festival Sinemaları:
Beyoğlu **Emek**, **Atlas, Sinepop, Beyoğlu, Atlas 2** ve Kadıköy **Rexx**

Seanslar:
11:00 - 13:30 - 16:00 - 19:00 - 21:30

Bilet Fiyatları:
Tam: 10 Milyon TL.
İndirimli: 7.5 Milyon TL.
11:00 seansları herkese: 6 Milyon TL.

23. Uluslararası İstanbul film Festivali'nin biletleri, **7 Nisan Çarşamba** saat 10:00'dan itibaren, Festival sinemalarının gişelerinde.

Festival broşürü ve film gösterim çizelgesi, Festival sinemaları, AKM gişeleri ve İKSV Genel Merkezi'nde.

Daha fazla bilgi için: www.istfest.org

Sarah Polley

aktivist aktris

Kimilerince Uma Thurman'a benzetilen genç oyuncu kendine has ifadesi ve yeteneğiyle dikkat çekiyor. Kanada'nın en sevilen aktrisleri arasında yer alan bu bağımsız sinema gözdesi, yeni filmi "Ölülerin Şafağı" ile daha geniş kitlelere ulaşacağa benziyor.

Çoğumuzun Atom Egoyan'ın "Exotica"sı sayesinde keşfettiği genç aktris 1979 Toronto doğumlu. Oyuncu bir baba ve annenin (annesi aynı zamanda kasting yönetmeni imiş) çocuğu olan Sarah Polley, küçük yaşlardan itibaren televizyon reklamlarında gözükmeye başlamış. 1985 yılında rol aldığı "One Magic Christmas" ile ilk sinema deneyimini yaşamış ve daha sonra da yoluna hızla devam etmiş. Sinema dünyasının içine biraz daha ciddi şekilde gireceği ve oyunculuk mesleğinde kesin karar kılacağı '90'lı yıllar öncesinde rol aldığı en önemli filmse, Terry Gilliam'ın yönettiği "Baron Münchausen'ın Serüvenleri" olsa gerek.

1990 yılında rol aldığı, Kanada yapımı televizyon filmi "Lantern Hill", Polley'ye En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında bir Gemini ödülü getirmiş. Aynı dönemde başrolünü üstlendiği televizyon dizisi "Road to Avonlea" ile de büyük beğeni toplayan genç oyuncu, ne yazık ki 11 yaşındayken annesini kaybetmiş. Bu olayın etkisi bir yana, "Road to Avonlea"nın Disney'in televizyon kanalı tarafından satın alınması Polley'yi bir süre mesleğinden uzak tutmuş. Yaşından beklenmeyecek bir tavır sergileyen Polley, dizinin Amerika tarafından satın alınmasını protesto ederek rolünü bırakmış. Aynı dönemde, Washington'da gerçekleşen ve çocuk oyuncuların ödüllendirildiği bir şov programına, Körfez Savaşı'nı protesto etmek amacıyla barış sembolü takarak katılmış. Disney yöneticileri sembolü çıkartmasını talep ettiklerinde verdiği cevapsa "Hayır", olmuş. Söylendiğine göre Disney yöneticileri o günden beri Polley'yi kara listeye almışlar.

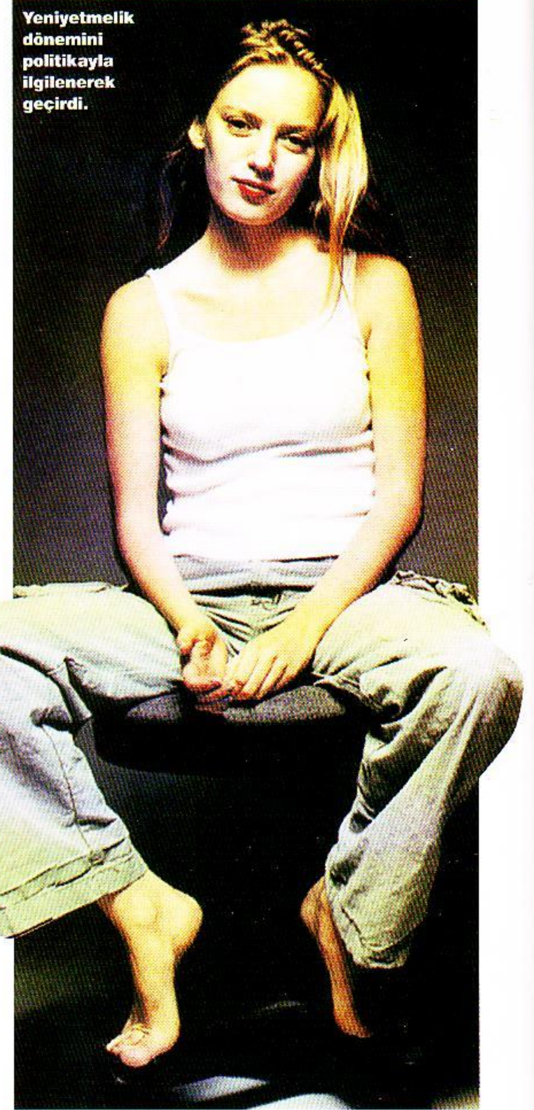
1994 yılında Atom Egoyan'ın "Exotica"sında rol alan Polley, sonraki yıllarda Kanada'da politik aktivist tavırlarıyla gündeme geldi. Oyunculuğu ve liseyi bırakarak politika içine giren Polley, Kanada'da merkez solu temsil eden Yeni Demokrat Parti'nin içinde radikal sola yakın duran tavırlarıyla dikkat çekti. Hatta katıldığı bir gösteride polisten yumruk yedi ve bu olay nedeniyle birkaç dişini kaybetti.

Ancak Polley 1997 yılında sinemaya dönüş yaptı. Atom Egoyan ile ikinci kez beraber çalışan oyuncu, "Başka Bir Dünya"da (The Sweet Hereafter) önemli bir rol üstlendi. "Başka Bir Dünya"yı Don McKellar'ın yönettiği "Son Gece" (Last Night) veya David Cronenberg'in "eXistenZ"i gibi başka önemli filmler takip ettiler. 1999 yılında rol aldığı "Go" ise Polley'yi daha geniş kitlelere tanıtan ve sevdiren bir film oldu.

Polley 2000'de önce Kathryn Bigelow'un "Suyun Ağırlığı" (The Weight of Water) filminde seyirci karşısına çıktı. Daha sonraysa onu Michael Winterbottom'ın yönettiği "İhtirasın Bedeli"nde (The Claim) izleme imkanı bulduk. Bir sonraki yıl ise Hal Hartley'nin kendine özgü yaratık hikayesi "Öyle Bir Şey Yok"da (No Such Thing) başroldeydi.

Genç oyuncu son bir yıl içerisinde, "My Life Without Me" isimli bağımsız filmle yine gündemde. Kanserden ölmek üzere olan bir anneyi canlandırdığı bu filmle Polley bir kez daha olumlu eleştiriler topladı. Ülkemizde bu ay gösterime girecek olan "Ölülerin Şafağı" (Dawn of the Dead) ise Sarah Polley'nin Hollywood'a çıkan ilk bileti. Tutması şimdiden garanti bu korku filminde başrolü üstlendiği düşünülürse, önümüzdeki günlerde hayran sayısı artacağa benziyor.

"Ölülerin Şafağı", 12 Nisan'da gösterimde.

Yeniyetmelik dönemini politikayla ilgilenerek geçirdi.

hayat burada

KAÇIRANLAR İÇİN FIRSAT

Dünyanın en ünlü mafya ailesi yeniden ekranlarda

YÜZYILIN MODERN MAFYA AİLESİ

The Sopranos

HER SALI VE CUMA

22:00'DE

www.tv8.com.tr

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

Türk-Alman buluşması

"Şenlik oldukça başarılı bir düzenlemeydi. Kentin yeni yapılmış büyük ve geniş Kulturhaus'undaki iki salonda, ayrıca kimi popüler salonlarda gösterilen filmler büyük ilgi gördü. Yarışmalı bölümde, beş Alman, beş Türk olmak üzere on film vardı."

Eskiden Nurenberg denirdi. Ünlü "Nurenberg Duruşmaları" filmiyle adını belletmişti. Aslı, yani Almanların verdiği isim Nürnberg. Şimdi Türkler de öyle diyor. Sanırım bu gidişe dur demek olanaksız. Biz de herhalde Nürnberg demek zorunda kalacağız.

İşte 23 bin Türk'ün yaşadığı bu 500 bin nüfuslu tarihi ve çok güzel kentte, bir Türk-Alman filmleri şenliğinde bulundum. Almanya'da artık yeni kuşakların (üçüncü ya da dördüncü) kültür hayatına da katılmaya, kendi kimlik ve kişilik sorunlarını işlemeye başlamasına koşut olarak çeşitli kentlerde bu gibi festivaller düzenleniyor. Geçmişte Köln ve Münster'de bu tür girişimlere katılmıştım. Bu kez, aslında yıllardır yapılan, ama ilk kez bir yarışmalı bölüm düzenleyen Nürnberg'de bulunmak kısmet oldu. Ekipten Ziya Öztan başta birkaç kişi, hemen ardından benzer bir girişim için Bremen kentine gittiler. Hatta Ziya'yla "bakalım mızıkacıları görecek misin?" diyerek şakalaştık da...

Hemen söyleyelim ki bu şenlik oldukça başarılı bir düzenlemeydi. Kentin yeni yapılmış büyük ve geniş Kulturhaus'undaki iki salonda, ayrıca kimi popüler salonlarda gösterilen filmler büyük ilgi gördü. Yarışmalı bölümde, beş Alman, beş Türk olmak üzere on film vardı. Ayrıca yine yarışmalı birer belgesel ve de kısa film bölümleri yer aldı. Sinema Dünyası: Türkiye ve Sinema Dünyası: Almanya bölümlerinde, iki ülkeden gelen son dönemin ilgi çekici filmleri gösterildi. Ayrıca

Çok-Kültürlü Sinema, Sinema ve Futbol gibi bölümler de yer aldı. Türkiye-Almanya Kültür Diyalogu adlı çok ilgi çeken bir panele ordaki temsilcilerimizden eski milletvekili (ve yeniden politikaya atılmak üzere olan) Cem Özdemir ve belgeselci Osman Okkan da katıldılar. Bu arada oradaki başkonsolosumuz Munis Dirik'in bizlerle çok yakından ilgilendiğini, gösterileri izlediğini ve çok başarılı bir kokteyl verdiğini de eklemeliyim. Dış temsilcilerimiz içinde nadir bir davranış!...

Sibel Kekilli, Nürnberg'de Dorsay'ın elinden aldı ödülünü.

Filmlere gelirsek... Ben uzun film yarışma jürisinde olduğumdan sadece bu bölümün filmlerine konsantre olabildim. Bizim filmlerimizi elbette biliyordum: "Abdülhamid Düşerken", "Çamur", "Gülüm", "Karşılaşma", "Sır Çocukları"...Ama önemli olan, bu filmler hakkındaki yabancı görüşünü almak oldu. Öyle ya, kendi filmlerimizi kimi zaman acımasızca, kimi zaman "çifte standart' çığlıkları kopartan bir hoşgörüyle eleştirip duruyoruz. Acaba dışardan bu filmler nasıl gözüküyor?

Jüride sadece dört kişiydik: Serra Yılmaz ve ben, iki de Alman eleştirmen. Biri FIPRESCI'nin yıllardır değişmeyen genel sekreteri Klaus Eder dostumuz, öbürü yerel basından bir isim. Şunu farkettik ki, onların filmlerimize bakışı da bizden çok farklı değil. Örneğin "Çamur"daki çok ilginç kimi düşüncelerin filmin genel muğlaklığı ve karmaşıklığı içinde boğulduğunu, "Sır Çocukları"nın yitirilmiş bir fırsat olduğunu, "Gülüm"ün Amerikan filmlerini bile aşan "kendini iyi hissettirme" duygusunun filmi felakete sürüklediğini, onlar da aynen bizim gibi gözlemlediler.

Elbette her filme ayni biçimde bakamazdık. Nitekim onlar, "Abdülhamid Düşerken"in Osmanlı tarihini iyi bilmeyen biri için kolay anlaşılamaz olduğunu söyleyip filmi "çok ulusal" buldular. Ama sevgili Serra Yılmaz'ın yanıtı güzeldi: Eğer Osmanlı tarihini de örneğin Fransız tarihini bildiğinizin yarısı kadar bilseydiniz, okulda bu tarihi de biraz sizlere öğretselerdi, böyle düşünmezdiniz... Klaus Eder, biraz haklı olarak her tarihi bilmek olanağı olmadığını, her şeyin dramatik yapıyı iyi kurup olayları ve kişileri evrensel düzeye çıkarmakla ilişkili olduğunu söyledi. Yine de ben Serra'nın sözlerini ilgi çekici buluyor ve buraya kaydediyorum. Benzer biçimde, Serra ve benim en azından bu yarışmadaki en iyi Türk filmi olarak savunduğumuz "Karşılaşma" da onlara çok şey ifade etmedi. Belki bu filmim temsil ettiği psikolojik-gerilim tarzını özellikle Avrupa sineması iyice kullanıp tükettiği için...

"Shussangst"

"Milchwald"

"Besser als Schule"

"Urban Guerillas"

Yarışmadaki Alman filmleri

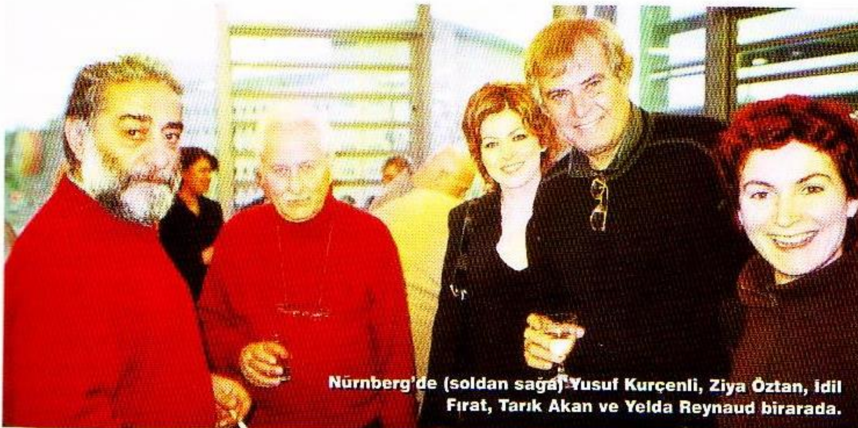
Alman filmlerine gelince... Simon Rost imzalı "Besser Als Schule- Hayat Okuldan Tatlıdır"ı gördüğüme sevindim: demek ki böylesine kof ve akıl düzeyi düşük "gençlik filmleri" onlarda da yapılıyormuş diye teselli bulduğum için!... Aslında bu filmin yarışmada yeri yoktu, ama bize söylediklerine göre "Okul" filmini de alıp bir tür gençlik filmleri dengesi kurmak istemişler, bizim filmi alamayınca bu film tek başına orda kalmıştı.

Christoph Hochhausler imzalı "Milchwald - Süt Ormanı", ilginç biçimde başlıyordu: evli bir çift, çocukları alıp yakındaki sınırı aşarak Polonya'da alış -verişe giden anne, asi çocuklarına kızan kadının onları orda orman kenarında bırakması ve geri dönünce bulamaması... Grimm Kardeşler'in ünlü masalı "Hansel ve Gretel"in modern bir yorumu olan film, başlardaki ilginçliği sonuna dek sürdüremiyor ve aile melodramının girdaplarında kaybolup gidiyordu.

Alman filmleri arasında en ilginçlerinden biri, bir göçmen filmiydi. Bir süredir bu ülkede yaşayan, ama Almancayı henüz iyi konuşamayan Gürcü sanatçı Dito Tsinsadze imzalı "Schussangst - Atış Korkusu". İçine kapanık genç bir adamın, Lukas'ın öyküsüydü bu... Askerliğini yalnız ve zavallı insanlara yardım götürerek yapan, tek eğlencesi kürek sporu olan, insanlarla ilişkisi tartışmalı Lukas, yeni tanıştığı bir genç kızda teselli ararken, onun üvey babasının tacizine uğradığını farkedip adamı öldürmeye karar veriyor ve kendisine uzun menzilli bir tüfek alıyordu. Ama olaylar başka boyutlara kayacak ve hikaye beklenmedik biçimde bitecekti.

1957 doğumlu Tsinsadze, kısa filmlerden sonra 2000 yılında çektiği "Lost Killers - Kayıp Katiller"le uluslararası düzeyde ilgi çekmiş. Yönetmenin tipik Gürcü özellikler taşıyan kişisel bir mizahı, bir görsel olgunluğu var. Filmi geçen San Sebastian'da en iyi film seçilmiş: festivalin 51 yıllık tarihinde büyük ödülü alan ilk Alman filmi...Çok iyi oynanmış bu başarılı filmi bizler de en iyi film seçtik ve Gürcü yönetmenin minnetini kazandık. Onu ve filmini gelecek yıl İstanbul şenliğinde ağırlayacağımızı umuyorum.

Diğer iki Alman filmiyse Türk kökenli yönetmenlerin imzasını ve damgasını taşıyordu. Fatih Akın'ın "Duvara Karşı"sı, bilindiği gibi, neredeyse kendisini aşan bir büyük olay haline geldi. Bizim için daha çok Sibel Kekilli'nin birden ortaya çıkan geçmişi, yabancılar içinse üzerine ölü toprağı serpilmiş gibi duran Alman sinemasının canlanmasındaki etnik katkıların en görkemli örneği olduğu için... Bu filmin Newseek dergisinde bile kendisine geniş yer bulması, bu olayın sonucuydu. Bizler de karşımıza gelen filme bir kez daha şapka çıkardık ve büyük ödülü değilse de oyuncu ödüllerini ona verdik (ikisini birden yapmamıza yönetmelik uygun değildi). Böylece Birol Ünel ve Sibel Kekilli, bu ilk yarışmalı Nürnberg festivalinin en iyi oyuncuları seçildiler. İkisi de son gün uzun bir yol olan (700 km.) Hamburg - Nürnberg seyahatini yaptılar, benim tüm çabamla uzatıp durduğum ödül törenine son dakikada yetişip ödülleri ni bizlerden aldılar ve sanırım çok mutlu oldular. Hele Sibel'in ödülüne sarılarak "bu benim kişisel ödülüm" demesi oldukça dokunaklıydı.

Nürnberg'de (soldan sağa) Yusuf Kurçenli, Ziya Öztan, İdil Fırat, Tarık Akan ve Yelda Reynaud birarada.

Yeni bir ad: Neco Çelik

Bir diğer "bizden" filmse adını duyduğum, ama ilk kez bir filmini izlediğim Neco Çelik'in "Urban Guerillas - Şehir Gerillaları" adlı filmiydi. 1972 Berlin doğumlu Çelik, kısa filmlerle işe başlamış. Bu ilk uzun filmi. Ama hemen ardından "Alltag- Günlük Yaşam"ı tamamlamış bile...

"Şehir Gerillaları" aslında alaycı bir isim. Çelik bizlere bir gurup Berlin'li "graffitici"nin öyküsünü anlatıyor. Yani kent duvarlarına hergün gördüğümüz o garip yazıları yazan, resimleri çizen, topluma ve düzene isyanlarını böyle belirten bir aykırı gençlik gurubu... Bu genel görünüm içinde birkaç küçük hikaye koşut biçimde gelişiyor: "erkek olmak" isteyen ve o kılıkta gezip herkesi kandıran bir genç kız... Breakdance delisi Bülent ve onunla bir an önce "gelinlik giyip" evlenme peşindeki Pepsi... Bir plak şirketi kurup Türk rap'çilerini tanıtmayı tasarlayan isteyen Ozan ve kız arkadaşı Madlen...

Çelik'in hızlı ve tipik video-clip tarzı bir anlatımı, tümüyle dijital çekilmiş soluk görüntüleri, oldukça amatör bir oyuncu kadrosu var. Ama tümü olumsuz gibi gözüken bu öğeler, bu kıpır kıpır hikayeyle belli bir uyum içine giriyor. Özellikle o küçük öykücüklerde çok ilginç insan malzemesi ve yönetmenin onlara duyarlı bir yaklaşımı var. Çelik yetenekli ve olanak bulursa çok daha iyi işler yapabilecek bir genç. Bu nedenle bizden bir özel ödül aldı ve ayrıca halk jürisince de en popüler film seçildi..

Nürnberg, tümüyle onarılmış eski kenti, ünlü filmin bir bölümüne dekor olmuş ve şimdi bir müze olarak da halka açık mahkeme salonunun yer aldığı adliye sarayı ve sıcak insanlarıyla gönüllerimizi fetheden bir yer oldu. Sanırım şenliğe katılan birçok ünlü sanatçı da –ki aralarında Tarık Akan, Meltem Cumbul, Güven Kıraç, Mustafa Uğurlu, Yelda Reynaud, İdil Fırat, Uğur Polat, Serra Yılmaz, Ömer Kavur, Ziya Öztan, Reis Çelik, Aydın Sayman da vardı- bu festivalden memnun ayrıldılar. Eğer Türk sinemasındaki üretim canlanışı ve Almanya'da çok-kültürlülük kavramına olan yepyeni ilgi süregiderse, bu gibi organizasyonlarda daha çok buluşacağız demektir. ■

Yürü gelin, kim tutar seni...

Bu dergi Yıldız Savaşları evreninde çıkıyor olsaydı, bu sayfaya geldiğinizde sevinçten hoplayıp zıplayan üç boyutlu hologramlarla karşılaşacaktınız. Büyük ihtimalle de davetkar sevimliliğiyle gülümseyen bir O-Ren Ishii kafası ya da arada bir "Eyoo!" diyerek taklalar atan Hattori Hanzo gibi "Kill Bill Vol.1"da tanıştığımız karakterlerin formunda olacaklardı. Nedeni ortada: Son yılların en etkileyici sinema deneyimlerinden biri olan ilk filmin devamını hop oturup hop kalkarak bekleyenler en sonunda çoşkularının karşılığını alacak. Ancak fanatik hayranlığı bir yana bırakmak ve sevincimizi olabildiğince tarafsız paylaşmak gerekirse; evet, modern çağların dişi samurayı Gelin'in (Uma Thurman) intikam hikayesini anlatan ucuz romanımızın ikinci ve son fasikülü "Kill Bill Vol. 2" bu ay karşımıza çıkıyor. Artık "Yolculuk sona eriyor" ve "Her başlangıcın bir sonu vardır" gibi son yılların popüler poster tanımlamalarına "Öldürmek aşktır"ı gönül rahatlığıyla ekleyebiliriz.

Türlü gecikmelerden sonra seyredebildiğimiz ilk bölüm hala fırından yeni çıkmış ekmek hissiyatı veriyorken- ki daha çok uzun süre tazeliğini koruyacağa benziyor- hastalıklı öykümüzde neler olduğunu hatırlayalım. Geçmişte patronu Bill'in Fox Force Five adlı suikast grubuna üye olan karnı burnunda Gelin'imiz, evleneceği gün eski "iş arkadaşları" tarafından düğündeki davetlilerle birlikte öldürülür. En azından meslektaşları öyle zannederler çünkü Gelin mucizevi bir şekilde kurtulmuştur. Beş yıllık komadan uyanan kahramanımız, sinema tarihinin unutulmaz araçları arasına giren Pussy Wagon'un içerisinde yıllardır kullanmadığı ayaklarını hareket ettirmekle cebelleştikten sonra hiç beklemeden karnındaki çocuğu öldürenlerin peşine düşer ve listesindeki ilk isim olan Vernita Green'i (Vivica A. Fox) evinde avlar. Sonrasında efsanevi kılıç ustası Hattori Han-

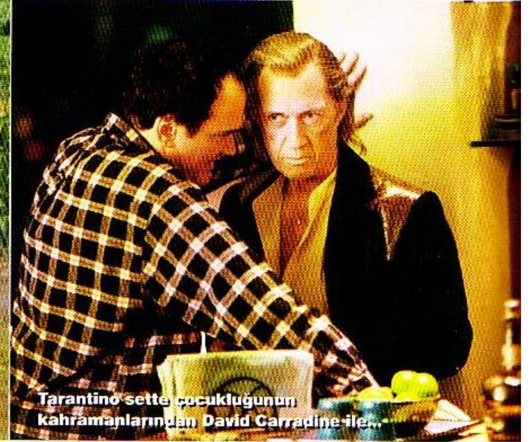
Hattori Hanzo ve densiz yardımcısı

Bu suç çetesinin müzik grubu gibi bir adı dahi var: Fox Force Five

Ocak ayında vizyona giren "Kill Bill"in ilk bölümünden sonra rahat bir nefes aldık çünkü film beklentilerimizin üzerindeydi. Quentin Tarantino, "Ucuz Roman"ın yarattığı gibi bir fenomene yol açmayı planlamadığını söylemişti söylemesine ama belki de ondan daha yenilikçi bir filme imza atmış, son yılların en nüfuzlu yönetmenlerinden biri olduğunu bir kez daha kanıtlamıştı. Söylenenlere göre, önümüzdeki aylarda iki filmin birleştirilmiş halini DVD'den önce sinemalarda görmemiz sözkonusu olabilir. Ama kim Gelin'in hikayesinin nasıl sonlandığını görmek için "KILL BILL VOL. 2"yi pas geçebilir ki?

DERLEYEN: ENGİN PALABIYIK

Tarantino sette çocukluğunun kahramanlarından David Carradine ile...

zo'nun (Sonny Chiba) işlediği samuray kılıcıyla neredeyse bir orduyu haklayacak, bir kar kuşu edasıyla kılıç savuşturan O-Ren Ishii (Lucy Liu) ile hesaplaşacaktır.

Ölüm listesindeki iki kişinin ismi karalandı, kaldı geriye havada uçuşacak üç kafa: Budd (Michael Madsen), Elle Driver (Daryl Hannah) ve tabii ki Bill (David Carradine). Her şey bittiğinde Gelin intikamını alarak huzura ermiş olacak mı henüz bilmesek de, tahminlerimiz bu işten de yüzünün akıyla çıkacağı yönünde. Nitekim ilk filmi saran esrar perdesi ikincisinde de varlığını koruyor. Neyse ki yönetmenimiz, konuşmaya başladığında susmak bilmeyen ve arada ufak tefek de olsa bilgi sızdırmaktan kaçınmayan Quentin Tarantino... Kendisi aslında filmin ikiye bölünmesinden son derece memnun. Hatta Miramax'ın kabul edeceğine inansaymış, projeyi baştan öyle sunarmış. Neticede daha önce de 3.5 saatlik filmler izledik ama Tarantino bu uzunluktaki filmlerin kendini beğenmiş bir yanları olduğu görüşünde ve "Kill Bill"in, konusu üzerinde meditasyon yapan bir sanat filmi olmasını tercih etmemiş. İkiye bölünmüş olmasının, "Kill Bill"in dramatik yapısını etkilediğini söylüyor ama bu ona göre olumlu bir gelişme. Tarantino'ya kulak verelim: "İlk film sadece iyi vakit geçirmekle ve eğlendirmekle ilgiliyken, ikincisi hikayenin daha derinlerine iniyor. 'Kill Bill, Vol. 2' yine şiddet içeren bir film olacak ancak bu sefer 14 dakika süren kavga sekansları yok. Artık sadece listedekileri öldürmekle uğraşmıyoruz, işler daha da karışıyor. İnsan unsuru hikayeye şimdi giriyor." İlk filmin sonunda Hattori Hanzo şöyle diyordu: "İntikam asla düz bir çizgi değil, içinde kaybolmanın ve nereden girildiğini unutmanın kolay olduğu bir ormandır." Bu benzetmeden yola çıkarsak, Tarantino'ya göre ilk film düz bir çizgiyken, ikincisi ormanın ta kendisi.

Yönetmenin kulağımıza çıtlattıklarına göre, ikinci ⇒

Dünya basınına ilk filmin resimleri arasında dağıtılan bu kareyi kısmetse ikinci filmde seyredeceğiz.

bölümün başında Gelin'in düğününde neler olduğuna bütünüyle tanık olacağız (burada dip not olarak düğünde org çalan misafir oyuncuya dikkat etmenizi hatırlatalım.) Filmin açılışını çok beğenen arkadaşları Tarantino'ya, bu sekans ilk filmde olsaymış Thurman'ın karakterine daha çok sempati duyacaklarını söylemişler. Onun istediği ise seyircinin sempatisi değil: "Gelin'i bundan daha fazla sevmeniz gerekmiyor. O halinden memnun."

Görünürde mutlu mesut öldürmeye devam eden Gelin, filmin ilerleyen dakikalarında nihayet kara göz bantlı Elle ile saç saça baş başa da girecek. Yönetmenin söylediklerine bakılırsa, iki dişi cengaverin heyecanla beklediğimiz dövüşleri yılın kavgası olmaya aday: "Gelin'in Elle ile yaptığı dövüş bir anlamda ilk filmde Mavi Yapraklar Evi'nde geçen kavgaya benziyor. Tabii ki büyüklük olarak çapları farklı ama baştan beri bu iki kadının birbirine girmesini beklediğimiz için en azından duygusal seviyede eşit olacaklar. Gelin'in karlı bahçede O-Ren Ishii ile yaptığı kavganın bütün güzelliğini ve haysiyetini ise camdan atın gitsin. Bu seferki, iki mahalle kadınının acımasızca dö-

Gelin'in burada ne işi var sorusunun cevabı için ayın 23'üne kadar bekleyeceğiz.

Türkiye'ye 5 dalda Oscar!

Zaman, "Tasarım Oscarları" olarak nitelendirilen Society for News Design (SND) yarışmasından 5 dalda mükemmellik ödülü aldı. Geçtiğimiz yıl SND'den 3 ödül kazanarak bir ilke imza atan Zaman, bu yıl da 37 ülkeden 13 bin 618 gazete tasarımının katıldığı yarışmada Türk basınını başarıyla temsil etti. Böylece Türk okurunun da dünya standartlarında, kaliteli bir gazeteye layık olduğunu bir kez daha kanıtladı.

ZAMAN

Terörü eğitimle yeneceğiz

Galatasaray'ın tur umutları Atina'da kaldı

İnsan hakları kurulları sivilleşiyor

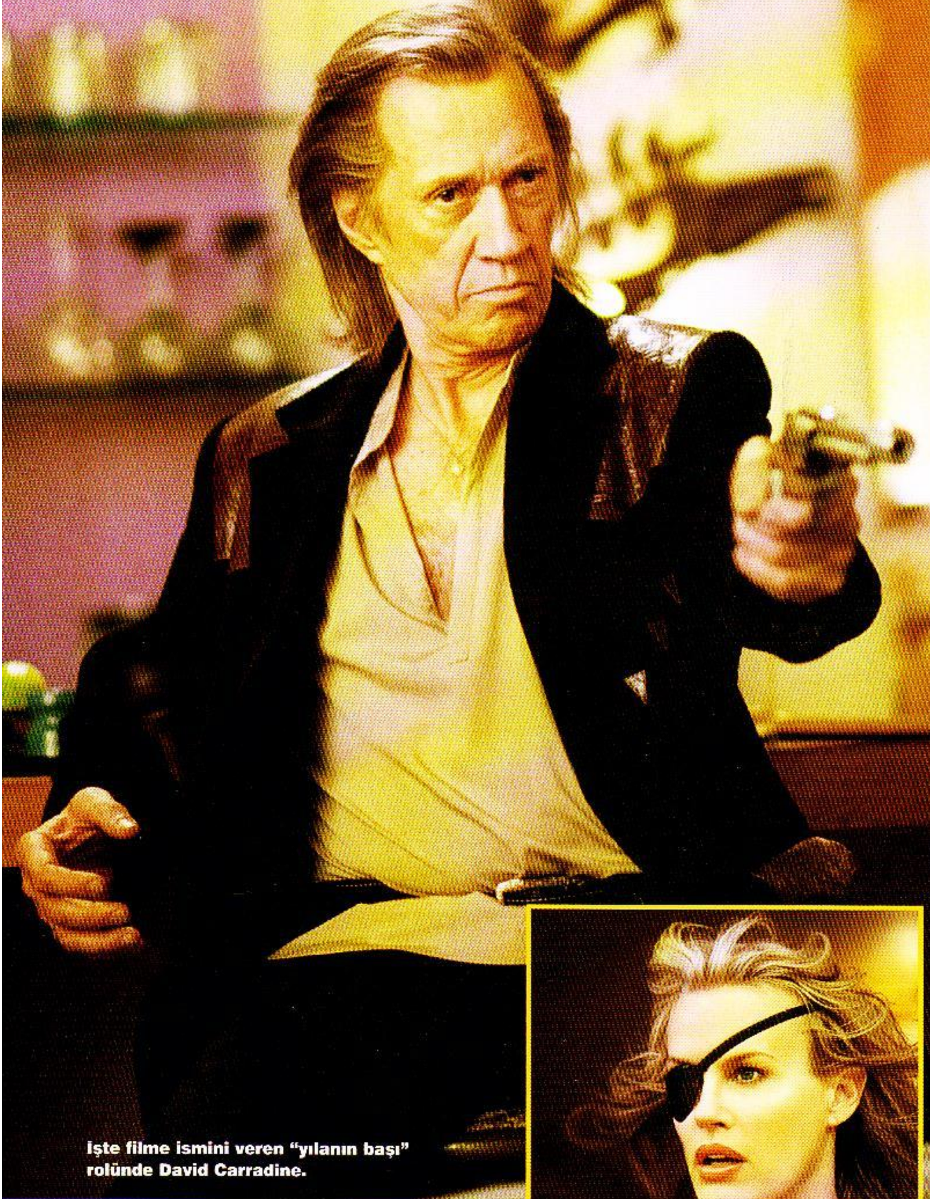
Kriz senaryolarına aldırmayan halkımız bayramı el ele kutladı

Teklifler düşük çıktı, Tekel'de iptal sinyali

Society for News Design - 2004
Zaman'a 5 ayrı mükemmellik ödülü

www.zaman.com.tr

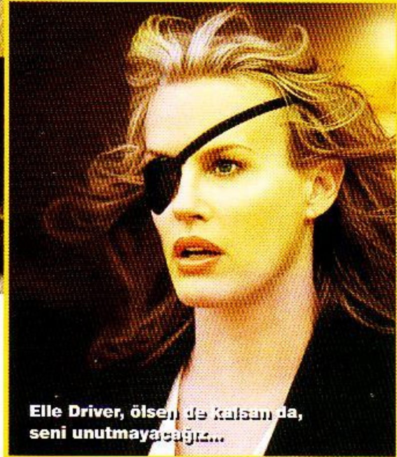

İşte filme ismini veren "yılanın başı" rolünde David Carradine.

İkinci filmde bizi sadece aksiyon ve şiddet sahneleri değil, Tarantino filmlerinde görmeye alıştığımız türden acaip karakterler, sürprizler ve komiklikler bekliyor.

vüşmesi. Uma Thurman ve Daryl Hannah'nın bu kadar güzel olmaları her şeyi daha da acı verici yapıyor."

İlk filmde Bill rolünde sadece sesini duyabildiğimiz David Carradine'i bu sefer (her anlamıyla) kanlı canlı karşımızda göreceğiz. Carradine'e göre ikincisi, ilkinden de iyi bir film: "Bu bölüm yine çok kanlı ama ilki gibi saplantılı şekilde şiddete methiyeler düzmüyor. Bu sefer tüm kavga dövüşün yanında, Quentin'den görmeye alıştığınız türden acayip karakterler, sürprizler ve komiklikler kendilerini daha iyi gösterme fırsatı buluyorlar." Her ne kadar çekimler başlamadan önce formu gayet yerinde olsa da, Carradine'de diğer oyuncular gibi üç ay boyunca, günde sekiz saat süren dövüş eğitiminden geçmiş. Rol aldığı sayısız B filminde de gösterdiği gibi (yine de oyuncunun hakkını yemeyelim; ne de olsa Bergman'ın "Yılan'ın Yumurtası"nda başrolde oynamışlığı da var) Uzakdoğu kavga tekniklerinde usta olan Carradine, "Kill Bill" için daha önce uzak durduğu Samuray disiplini ile tanışmak durumunda kalmış. "Özgürlüğü severim" diyor Carradine. "Bu yüzden kung fu stilim sadece kuralları yıkmaya dayalıydı. Samuray disipliniyle aynısını yapamadım diyemiyorum çünkü yaptım. Ancak kuralları gereği Samuray'da belli bir çerçevenin dışına çıkamıyorsunuz. Aynı anda hem nezaket göstermeli hem de küstah olmalısınız. Benim asıl hoşuma giden, bu kibarlık ve zalimlikte süregelen Yin ve Yang durumu. Bu beni çılgına çevirdi ve sanırım hayatımın sonuna kadar Samuray öğretisini kullanmaya devam edeceğim." Carradine'e göre Tarantino, kariyeri boyunca çalıştığı en iyi yönetmen. Oyuncunun "Kill Bill, Vol. 2"daki monologlarından biri, birbirine hayran olan bu iki adamın çizgi romanlar üzerine Pekin'de bir barda yaptıkları dört saatlik muhabbetten esinlenerek yazılmış.

Elle Driver, ölsen de kalsan da, seni unutmayacağız...

Tarantino'nun önceki filmlerinin aksine, "Kill Bill"in ilk bölümü uzun diyaloglardan çok görselliğe dayalıydı. Yönetmen, bunun bilinçli bir karar olmadığını, anlatımının hikayenin gerekliliklerine göre kendi kendine şekillendiğini söylüyor: "Clint Eastwood 'Bir Avuç Dolar İçin'de çok fazla şey söylemiyor ama ağzını açtığı zamanki karizması ortada" diyor Tarantino. "İşte ilk film aynen duyguların sadece gözlerden taştığı eski Eastwood filmleri gibiydi. Aslında "Kill Bill, Vol. 2"da benim diyaloglarıma daha çok rastlayacaksınız ama ben görselliğiyle de adından söz ettiren bir yönetmen olma yolunda ilerleyeceğim. Bence en saf sinemayı sunanlar, gerçekten iyi aksiyon filmlerini çeken yönetmenler. Ben sadece çorbada benim de tuzum olsun istiyorum."

Tuz ne kelime; kung fu ve Samuray filmlerinin, polis dramalarının, Hamlet'imsi intikam öykülerinin, spaghetti westernlerinin baharatlandırdığı, leziz ve doyurucu bir öğün sunuyor "Kill Bill". İkinci bölümde de Tarantino'nun favori filmlerine yaptığı göndermelerden yoksun kalmayacağız ve Ennio Morricone; Sergio Corbucci'nin "Tüccar", "Navajo Joe" ve Sergio Leone'nin "İyi, Kötü ve Çirkin" filmleri için bestelediği müziklerle yine ses bandında yerini alacak. Tarantino'nun senaryosunu yazdığı "Günbatımından Şafağa"nın ve geçtiğimiz aylarda gösterime giren "Bir Zamanlar Meksika'da"nın yönetmeni Robert Rodriguez'in de "Kill Bill, Vol.2"da duyacağımız müziklerden birinde parmağı olduğunu belirtelim.

Peki Tarantino için bundan sonra ne var? Hemen söyleyelim, uzun süredir üzerinde çalıştığı II. Dünya Savaşı filmi "Inglorious Bastards". Planlarından biri de, "Ucuz Roman"da ağzı bozuk bir gangsteri canlandıran John Travolta ve "Jackie Brown"ın karizmatik kaçakçısı Pam Grier'ı bir uçak felaketi filminde biraraya getirmek. Bu projeler için bir 6 sene daha beklememiz gerekecek olsa bile, "Kill Bill"in iki bölümünü de içeren ve yıl sonuna doğru çıkması planlanan DVD seti bizi yeterince sıcak tutacaktır şüphesiz. Gelin'in karşısında kim durabiliyor ki? ■

logomelo

www.logomelo.com

Beğendiğiniz logo, melodi ve resimli mesajı yanlarındaki kodlarıyla mesaj olarak 380[?]e gönder

LOGOLAR

RESİMLİ MESAJ

...zin Logonuz Kimsede Yok!

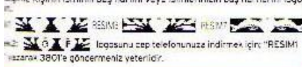

...ediğiniz logonun kod numarasını yazın, boşluk bırakarak ...inizi ekleyin, 3801'e gönderin, isminizi logolayıp gönderelim.

...: melike logosunu cep telefonunuza indirmek için: "...G06 melike" yazarak 3801'e göndermeniz yeterlidir.

...şkınızı Gösterin!

...diğiniz kişinin isminin baş harfini veya isimlerinizin baş harflerini logo ...

...: logosunu cep telefonunuza indirmek için: "RESIM1 ..." yazarak 3801'e göndermeniz yeterlidir.

NOKIA POLİFONİK

Polifonik melodiler sadece Nokia ve Siemens'in uyumlu modellerinde kullanılabilir. Lütfen yüklemeden önce telefonunuzun bu servislere uyumluluğunu kontrol ediniz. Telefonunuzun Polifonik melodiyi desteklediğinden ve WAP-GPRS ayarlarının eksiksiz olduğundan emin olunuz. Ayarlar için 444 0 532 Turkcell Müşteri Hizmetlerine başvurabilirsiniz. Örneğin: "Without Me" Nokia polifonik için mesajını PN2468, Siemens polifonik için PS2284 olarak yaz ve 3801'e gönder. Wap bağlantı ücreti, polifonik melodi ücretine dahil değildir.

12 DEV ADAM	PN2449	DENİZ VE MEHTAP	PN3123	İYİ KÖTÜ	PN2483	ROMEO-JUST WAIT	PN3711
50 CENT-IN DA CLUB	PN2491	DESPERADO	PN2514	JALEO	PN2492	RUGAN AYAKKABILAR	PN3150
50 CENT-PIMP	PN2781	DİLE BENDEN	PN3133	JAMES BOND	PN2476	SEINFELD	PN2534
ABAYI YAKTIM	PN2671	FAITH	PN3115	KALAMIŞ	PN2685	SEN DEĞMEZSİN	PN3146
ADAMS FAMILY	PN2504	FAKA BASTIN	PN3124	KENDİME YAŞAYACAĞIM	PN3136	SEN DÖN DÜNYA	PN3147
AH BU HAYAT ÇEKİLMEZ	PN2672	FENALARDAYIM	PN3134	KİME NE	PN2686	SHE BANGS	PN3362
ALDANIRIM	PN3164	FREESTYLER	PN2456	KİME ZARAR	PN3137	SICAK	PN3127
ALLAHIN BELASI	PN2442	FRIENDS	PN2590	KINALI BEBEK	PN2687	SIMPSONS	PN2535
AMERICAN PIE	PN2801	GAMSIZ HAYAT	PN2679	KIRMIZI	PN3700	SORRY SEEMS TO BE	PN3264
AŞK BANA LAZIM	PN3128	GEMİLER	PN2681	LIKE A VIRGIN	PN3117	STAN	PN2460
BİR DE BANA SOR	PN2676	GİZLİ MACERA	PN3135	MASAL	PN3141	SWEET DREAMS	PN2462
BİR SEVGİ İSTİYORUM	PN3745	GÖREVİMİZ TEHLİKE	PN2479	MATRIX	PN2528	TAŞ DEVRİ	PN2519
BİRTANEM	PN2677	GÜLÜM BENİM	PN2417	MATRİX REVOLUTION	PN3514	UNIVERSALLY SPEAKING	PN3709
BU KIZ BENİ GÖRMELİ	PN3934	HARRY POTTER	PN2474	MESELA	PN2667	UNUTTUM	PN3696
ÇALKALA	PN3144	HEY SEXY LADY	PN2494	PAPA DON'T PREACH	PN3118	VUR BENİ	PN2573
ÇEK BABAM ÇEK	PN3119	HOLİGAN	PN2684	ROCKY	PN2481	WONDERFUL TONIGHT	PN2571

ÇILGIN EFEKTLER

ARAP	PN2574	DÖNMEDOLAP	PN3467	KUŞ	PN3473	POP	PN3475	FRANTIC	PN3519
CİN	PN3466	ESPIONAGE	PN3685	MİLENYUM	PN2433	SAMBA	PN3885	POLİS SESİ	PN3520
CIRCLES	PN2500	ESRARENGİZ	PN3469	MÜZİK KUTUSU	PN2577	SİREN	PN2578	UZAY	PN3476
DANSÖZ HAVASI	PN2575	İSKOÇ	PN2581	OYUN HAVASI	PN3474	TAMTAMLAR	PN3386	ZİL	PN2583

SIEMENS POLİFONİK

12 DEV ADAM	PS2379	ÇEK BABAM ÇEK	PS3176	JAMES BOND	PS2353	PRETTY WOMAN	PS2364
50 CENT-IN DA CLUB	PS2720	DENİZ VE MEHTAP	PS3180	KALAMIŞ	PS2710	ROCKY	PS2365
50 CENT-PIMP	PS2829	DESPERADO	PS2339	KENDİME YAŞAYACAĞIM	PS3192	ROMEO JUST WAIT	PS4025
ABAYI YAKTIM	PS2696	DİLE BENDEN	PS3189	KİME NE	PS3197	SAKURA	PS2752
AH BU HAYAT ÇEKİLMEZ	PS2697	FAITH	PS3172	KİME ZARAR	PS3193	SEN DEĞMEZSİN	PS3203
ALLAHIN BELASI	PS2380	FENALARDAYIM	PS3190	KINALI BEBEK	PS2712	SEN DÖN DÜNYA	PS3204
AMERICAN PIE	PS2846	FREESTYLER	PS2400	LIKE A VIRGIN	PS3174	SENSİZ	PS3182
AŞK BANA LAZIM	PS3184	FRIENDS	PS2744	MASAL	PS3198	SICAK	PS3183
BABA FİLM MÜZİĞİ	PS2331	GAMSIZ HAYAT	PS2705	MATRIX	PS3557	SİREN	PS2753
BASKETBALL	PS3561	GEMİLER	PS2706	MATRİX REVOLUTION	PS3556	STAN	PS2411
BAZEN	PS2713	GİZLİ MACERA	PS3191	MESELA	PS2758	SWEET DREAMS	PS2414
BEBEĞİM	PS2699	GÖREVİMİZ TEHLİKE	PS2345	MÜZİK KUTUSU	PS2751	UNUTTUM	PS3841
BİR DE BANA SOR	PS2701	HARRY POTTER	PS2315	ÖPÜCÜK	PS2715	UNIVERSALLY SPEAKING	PS3853
BİR KULUNU ÇOK SEVDİM	PS2305	HEY SEXY LADY	PS2723	ÖZLEYİŞ	PS3199	VUR BENİ	PS2734
BİR SEVGİ İSTİYORUM	PS3001	HOLİGAN	PS2709	PAPA DON'T PREACH	PS3175	WONDERFUL TONIGHT	PS3171
CENNET	PS2736	İSTİKLAL MARŞI	PS2376	PAPATYA FALLARI	PS2716	YAVAŞ YAVAŞ	PS2719
ÇALKALA	PS3201	JALEO	PS2721	POLİS SESİ	PS3563	ZİL SESİ	PS2754

MELODİLER

Türkçe-Pop				Yabancı-Pop		Türkü-Marş	
12 DEV ADAM	MN314	KİME NE	MN1852	50 CENT-IN DA CLUB	MN2545	ÇÖKERTME	MN1405
AĞLIYORUM KAHRIMDAN	MN2104	KINALI BEBEK	MN3084	50 CENT-PIMP	MN2873	DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ	MN161
AĞZINI YERİM	MN1837	KIRMIZI	MN3642	AMERICAN PIE	MN932	KAHIR MEKTUBU	MN606
AH BU HAYAT ÇEKİLMEZ	MN288	KOKOREÇ	MN721	AMERICAN WOMAN	MN1768	KALAMIŞ	MN607
AH YAŞAMAK VAR YA	MN289	KURŞUNİ	MN2067	BAD	MN456	KARDEŞLİK TÜRKÜSÜ	MN799
ALDANIRIM	MN2071	KUŞUM	MN1324	BEAT IT	MN457	MEHTER MARŞI	MN194
ALLAHIN BELASI	MN1227	MASAL	MN2007	BROTHER LOUIE	MN812	MİSKET	MN59
ARABİK FAHİŞE	MN374	MESELA	MN2757	CARELESS WHISPER	MN458	ROMAN HAVASI	MN904
ARAMAZSAN ARAMA	MN640	NASİHAT	MN1332	CECILIA	MN1585	ZEYBEK	MN1432
AŞK BANA LAZIM	MN2068	NEFESİNİ TUT	MN2009	CHERISH	MN2164	**Arabesk**	
AŞK HERŞEYİ AFFEDER Mİ	MN2013	OKŞA	MN1334	EL CONDOR PASA	MN462	BİR KULUNU ÇOK SEVDİM	MN1188
BEBEĞİM	MN377	OLMAZ	MN2059	EVERYBODY HURTS	MN420	BİRTANEM	MN909
BEN KİMSELERE YAR OLMAM	MN657	ONUN VEDASI	MN1533	FAITH	MN1591	GÜLÜM BENİM	MN1199
BENDE KALDI	MN398	ÖZLEYİŞ	MN1856	FREESTYLER	MN465	MAVİ MAVİ	MN781
BENİ UNUTMA	MN2107	PAPATYA	MN318	FROZEN	MN466	MUTLU OL YETER	MN783
BİR DE BANA SOR	MN293	PAPATYA FALLARI	MN734	GET UR FREAK ON	MN423	OLMADI YAR	MN1203
BİRTANEM	MN403	PEŞİNDEYİM	MN1661	GIVE IT AWAY	MN424	SENİ SEVİYORUM	MN1197
BU AŞK FAZLA SANA	MN1256	SALINA SALINA	MN2016	HARD TO SAY IM SORRY	MN468	UNUTABİLSEM	MN793
BU NE DÜNYA KARDEŞİM	MN668	SARI MAVİ	MN1859	I M NOT A GIRL	MN469	VUR BENİ	MN362
CUMARTESİ	MN2109	SATMIŞIM ANASINI	MN2018	INSATIABLE	MN471	YALANCI BAHAR	MN1207
ÇALKALA	MN2081	SEN DEĞMEZSİN	MN2014	KISS FROM A ROSE	MN431	**Film**	
ÇEK BABAM ÇEK	MN3081	SEN DÖN DÜNYA	MN2082	LAYLA	MN1776	ADAMS FAMILY	MN1442
DAĞLARI DELDİM	MN384	SENDE KALDI	MN398	MAN ON THE MOON	MN432	AH BİR ZENGİN OLSAM	MN1503
DELİ MAVİ	MN1273	SENİ ANAN BENİM İÇİN DOĞURMUŞ	MN1352	MONEY	MN174	ALLY MCBEAL	MN1445
DİNLE	MN2110	SENİN AĞZINI YERİM	MN1800	ONE IN A MILLION	MN1611	AMAZING GRACE	MN546
DUMAN GÖZLÜM	MN683	SENSİZ	MN1860	PAPA DON'T PREACH	MN1945	BABA FİLM MÜZİĞİ	MN366
ELBETTE	MN1283	SEVDAN OLMASA	MN2019	PUSH IT	MN1946	CARMEN	MN915
ELLİ YILLIK AŞK	MN2111	SEVDİK SEVDALANDIK	MN2020	ROMEO JUST WAIT	MN3652	CHARLIE'NİN MELEKLERİ	MN1455
ERKEKLER AĞLAMAZ	MN1285	SEXY ŞEY	MN1801	SHAGGY-HEY SEXY LADY	MN2543	DALLAS	MN363
FİK FİK	MN300	SICAK	MN1997	SHE BANGS	MN1781	DAMDAKİ KEMANCI	MN404
FINDIK KURDUM	MN387	SİGARA	MN1357	STAN	MN544	DESPERADO	MN418
GAMSIZ HAYAT	MN1176	SONUNA KADAR	MN1361	STAY WITH ME	MN485	EVLİ VE ÇOCUKLU	MN364
GEMİLER	MN305	ŞARKILAR GÜZELSE HALA	MN2120	SWEET CHILD OF MINE	MN2237	FLASHDANCE	MN1458
GİDİYORUM	MN1293	TILSIM	MN1367	SWEET DREAMS	MN439	FRIENDS	MN406
HERŞEY ÇOK GÜZEL OLACAK	MN390	UNUTTUM	MN3638	TAKE MY BREATH AWAY	MN488	GLADYATOR	MN1462
HOLİGAN	MN310	UZAK DEĞİLİM	MN2058	THRILLER	MN492	GÖREVİMİZ TEHLİKE	MN367
İKİMİZİN HİKAYESİ	MN1795	VAZGEÇTİM DÜNYADAN	MN1676	WAITING FOR TONIGHT	MN493	HARRY POTTER	MN1463
İŞTE ÖYLE BİRŞEY	MN1998	YAĞMURLAR	MN1378	WAKE ME UP	MN1968	HÜLYA AVŞAR SHOW	MN1465
KALBİM EGEDE KALDI	MN1313	YALAN AŞK	MN1678	WE ARE THE WORLD	MN1971	JAMES BOND	MN559
KARA MELEK	MN2004	YAPRAĞIN KADERİ	MN2095	WITHOUT ME	MN495	MATRIX	MN1833
KARA SEVDA	MN717	YARINSIZIM BEN	MN1865	WONDERFUL TONIGHT	MN2248	PRETTY WOMAN	MN1834
KİMBİLİR	MN1320	YAVAŞ YAVAŞ	MN323			ROCKY	MN369
		YIKILMADIM	MN1687			SEINFELD	MN1474
		YOLCU	MN3106			SIMPSONS	MN370
						ŞİRİNLER	MN566
						TAŞ DEVRİ	MN365
						TEMEL REİS	MN407
						X FILES	MN1504

MESAJ SESLERİ

ARAP MÜZİĞİ	MN496	ERICSSON	MN235	KUŞ SESİ	MN1813	SAKURA	MN69
BLUES	MN61	EV TELEFONU	MN509	NBA	MN520	SİREN	MN241
CANCAN	MN63	FORMULA 1	MN510	NİL	MN521	SOS	MN534
CIRCLES	MN1149	FRANTIC	MN236	POLİS SESİ	MN258	TIC TOC	MN242
ÇILGIN	MN234	HALAY	MN900	POLKA	MN526	UÇAN HALI	MN539
DJ	MN506	KOVBOY	MN502	RUS MÜZİĞİ	MN1162	ÜZGÜNÜM	MN541

TURKCELL • HAZIR KART • MUHABBET KART için geçerlidir.

Cep telefonunuzun ekranı da, sesi de size özel olsun. İstediğiniz logo, melodi ve resimli mesajlar için yanlarındaki kodları 3801'e mesaj olarak gönderin.

Wap üzerinden bağlanmak isteyenler http://wap.logomelo.com

Tüm logo ve melodileri arkadaşınıza gönderebilirsiniz. Resimli mesajları önce kendi cep telefonunuza sonra arkadaşınıza iletebilirsiniz. Arkadaşa göndermede ek ödeme yapmayacaksınız. Arkadaşa göndermek için kod numarasının ardından bir boşluk bırakıp arkadaşınızın cebini yazın ve 3810'e gönderin. MN238 "Polis Sesi" melodisini göndermek için mesajı MN238 532 1234567 olarak yaz ve 3801'e gönder.

Logolar, resimli mesajlar, melodiler Nokia 3110, 8110 ve 5110 dışındaki tüm nokia modellerine uyumludur. Polifonik melodiler destekleyen Nokia'lar içindir.

Logolar ve sizin logonuz kimsede yok Muhabbet Kart, Turkcell ve Hazır Kart için 4 SMS veya 8 kontör, Resimli mesaj, melodiler ve polifonik melodiler Muhabbet Kart, Turkcell ve Hazır Kart için 8 SMS veya 16 kontör'dür. **Destek Hattı: 0212 473 78 78**

Film festivalleri sayesinde tanıştığımız ERROL MORRIS, geçtiğimiz aylarda Oscar ile ödüllendirilen yeni filmi "100 YILIN İTİRAFLARI" (Fog of War: The Eleven Lessons from the Life of Robert S. McNamara) ile ülkemizde ilk kez vizyon yüzü görecek.

ENGİN ERTAN

"Belgeselde birçok farklı tarz var"

İlginç karakterleri merkeze alan belgeselleri ile tanınan Errol Morris, en az kameranın karşısında konuşturduğu kişiler kadar eksantrik bir yönetmen. 1948 yılında New York'ta dünyaya gelen Morris, '80'li yıllardan bu yana belgesel sinemadaki en etkin isimlerden birisi olarak tanınıyor. Hemen hemen tüm filmlerinde, ele aldığı karakterlerin anlattıklarının ötesinde temalara yönelen Morris, biçimsel tercihleriyle de ayrı bir noktada seyrediyor.

Errol Morris'in filmlerinde röportajların arasına yerleştirilen arşiv görüntüleri, yeniden canlandırmalar ve müziğin kullanımı, belgesel sinemadan alışık olduğumuz yapıdan farklı bir tarzın oluşumunu sağlıyor. Morris film çekme yöntemleriyle, bir bakıma "direct cinema"nın ve "cinema verite"nin çokça sorgulanmış objektifliği konusunda da fikir beyan ediyor. Biçimin izleyici üzerindeki etkisinden sonuna kadar faydalanan yönetmen, belgesel sinema üzerine akademik anlamda süregelen tartışmalara da yöneliyor. Morris kesin bir gerçeklik göstermekten ziyade, izleyicisini de düşünmeye, kendi araştırmasını yapmaya ve gerçeğe ulaşmaya çabalamaya davet ediyor.

Morris'i ilginç kılan tek özelliği film çekme tarzı değil elbette. Örneğin ilk filmi "Gates of Heaven"ı (1978) yapmaya başladığı dönemde Werner Herzog ile girdikleri iddia, sinema tarihinin meşhur hikayelerinden birisi. Morris'i cesaretlendirmek uğruna, "Eğer bu filmi tamamlarsan, ben de ayakkabımı yiyeceğim", diyen Herzog'un daha sonra vaadini yerine getirdiği biliniyor (Les Blank'in yönettiği "Werner Herzog Eats His Shoe" isimli belgeselde bu ana tanıklık edebilirsiniz). Morris'in 1988 tarihli belgeseli "İnce Mavi Çizgi"nin (The Thin Blue Line) yanlış yargılama ile sonuçlanmış bir davanın yeniden açılmasına neden olması ve mahkumun özgürlüğüne kavuşmasını sağlamasıysa, yönetmeni efsaneleştiren bir diğer olay.

Morris'in yeni filmi "100 Yılın İtirafları" (Fog of War: The Eleven Lessons from the Life of Robert S. McNamara) ise yönetmenin sinemasına özgü tipik özellikleri içeriyor. Vietnam Savaşı döneminde ABD'nin Savunma Bakanı olan McNamara ile yapılan röportajlardan oluşan film, hem dönemi tekrar yargılamak, hem de bugüne dair birtakım dersler çıkarmak için birebir. Ancak filmi daha özel ve eşsiz kılan, kuşkusuz Morris'in yaklaşımı ve tarzı. Daha önce "İnce Mavi Çizgi"de ve "A Brief History of Time"da beraber çalıştığı Philip Glass, bu filmin de müziklerinden sorumlu. Glass'ın minimal müziğinin yarattığı hipnotik etki bir yana, yönetmen filmlerinin olmazsa olmazı yeniden canlandırmaları kusursuz şekilde kullanıyor. Örneğin sürekli tekrarlanan, Vietnam Savaşı dönemindeki domino teorisine dair görüntüler veya McNamara'nın Ford'da çalıştığı dönemde yaptıkları güvenlik testlerine ilişkin anlattıklarını destekleyen sahneler gibi. Ayrıca, tam da beklediğimiz gibi, Morris bir kez daha arşiv görüntülerini ustalıkla filmine monte ediyor.

Geçtiğimiz Şubat ayında En İyi Uzun Metraj Belgesel Film dalında Oscar ödülü kazanan "100 Yılın İtirafları", Morris'in bu anlamda şeytanın bacağını kırdığı film olarak da dikkat çekiyor. Yönetmenin önceki filmlerinin hepsi eleştirel anlamda büyük başarı kazanmışlardı ancak hiçbiri Oscar ödülüne aday dahi gösterilmemişti. Bu noktadan bakınca, "100 Yılın İtirafları" Errol Morris filmografisinde farklı bir noktada duruyor mu, bilemeyeceğiz. Ancak bu önemli yönetmenle tanışmak için önünüze gelen fırsatı kaçırmamanızda büyük yarar var.

Errol Morris ile internet üzerinden yaptığımız röportajda yönetmene "100 Yılın İtirafları" ve kendine özgü tarzıyla ilgili sorular yönelttik.

Filmde McNamara'nın Savunma Bakanı olduğu döneme ait arşiv görüntüleri de var.

Morris filmi yaklaşık iki yıllık bir süreç sonunda tamamlamış.

Filmleriniz refleksif tarzda çekilmiş belgeseller arasında gösteriliyorlar. Yeni filminiz "100 Yılın İtirafları" ise Kennedy döneminden arşiv görüntüleri içeriyor. Bildiğim kadarıyla Kennedy çeşitli durumlarda yönetmenlerin kendisini takip etmesine izin veriyordu ve bu esnada çekilen belge görüntülerin "direct cinema" örnekleri olması hedefleniyordu. Bu bağlamda "100 Yılın İtirafları"nı refleksif tarz ve "direct cinema" arasında bir kıyaslama olarak yorumlayabilir miyiz?
Belgeseller üzerine konuşurken pek çok şeyden bahsediyoruz, tek bir şeyden değil; "verite"den, kolaja kadar pek çok farklı tarzdan... "Verite" ve "Fly on the Wall" düşüncesi (el kamerası ve mevcut ışıkla çekilen, kameranın gözlemci konumunda olduğu tarza verilen isim) sözkonusu olduğunda bile farklı yaklaşımlar söz konusu. Reality tarzı televizyon programları, güncel filmler, bir anlatıcının olduğu slayt şovları, röportajlar üzerine kurulu olan filmler ve benim yaptığım, kendime göre bana özgü garip bir tarzı olan filmler var. Belgesel pek çok farklı şey demek. İlk filmim "Gates of Heaven" bana göre anti-verite tarzında çekilmiş bir filmdi. Bu tarzın tüm biçimsel gereklerini alıp, onların tersini yapmaya çalışmıştım: Karışmamak yerine mümkün olduğunca müdahale etmeye, insanları kamera karşısına yerleştirip lense bakarak konuşturmaya özen göstermiştim. Işık, yeniden canlandırmalar kullanmak, vs. gibi. "100 Yılın İtirafları" benzer bir biçimsel yaklaşımla çekildi.

Söylendiğine göre, Robert McNamara ile önce "First Person" isimli televizyon diziniz için röportaj yapmışsınız. Bu röportajlardan uzun metraj bir film yapmaya hangi aşamada karar verdiniz? Irak'taki savaştan önce miydi, sonra mı?
McNamara ile ilk olarak 2001 yılının Mayıs ayında görüşmüştüm. Yani Irak'taki savaşın başlamasından yaklaşık 2 yıl önce. Bu filmi yapmamda etkili olan şey güncel olaylar değildi. Elbette filmi oluşturmaya çalıştığım iki yıl içerisinde bu projenin güncel olaylarla ilişkisinin gittikçe artarak farkına varmaktaydım. Colin Powell'ın Birleşmiş Milletler'de kitle imha silahları hakkındaki tartışmalarını izlerken, Tonkin Körfezi'ne yapılan ikinci saldırıyı (4 Ağustos 1964) ve McNamara'nın hemen arkasından düzenlediği basın toplantılarını anımsamamak imkansız. İlk başta filmi kurgularken bugün üzerine düşünmemiştik ama filmi bitirmeden önce eklediğimiz bir bölüm oldu. Bu McNamara'nın çok yönlü düşünme üzerine fikirleriydi: "Bizi ne alim kılar? Eğer milletleri amacımızın faydalarına eş değerde değerlerle ikna edemiyorsak, muhakememizi yeniden gözden geçirmemiz gerekir."

McNamara ile yaptığım röportajlarda 80 dakikalık HD kasetler kullandım. İlk gün birinci kasetin bitmesine yakın, McNamara II. Dünya Savaşı sırasında ABD'nin Japonya'ya açtığı bomba saldırısına katılımıyla bir savaş suçlusu olduğunu açıklamıştı. O anda bu projeden uzun metraj bir film yapmam gerektiğine karar verdim.

Filmlerinizde genellikle sesinizi duymuyoruz ama "100 Yılın İtirafları" sizi soru sorarken duyduğumuz az sayıdaki örnekten birisi. Röportaj yaparken ne sıklıkta müdahale edersiniz?
Röportajlarda olabildiğince az soru yöneltmeye çalışıyorum. Kesin bir soru listesi hazırlayarak sırayla o soruları yöneltmeye çalışmıyorum. Bence röportaj yaptığınız kişileri dinleyerek ve onları konuşmaya bırakarak çok daha ilginç şeyler üretebilirsiniz.

Okuduğuma göre '80'li yıllarda özel detektiflik de yapmışsınız. Bu film yapma tarzınızı ne şekilde etkiledi?
"İnce Mavi Çizgi" özel detektif olarak çalışmamdan sonra yönettiğim ilk filmdi. Kendi kendime, "Şükürler olsun ki artık bu işi yapmama gerek yok", diye düşünmekteydim. Elbette, "İnce Mavi Çizgi"yi gerçekleştirmek için yıllarca süren bir araştırma yapmak gerekti. Randall Adams'ın hapisten çıkmasını sağlayan film değil, benim araştırmalarımdı.

Peki filmi çekerken Randall Adams davasının yeniden açılması konusunda bir beklentiniz var mıydı?
Elbette vardı. Araştırmalarım sonucunda, davadaki bazı ana tanıkların yalancı şahitlik yapmış olduklarını ve Randall Adams'ın mahkumiyetinin usule uygun olmadığını ortaya çıkartmıştım. Hatta en sonunda Adams davasında ben de tanıklık yaptım.

Kimilerine göre "İnce Mavi Çizgi", "Rashomon"un belgesel bir versiyonu. Peki siz tarafsız gerçekliğin varlığına inanıyor musunuz?
Yaklaşık bir ay önce "Rashomon"u tekrar izledim ve ne şaşırtıcı ki, "Rashomon" bizim bildiğimiz film değil. "Rashomon" gerçekliğin öznelliği veya tarafsız gerçekliğin varolmadığına dair bir film değil. Tam tersine, herkesin dünyayı farklı şekilde gördüğü üzerine bir film. Ancak herkesin dünyayı farklı şekilde gördüğü iddiası, gerçeğin olmadığı anlamına da gelmiyor. Filmi tekrar izlerken beni en çok şaşırtan şey, gerçekte ne olduğunu bilmemizdi. Kurosawa gerçekte ne olduğunu keşfedebilmesi için izleyicisine küçük kanıtlar veriyor. "Rashomon" kendi çıkarlarıyla ilgilenmek, gördüklerini iyiye yormak, kendini kandırmak ve insanların gerçekle birbirine çelişkili senaryolar üretmesi üzerine çok güçlü bir hikaye anlatıyor. Yani filmi tekrar izlediğimde, hatırladığımdan çok daha ilginç buldum. "İnce Mavi Çizgi"nin alttan alta işlediği temaya çok yakın olduğunu söyleyebilirim. Gerçek var ama insanlar bunu görmemekten çıkar sağlıyorlar.

Yeniden canlandırmalar ve arşiv görüntüleri filmlerinizin olmazsa olmaz elemanları. Ancak bunlar genellikle röportaj yaptığınız kişilerin anlattıklarına göre şekilleniyorlar. Buradan yola çıkarak, filmlerinizin spontanlıktan beslendiğini söyleyebilir miyiz?
Filmlerimi yapma aşamasında ilk olarak röportajlardan başlarım. Röportajlarda anlatılan şeylere göre uygun arşiv görüntülerini bulur veya hikayeyi anlatmaya faydası olacağını düşündüğüm yeniden canlandırmaları çekerim. Bu nedenle evet, filmlerimin büyük ölçüde spontanlıktan beslendiğini söyleyebilirim, çünkü onları oluşturmaya başladığımda bir planım olmuyor. Perdede gördükleriniz büyük ölçüde insanların röportajlarda söylediklerine göre şekilleniyor. Kullandıkları dil, ağızlarından çıkan sözler... Bunlar ne yazılıyorlar, ne de provaları yapılıyor. Bu tamamen kendiliğinden gelişen, hazırlıksız bir malzeme. İnsanlar kendi düşüncelerinden, fikirlerinden veya başlarına gelen olaylardan bahsediyorlar.

Bir önceki soruya bağlı olarak, sanıyorum "İnce Mavi Çizgi" bir senaryoyla çalıştığınız tek filminiz. Belgesel bir film çekerken senaryoyla veya senaryosuz çalışmak arasında ne gibi farklar var?
Aslında "İnce Mavi Çizgi"yi çekerken elimde bir senaryo yoktu. Filmin kendi doğası gereği araştırmacı bir ruhu vardı. Eğer bir senaryoyla çalışsaydım ne bulmaya çalıştığımı da bilirdim ve dolayısıyla bir araştırma gerçekleşmezdi. Kurgu aşamasına gelinceye değin, hiçbir filmimin nasıl şekilleneceğini bilmiyorum. İstisnasız olarak, yapmaya başladığım film, sonuçta ortaya çıkan şeyden çok farklı olmuştur.

Akademi sizin hakkınızı asla teslim etmemişti ama "100 Yılın İtirafları" bunu değiştirdi. Akademinin sizi ilk defa bu filmle takdir etmiş olmasının sebebi ne olabilir?
Son yıllarda belgesel dalında oy verecek kişilerle ilgili çok önemli değişiklikler oldu. Artık bu kategori için oy veren kişiler arasında daha fazla sayıda belgesel filmci var. Bunun yardımı olmuş olabilir. ■

İsa'nın öldüğü yaştayım

Dindar bir Katolik olduğu bilinen Mel Gibson'ın bütün dünyada büyük tartışma yaratan filmi "THE PASSION OF THE CHRIST", bu ay ülkemizde de gösterime girecek. İsa peygamberin tarifsiz acılar içinde geçen son 12 saatini en gerçekçi şekilde perdeye yansıtmak iddiasındaki filmin içerdiği şiddet, tahammül sınırlarınızı zorlayabilir. DERLEYEN: SENEM ERDİNE

Daha gösterime girmeden özellikle dini çevrelerin başlıca tartışma konusu haline gelen, bu çevrelerden bazılarının sahiplendiği bazılarının da şiddetle eleştirdiği "The Passion of the Christ" son zamanların en fazla olay yaratan filmlerinden biri oldu. Bu sebeple de henüz gösterime girmediği diğer ülkelerde olduğu gibi bizde de merakla bekleniyordu. Bu ay gösterime girecek film, inançla ilgili bir konuyu ele alıp da bu tür tepkilere neden olmuş ilk film değil aslında. Daha önce birçok filme konu olan İsa peygamberin yaşamı, farklı yönetmenler tarafından birbirinden farklı yaklaşımlarla perdeye aktarılmış ancak hemen hepsi farklı çevrelerden bu tarz tepkiler görmüştü. 1927'de çektiği filmi "King of Kings" ile İsa'nın yaşamını beyazperdeye aktaran ilk yönetmenlerden biri olan Cecil DeMille yıllar önce Mel Gibson'la aynı eleştirilere hedef olmuş ve Yahudi düşmanlığıyla suçlanmıştı. Aynı filmin 1961'de çekilen Nicolas Ray yönetmenliğindeki yeni yorumu bu sefer de Katolikler'i öfkelendirmişti. Mel Gibson gibi bir Katolik olan usta yönetmen Martin Scorsese, 15 yıl önce İsa'nın yaşamını Nicos Kazancakis'in romanından yola çıkarak sinemaya uyarladığındaysa şimdiki gibi yer yerinden oynamıştı. Belki de tek fark o zaman Scorsese'nin filmini lanetleyip boykot eden Katolik kiliselerinin şimdi Mel Gibson'ın filmine aylar öncesinden binlerce bilet birden alıyor olması.

İsa peygamber rolünde Jim Caviezel

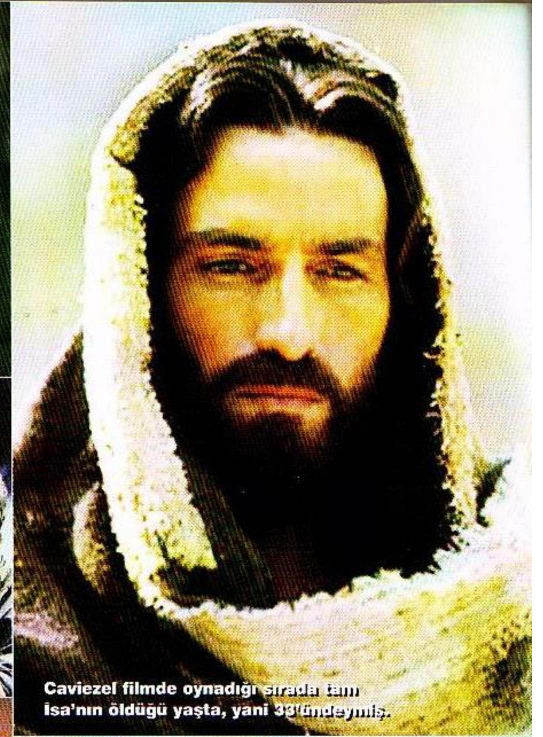
Ünlü film eleştirmeni Roger Ebert, "The Passion of the Christ"ın bu film için en "doğru" isim olduğunu söylemiş. Ebert'in de söylediği gibi filmin isminde yer alan "passion" sözcüğünün bugünkü anlamı, aşkla ilgili çağrışımlar içeriyor olsa da Latince kökeniyle "passion", çile ya da acı çekmek anlamına geliyor. Hıristiyan kültürü içinde anlamı biraz daha genişletilmiş ve insanlar için kendi isteğiyle çile çeken ve ölüme giden İsa peygamberin insanoğluna duyduğu sevgiyi temsil eder olmuş. Gibson'ın filmi de, söylediğimiz gibi Nasıralı İsa'nın yaşamının son 12 saatini, yani tarifsiz acılar içinde geçen ve çarmıha gerilişiyle son bulan bölümünü perdeye yansıtıyor.

Film, İsa'nın Son Akşam Yemeği'nden sonra dua etmek için gittiği Zeytinlik'te başlar. Burada önce Şeytan'ın çağrısına karşı koyuşunu sonra da ona ihanet eden havarisi Judas Iscariot yüzünden yakalanışına tanık oluruz. Yakalandıktan sonra Kudüs'ün merkezine getirilir ve Ferisiler'in liderleri tarafından kafirlikle suçlanır. Sonra da yargılanmak üzere Filistin'in Romalı Valisi Pilate'nin huzuruna çıkarılır. Politik bir ikilem içinde kalmaktan çekindiği için İsa hakkında karar vermekte zorlanan Vali, bu konudaki yargı yetkisinin Kral Herod'da olduğunu söyleyerek işin içinden çıkmaya çalışır. Ancak Kral Herod, İsa'yı suçsuz bulup geri gönderince Vali, İsa'nın ölüme mahkum edilmesinde ısrar eden öfkeli kalabalık tarafından yeniden karar vermeye zorlanır. Bunun üzerine onlardan bir seçim yapmalarını ister. Her yıl olduğu gibi o yıl da bir mahkumu serbest bırakacaktır. Ne var

İsa Romalı askerler eşliğinde çarmıha gerileceği tepeye çıkıyor.

Mel Gibson, Caviezel'i çekime hazırlıyor.

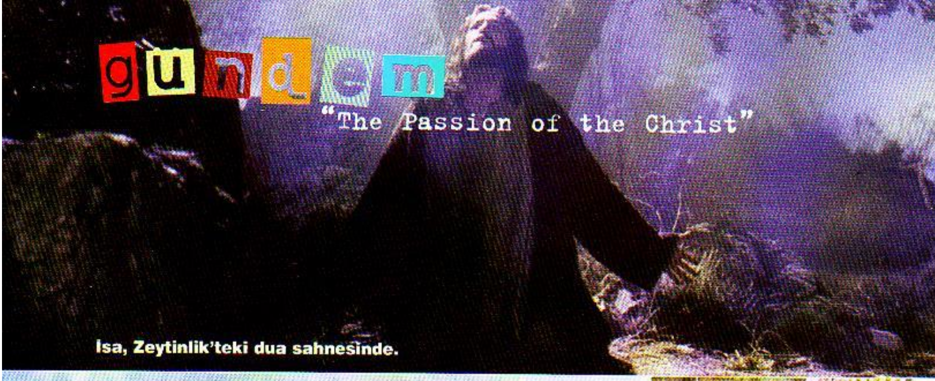

Caviezel filmde oynadığı sırada tam İsa'nın öldüğü yaşta, yani 33'ündeymiş.

Meryem rolünde Romanyalı oyuncu Maia Morgenstern.

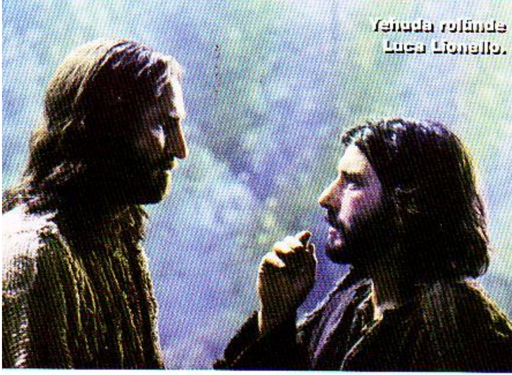

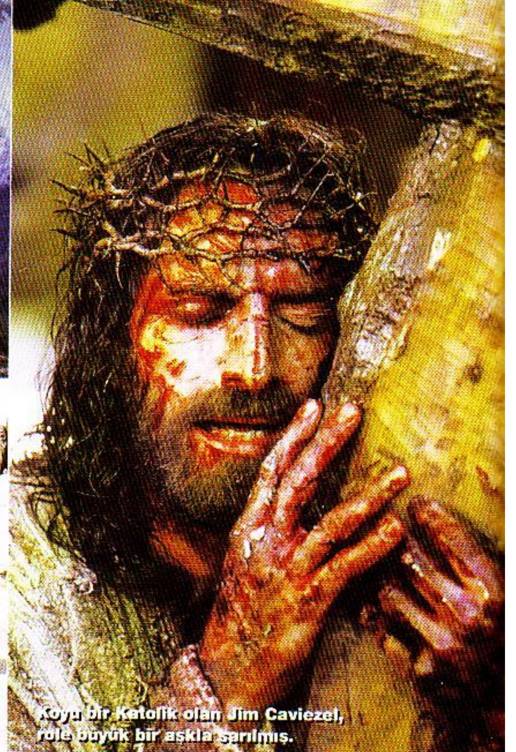
ki kalabalık, İsa yerine azılı bir katil olan Barabbas'ın serbest bırakılmasını tercih eder. Vali, son çare olarak, halkın bununla yetineceği umuduyla askerlerine işkence emri verir ama öfkeli kalabalık yetinmeyecektir. Sonunda Vali Pilate çareyi kalabalığın isteğini yerine getirmekte bulur. Gördüğü işkenceler yüzünden ayakta duracak hali kalmayan İsa, sırtına yüklenen çarmıhıyla Kudüs sokaklarında başlayıp Tanrı'ya kavuşacağı tepeye varan acılı yolculuğuna çıkar.
İnsanoğlunun günahları uğruna kendini feda eden İsa'nın çektiği acıyı bütün gerçekliğiyle gözler önüne sermek ve seyirciye de hissettirmek amacıyla çekilen film, yalnızca Yahudi düşmanlığını körüklediği iddia edilen yorumuyla değil seyircinin tahammül sınırını zorlayan yoğun bir şiddet içerdiği için de eleştiriliyor. Hatta buna rağmen filmi 17 yaşından küçüklerin izlememesi gereken filmler kategorisine almayan Amerika'daki sansür kurulunun tavrını anlaşılmaz bulanlar da var. İsa'nın çektiği çilenin fiziksel bir gerçeklik olarak perdeye yansımasını istediğini söyleyen yönetmenin bu sözleri şiddetin dozunu bu kadar yüksek tutmaktan çekinmemesinin nedenini açıklıyor. "Fedakarlığın ve bu fedakarlığa bağlı dehşetin boyutlarını ifade edebilmek benim için çok önemliydi" diyor Gibson. "Ama aynı zamanda son derece duygusal ve güzel anlar içeren, sevginin hep varlığını hissettirdiği bir film çekmek istedim çünkü sonuçta bu, inanç, umut ve sevgi üzerine bir film ve bence anlatabileceğimiz en müthiş hikaye."
"The Passion of the Christ", bilindiği üzere çok dindar bir Katolik olan Mel Gibson'ın uzun zamandır gerçekleştirmeyi hayal ettiği bir proje. Bundan 12 yıl önce, ruhsal bir bunalım geçiren yönetmen, ilk kez o zaman inanç üzerine daha derin düşünmeye başlamış. Bu dönemde acı, bağışlayıcılık ve günahlardan arınma gibi meseleler üzerine uzun uzun düşündüğünü ve İsa'nın yaşamının son saatlerinde yaşadıklarını araştırmaya başladığını söyleyen yönetmen, içine düştüğü bunalımdan kurtulduğu ve yeniden hayata bağlandığı o günlerden beri İsa'nın son saatlerini perdeye yansıtan bir film çekmeyi düşünüyormuş. "Bu filmle yapmak istediğim, hem kalıcı bir sanat eseri ortaya koymak hem de her kesimden seyirci üzerinde düşündürücü bir etki yaratmaktı" diyor. "Bu hikayedeki olağanüstü cesaretin ve fedakarlığın insanlara hoşgörüyü, sevgiyi ve bağışlayıcılığı hatırlatmasını umuyorum. Günümüz dünyasında bunlara kesinlikle çok ihtiyacımız var." Gibson, Benedict Fitzgerald'la birlikte, Matthew, Mark, Luke ve John'un yazdığı dört İncil'e sadık bir senaryo yazmaya çalışmış. "Bu kadar çok bilinen ve bu kadar farklı yorumlanan bir hikayeyi ele aldığınız zaman yapabileceğiniz en iyi şey hikayeye ve bu hikayeyi yaratıcı bir şekilde ifade etmek için seçtiğiniz yola sadık kalmaktır" diyor.
Filmin en ilgi çekici yanlarından biri 2000 yıl önce İsa'nın yaşadığı yerde konuşulan dillerde, yani Aramca ve Latince olarak çekilmiş olması. Bugün yalnızca Orta Asya'nın bazı bölgelerinde çok az sayıda insanın konuştuğu Aramca, İbranice'yle yakından akrabalığı bulunan en eski dillerden biri. İsa'nın, o dönemde Yahudiler'in kullandığı dil olan Aramca'nın Batı'ya özgü bir lehçesiyle konuştuğu sanılıyor. Özellikle İsa'nın, perdede kendi dilinde konuştuğunu görmenin çok heyecan verici olacağını düşünen yönetmen, başlangıçta filme altyazı koymayı bile düşünmemiş. Altyazı koyma kararını filmin çekimleri bittikten sonra aldığı söyleniyor. Filmin dil danışmanlığını yapan William Fulco, Sami kültürü ve Aramca konusunda dünyanın önde gelen uzmanlarından biri. Gibson'ın isteği üzerine senaryoyu önce Yahudi karakterleri canlandıran oyuncular için Aramca'ya sonra da Romalı karakterler için "sokak Latincesi"ne çeviren dilbilimci, çekimler boyunca oyunculara danışmanlık yapmış. Mel Gibson, Aramca öğrenmenin, filmin farklı milletlerden gelen ve farklı diller konuşan oyuncularını birleştiren ve beraberlik duygusu uyandıran bir unsur haline geldiğini düşünüyor. "Aramca konuşmak performanslarını da etkiledi" diyor. "Çünkü ana dillerinin akıcılığının yerini başka bir şeylerle doldurmaları gerekiyordu. Böylece duygusal ve fiziksel olarak daha fazla derinleşmelerini gerektiren bir yaratıcı sürecin içine girdiler."
İsa rolünde izleyeceğimiz Jim Caviezel'in performansı gerçekten etkileyici bulunuyor. Mel Gibson, hem bu rolle tamamen özdeşleşebilecek yetenekte hem de filmde yaratmak istediği gerçeklik duygusunu zedelemeyecek kişilikte bir aktör aramış. Caviezel'in oynadığı filmlerden birini seyrederken aklındaki birkaç isimden biri olan aktörün bakışlarını çok etkileyici bulmuş ve son kararını vermiş. En son "Monte Kristo Kontu"nda izlediğimiz Caviezel da Gibson gibi inançlı bir Katolik. Aktörün isminin baş harflerinin İsa peygamberin İngilizce ismi olan Jesus Christ'la aynı olması ve Caviezel'in, filmde rol aldığı sırada tam İsa'nın öldüğü yaşta, yani 33'ünde olması iki ilginç tesadüf. Caviezel, bu tesadüflerden biraz da olsa etkilendiğini itiraf ediyor. Hayatının belki de en ⇒

İsa, Zeytinlik'teki dua sahnesinde.

Yehuda rolünde Luca Lionello.

Filmin büyük bölümü İtalya'daki bir antik kentte çekilmiş.

Koyu bir Katolik olan Jim Caviezel, role büyük bir aşkla sarılmış.

zor rollerinden birini oynamak üzere kamera karşısına geçen aktör, çekimler boyunca çok acı çekmiş doğrusu. "Her gün hakarete uğruyor, dayak yiyordum ve dondurucu soğukta son derece ağır bir çarmıhı sırtımda taşımak zorundaydım" diye anlatıyor bir röportajında. "Çok yıpratıcı, kelimelerle ifade edemeyeceğim kadar zor bir deneyimdi ama hepsine değdi."

Filmindeki şiddetin eleştirilere hedef olacak denli ağır olduğunu ve seyirciyi bir hayli zorladığını söylemiştik. Sette bizzat bu şiddette maruz kalan Caviezel da zaman zaman dehşete düştüğünü itiraf ediyor. "Ama daha önce kimse İsa'yı bu şekilde göstermemişti ve ben Mel'in doğru bir şey yaptığını düşünüyorum" diyor. "Şiddeti şiddet olsun diye kullanmadığını biliyorum ve şiddet içeren hiçbir sahneyi gereksiz bulmuyorum. Filmdeki gerçekçilik bazı insanlarda şok etkisi yaratabilir ama bu kadar güçlü bir filmin ortaya çıkmasını sağlayan da bu."

Filmin en dehşet uyandırıcı sahnelerinden birinde Romalılar'a özgü bir işkence aleti olan, uçlarına keskin metal parçaları bağlanmış bir tür kırbaçla dövülen İsa'nın vücudunda korkunç yaralar açılıyor. Bu sahnelerin çekimi için vücuduna uygulanan ağır makyaj yüzünden derisi su toplayan ve uykusuz geceler geçiren aktörün çekimler sırasında çektiği çile bu kadarla da kalmamış. Gerçeğinin yarısı ağırlığındaki (yani yaklaşık 75 kg) çarmıhı taşımak bir noktadan sonra gerçek bir işkenceye dönüşmüş. Bir yerde çarmıhı omzunun üzerine düşürdüğü için kolu çıkmış (Gibson'ın görüntülediği bu anın filmde aynen yer aldığı söyleniyor). Kış ortasında haftalarca üzerinde ince bir pamukluyla dışarıda çalışmak zorunda kalan aktör, sonunda zatürreeye yakalanmış. Bütün bunlar yetmezmiş gibi İsa'nın çarmıha gerilişinin canlandırıldığı fırtınalı bir günde, yönetmen yardımcısı Jan Michelini'yle birlikte onu da yıldırım çarpmış. Bu role büyük bir aşkla sarılmış görünen Caviezel, "Bütün bunlar yaşanmasaydı, İsa'nın çektiği çile bu kadar gerçekçi yansımayacaktı perdeye" diyor. "Dolayısıyla yaşanması gerekiyordu, ama kendimi biraz tuhaf hissettiğimi itiraf etmeliyim. Bir yandan herhangi bir rol oynayan herhangi bir aktör olduğumu düşünürken bir yandan da bunun herhangi bir rol olmadığını düşünmeye başlamıştım. Çekimler boyunca kontrolümü kaybetmemek için bu kadar çok dua etmem gerekeceği aklımın ucundan geçmezdi."

"Yahudi karşıtı olmak günahtır. Eğer Yahudi karşıtıysanız Hıristiyan değilsiniz demektir. Oysa ben bir Hıristiyan'ım." Mel Gibson

Meryem rolünde, Romanya'da çok tanınmış bir oyuncu olan Maia Morgenstern'i, Mary Magdalene rolündeyse Monica Bellucci'yi izleyeceğiz. Gibson, Yahudi kökenli olduğu söylenen Morgenstern'i on yıl önce çekilmiş bir Avrupa filminde keşfetmiş. İncil'e göre, İsa'nın taşlanmaktan kurtarıp himayesine aldığı günahkar bir kadın olan Mary Magdelena'yı oynayan İtalyan oyuncu Monica Bellucci ise, Gibson'ın böyle bir proje üzerinde çalıştığını duyunca role kendisi talip olmuş. "Bu rolü kendim istedim çünkü bence çok insani özellikler taşıyan bir karakter" diyor Bellucci. "İsa onu kurtardığında bu kadının kendi değerinin farkına varmasını sağlıyor aynı zamanda ve Mary hayatında ilk kez ona farklı bir gözle yaklaşan bir adamla karşılaşıyor."

Meryem ve Maria Magdalene (Monica Belucci).

Şeytan'ı yine İtalyan bir oyuncu, Rosalinda Celantano canlandırıyor. Gibson, filmdeki Şeytan görüntüsünü etkileyici kılmak için Celantano'nun kaşlarını tıraş etmiş ve Şeytan'ın göründüğü sahnelerde oyuncunun ağır çekimli görüntülerini kullanmış. Şeytan'ın sesiyse, Celantano'nun sesiyle bir erkeğin sesini üstüste bindirilerek elde edilmiş. "Şeytan çekici ve büyüleyicidir" diyor Gibson. "Güzel görünür hatta normaldir ama tam da normal değildir. O yüzden ben de güzel bir şeyi alıp biraz anormalleştirmeye çalıştım."

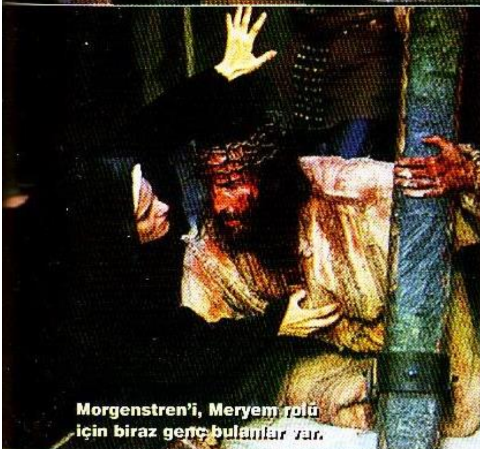
Film İtalya'da, Cinecitta stüdyolarında inşa edilen setlerde ve Pasolini'nin filmi "The Gospel According to St. Matthew"a da mekan olan 2000 yıllık antik şehir, Matera'da çekilmiş. Önceki dört çalışmasıyla ("The Right Stuff", "The Natural", "Fly Away Home" ve "The Patriot") Oscar'a aday gösterilen görüntü yönetmeni Caleb Deschanel ile çalışan Mel Gibson, filmin görsel tasarımında geç Rönesans döneminin ünlü ressamı Caravaggio'nun eserlerinden esinlendiklerini söylüyor. "Filmin, sert, karanlık, uhrevi ve biraz da tuhaf bir havası var" diyor yönetmen. "Caleb, hareketli bir Caravaggio tablosu yarattı."

Söylediğimiz gibi en çok Yahudi düşmanlığı yapmakla suçlanan filmle ilgili tartışmaların merkezinde, aslında aynı dini çevreler arasında yüzyıllardır tartışılan bir mesele var. O da, İsa'nın ölümünden kimin sorumlu tutulacağı. İsa'nın ölümünden bütün Yahudiler'in sorumlu tutulamayacağını ve Yahudi halkının 'Tanrı tarafından reddedilmiş ya da lanetlenmiş' olmadığını ilan eden İkinci Vatikan Konsey'inin reformlarını reddeden geleneksel bir Katolik olan Mel Gibson'ın, filmde İsa'nın ölümünden

açıkça Yahudiler'i sorumlu tuttuğu iddia ediliyor. Bu ay gösterime girecek filmde İsa, Musevi Hahamlar liderliğindeki öfkeli bir kalabalık eşliğinde Romalı Vali'nin huzuruna çıkarılıyor. Filmle ilgili tartışmalar da genellikle bu noktada hararetleniyor. Romalı Vali'yi, İsa'yı ölüme mahkum etmemek için elinden geleni yapan, ama sonunda Haham Başı Caiphas tarafından kışkırtılan halkın öfkesine hedef olmaktan korktuğu için, kalabalığın dileğini yerine getirmek zorunda kalan bir adam olarak gösteren Gibson'ın yorumunu taraflı bulanlar filmin Yahudi düşmanlığını körüklemesinden endişe duyuyorlar. Amerikan Yahudi Komitesi'nin baş danışmanı James Rudin, "Gerçekte son sözü Pilate söylemiştir ve Caphais de onunla işbirliği yapmıştır, yani Pontius Pilate, perdede gördüğünüzün tam tersidir" demiş. Yahudi karşıtlığıyla ilgili suçlamaları reddeden ve filmin dört İncil'e sadık bir uyarlama olduğunu ısrarla vurgulayan Mel Gibson ise, televizyonda verdiği bir röportajda, eleştirilere şu sözlerle karşılık vermiş: "Yahudi karşıtı olmak günahtır. Eğer Yahudi karşıtıysanız Hıristiyan değilsiniz demektir, oysa ben bir Hıristiyan'ım". Filmle ilgili tüm bu tartışmaları etkilemesi tahmin edilen Papa'nın yorumuysa özellikle Hıristiyan çevrelerde merakla bekleniyordu. Ancak Vatikan yetkililerinin ve filmin yapımcılarının çelişkili ifadeleri kafaları bir hayli karıştırdı. Önce Papa'nın filmi kendisine özel bir gösterimde izlediği ve "aynen böyle oldu" şeklinde bir yorumda bulunduğunu duyduk. Basında yazılanlara göre bu açıklama filmi Papa'yla birlikte izleyen Vatikan yetkililerinden biri tarafından yapılmıştı. Papa'nın 126 dakikalık bir filmi başından sonuna kadar izleyecek halde olmadığını düşünenler bu habere şüpheyle yaklaşıyordu tabii. Bu arada filmin yapımcıları haberi bir pazarlama malzemesine dönüştürmekte gecikmediler. Bunun üzerine Vatikan, Papa'nın hiçbir sanat eseri konusunda yorum yapmadığını öne süren resmi bir açıklama yapma gereği duydu. Dolayısıyla bu film konusunda da herhangi bir yorumu olamazdı. Male & Guardian'ın 11. Mart tarihli haberine göre Vatikan sözcüsü Joaquin Navarro-Valls da bir röportajında bunu doğrulamış. Navarro-Valls, Papa'nın filmi gördüğünü ancak filmle ilgili herhangi bir yorum yapmadığını söylemiş. Sonuç itibarıyla bütün b.unlardan Vatikan'ın bu konuda sessiz kalmayı ttercih ettiğini anlıyoruz.

Dini inançlar söz konusu olduğunda izleyen herkesi memnun eden bir film çekebilmenin neredeyse imkansız olduğu ortada. Gibson da mutlak zaferin mümkün olmadığını bilerek yola çıkmış olmalı. Buna karşılık, tamamen kendi parasıyla çektiği ve 30 milyon dolara mal ettiği filmiyle en azından gişede, zaferi yakalamış görünüyor. Sözkonusu tartışmaların uyandırdığı merakın da etkisiyle geniş kitleleri sinema salonlarına çeken film, Amerika'daki gösteriminin üçüncü haftasında 264 milyon dolar hasılat yaptı ve dergiyi yayına hazırladığımız sırada box-office listesinin zirvesindeki yerini koruyordu. Eleştirmen görüşlerine bakarak iyi bir film seyredip seyredemeyeceğinizi söylemekse zor. Dini içeriğini bu kadar ciddiye alan bir film söz konusu olunca değerlendirmeler de fazlasıyla kişisel ve birbirinden farklı oluyor. Eleştirmen Roger Ebert, filmin duygusal derinliğinden, oyuncuların ve teknik ekibin becerisinden, -filme bir kameramandan çok ressam gözüyle yaklaşmış olsa da- görüntü yönetmeninin çıkardığı işten ve müziklerden etkilendiğini ancak "The Passion of the Christ"ın yalnızca bunlarla değerlendirilemeyecek bir film olduğunu söylemiş ve "Herkesin tepkisi farklı olacaktır" demiş. "Gibson düşüncesini bütün çıplaklığıyla ve samimiyetle iletmiş. Birçok kişi ona katılmayacak. Bazıları da katılacak ama perdede gördükleri yüzünden dehşete düşecek." ■

İsa'nın havarilerinden Peter'i Francesco Cabras oynuyor.

Morgenstren'i, Meryem rolü için biraz genç bulanlar var.

Son Akşam Yemeği'nden bir sahne.

Caviezel'in taşıdığı çarmın gerçek ağırlığının yarısı ağırlığında.

Farklı yönetmenlerin kamerasından İsa Mesih'in yaşamı...

Mel Gibson'ın filminde son 12 saatini izleyeceğimiz peygamberin yaşamı geçtiğimiz yüzyıldan bu yana başka yönetmenlerin de ilgisini çekmişti. Hıristiyan inancının temelini oluşturan bu etkileyici hikayeyi sinema seyircisiyle buluşturan belli başlı filmleri hatırlayalım...

The King of Kings (1927)
Yön: Cecill B. DeMille
İsa'nın yaşamını ve çarmıha gerilişini perdeye yansıtan ilk filmdi. Sessiz sinema döneminin önemli yönetmenlerinden Cecill B. DeMille, İsa'nın hikayesini Mary Magdalene'nin gözünden anlatmıştı. İsa'yı H.B. Warner canlandırıyordu. 1961'de Nicholas Ray yönetmenliğinde yeniden çevrilen filmin sesli versiyonundaysa İsa'yı Jeffrey Hunter oynadı.

The Robe (1953)
Yön: Henry Koster
İsa'yı çarmıha geren ekibin başındaki Romalı görevlinin sonradan yaşadığı vicdan azabını ve Hıristiyanlığı kabul edişinin öyküsünü anlatan film, Lloyd C. Douglas'ın çok satan romanından uyarlanmıştı. Başroldeki Richard Burton bu filmdeki rolüyle Oscar'a aday gösterildi.

The Greatest Story Ever Told (1965)
Yön: George Stevens
İsa'nın doğumundan çarmıha gerilişine kadarki süreci ve yeniden doğuşunu perdeye yansıtan film, yıllar süren araştırmalardan sonra dev bir kadroyla hayata geçirilen en kapsamlı İncil uyarlamalarından biriydi. İsa'yı İsveçli aktör Max von Sydow canlandırmıştı.

The Gospel According to St. Matthew (1965)
Yön: Pier Paolo Pasolini
Pasolini'nin kendine özgü doğal anlatım tarzı, İsa'nın hikayesine önceki İncil uyarlamalarından farklı, daha insani bir hava katmıştı. Amatör oyuncularla çekilen filmde Latince konuşuluyordu ve İsa'yı ilk kez bir sinema filminde rol alan İspanyalı ekonomi öğrencisi Enrique Irazoqui canlandırmıştı.

Jesus Christ Super Star (1973)
Yön: Norman Jewison
İsa'nın yaşamının son bir haftasını perdeye yansıtan ve İncil'in 60'lı yılların hippi kültürü etkisindeki modern yorumlarından biri olan film, Andrew Lloyd Webber'le Tim Rice'ın ünlü müzikalinden uyarlanmış, İsrail'deki gerçek mekanlarda çekilmişti. İsa'yı Ted Neeley canlandırıyordu.

The Last Temptation of Christ (1988)
Yön: Martin Scorsese
Nasıralı İsa'nın son günlerini Nikos Kazancakis'in filmle aynı adı taşıyan romanını temel alarak perdeye yansıtan Scorsese'nin çok tartışma yaratan filminde Willem Defoe, Tanrı'nın verdiği ilahi görevi yerine getirmek konusunda tereddütler yaşayan ve normal bir yaşamın cazibesine karşı koymakta zorlanan, o güne kadarkilerden bir hayli farklı bir İsa portresi çiziyordu.

Kalbimi Tokyo'ya gömün

Şubat ayı sonunda dağıtılan Oscar ödüllerine dört ana dalda aday olan ve En İyi Senaryo dalında heykelciği kapan "LOST IN TRANSLATION" son yılların en kayda değer filmlerinden birisi. Yönetmen ve senaristi Sofia Coppola'nın başarısı bir yana, başrollerdeki Bill Murray ve Scarlett Johansson'un performansları da filme çok şey katıyorlar. ENGİN ERTAN

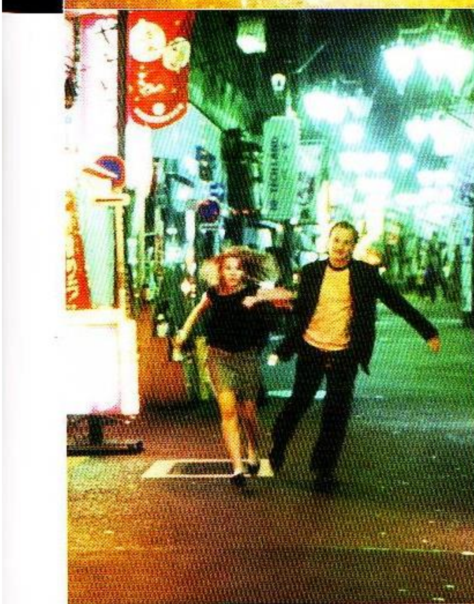
Geçtiğimiz yaz aylarından beri dünyanın dört bir yanındaki insanlar bu filmi konuşuyorlar. Seyircinin beklenmedik ilgisi, eleştirmenlerin desteği, festival gösterimleri derken, yolu Amerikan sinema endüstrisinin en gözde ödülüne, Oscar'lara değin çıkan bir bağımsız yapım söz konusu olan. Sofia Coppola'nın ikinci uzun metraj filmi "Lost in Translation", tartışmasız geçtiğimiz yılın en büyük galibi.

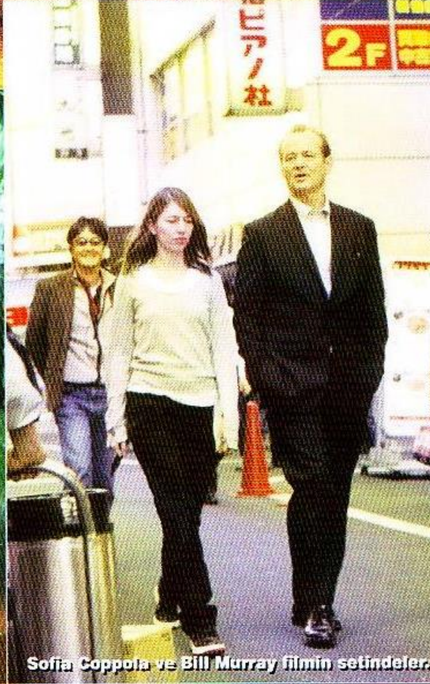
Aslında "Lost in Translation"a yönelik ilgi pek şaşırtıcı değil. Kazandığı onca ödülü hak etmesi bir yana, Sofia Coppola'nın ilk filmi sonrasında ne yapacağı da çoğu sinemasever için merak konusuydu. Ülkemizde vizyona veya festivallere uğramasa bile, 1999 yapımı "The Virgin Suicides"ın kazandığı eleştirel başarı kulağımıza çalınmıştı. Özellikle Anglo-sakson eleştirmenlerin yere göğe koyamadıkları filmi gecikmeli olarak izlediğimizdeyse, verilen payenin yersiz olmadığını gördük. Ancak teslim etmek gerekiyor ki, Sofia Coppola ilk filmiyle çıkış yakalayan çoğu yönetmenin önündeki zorlu sınavı başarıyla atlatmış ve ikinci uzun metraj çalışmasında ilkini aşmış durumda.

İşin bir diğer ilginç yanıysa, Sofia Coppola'nın yönetmenliğiyle kazandığı başarının sinema tarihinin en ilginç kendini ispat etme öykülerinden birisi olması. Bildiğiniz üzere Francis Ford Coppola'nın kızı olan Sofia, küçüklüğün-

Kimilerine göre bu sahnede komik olan Japonların kısalığı, kimilerine göreyse Bill Murray'nin uzunluğu.

Filmin kimi kilit sahneleri otelin barında geçiyor.

Sofia Coppola ve Bill Murray filmin setindeler.

Anna Faris'in (sırtı dönük olan) filmdeki karakteri adeta Cameron Diaz'ın taklidi.

den beri sinema dünyasının içinde yer almış ve gerek babasının, gerekse başka yönetmenlerin filmlerinde irili ufaklı roller üstlenmiş. Ancak bu oyunculuk girişimlerinin pek olumlu sonuç verdiğini söyleyemeyiz. Yaşı kemale ermiş haliyle üçüncü "Baba" filminde seyirci karşısına çıktığında, Sofia Coppola takdirden ziyade alayla karşılaşmış, amiyane tabirle alemin maskarası olmuştu. Kötü olmasına kötü oyunculuğu bu derece aşağılanmayı hak etmiyordu belki, ancak En Kötü Yardımcı Kadın Oyuncu dalında bir Altın Ahududu ödülüyle taçlandırılan sinema macerası pekala orada sona erebilirdi. Yine de Sofia yılmadı. Kaliforniya Sanat Enstitüsü'nün güzel sanatlar bölümüne girdi ve aldığı eğitim sürecinde önce fotoğrafa, daha sonra da film çekmeye merak sardı. 1998 yılında ilk kısa metraj filmi "Lick the Star" ile beğeni topladı. Bir sonraki yıl ise ilk uzun metraj filmi "The Virgin Suicides" ile Amerikan sinemasının en heyecan veren genç yönetmenlerinden birisi olarak selamlandı.

Ne yazık ki, Sofia Coppola'nın yönetmen olarak yakaladığı başarıyı kabullenemeyen, "bu işte bir bit yeniği var", diye kafa yoranlar da vardı. Dolayısıyla kimileri Sofia'nın filmlerinde babasının parmağı olduğunu öne sürdüler. Ancak baba Coppola ve kızının filmlerini karşılaştırdığımızda arada çok ciddi bir fark olduğunu görmemiz zor değil. Gerek "The Virgin Suicides", gerekse "Lost in Translation", Francis Ford Coppola'nın filmlerinden alışık olduğumuz detaylı dramatik yapının veya görsel görkemin çok uzağında seyrediyorlar. Her iki filmin de bir iki cümleyle özetlenebilecek bir sinopsisi var. Ciddi anlamda bir olay örgüsüne, bir başlangıç ve finale sahip olduklarını söylemekse pek mümkün değil. Sofia Coppola'nın filmleri daha ziyade bir ruh halini görselleştirmeye yöneliyor ve atmosfere ağırlık veriyorlar. Haliyle bizim tahminimiz öyle ki, olsa olsa babadan kızına genleriyle beraber doğal bir yetenek geçmiş olmalı.

Hemen yukarıda andığımız gibi, "Lost in Translation" bir öyküden ziyade, bir ruh haliyle ilgili. Kendini hayat içerisinde kaybolmuş hisseden, biri orta yaşlı, diğeri genç iki Amerikalının Japonya'da karşılaşmaları ve aralarında gelişen dostluk, pekala filmin hikayesinin özeti olarak işlev görebilir. Ancak filmde elbette ki bundan çok fazlası var. Her şeyden önce Sofia Coppola'nın bu ruh halini ele alışında yoğun bir samimiyet gözlemlemek mümkün. Hatta öyle ki, filmin pek çok anında yönetmenin özel hayatına yakın unsurlar karşımıza çıkıyorlar.

Aslında Sofia Coppola, "Lost in Translation"ın otobiyografik bir film olarak algılanmasına pek sıcak bakmıyor. Yine de filmdeki karakterlerin, onun özel hayatına benzer durumlar içerisinde yer almaları pek dikkatten kaçacak gibi değil. Mesela Coppola'nın bu projeyi kendisi de Japonya'da iken şekillendirmeye başladığı biliniyor. Ayrıca filmde Giovanni Ribi- ⇒

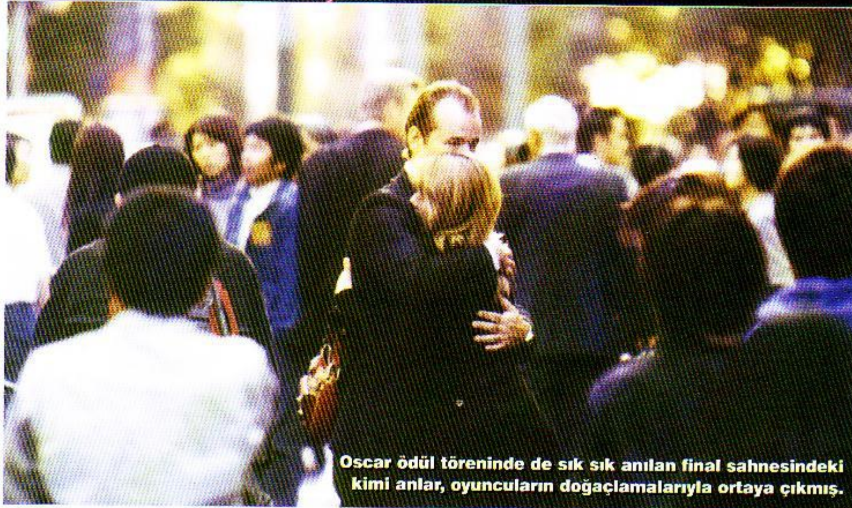
Son dönemde en beğendiğimiz genç aktrislerden olan Scarlett Johansson, filmde son derece başarılı bir performans veriyor.

Sofia Coppola kimi sahnelerde grafik anlamda çok etkileyici, adeta moda çekimlerini andıran bir estetik yakalamış.

Bob ve Charlotte Tokyo'da hayatın içine akmaya çalışırken yavaş yavaş yakınlaşıyorlar.

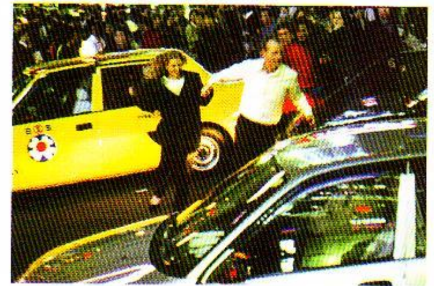

Oscar ödül töreninde de sık sık anılan final sahnesindeki kimi anlar, oyuncuların doğaçlamalarıyla ortaya çıkmış.

Filmin rüya atmosferi, soundtrack çalışmasından da büyük destek alıyor. Kulağımıza çalınan bestelerin çoğu, My Bloody Valentine'ın beyni olarak tanıdığımız Kevin Shields'e ait.

si'nin canlandırdığı John karakteri, adeta Coppola'nın gerçek hayattaki eşi (şu sıralarda ayrılmak üzereler) Spike Jonze'un bir yansıması. Haliyle Scarlett Johansson'un canlandırdığı Charlotte'u da Sofia Coppola'nın alter egosu olarak görmek mümkün. Bu arada filmde kısa ama akılda kalıcı bir rolü olan Anna Faris'in eksiksiz bir Cameron Diaz kopyası olduğunu (ki, "John Malkovich Olmak"da beraber çalışmış Jonze ve Diaz gerçek hayatta yakın arkadaşlar) da eklemekte sakınca yok.

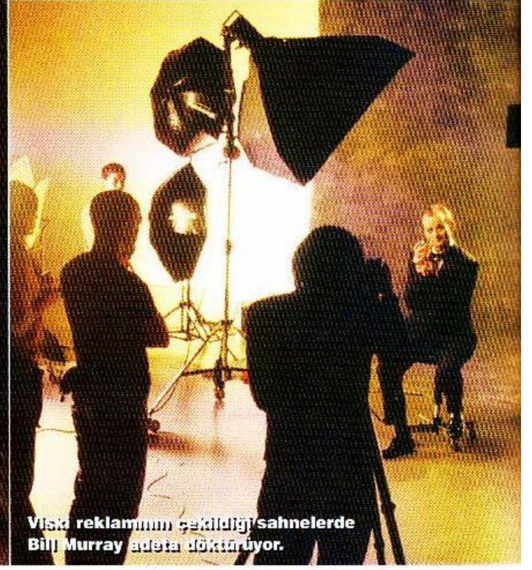
Filme böylesi bir bakış açısından yaklaştığınızda, Coppola'nın yarattığı karakterlerin içinden geçtikleri ruh halini bizzat yaşamış olduğu hissine de kapılıyorsunuz. Dolayısıyla bu durum filmin etkileyiciliğini bir kat daha arttırıyor. Zaten, en azından hayatının bir döneminde benzer bir yabancılaşma duygusuna kapılma-

mış birisinin, oradaki yalnızlığı ve acıyı bu kadar iyi anlatmasının da pek imkanı yok.

"Lost in Translation"da hem Bill Murray'nin canlandırdığı orta yaşlı aktör, hem de Scarlett Johansson'un canlandırdığı Charlotte, hayatın kendisine yabancılaşmış durumdalar. Birisi geride bıraktığı onca yılın ve kendisine kurduğu hayatın neye yaradığının muhakemesini yapmakta. Diğeriyse henüz çok genç ve daha yolun başında. Ancak ne olacağına, hayatta hangi noktada duracağına bir türlü karar verememiş. Bu iki karakterin hayata ve giderek kendilerine yabancılaşmaları, içinde bulun-

Filmde pek çok izleyicinin gözlerini yaşartabilecek, samimi ve duygusal anlar var.

Viski reklamının çekildiği sahnelerde Bill Murray adeta döktürüyor.

dukları ortamla da birleşince pekişiyor. Japonya'da bambaşka bir kültürün ve dünyanın içinde adeta kayboluyor ve hem birbirlerini, hem de kendilerini buluyorlar.
Coppola, filminde bu etkiyi yaratmaya çalışırken, görsel yapıdan ciddi bir destek alıyor. Tokyo'yu adeta karakterlerinin düş mekanı gibi kullanıyor. Şehrin doğal hali Coppola'nın gözünden yansırken, bambaşka bir anlama bürünüyor. Hemen eklemek gerek ki, Coppola'nın bu dışarıdan bakışı kimi çevrelerce ırkçılık olarak nitelendirildi. Hatta, Murray ve Johansson'un karakterlerinin Japonlarla iletişim kuramadıkları ve çeşitli komik anlara yol açan sahnelerin aşağılayıcı olduğu iddia edildi. Filmi bu şekilde algılamak için açık bir kapı olsa da, Coppola'nın gerçek niyetini göz önüne aldığınızda tüm ırkçılık suçlamaları ortadan kalkıyor. Japonya ve Japon kültürü aşağılanacak bir komedi malzemesinden çok, karakterlerin yabancılık hissini pekiştiren bir mekan olarak filme hizmet ediyor.
Sofia Coppola'nın film için yarattığı atmosferden bahsetmişken, filmin sadece 27 günde ve 4 milyon dolar gibi düşük bir bütçeyle kotarıldığını da eklemek gerek. Ancak Coppola, daha önce Tokyo'da çektiği kimi fotoğraflardaki mizansenleri birebir yaratmış ve karakterlerini onların içine yerleştirmiş. Bu yöntem, filmin çekim sürecini hızlandırdığı gibi, karakterlerin ruh halini yansıtmak açısından da olumlu sonuç vermiş. Gerçekten de Murray ve Johansson, filmin kimi anlarında bitmiş bir tabloya sonradan eklenmiş kadar yabancı ve aykırı duruyorlar. Dolayısıyla bu durum onların yabancılığının ve yalnızlığının görsel karşılığı olarak karşımıza çıkıyor.
"Lost in Translation"ın rüyavari atmosferi, soundtrack çalışmasından da büyük destek alıyor. İlk filmi "The Virgin Suicides"ın müziklerini Air grubuna teslim eden Coppola, "Lost in Translation"da bu işten anladığını bir kez daha kanıtlıyor. Filmin müziklerinin büyük kısmı, My Bloody Valentine'ın beyni olarak tanıdığımız Kevin Shields'e ait. Shields'in besteleri dışında The Jesus & Mary Chain'in ("Just Like Honey" çalmaya başladığı anda tüyleriniz diken diken olabilir) veya Death in Vegas'ın parçaları da kulağımıza çalınıyorlar. Özetle, filmin Shoegazer ve Dream Pop tarzının ağırlıkta olduğu bir soundtrack'i var.
Elbette filmde iki başrol oyuncusunun verdikleri performansların da altını çizmek gerekiyor. Bill Murray kariyeri boyunca aldığı en iyi rolde, deyim yerindeyse harikalar yaratıyor. Zaten Coppola'nın Bob Harris rolünü özellikle Murray için yazdığı ve Murray rolü geri çevirdiği takdirde, filmi çekmekten vazgeçmeyi bile düşündüğü biliniyor. Nedense yeteneği bir türlü yeterince takdir edilmemiş Murray (örneğin Wes Anderson'ın "Rushmore"undaki müthiş performansı Akademi tarafından pas geçilmişti), canlandırdığı karakteri içten kavrayarak adeta ona dönüşüyor. Sessiz ve hareketsiz olduğu anlarda bile izleyiciye verdiği çok güçlü bir duygu var. Geride bıraktığımız Oscar yarışına atıfta bulunarak şöyle diyelim, Akademi'nin Sean Penn'in "Gizemli Nehir"deki performansını tercih etmesi şaşırtıcı değildi ama yaptıkları bir diğer büyük haksızlık olarak hanelerine eklendi. Yine büyük bir haksızlığın kurbanı olan ve Oscar ödülüne aday dahi gösterilmeyen Scarlett Johansson ise Murray ile kusursuz bir ikili oluşturuyor. Onun karakterini kavrayışı ve oyunculuk tarzı da Murray ile aynı çizgide. Bu arada filmdeki diyalogların bir kısmının da oyuncuların doğaçlama yeteneğinin sonucunda geliştiğini ekleyelim.
"Lost in Translation" yıl boyunca topladığı sayısız övgü ve ödülü fazlasıyla hak eden, izleyenin zihninden uzun süre çıkmayan bir film. Murray'nin karaoke olarak Roxy Music'in "More Than This"ini seslendirişi, Charlotte ve Bob'un beraber "Tatlı Hayat"ı izlemeleri veya yatakta yan yana uyurken Bob'un yavaşça Charlotte'un ayağını tutması gibi küçük ama son derece etkileyici, yıllar boyunca unutulmayacak pek çok ana sahip. Zaman içerisinde bir modern klasiğe dönüşeceğini iddia edersek haksız çıkmayacağımız "Lost in Translation", hem 2003'ün en iyi 2-3 filminden birisi, hem de insanın içine işleyen bir sinema deneyimi olarak kaçırılmamayı hak ediyor. ■

Murray'nin bu görüntüsü, şimdiden filmle beraber sinema tarihine geçti.

Karaoke sahnesi filmin en eğlenceli bölümlerinden birisi.

Sofia Coppola yıl boyunca hem senarist, hem de yönetmen olarak pek çok ödül kazandı.

Starlet mi, Scarlett mi?

Birkaç hafta arayla "İnci Küpeli Kız", "Lost in Translation" ve "The Perfect Score"da seyredeceğimiz SCARLETT JOHANSSON geçen yıl tonlarca ödülle birlikte projektörleri de kendisine çekti. Şu ana kadar daha ziyade bağımsız yapımlarla öne çıkan genç aktrisin yolu uzun, bahtı açık görünüyor.

BURÇIN S. YALÇIN

Vivien Leigh mezarında takla atar mı acaba? Sinema tarihinin en ünlü Scarlett'i oydu çünkü. Dönemin gözde yapımcısı David O. Selznick tarafından yüzlerce kız arasından seçildikten sonra sinema seyircisinin biricik Scarlett'i onda vücut buldu. İşte o dönemin Scarlett'i olan O'Hara efsanesi sinemadaki 60 yıllık hükümranlığını artık yavaş yavaş yeni bir Scarlett'e, Johansson'a devretmek üzere. Halbuki Leigh'in ismi yıllarca anımsanmamış, ama Scarlett O'Hara çok daha hatırda kalmıştı. Yıllar içerisinde "Rüzgar Gibi Geçti"deki karakteri kendisinin önüne geçti ve filmde sadece şeytana değil, şeytan tüylü Clark Gable'a da pabucunu ters giydiren o inatçı ve dikbaşlı genç kadın sinema tarihinin en meşhur Scarlett'i olmaktan artık uzaklaşacak gibi.

Oysa bir çocuk oyuncunun yetişkinliğe geçip de hâlâ sinema endüstrisinde varolmaya devam etmesi çok rastlanır birşey değildir. Bugün yeniden zirveye oturmasına rağmen Drew Barrymore'un bile "E.T."den sonra ne badireler atlattığını artık hepiniz biliyorsunuz. Bu yüzden, 1984'te doğduktan sekiz yıl sonra "Sophistry" adlı off-Broadway bir oyunda Ethan Hawke gibi kuşağının en iyileri arasında gösterilen bir aktörün karşısına dikilen, sonra ayağını yere sağlam basıp birçok yetişkin oyuncunun dahi beceremediği tutarlı bir kariyeri minik

Abartısız bir makyajla göründüğü "Lost in Translation"da duru bir güzelliği var.

minik inşa etmeye başlayan Scarlett Johansson'a ilk elde şaşırabilirsiniz. Ama henüz yedi yaşındayken hayattaki yolunun oyunculuktan geçtiğini anlayacak kadar olgun olmasına daha da şaşırabilirsiniz. O yaşta reklam oyunculuğu için annesiyle birlikte çaldığı kapılar suratına kapansa da annesine hevesinin hiç de geçici olmadığını ispatladı ve kendisini Lee Strasberg Enstitüsü'ne kayıt yaptırırken buldu. İlk sinema filminde yeraldığında 10 yaşındaydı. Aile filmi "North"ta rolü elbette küçüktü -sonraki iki filminde olduğu gibi. Küçücük tulumunun içinde, zayıf, renkli renkli tokalar takan minik bir kızdı ve kalabalık bir ailenin en küçük parçalarından biriydi. Ertesi yıl -1995- "Just Cause"da yanında babacan bir Sean Connery buldu. 1996'da gelen "If Lucy Fell"le böylece "küçük rollerin kızı" olduğu dönemi kapattı. Dikkatleri üzerine çektiği film aynı yıla tarihlenen "Manny & Lo" oldu. Küçük ve kaçak yetim Manny'deki kompozisyonu ağzından lolipoplar hâlâ düşmese de hafızalarda yer etti. Bu bağımsız dramı bir stüdyo yapımı, meşhur bir çocuk filminin en kötü devam filmi izledi: "Home Alone 3"... Orada da "evde tekbaşına" kalan çocuğun kızkardeşi rolündeydi (Şu an için kariyerinde en çok utandığı işi). Bunu yine 1997'de "Fall" adlı bir filmdeki miniminnacık bir rol izledi.

Tam da o yıl Robert Redford yeni filmi "The Horse Whisperer / Atlara Fısıldayan Adam" için küçük bir kız arıyordu. Bu kız atına ve kendisine bir kamyon çarpıp sakatlanınca iyileşmesi için annesi tarafından kırsal Montana topraklarına getirilen küçük bir kız olacaktı. Redford'ın aklında başından beri Natalie Portman vardı. Fakat prodüksiyon birkaç kez ertelenince Portman çok istediği bir tiyatro oyununa yöneldi ve Redford yeniden araştırmalara girişti. Sonradan eline Johansson'un erken dönem filmleri geçti ve "Atlara Fısıldayan Adam"da Kristin Scott Thomas'ın kızı Grace'i onun ellerine teslim etmeye karar verdi. Fakat o sıralarda verdiği bir röportajda Robert Redford'ın isminin kendisinde beklenen heyecanı yaratmadığını, "North"ta yönetmen Rob Reiner'la çalıştıktan sonra "Just Cause"da da Sean Connery gibi zaten bir yaşayan efsaneyle sahne paylaştığını söylüyor Johansson bilmiş bilmiş ve ekliyor: "O yüzden sanırım Robert Redford için çoktan hazır olduğum söylenebilir." Karşılıklı oynadıkları birçok sahne var "Atlara Fısıldayan Adam"da: yönetmen Reford bir yandan sete hakim olurken oyuncu Redford da filmde Johansson'un atını iyileştirmeye çalışan bir kovboy eskisini canlandırıyordu.

Johansson Danimarka asıllı bir baba ve Polonya asıllı bir anneden dünyaya gelmiş (Bu soyadını açıklıyor). Doğduğu yer de Manhattan ve büyürken de tam bir şehir kızı olarak yetişmiş (Bu da ekran imajındaki soğuk havanın kökenini ve "Atlara Fısıldayan Adam"da Kristin Scott Thomas gibi yine soğuk bir kadının kızını canlandırma sebebini). 2000'de Thora Birch'le birlikte oynadığı "Ghost World" de bu soğuk mesafeden nasibini almıştı zaten. Filmin başrolü Enid'i oynayan Birch'ündü ama Johansson'un son derece cool Rebecca'sı da çarpıcı bir genç kız portresiydi. Birbirleriyle beraberken gösterdikleri uyumu topluma karşı göstermeyen bu iki kankadan bir adamla tanışıp yakınlaşan Enid'e nazaran Rebecca'nın arka planını pek az tanıyorduk. Fakat Johansson her şeye rağmen donuk ve ağırbaşlı bir kompozisyonla içine girdiği kızın ruh halini yansıtmayı başarıyordu (Bunda, henüz 15 yaşında olmasına karşın canlandırdığı karakterin 18'inde olmasının payı büyük). Çekimler sırasında Birch'le birlikte filmdeki gibi hakikaten dışarı çıkıp, kimseyi takmayıp, ona buna sataşmışlar. İkisinin yetişmekte olan genç bir aktris kuşağının en iyileri olduğunu göz önünde bulundurursak karakterlerinin içine bunca girmeye çalışmaları şoke edici birşey değil.

"The Perfect Score"da mükemmel notun peşinde.

2001'de onu keşfe çıkanlar bu kez Coen'ler oldular. Tuhaf kara filmleri "Orada Olmayan Adam"ın senaryosunun sonlarına doğru Lolita'vari küçük bir →

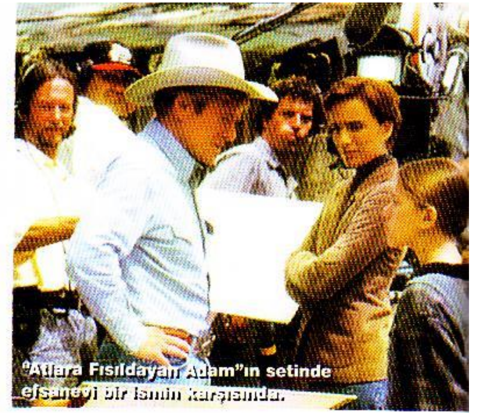

"Ghost World"deki karakteri son derece cool'du.

kız sahneye çıkıyor (adı Birdy) ve Ed Crane'in hayatını tepetaklak ediyordu (Filmi izleyenler bir sahnede Johansson'un hayatı boşlamış bu adama otomobilde oral seks yapmaya çalıştığını, fakat bir anda her şeyin kontrolden çıkıp altüst olmasını unutamamış olmalı). 16 yaşında oynadığı bu filmin çekimleri sonrasında verdiği söyleşilerde artık giderek sinema dünyasına alışmış görünüyordu. Röportajlardaki rahat tavırlarını takdir eden gazeteciler bir de aldıkları cevapların ne derece soğukkanlı olduğunu farkedince yelkenleri tamamen suya indiriyorlar. Heyhat! Coen'lerle çalışmak bile Johansson'un heyecan katsayısında bir kıpırdanma yaratmamıştı. Sette öyle rahatmış ki çekimlerden bir anısını burada sizlerle paylaşalım: "Hatırlıyorum da bir sahne vardı" diyor, "köşede çekirdek çitliyordum ve Joel (Coen) bana gelip 'Bu sahnede çekirdek yiyebilir misin?' diye sordu. 'Kusura bakma ama hayır demek zorundayım' gibi birşey söyledim. O da 'Peki, sadece bir fikirdi' dedi." Başka bir söyleşisinde de "Keşke Billy Bob'ın (Thornton) rolünü ben oynasaydım!" demiş.

Kendi fikirlerine duyduğu bu sadakat ve özgüven, röportajları kadar filmlerine de yansıyor. Gazeteciler onun olgun tavırlarını öve öve bitiremezken beyazperdede onu seyreden sinema yazarları da performansı hakkında bir iki çift laf edemeden yazılarına nokta koyamıyorlar. Bunlardan biri de bizde gösterime girmeyen "An American Rhapsody" adlı, 2001, ABD-Macaristan ortak yapımı filmdi. 1960'larda Doğu Avrupa'dan Yeni Kıta'ya gelen ve memleket hasreti çeken bir Macar göçmenini canlandırdığı bu filme hazırlanması da sorun olmadı. Küçüklüğü boyunca annesinden '60'ları dinlemesinin yanında okulda Soğuk Savaş üzerine epeyce çalıştığı için kendi deyimiyle "dönemin politik arka planından haberdardı".

O ana kadar özel efektlere dayalı hiçbir filmde yer almayan Johansson 2002'de "hafif" birşeylere yoğunlaşmak istedi ve önüne gelen yeni B-filmi projesine de yüz çevirmedi. Her ne kadar içine sinmeyen projelerde kendisine yakın bulmadığı karakterleri, örneğin bir ponpon kızını asla oynayamayacağını ısrarla söylese de o yıl çektiği "Eight Legged Freaks / Sekiz Bacaklı Canavarlar" da onun en hafif filmlerinden biri olarak anılacak. CGI efektlerine tekrar bulaşıp bulaşmayacağını ise ilerleyen yıllarda göreceğiz.

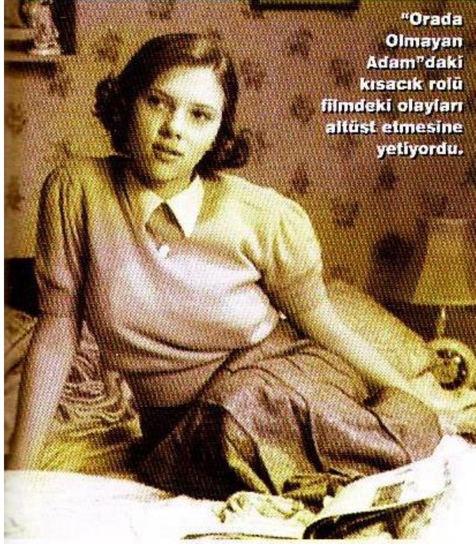

"Atlara Fısıldayan Adam"ın setinde efsanevi bir ismin karşısında.

Daha 20 yaşını doldurmadan parlak bir geçmişle anılmaya başlasa da Scarlett Johansson'un tüm dünyada füze gibi fırlayışı ise geçen sene oldu. Her ikisi de bizde gösterime yeni giren "İnci Küpeli Kız" ve "Lost in Translation" geçen yıla ait ürünler aslında; her ikisi de genç kızın senaryo seçimindeki titizliği konusunda kimsenin kafasında soru işareti bırakmayan sapasağlam kanıtlar. Birincisinde 1665 yılının Hollanda'sında ünlü ressam Vermeer'e ilham kaynağı olan bir hizmetçiyi canlandırıyor. Yıla damgasını vuran filmlerden olan ikincisinde ise taze kocasıyla birlikte geldiği Tokyo'da yalnızlığını gidermeye çalışan bir genç kadın rolünde. İlkinde fiziksel açıdan ne kadar kapalı bir karakteri varsa, ikincisi bunun tersi istikamette ("Lost in Translation"ın açılış planı da yatay olarak perdeyi kaplayan vücudunun kritik bir bölgesini kadrajlıyor). Fakat "İnci Küpeli Kız"daki Griet'in de, "Lost in Translation"daki Charlotte'un da ortak noktaları var: ikisi de çok konuşmuyorlar örneğin. Bu açıdan Johansson'un diyalogları aşan bir yüz ve beden diliyle oynadığını ve söyleyeceklerini daha ziyade bunun üzerinden seyirciye aktardığını kolayca söyleyebiliriz (Benzeri birşeyi "Ghost World"de de yaptığını atlamayalım). Her iki filmde de sinema tarihinin unutulmaz karelери arasına girebilecek çerçeveleri var. "İnci Küpeli Kız"da saçlarını açtığı sahne, Vermeer'e uzun uzun poz verdiği plan ya da küpeleri takabilmek için ressama önce kulaklarını deldirdiği o müthiş sahnenin insanda yarattığı heyecan had safhada. Öbür tarafta "Lost in Translation"da "kendini bulmaya çalışan", dışa açılmak isteyen, ama içedönük, güçlü duruşlu halleri var. Asansörde Bill Murray'e gösterdiği (ve sonradan hatırlamadığı) o kısacık tebessüm gibi... 27 gün süren "Lost in Translation"ın çekimlerinde, Charlotte'un hissettiği "başka bir gezegene

"North" (1994) "Just Cause" (1995) "Manny & Lo" (1996) "Home Alone 3" (1997)

düşmüşlük" hissini her Allah'ın günü o da hissetmiş. Aktris geçen yıl üç ayrı kıta dolaştı: "İnci Küpeli Kız" için Lüksemburg, "Lost in Translation" için Tokyo, önümüzdeki günlerde seyredeceğimiz "The Perfect Score" için de Vancouver'ın yolunu tuttu. Bunlar sadece film çekimleri için gittiği şehirler. Bir de özellikle o iki filmiyle bagajında biriktirdiği onlarca ödül var ki insan nereden saymaya başlaması gerektiğini bilemiyor.

"İnci Küpeli Kız"da Vermeer'in "sponsoru" rolündeki Tom Wilkinson'ın Griet'in gözlerinin görkemine göndermede bulunduğu bir sahne var. Scarlett Johansson'la ilgili yurtdışında çıkan yazılarda da genç kız hem fiziksel hem de karakter yapısı olarak lime

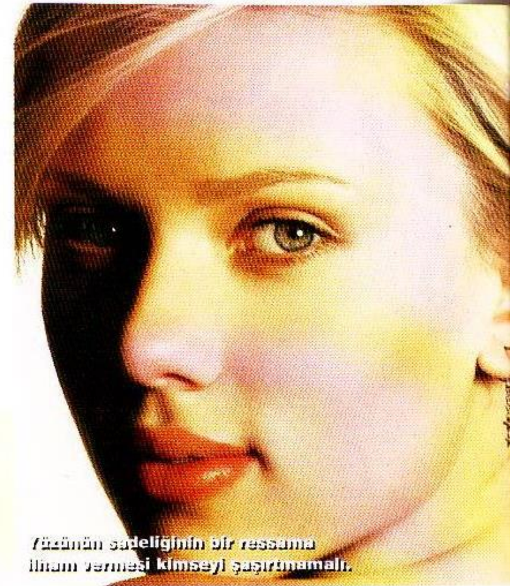

"Orada Olmayan Adam"daki kısacık rolü filmdeki olayları altüst etmesine yetiyordu.

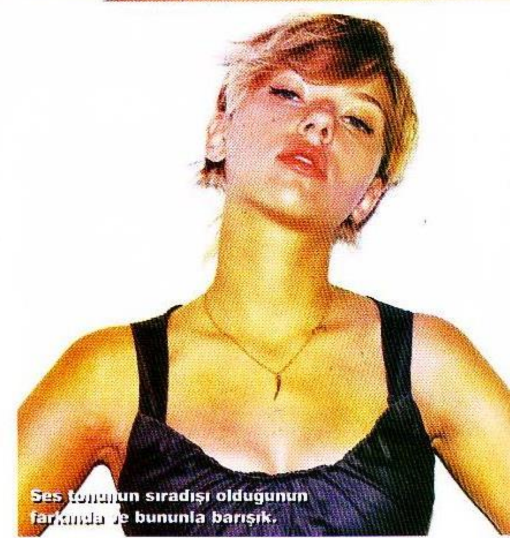
lime doğranıyor ve o özellikleri üzerinden tanımlanıyor. Ses tonu, önüne en çok sıfat eklenen özelliklerinden biri. Yaşıtlarına göre son derece olgun ve ağırbaşlı bir ses tonu bu ve açıkçası ne dediğini iyi bilen, arzu nesnesi olmaktan uzak rollere yakın genç bir aktrisin ağzına çok yakışıyor ve kuşkusuz ona ileride başka avantajlar da getirebilir (Herhalde müthiş bir femme fatale kompozisyonu verirdi). Vermeer'e ilham veren Griet'e de başka bir boyut ekliyor bu özelliği zaten. Bir sahnede ressamın kayınvalidesi onun arkasından "Sen de onun ağına takılan bir sinekten farksızsın, tıpkı bizim gibi" dese de Johansson'un Griet'inin hiç de öyle olmadığını hissedebiliyoruz ve bunda onun Griet'e kendisinden kattığı fazladan şeylerin de payı büyük olsa gerek.

Gözünüzden kaçmayacaktır, dudakları da insanı afallatacak cinsten bir görkeme sahip. Ama, örneğin bu organlarıyla meşhur Zellweger veya Jolie'ninkilerle kıyasladığımızda, dudakları yüzünü pek ender perdeliyor. Neredeyse tümünde saçlarını göremediğimiz için yalnızca yüzüne odaklandığımız "İnci Küpeli Kız"ın Griet'i buna güzel bir örnek. Karakterlerine bir kumaşa yaklaşır gibi yaklaşıyor ve o ne gerektiriyorsa Johansson da elbisesini ona göre dikiyor, sonra da üzerine giyiyor. Bu daha ziyade tecrübeli oyuncuların becerebileceği birşey. Genç oyuncular daha ziyade kendi içlerinden çıkardıkları malzemelerden bir karakter yaratırken Johansson ne olgun bir aktris olduğunu bu yönüyle de kanıtlıyor (Bu "olgun"luk meselesi hiç üzerinde durduğu birşey değil. Bunu neredeyse iltifat olarak bile kabul etmiyor). "İnci Küpeli Kız"da yönetmeninden de bayağı yardım almış olmalı ama aslında Griet tıpkı üzerindeki kostümler gibi Johansson'un bolca yorum kattığı bir karakter haline gelmiş. Örneğin filmde Vermeer ile karısını sarmaş dolaş gördüğü bir sahne var. Görür görmez Griet'in tüm tadı kaçıyor ve Johansson sahnenin çekimi sırasında psikolojik olarak hakikaten yıkıldığını saklamıyor: "Feci biçimde kalp kırıcıydı. Ve sahneyi tekrar tekrar çektikçe daha da kötüleşiyordu. İhanete uğramış hissettim. Vermeer ve Catherina'ya bakarken tam da öyle hissettim." Sahnenin çekimi bittiğinde herkes öğle yemeğinin yolunu tutarken Johansson mahvolmuş bir haldeymiş ve bunu farkeden Colin Firth karavanına dönüp biraz kestirmesini öğütlemiş.

"Lost in Translation"ın Charlotte'u ise Griet'e göre biraz daha özgür yaratılmış gibi. Belki Johansson'a fiziksel veya kişilik olarak daha yakın bir karakter ama kesinlikle onun bir parçası gibi durmuyor. Film içerisinde Charlotte ondan tamamen bağımsız bir kanaldan akıyor, ki bunda yönetmen Sofia Coppola'nın doğaçlamaya yatkın görünen yönetim şeklinin de payı var mıdır, bilinmez.

Annesi hayatının kritik bir parçası. Her ne kadar film çekmekten ve festival festival gezmekten arta kalan vaktinin bir kısmını Los Angeles'ta onunla, bir kısmını da New York'ta yaşayan babası arasında bölüştürüyorsa da annesinin hayatındaki yeri ayrı gibi. Daha küçük yaştan itibaren kızını seçmelere götürmesinin yanında bugün de Lüksemburg'dan Tokyo'ya tüm çekim mekanlarını ziyaret edip ona destek oluyor ve kızının menejerliğini de üstlenmiş durumda. Johansson ise her şeye rağmen Los Angeles'taki apartman dairesinde yalnız bir yaşam sürmeyi seviyor ve bunun bencilce olduğunu da kabul ediyor. Fakat büyük şehirden kanına bulaşan soğukluğun bir uzantısı bu ve Oscar töreninde en iyi makyaj ödülünün adaylarını saymadan önce yaptığı ve salonda buz gibi rüzgarlar estirdiği esprisi de böyle

Yüzünün sadeliğinin bir ressama ilham vermesi kimseyi şaşırtmamalı.

Ses tonunun sıradışı olduğunun farkında ve bununla barışık.

birşeydi zaten: "Tam 30 yıldır makyaj yapıyorum biliyor musunuz? Gerçekten!"

Bununla birlikte, o heyecan verici kalabalığın önüne çıkıp bırakın espri yapmayı, iki çift düzgün laf etmenin dahi kolay olmadığı o ortamda Johansson soğukkanlılık konusundaki sınavından geçti ve bugüne geldi. Ki sanki her şey yeni başlıyor. Buraya kadar izlediklerimiz buzdağının görünen kısmı. İlerleyen yıllar bize müthiş Scarlett Johansson performansları getirecek. Hele şu yeniyetmelik çağı bir bitsin!

Burada insanın tüm içtenliğiyle itiraf etmesi lazım. Nihayetinde "Lost in Translation"da yalnızlığına gömülmüş halde otel odasının panoramik manzarasından o melankolik ve kaotik kenti uzun uzadıya süzerken sizin aklınızdan da şu geçmiyor mu: tüm Tokyo'yu verseler asla bu kıza değişmem! ■

"Atlara Fısıldayan Adam" (1998) "An American Rhapsody" (2001) "Sekiz Bacaklı Canavarlar" (2002) "İnci Küpeli Kız" (2003)

Hep aynı randevu

Geleceğe Dönüş"teki çatlak profesör Dr. Brown zaman makinesini kullanarak insanları sevgilileriyle ilk randevulaştıkları güne götürebileceğini söylese, sanıyoruz çoğunluk bu teklifi reddedemezdi. Zira sevdiğiniz insanla ilk kez tanışıyormuş gibi hissetme fikri kulağa hoş geliyor. Ancak ya bir aksilik sonucu o günden sonrasına geçiş olmasa ve ilk randevunuzu defalarca yaşamanız gerekse? O zaman da aynı isteklilikte olur muydunuz?

Henry Roth (Adam Sandler), Hawaii sahillerinde kısa süreli aşklar yaşayan ve tanıştığı kadınlara gerçek ismini ya da telefonunu dahi vermeyecek denli gizemli kalmayı tercih eden bir veterinerdir. En büyük hayali uzunca bir deniz seyahatinden sonra Alaska'ya gidip morsların yaşantısıyla ilgili araştırma yapmak olan Henry, tam da bu nedenden özel birisine bağlanmak istemez. Deniz memelileri üzerine araştırmaları ve kısa dönemli ilişkileriyle mutlu mesut yaşarken, bir sabah gittiği cafede Lucy ile tanışmasıyla hayatı altüst olur.

Yönetmen Peter Segal; hafıza kaybı problemine "Akıl Defteri" ve benzeri filmlerden alıştığımız ciddiyetle yaklaşmayı bırakıyor ve meseleyi bir romantik komedi filminin süzgecinden geçiriyor. Başrollerinde Drew Barrymore ve Adam Sandler'in oynadığı "FIFTY FIRST DATES / 50 İLK ÖPÜCÜK" ABD gişelerinde başarılı sonuçlar aldı.

MÜJDE PEKER

Henry'nin görür görmez aşık olduğu Lucy (Drew Barrymore) kısa dönem bellek kaybı yaşamaktadır. Geçirdiği trafik kazasından sonrasıyla ilgili hiçbir anıyı 24 saatten daha uzun süre hafızasında tutamaz. Bir başka deyişle, geceleri uykuya daldığı andan itibaren bir önceki günle ilgili her şey hafızasından silinir. İlk tanışmalarından bir sonraki gün Henry ile karşılaştığında onunla ilgili en ufak bir ayrıntıyı dahi hatırlamamasının sebebi de budur. Durumu öğrenen Henry, onu her gün yeniden kazanmak zorunda olduğunun farkına varır ve iş arkadaşı Ula'dan (Rob Schneider) yardım ister. Ancak geçmişinde sörf yaparken bir köpekbalığının ısırması sonucu her daim sarhoş gibi dolaşan Ula'nın Henry'e ne kadar faydasının dokunacağı meçhuldür.

Sevdiği kadına her gün kendini tekrar tekrar tanıtması yetmiyormuş gibi Henry aynı zamanda Lucy'nin babası ve kardeşini de karşısına alacaktır. Lucy'nin incinmesini istemeyen baba Whitmore (Blake Clark) ve kardeş Doug (Sean Astin), kaza günü olan 13 Ekim'i Lucy'e hergün yeniden yaşatırlar. Amaç; Lucy'i o kazanın hiç olmadığına, kendisinin de sağlıklı olduğuna inandırmaktır. Bu uğurda 13 Ekim tarihli gazeteler evin çeşitli köşelerine serpiştirilir ve Lucy'nin kazadan önce babasına doğumgünü hediyesi olarak aldığı "Altıncı His" filminin kasedi defalarca izlenir. Günleri Bruce Willis'in hayalet olduğuna her defasında şaşırıyor görünmekle geçen baba Whitmore ve Doug'ın Lucy için yarattıkları bu sahte dünyayı Henry'e yıktırmaya hiç niyetleri yoktur.

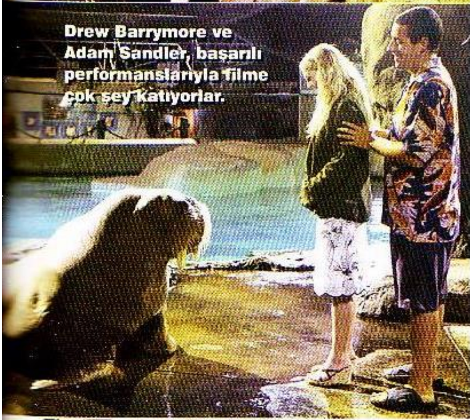
Her ne kadar ilk bakışta kasvetli bir film olabileceği akıllara gelse de "50 First Dates", konusunun geçtiği Hawaii sahilleri kadar rahatlatıcı ve keyifli bir romantik komedi. Yönetmen Peter Segal; hafıza kaybı problemine "Akıl Defteri" ve benzeri filmlerden alıştığımız ciddiyette yaklaşmak yerine, hastalıkla dalgasını geçmeden durumu komedi malzemesi yapabilmeyi başarıyor. Nitekim bu özelliğiyle de bazı eleştirmenler onun tarzını Farrelly Kardeşlerinkine benzetiyorlar. Ne de olsa onlar da hassas konuların altından sempatik karakterler yardımıyla kalkmak konusunda ustalar.

"50 First Dates"in kayda değer oyuncu kadrosundan bahsetmeden önce kısa dönem bellek kaybı üzerine ufak bir parantez açmakta fayda var. Gerçek hayatta bu hastalığın en belirleyici özelliği, kişinin olayları hafızasında çok kısa bir süre tutabilmesi. O kadar ki bu hastalığa sahip insanlardan birkaç saniye öncesinde söylediklerini tekrar etmeleri ya da ne yaptıklarını bildirmeleri istendiğinde, kişilerin bu tür temel soruları dahi cevaplayamadıkları görülüyor. Bu neden-

Dan Aykroyd da filme ağırlığını koyan oyunculardan biri.

Drew Barrymore ve Adam Sandler, başarılı performanslarıyla filme çok şey katıyorlar.

le filme bakıldığında Lucy'nin 24 saatlik hafızasına getirilen kısa dönem bellek kaybı tanısı pek de inandırıcı görünmüyor. Öte yandan filmdeki ufak karakterlerden On Saniye Tom'un durumu bu hastalığın gerçekte ne kadar vahim bir şey olduğunun en açık kanıtı. Eğer siz de komedi filmleri için gerçekle olan uyuşmazlıklarının gözardı edilebileceğini düşünenlerdenseniz, yukarıdaki durumu yalnızca bir ayrıntıdan ibaret görmeniz yüksek ihtimal. Gerçeğe uygun olup olmayışı bir kenara, "50 First Dates"in asıl cazibesi başroldeki iki oyuncusunun uyumunda gizli. Beraber oynadıkları "The Wedding Singer" filmiyle kameralar karşısında birbirlerini adeta tamamladıklarını dosta düşmana ispat eden Drew Barrymore ve Adam Sandler, görünüşe bakılırsa bu kez de aynı kimyayı yakalamışlar. Eleştirmenler bu uyumun temeline baktıklarında asıl marifetin Sandler'ın esprileri tek koldan yönetmesine izin vermeyen Barrymore'da olduğunu vurguluyorlar. Zira "Mr Deeds" ve "Big Daddy" gibi filmlerden Sandler'ın tek kişilik espri bombardımanına alışmış seyirci, oyuncunun "50 First Dates"de Barrymore ile kurduğu dengeye şahit olunca, izlediği filmin klasik Sandler komedisi olmaktan çok bir romantik komedi olduğunun da bilincine varıyor. Son olarak, iki oyuncunun canlandırdıkları karakterleri yaratırken klişelere kaçmamış olmaları da gözden kaçmaması gereken bir nokta. Gerek Barrymore'un Lucy karakterini "teselli bekleyen zavallı kız" profilinden uzak tutması, gerekse Sandler'ın "alaycı, kurnaz adam" hallerini bir kenara bırakıp gerçek bir aşığı oynaması hem kendilerine hem de filme artı puan kazandırıyor. Eğer filmi görmeniz için tüm bunlar yeterli değilse, Frodo'nun sağ kolu olmaktan sıkılmış olan Sean Astin'in Lucy'nin vücut çalışan, peltek erkek kardeşini canlandırdığını, bir zamanların Blues Biraderlerinden Dan Aykroyd'un Lucy'nin doktoru olarak ufak bir rolde görülebileceğini ve belki de en önemlisi bu eğlenceli romantik komedinin finalinde etkileyici bir sonun sizi beklediğini hatırlatalım, belki fikriniz değişir. ■

Rob Schneider da (solda) filmin kadrosunda yer alıyor.

DREW BARRYMORE

"50 first dates", hafıza kaybı problemi olan insanlarla dalga geçiyor mu?

Kesinlikle hayır. Bu film; karşısındaki kadının kendisine hergün yeniden aşık olabilmesi için çizdiği yoldan vazgeçmiş bir adamın hikayesi. Sevdiği kadının ailesine giderek onlardan Lucy'e hergün aynı günü tekrar tekrar yasatmamalarını isteyecek hassasiyetteki birinden bahsediyoruz. Lucy'nin hayatını anlamlandırmak için elinden gelen her şeyi yapabilecek biri Henry.

Peki siz hangi randevunuzu tekrar tekrar yaşamak isterdiniz?

Erkek arkadaşımla tanıştığım ilk gün hayatım boyunca tekrar tekrar yaşamayı isteyebileceğim güzellikteydi. Bu nedenle sanırım o günü tekrar yaşamak isterim.

İlk randevular için hangi tavsiyeyi verirsiniz?

Kendiniz olmamazlık etmeyin!

YÖNETMEN PETER SEGAL

Bu Adam Sandler ile ikinci filminiz. İlk deneyimden (Anger Management) neler öğrendiniz?

Biraz rahatlamayı ve sette olayları akışına bırakmayı öğrendim. Gerçekten komedi alanında fazlasıyla yetenekli bir aktörle çalışıyorum ve o aynı zamanda çok iyi de bir yazar. Bu nedenle benim işimi daha da kolaylaştırıyor denebilir.

Adam Sandler ve Drew Barrymore arasında nasıl bir kimya vardı?

Adam ve Drew'in arasında müthiş bir kimya var. Zaten bundan önce de baska bir filmde aralarındaki bu kimyayı yansıtmıslardı. Dolayısıyla bu isimi çok daha kolaylastırdı, zira oyuncular arasındaki uyum öğretilebilecek bir sey değildir. Ya vardır ya da yoktur. Adam ile Drew'nun arasındaki uyumsa çekimlerde kolaylıkla ortaya çıktı.

Film amnezik insanlara karsı duyarlı mı?

Evet duyarlı. Filme baslamadan önce hafıza kaybı üzerine birçok arastırma yaptık çünkü bu insanların durumlarıyla dalga geçmek istemiyorduk. Biz sadece hafıza kaybının komik yönlerini tek bir kişinin hayatı üzerinden yansıttık. Fakat özünde bu bir romantik komedi ve asıl amacımız da insanların iyi vakit geçirmesini sağlamak. Sanırım öyle de olacak.

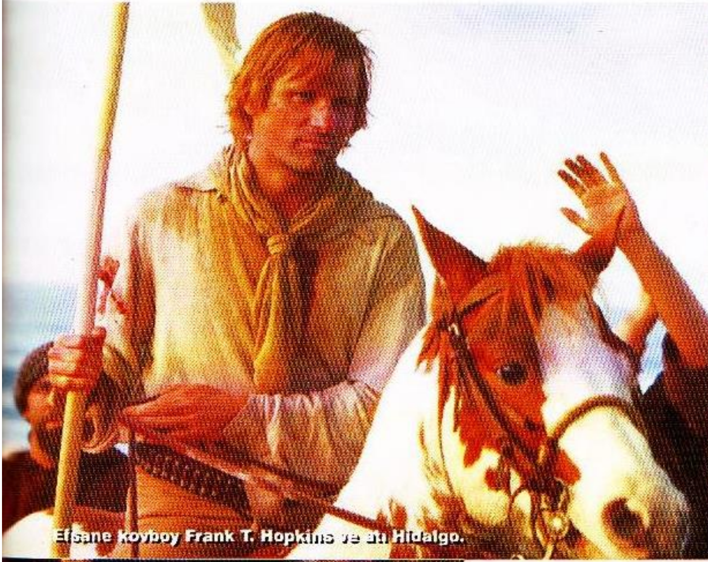

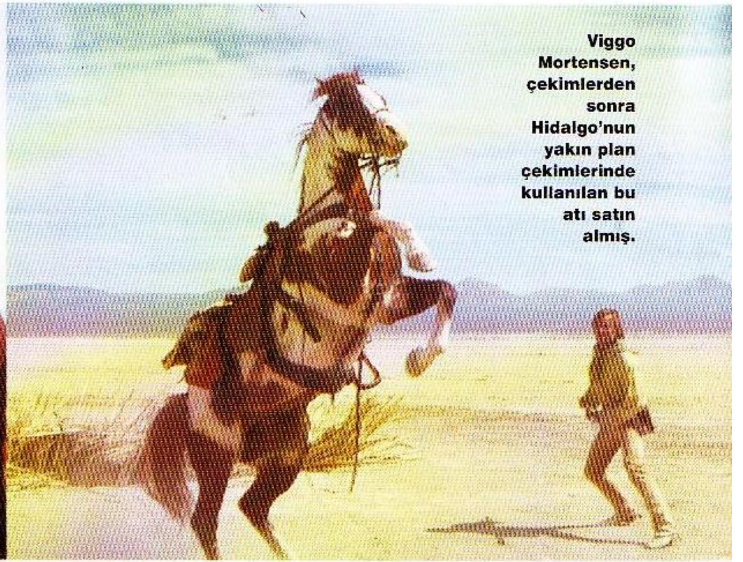
Arabistanlı Hopkins

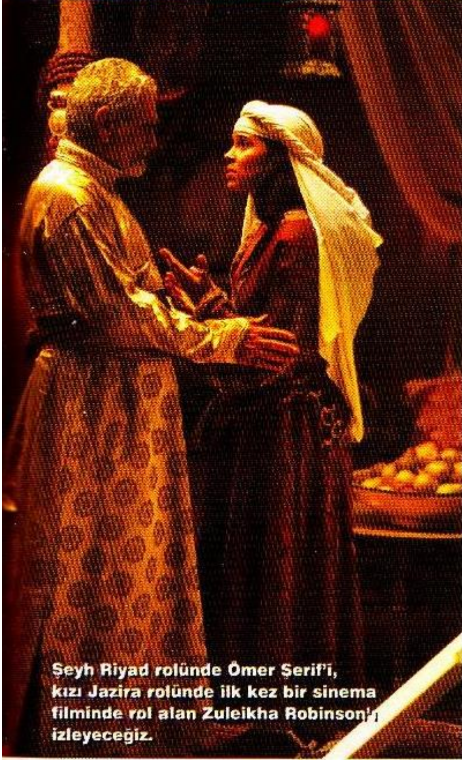
Usta bir özel efektçi ve gişe yapan büyük prodüksiyonların yönetmeni Joe Johnston'ın yönettiği "HIDALGO", efsanevi bir kovboyun Vahşi Batı'dan Arabistan çöllerine uzanan hikayesini anlatan epik bir macera. Filmin yalnız kovboyu Frank T. Hopkins'i canlandıran Viggo Mortensen başrolü yıllar sonra yeniden büyük bir stüdyo prodüksiyonunda izleyeceğimiz Ömer Şerif'le paylaşıyor.

DERLEYEN: SENEM ERDİNE

Bir zamanlar Vahşi Batı'nın en iyi binicilerinden biri olarak efsaneleşmiş Frank T. Hopkins'in gerçek yaşam öyküsünden esinlenen film 1890 yılında geçiyor ve anne tarafından Kızılderili soyundan gelen bu kovboyun bir Amerikan midillisi olan atı Hidalgo'yla Arabistan'a gidip, yalnızca safkan Arap atlarının geçebildiği 3000 mil uzunluğundaki çok zorlu bir parkurda düzenlenen ünlü bir yarışa katılışı etrafında gelişiyor. Filmin gösterimi öncesinden başlayan tartışmalara bakılırsa Hopkins'in gerçekten böyle bir yarışa katılıp katılmadığı şüpheli. Hatta sözkonusu yarışın da hayal ürünü olduğunu iddia edenler var. "Hidalgo"nun Amerika'daki gösteriminden hemen önce. Frank T. Hopkins'in kendisiyle ve bu yarışla ilgili hikayeler uyduran bir şarlatan olduğunu ileri süren bir kitap bile yayınlanmış ("Hidalgo ve Frank T. Hopkins'in Diğer Hikayeleri"). Hal böyle olunca filmdeki hikayenin nereye kadar gerçek nereden sonra kurgu olduğunu kesin olarak söyleyebilmek imkansız görünüyor. Bu belirsizlik, filmle ilgili pa-

Efsane kovboy Frank T. Hopkins ve atı Hidalgo.

Viggo Mortensen, çekimlerden sonra Hidalgo'nun yakın plan çekimlerinde kullanılan bu atı satın almış.

Şeyh Riyad rolünde Ömer Şerif'i, kızı Jazira rolünde ilk kez bir sinema filminde rol alan Zuleikha Robinson'ı izleyeceğiz.

zarlama stratejilerinin bir parçası olarak bilerek yaratılmış da olabilir tabii. Ancak sonuç itibarıyla "Hidalgo" Hopkins'in yaşamını bütün gerçekliğiyle perdeye yansıtmaya soyunmuş bir belgesel değil. Filmin yaratıcıları da Hopkins'in macerasını hayalgüçlerini kullanarak zenginleştirdiklerini inkar etmiyorlar. Bu durumda sözkonusu tartışmalar da önemini yitiriyor. Filme biraz daha otantik bir hava vermek için Buffalo Bill gibi tarihi karakterlerden ve 1890'da Güney Dakota'da yaşanan Kızılderili katliamı gibi tarihi gerçeklerden yararlandığı söylenen senaryo yazarı John Fusco da aynı fikirde.
Uzun zamandır Batı Amerika ve bu bölgedeki Yerli kültürü hakkında araştırmalar yapan ve 12 yıl önce bu araştırmaları sırasında karşısına çıkan efsane kovboyun hikayesinden çok etkilenen yazar için önemli olan, Frank T. Hopkins diye bir adamın gerçekten yaşamış olması ve bir zamanlar Batı'nın en iyi binicilerinden biri olarak ün salıp bir Amerikan midillisiyle o güne kadar yalnızca Arap atlarının koştuğu Arabistan'daki yarışa katılması. Fusco, hikayenin bu kadarının gerçeği yansıttığından emin. Egzotik mekanlarda geçen, büyük bütçeli, eski usul bir macera filmi için bu kadarı yeter de artar zaten. "Thunderheart", "Young Guns" ve son olarak da Oscar'a aday gösterilen bir animasyon olan "Spirit: Stallion of the Cimaron"ın senaryolarını yazan John Fusco'nun bu senaryo üzerinde 12 yıldır çalıştığı söyleniyor. Bu süre içinde yazar, Hopkins ve Hidalgo hakkında yazılan hemen her şeyi taramış, Hidalgo'nun kendi yazdıklarını okumuş, konuyla ilgili tarihçilerin görüşlerine başvurmuş ve Kızılderili büyükleriyle eski çiftlik sahiplerinden dinlediklerini de kullanarak filme konu olan hikayeyi ortaya çıkarmış. Hopkins'in çeşitli dergilerde yayınlanan yazılarını, filmdeki gibi uzun mesafe koşularında şampiyon olmuş ünlü binicilere, bu koşularda hakemlik yapmış uzmanlara ve tarihçilere gösterdiğini söyleyen yazar, "Hemen hepsi Hopkins'in atlar konusunda çok bilgili bir uzun mesafe binicisi olduğunu onayladı ve binicilik konusunda yazdıklarının da zamanının en az 50 yıl ilerisinde olduğunu söyledi" diyor.
Joe Johnston yönetmenliğinde, 90 milyon dolar bütçeli bir Disney prodüksiyonu olarak perdeye yansıyan hikaye, yıllar önce "Arabistanlı Lawrence"ın çekildiği mekanlarda, yani çoğunlukla Fas'ta çekilmiş. Yönetmenin özel efektler konusundaki maharetinden payını alan film, Amerika'da geçtiğimiz ay gösterime girdi ve en fazla da olağanüstü çöl manzaraları sunan egzotik görüntüleriyle dikkat çekti. Eski usul bir macera filmi çekmek istediğini söyleyen yönetmen Joe Johnston'a göre "Hidalgo" yalnızca seyirciyi alıp götüren görkemli bir aksiyon macera filmi değil, bir ölüm kalım mücadelesi içinde kendi kimliğini kabullenmeye ve kendi kendisiyle barışmaya çalışan bir adamın kişisel yolculuğunun hikayesi aynı zamanda.

45'inden sonra yıldız oldu

Filmin yıldızı Viggo Mortensen, "Bir kahramanın yolculuğunu konu alan klasik bir hikaye bu" diyor. "Hopkins, alıştığı çevreden ayrılmak ve yabancı bir yerde yoluna çıkan engelleri ve tehlikeleri aşmak zorunda kalmış bir adam. Ateş Okyanusu denilen bu yarışla ilgili asıl meseleyse kazananın kim olacağı değil aslında. Önemli olan bu yarışa katılmış ve bu deneyimi yaşamış birinin geçirdiği dönüşümü görmek." Mortensen'in, "Yüzüklerin Efendisi" üçlemesinin az konuşup çok iş yapan, cesur, bilge ve karizmatik karakteri Yolgezer rolündeki performansını gördükten sonra, aktörün yıllardır başarıyla canlandırdığı yardımcı rollerden kahraman rollerine terfi etmesine şaşmamak lazım. Mortensen, 1980'lerden beri eleştirmenlerin dikkatini çeken bir aktör olmasına rağmen ancak üçlemede rol aldıktan sonra uluslararası bir ün kazandı. "Hidalgo" ise "Yüzüklerin Efendisi"nden sonraki dönemde Mortensen'i gişede bir koz olarak kullanmayı akıl eden ilk büyük prodüksiyon oldu. Ancak son zamanlarda verdiği bir röportaja bakılırsa 45 yaşından sonra gelen şöhreti büyük bir tevazuyla karşılayan aktörün gişede hala gözü yok. "Filmlere o açıdan bakmıyorum" diyor. "Benim için önemli olan hikaye." Biz de "Hidalgo"nun hikayesinden bahsederek devam edelim öyleyse. Babası bir kovboy annesi ise bir Kızılderili olan Frank. T. Hopkins (Viggo Mortensen) bir zamanlar Vahşi Batı'nın en iyi binicilerinden biri olarak yaşayan bir efsane haline gelmiştir. Ancak Amerikan Ordusu için atlı kurye olarak görev yaptığı dönemde tarihe geçecek bir Kızılderili katliamına tanık olunca her şey değişir. Hopkins ordudan ayrılır. Efsaneye unutulmaya yüz tutmuş, bu arada Hopkins, atı Hidalgo'yla birlikte Buffalo Bill'in Vahşi Batı Şovu'ndaki gösterilere katılmaya başlamıştır. Günün birinde gösteriyi izleyen zengin bir Arap şeyhinin (Ömer Şerif) dikkatini çeker. Şeyh, onu atıyla birlikte her yıl düzenlenen ünlü bir uzun mesafe yarışına katılmak üzere Arabistan'a davet eder. Ateş Okyanusu diye anılan ve Arabistan Çölü'nde, ⇒

Filmin büyük bölümü Fas'ta, bundan yaklaşık 40 yıl önce David Lean'in ünlü klasiği "Arabistanlı Lawrence"ın çekildiği mekanlarda çekilmiş.

"'Hidalgo' çocukken çok severek seyrettiğim filmlere benziyordu; 'Gunga Din'e, David Lean filmlerine ya da John Ford westernlerine..." Joe Johnston

3000 millik çok tehlikeli ve zorlu bir parkurda düzenlenen bu yarış o güne kadar yalnızca safkan Arap atlarının katılmasına izin verilen ve zaten başka hiçbir atın tamamlayamayacağına inanılan bir yarıştır. Hopkins, şeyhin daveti üzerine bir Amerikan midillisi olan atı Hidalgo'yla birlikte hiç tanımadığı topraklarda güçlü Arap atları ve çöl koşullarını iyi tanıyan Bedevi binicilerle mücadele etmek üzere Arabistan yollarına düşer. Gurur meselesi haline getirdiği bu yarış, çöle vardıkları andan itibaren ünlü kovboyla atı için bir ölüm kalım mücadelesine dönüşecektir.

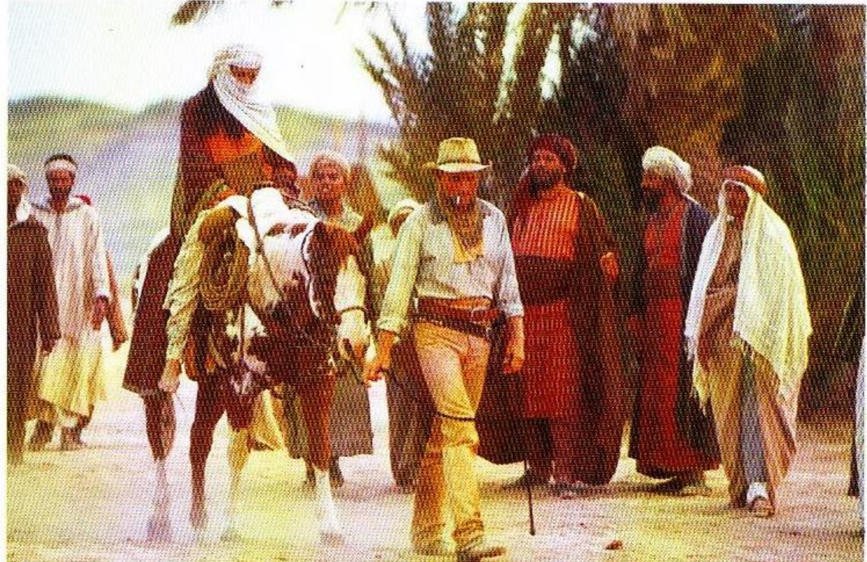
Eski westernler tadında bir macera

Filmin yönetmenliğini, hem "Yıldız Savaşları" ve "Indiana Jones" filmlerinde de çalışmış usta bir özel efektçi hem de "Jumanji" ve "Jurassic Park III" gibi iddialı gişe filmlerinin yönetmeni olarak tanıdığımız Joe Johnston üstlenmiş. Filmin yapımcısı Casey Silver, Johnston'a teklif götürdüğünde yönetmenin çalışmaya hiç niyeti yokmuş. "Jurassic Park III"ü bitirdikten sonra uzun bir mola almayı düşünüyormuş. Sonrasını yönetmenden dinleyelim: "Casey Silver senaryoyu gönderdiğinde ona o sıra çalışmayı düşünmediğimi söyledim. Senaryo yaklaşık üç hafta masamın üzerinde bekledi. Bakmak istemiyordum çünkü beğenmekten korkuyordum. Bir gün elime aldım ve bitirene kadar bırakamadım. Silver'ı arayıp 'Lanet olsun' dedim." Hopkins karakterinin yaşadığı dönüşümü çok etkileyici ve evrensel bulan yönetmen filmi bu karakterin içsel yolculuğu üzerine kurmaya karar vermiş. "O hikayeyi tamamen bu filmdeki bağlamından koparıp bambaşka bir janr içinde, başka bir filmde kullansanız bile başarılı olur. Bu kadar büyük boyutlu, epik bir aksiyon macera filmi olmasına bile gerek yok" diyor. "'Hidalgo' çocukken çok severek seyrettiğim filmlere benziyordu aslında. 'Gunga Din'e, David Lean'in filmlerine ya da John Ford'un westernlerine. Bir daha öyle filmler çekmek imkansız görünüyordu. Binlerce kişilik bir kadroyu ve 100 atı alıp Fas'a gitmek.... Biz de temeldeki basit hikayeye odaklandık, yani kendi kimliğini reddeden bir adam olan Frank'in hikayesine."

Güney Amerika'da geçirdiği gençlik yıllarından beri atlarla arası gayet iyi olan ve "Yüzüklerin Efendisi"nde binicilik yeteneğini geliştirmek için yeterince fırsat bulan Viggo Mortensen'i bu filmde de çoğunlukla at üzerinde göreceğiz. Büyük bölümü Fas'ta çekilen filmde, at üzerindeki tehlikeli sahnelerden çok çöl koşullarına uyum sağlamakta zorlandığını söyleyen aktör, "'Yüzüklerin Efendisi' deneyiminden sonra çekimlerle ilgili zorluklar, göreceli hale geliyor gerçi ama Sahra Çölü'nde çekim yapmanın da hiç kolay olmadığını söyleyebilirim" diyor. "Bir kere zemin çok sertti, buna bir türlü alışamadık. Havayı dolduran toz kimi zaman kör edici oluyor, insanın ciğerlerine doluyordu. Aramızdan bazıları bu yüzden hastaneye kaldırıldı ve atlardan bazıları da nefes almakta zorlandı. Ama ne kadar zor olursa olsun, her gün inanılmaz güzellikler sunan bir yerdeydik yine de. Üstelik atları çok severim ve sürekli at üzerindeydim. Dolayısıyla şikayetçi değilim."

Mortensen için projenin en cazip taraflarından biri de Ömer Şerif'le birlikte çalışma fırsatı bulmak olmuş. Hopkins'i Arabistan'daki yarışa davet eden Arap Şeyhi Riyad'ı oynayan usta aktör, uzun bir aradan sonra ilk kez, En İyi Yabancı Film dalında Altın Küre'ye aday gösterilen Fransız filmi "Monsieur Ibrahim et les fleurs du Coran/İbrahim Bey ve Kuran Çiçekleri"nde rol almıştı. François Dupeyron'un yönettiği filmde Paris'te yaşayan bir Türk bakkalı oynayan aktör, şimdi de kariyerinin Hollywood'daki parlak dönemini hatırlatan büyük bir prodüksiyonla sinema seyircisinin karşısına çıkıyor. Bu iki filmle Paris'te geçirdiği emeklilik günlerine son vermiş görünen aktör, sinemadan uzak kalma-

sının sebebini soran bir gazeteciyi şöyle cevaplamış: "1996'dan beri çalışmıyordum çünkü artık gişe yapan bir yıldız değildim, yaşlanmıştım. Yaşlı Arap rollerinden başka rol teklif edilmez olmuştu. Sonra 'Mösyö İbrahim' gibi bir film çıktı karşıma. O filmde çalıştığım sırada da bu rol teklif edildi. Bu da yaşlı bir Arap rolüydü ama daha önce teklif edilenler gibi karikatürize edilmiş, sıkıcı bir tip değildi." "Hidalgo"nun Fas'ta, Ömer Şerif'in başrol aldığı ünlü sinema klasiği "Arabistanlı Lawrence"ın 40 yıl önce çekildiği mekanlarda çekilmesi ilginç bir tesadüf. Sinemanın efsane aktörlerinden biriyle aynı sette olmanın tadını çıkardıklarını söyleyen diğer oyuncular çekimler boyunca neredeyse her akşam Ömer Şerif'in etrafına toplanıp aktörün büyük bir keyifle anlattığı o günlere ilişkin anılarını dinlemişler. O zamandan bu yana Fas'ta çok şey değişmiş tabii. "Lawrence'ı çekerken Quazazate'ye gelen ilk film ekibiydik" diyor Şerif. "Bir tek otel bile yoktu. Çadırlarda kalıyorduk. Şimdiyse koca bir film endüstrisi var. Hollywood burnumuzun dibinde sanki."
Şeyh Riyad'ın kızı Jazira rolünde yeni bir yüz çıkacak karşımıza. Şeyhin asi ruhlu kızını oynayan Zuleikha Robinson, ilk kez bir sinema filminde rol alıyor. Londra'da doğan 26 yaşındaki oyuncu, 1890'da Arabistan'da yaşamış kadınlar hakkında hiçbir yazılı kaynak bulamadığı için role hazırlanmakta zorlandığını söylüyor. "O dönemde yaşayan kadınlar hakkında hiçbir kitap bulamadım çünkü hiçbir şey yazılmamıştı" diyor. "Ben de günümüzün Orta Asyalı kadınlarıyla ilgili biyografileri taradım, bugünkü yaşantılarını inceledim ve onları tanımaya çalıştım." Uluslararası bir kadroyu biraraya getiren filmde Lady Davenport rolünde Louise Lombard'ı, Katip rolünde Silas Carson'ı, Aziz rolünde Adam Alexi-Malle'ı, Buffalo Bill rolünde J.K. Simmons'ı izleyeceğiz. Hopkins'in efsane atı Hidalgo ise yüzlerce at arasından seçilen beş ayrı at tarafından canlandırılıyor. Viggo Mortensen, özellikle yakın planlarda kullanılan T.J adlı midilliyle çok iyi bir ilişki kurmuş. Hatta çekimlerden sonra ondan ayrılmaya dayanamayan aktörün bu atı satın alıp çiftliğine götürdüğü söyleniyor.

Amerika'da geçtiğimiz ay gösterime giren film en çok egzotik çöl manzaraları sunan güzel görüntüleriyle dikkat çekti.

Mortensen filmin büyük bölümünü at üzerinde geçiriyor.

Irak savaşıyla paralellikler

"Raiders of the Lost Ark / Kutsal Hazine Avcıları" filmindeki çalışmasıyla Oscar kazanan usta bir efektçi olan yönetmen Joe Johnston, bu filmde çok gerekli olmadıkça efekt kullanmamayı tercih etmiş. Başlangıçta özel efektli 70 sahne tasarlamış ama sonunda bu rakam neredeyse üç katına çıkmış. Yine de kendi türünden filmlerle karşılaştırıldığında "Hidalgo"nun özel efektlere ağırlık veren bir film olmadığını söylüyor Johnston. "Prodüksiyona başlamadan önceki toplantılarda sürekli 'Hidalgo'nun özel efektleriyle göze çarpan bir film olmasını istemediğimi söyledim" diyor."Çünkü en iyi görsel efektler, gerçek görüntülere kusursuz bir uyum gösteren ve seyirci tarafından fark edilmeyen efektlerdir. Filmdeki, görsel efektli 215 sahne içinde yalnızca 20 tanesinde bilgisayar grafik teknolojisinin kullanıldığını fark edebilirsiniz. Onlar da kum fırtınalı, çekirgeli ve leoparlı sahneler... Fakat onlar bile filmin içinde sırıtan sahneler değil. Bundan gurur duyuyorum."
Amerika'dan Arabistan'a gelen kovboyun hikayesi, filmi izleyenlerden bazılarına Amerika'nın son yıllarda iyice dikkat çekici boyutlara varan Orta Asya'daki varlığını hatırlatmış. Çeşitli röportajlarında gazetecilerin bu konudaki sorularına cevap veren senaryo yazarı ve yapımcılar, "Hidalgo"daki hikayeyi, Amerika ile Arap dünyası arasındaki ilişkiyi temsil eden bir metafor olarak kullanmayı asla düşünmediklerini söylemişler. Daha da doğrudan bir ilişki kurarak filmle Amerika'nın Irak'a girişi arasında bir bağ kurulabileceğini ileri sürenler de var. Bu iddiaya karşılık filmin yapımcıları da senaryonun 1999'da yazıldığını, çekimlerin ise Amerika'nın Irak'a girişinden önce tamamlandığını, dolayısıyla böyle bir ilişki kurmanın mümkün olmadığını söylüyorlar. Protesto eylemlerine katılan aktif bir savaş karşıtı olarak tanınan Viggo Mortensen, "Filmdeki Amerikalı kovboyun şu anda askerlerimizin bulunduğu bölgeye gitmesi tamamen tesadüf tabii" diyor. "Madem ortada böyle bir tesadüf var, şunu söyleyebilirim; Irak'taki ve Afganistan'daki gençlerimizin de birçok Amerikalı gibi düzgün, meraklı ve açık fikirli insanlar olduğunu düşünüyorum. Ama o gençleri, içinde bulundukları duruma sokan sorumlular için aynı şeyi söylemek her zaman mümkün değil."
Dergiyi yayına hazırladığımız sırada Amerika'da iki haftadır gösterimde olan "Hidalgo", box-office listesinde dördüncü sıradaydı ve yaklaşık 36 milyon dolar gişe yapmıştı. Eleştirmenlerse "Hidalgo"yla ilgili görüşleri konusunda ikiye bölünmüş durumda. Bir bölümü filmi gereğinden uzun, hikayeyi fazla yüklü, dağınık ve inandırıcılıktan uzak buluyor. Beğenen guruptaki eleştirmenlerse "Hidalgo"yu egzotik atmosferi, nefes kesen çöl manzaraları ve Hopkins'in iç yolculuğunu başarıyla yansıtan Viggo Mortensen'in etkileyici oyunculuğu sayesinde zevkle izlenen bir aksiyon macera olarak tavsiye ediyorlar. ■

Kimliği olmayan adam

Hollywood'daki ilk çıkışını, önemli suç filmlerinden "Bonnie & Clyde"ın Oscar adayı olan senaryosunu kaleme alarak gerçekleştiren ve "Kramer Kramer'e Karşı", "Places In The Heart", "Nobody's Fool" gibi ödüllü dramalara imza atan Robert Benton, 30 seneyi aşan kariyerinde sadece 10 filme imza atmasıyla işleri ağırdan almayı sevdiğini belli etmiş bir yönetmen. En son 1998'de "Twilight" ile karşımıza çıkan Benton'ın suskunluğunu bozduğu film ise zengin oyuncu kadrosuyla öne çıkan "İNSAN LEKESİ" (The Human Stain). ENGIN PALABIYIK

Nicole Kidman bir proleteri oynuyor. Faunia Farely üniversitede hademe olarak çalışmaktadır.

Amerikan edebiyatının önemli isimlerinden Philip Roth'un aynı adlı romanından uyarlanan "İnsan Lekesi", arka plan olarak Monica Lewinsky'nin lekeli eteğinin Amerika'yı çalkaladığı 1998 yazını kullanıyor. New England'daki küçük bir üniversitenin, kendisini klasik edebiyat dersi veren ilk Musevi olarak tanımlayan saygın dekanı Coleman Silk (Anthony Hopkins), derslerine hiç gelmedikleri için zenci olduklarını bilmediği iki öğrencisi hakkında İngilizce'de hem "hayalet" hem de ırkçılarca kullanılan "zenci" anlamına gelen "spooks" sözcüğünü sarf edince ülkeyi saran politik doğruculuk furyasının kurbanı olur. Atılmayı beklemeden görevinden istifa eder etmesine ama maalesef karısının (Phyllis Newman) kalbi eşinin uğradığı haksızlığa dayanacak kadar güçlü çıkmaz. Okul yönetiminin, haksız suçlamalarıyla masum bir insanın ölümüne neden olduğunu düşünen Coleman'a, takip eden aylarda yoldaşlık eden Nathan Zuckerman (Gary Sinise) ise her şeyden elini ayağını çekerek ormanın ortasında bir kulübede yaşamayı seçen ve karısından boşandığından beri yazmakta zorlanan bir yazardır. İki adamın, hayata dönmelerine yardımcı olan arkadaşlıkları, Coleman'ın üniversitede hademe olarak çalışan yarı yaşındaki Faunia Farely (Nicole Kidman) ile ilişkiye girmesiyle sekteye uğrar. Faunia, Coleman'ın hayatına sadece cinsellikle bürülü bir heyecan ve ruhsal sorunları olan eski bir koca (Ed Harris) getirmekle kalmaz, 71 yaşındaki profesörün geçmişine dönerek kendi ırkıyla ilgili yıllarca bastırdığı gerçekle yeniden yüzleşmesine yol açar.

Philip Roth, 50 yıllık yazarlık kariyerine otuza yakın çok satan romanı sığdırmasına karşın "İnsan Lekesi" onun filme uyarlanan sadece dördüncü romanı. Bu bir anlamda yazarın karakterlerini her yönüyle mikroskop altına aldığı derinlikli hikayelerinin tam anlamıyla sinemasal olmayabileceğinin bir göstergesi sayılabilir ve belki de önceki üç uyarlamanın çok ses getirmemesi de bunu destekleyen bir sav. Yönetmen Benton ise bu fikre katıl-

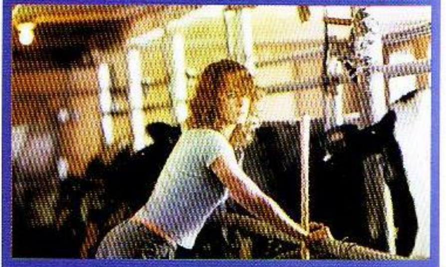
Yönetmen Benton, filmi çekmeye karar verdiği andan itibaren başrolleri Kidman ve Hopkins'e vermek istemiş.

mıyor. "Şu ya da bu sebepten dolayı filme alınamayacak birçok roman var" diyor. "Ancak bu romanda güçlü bir olay örgüsü, kuvvetli karakterler ve en önemlisi bir hikaye var. Kendi kaderimizi seçme mücadelemiz ile ailemize duyduğumuz sorumluluğun çarpışmasını anlatan bir hikaye bu."
Uzun zamandır Roth'un hayranı olan yönetmenin "İnsan Lekesi"nde en çok ilgisini çeken romanın açık uçlu yapısıymış: *"Romanın bir cevabı yok, sizi sadece sorularla bırakıyor. Hayatımda şu an bulunduğum noktada, cevaplar beni soruların kendisi kadar ilgilendirmiyor."* Bu düşünsel hayranlık sonucu romanın film haklarını almak için girişimde bulunan Benton'ın planları, yapım şirketi Lakeshore Entertainment'ın ondan önce davrandığını ve senaryoyu yazma görevinin çoktan senarist/yönetmen Nicholas Meyer'e verildiğini öğrenmesiyle suya düşmüş. Filmi Meyer'in çekeceğini düşünmesi ve kendi yazmadığı senaryoları filme almakla ilgili daha önce yaşadığı olumsuz deneyimler, Benton'ın başka projelere yönelmesine sebep olmuş: ta ki birkaç ay sonra senaryo ona gönderilene dek... "Senaryoyu okuduğumda, kitabı uyarlarken benim yapacağım değişikliklerin birçoğunu Nick'in de yaptığını gördüm. Bazı kararları ise benim düşünemeyeceğim kadar zekiceydi."

Anthony Hopkins ve Nicole Kidman, yönetmenin iki başrol için baştan beri ilk tercihleriymiş. Benton, daha önce "Billy Bathgate"te yönettiği Kidman ile yeniden çalışmaktan duyduğu memnuniyeti gizlemiyor. Her ne kadar Kidman'ın ilahi güzelliği ilk bakışta onu eğitimsiz bir hademe rolünü canlandırmak için uygun değilmiş gibi gösterse de, Benton çok doğru bir seçim yaptığı kanısında: *"O dünyanın en güzel karakter oyuncusu. Seçtiği ve peşinden koştuğu roller sadece karakterlere odaklananlar. İnandığı sürece kimi isterse canlandırabileceğini düşünüyorum."*
Kidman, rolüne bir kadın koruma evine giderek hazırlanmış. Canlandırdığı karakterin çocuklarını kaybetmiş olması ise aktris için yeni bir oyunculuk mücadelesi. "Bir anne çocuklarını kaybettikten sonra nasıl eskisi gibi olabilir ki? Ben olamazdım!" diyor Kidman. "Faunia zor bir karakter çünkü aynı şeyi yaşamış başka anneleri onurlandırmak için onun doğru temsil edildiğinden emin olmanız gerekiyor."
Beş senedir kamera arkasına geçmeyen ve filmlerini ortalama iki senede tamamlayan Benton için film çekmeyi ne kadar sevdiğini ve setteki aile duygusunu ne kadar özlediğini hatırlamak hoş bir sürpriz olmuş. Aile kavramı aynı zamanda "İnsan Lekesi"nde onu etkileyen ve kişisel olarak da ka-

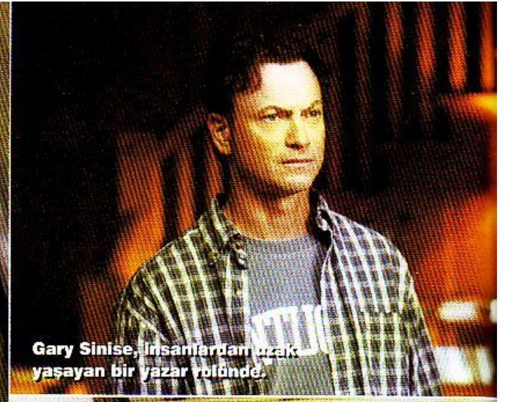

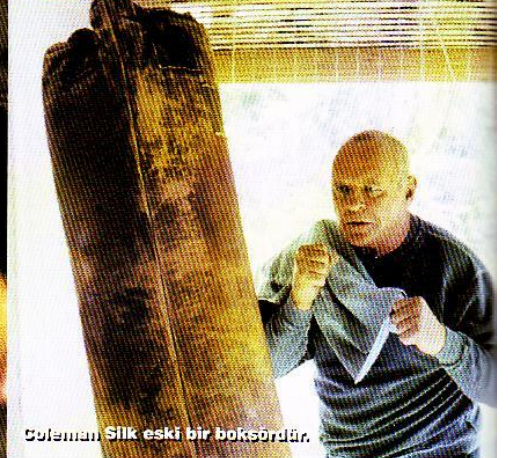

fa yorduğu temalardan biri. "Gerçek ve yan anlamlarıyla aileyi işleyen filmlere baştan beri ilgim olmuştu ama ilk defa bir ailenin parçalanmasıyla ilgili bir film çekiyorum" diyor Coleman'ın gençliğine gönderme yapan yönetmen. Geri dönüşlerde Coleman'ın gençliğini canlandıran Wentworth ⇒

Eleştirmenler Kidman ile Hopkins arasındaki kimya eksikliğinden şikayet ediyorlar.

Gary Sinise, İnsanlardan uzak yaşayan bir yazar rolünde.

Coleman Silk eski bir boksördür.

Miller'i keşfeden ise filmin yapımcısı Tom Rosenburg. Daha önce sadece kısa süren televizyon dizilerinde iş bulabilen ve geçtiğimiz aylarda ülkemizde de gösterilen "Underworld"de de küçük bir rolde karşımıza çıkan Miller, "İnsan Lekesi"nde içten performansıyla kimi zaman başroldeki ünlü isimleri gölgede bırakıyor. Benton'a göre, "Kramer Kramer'e Karşı"da Dustin Hoffman ve Meryl Streep'in oğlunu canlandıran Justin Henry'den sonra Wentworth Miller tanık olduğu ikinci harika keşif: "O çok büyük bir yıldız olacak" Filmin yapımcılığını üstlenen Miramax, gösterime çıktığı zaman Neil Jordan'ın "Ağlatan Oyun" filminde Jaye Davison'ın canlandırdığı karakterle ilgili sırrı yazılarında açıklamamaları için eleştirmenlerden ricada bulunmuş, onları kıran da pek çıkmamıştı. Bu sefer farklı bir yol izleyerek, Anthony Hopkins'in canlandırdığı Coleman'ın aslında bir siyah olduğunun özellikle belirtilmesini istemişler. Büyük ihtimalle sizin de bunu okuduğunuzda yaşıyor olabileceğiniz şaşkınlığın etkisini azaltmak ve beyaz bir aktörün bir siyahı oynamasının yaratabileceği olumsuz tepkileri önlemek için. Eleştirmenlere gönderdikleri yazılara çok

Aramızda yıllar var!

Yaş farkları büyük olan olan çiftlerin, aşk, arkadaşlık ve yakınlaşmalarının işlendiği filmlerin en ünlüsü Stanley Kubrick'in "Lolita"sı olmalı. Geçtiğimiz ay ülkemizde gösterime giren "Lost in Translation" ve yazımızın konusu olan "İnsan Lekesi"ni de bu listeye yeni dahil olmuş filmlerden sayabiliriz. Sinema tarihinin değişik noktalarından benzer ilişkileri irdeleyen filmlerden bazılarını hatırlayalım...

YURTTAŞ KANE
(Orson Welles, 1941)
Oyn: Orson Welles, Joseph Cotten, Dorothy Comingore, Agnes Moorehead

Bazı film organizasyonlarınca tüm zamanların en iyi filmi olarak nitelendirilen "Yurttaş Kane", sadece ders konusu olabilecek yönetmenliği ve teknik başarılarıyla değil, ele aldığı karaktere bakışıyla da özel bir film. Konumuzla ilgili olan kısmı ise multimilyoner medya patronu Charles Foster Kane'in (Orson Welles) sokakta tanıştığı genç Susan'la (Dorothy Comingore) evlenebilmek için karısından boşanması. Şarkı söylemeyi çok seven Susan'dan bir opera yıldızı çıkabileceğini zanneden Kane, yeni karısını mutlu etmek için şatafatlı bir opera binası ve daha sonra da görülmemiş büyüklükte bir malikane yaptıracaktır. Ancak bunları aslında Kane'in kendi mutluluğu için yaptırdığını düşünen Susan, onu terk ederken filmin en dokunaklı sözlerinden birini tokat gibi yapıştırır: "Sen beni sevmiyorsun, sadece benim seni sevmemi seviyorsun." Belki de Kane'in hayatını en iyi şekilde özetleyen bir cümledir bu.

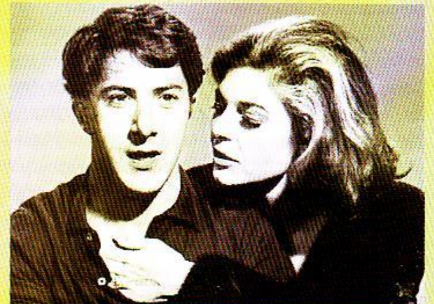

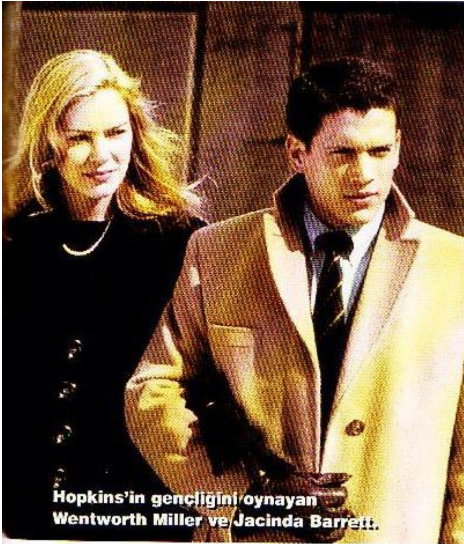
SUNSET BULVARI
(Billy Wilder, 1950)
Oyn: Gloria Swanson, William Holden, Nancy Olson, Erich von Stroheim

Meteliksiz bir senaryo yazarı olan Joe Gillis (William Holden) arabasına el koymamaları için borçlu olduğu birtakım adamlardan kaçarken boş zannettiği bir malikanenin garajına saklanır. Aslında sadık hizmetkarıyla birlikte yaşayan unutulmuş sessiz film yıldızı Norma Desmond'ın (Gloria Swanson) evidir burası. Kendi yazdığı ümitsiz bir senaryoyla sinemaya muhteşem bir geri dönüş planlayan delilik sınırındaki Norma, Joe'ya senaryosunu elden geçirmesi için evini açar ve cebini doldurmayı da ihmal etmez. Daha sonra kendisine saplantılı derecede aşık olan Norma'nın parasıyla iyi bir yaşam sürmeye başlayan Joe'nun karşılık olarak sevgisini verme gibi bir niyeti yoktur. Zekice yazılmış senaryosu ve akılda kalıcı karakterleriyle unutulmaz bir klasik "Sunset Bulvarı".

THE GRADUATE
(Mike Nichols, 1967)
Oyn: Dustin Hoffman, Anne Bancroft

Hopkins'in gençliğini oynayan Wentworth Miller ve Jacinda Barrett.

"İnsan Lekesi" Philip Roth'un sinemaya uyarlanan dördüncü romanı.

açık tenli bir siyah olan New York Times'ın kitap eleştirmeni Anatole Broyard hakkında bir makale iliştirmeyi de ihmal etmemişler. Broyard ölümüne kadar kendini bir beyaz olarak göstermeyi o kadar iyi başarmış ki ne karısı ne de çocukları onun (ve kendilerinin) ırkından haberdarlarmış. Evet, bembeyaz tenli Anthony Hopkins "İnsan Lekesi"nde hayatını beyaz bir Musevi olarak yaşayan açık tenli siyah bir adam rolünde. Peki neden Hopkins? "Çünkü hem prestijli bir üniversitenin dekanı olabilecek hem de bir zamanlar boksör olduğuna sizi inandırabilecek güçlü, tutkulu ve enerjik bir aktöre ihtiyacımız vardı" diyor Benton. Anthony Hopkins, filmdeki diğer oyuncuların da başına geldiği gibi, kimi zaman senaryonun kendini gereğinden fazla ciddiye alan "önemli" diyalogları tarafından kısıtlansa da ondan bekleyeceğiniz türden iyi bir performans sergilemiş. Ancak Batılı eleştirmenler çoğunlukla Hopkins'in rol için yanlış seçim olduğunda birleşiyorlar. Bunda gençliğini canlandıran Miller'la hiç benzememelerinin yanında, beyaz olarak yaşayan bir siyahın yine bir beyaz tarafından canlandırılmasının ironisinin de etkisi var. Hopkins'in film boyunca İngiliz aksanıyla konuşması da cabası. "Coleman çok şey talep eden bir rol ve Anthony'nin karakteriyle kendisi arasına aksan değişikliği gibi uzaklaştırıcı olabilecek etkenlerin girmemesi gerekiyordu" diyor bu konuda Benton. "Performansının kozmetik değişikliklere değil Coleman'ın kim olduğuna yoğunlaşmasını istedim." Yapmak durumunda kaldıkları tek değişiklik, Hopkins'in masmavi gözlerini yeşil lenslerin arkasına gizlemekmiş.

Geçtiğimiz yıl "Saatler"de yine kendini daha az alımlı hale getirerek En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını kazanan Nicole Kidman ise bu sefer de görsel değişikliğinin altında yıldızvari varlığıyla kendisinin olduğunu gizleyemiyor. Ama yine de onda hayranlık uyandıracak bir şeyler var. Faunia gerçekten de daha önce canlandırdığı karakterlere benzemiyor ve o bu ayrımı yansıtmakta oldukça başarılı. Karakterine belli bir kişilik, ayrıştırıcı bir vücut dili ve en önemlisi insancıllık katmayı beceriyor. En azından oyuncunun Stanley Kubrick'in "Gözler Tamamen Kapalı"sında da buradakine benzer bir soyunma sahnesinin olması bile "Bir insan kaç farklı şekilde soyunabilir ki?" gibi garip bir soruyu akla getirebiliyor.

Geçtiğimiz sene Venedik Film Festivali'nde ilk gösterimi yapılmadan önce "İnsan Lekesi"nin Oscar'ın ağır toplarından biri olması bekleniyordu ve bu beklenti filmin yer yer sadece ödül almak için yapılmış gibi duran atmosferinde hissedilebiliyor. Yurtdışındaki eleştirmenler ise en çok oyuncular arasındaki kimya eksikliğinden ve senaryonun yetersizliğinden yakınıyor. Yine de klasik Hollywood dramalarından hoşlanıyorsanız ve iyi oyunculardan oluşan kadro ilginizi çekiyorsa "İnsan Lekesi"nden memnun ayrılmamanız için hiçbir sebep yok. ■

Anne Bancroft, üniversiteden yeni mezun olan Benjamin'in (Dustin Hoffman) ilk cinsel deneyimini yaşadığı Mrs. Robinson karakteriyle sinema tarihinin en çekici olgun kadın ikonlarından birini yaratıyor "The Graduate"da. Kırılgan ama bir o kadar da emredici bir ses tonuyla "Lütfen merdivenleri benim önümden çık, Benjamin" diyor Mrs. Robinson onu evine bırakan delikanlıya. Yatak odasında onu kıstırdığı zaman ise vurucu hamlesini yapıyor: "Seni baştan çıkarmamı ister misin?" O an ne yapacağını şaşırsa da Benjamin yatakta "siz" diye hitap ettiği bu annesi yaşındaki kadınla otel odalarında buluşmaya devam ediyor; ta ki onun kızına aşık olana kadar.

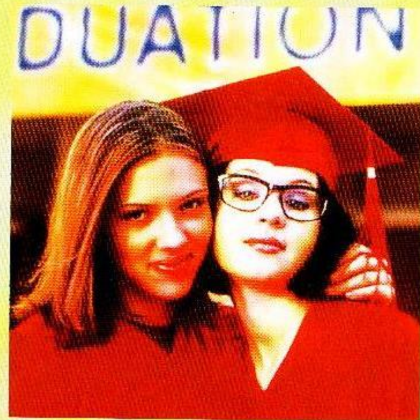
HANNAH VE KIZ KARDEŞLERİ
(Woody Allen, 1986)
Oyn: Woody Allen, Mia Farrow, Barbara Hershey, Michael Caine, Dianne Wiest, Max Von Sydow

Böyle bir listede özel hayatında da benzer bir durumda bulunan Woody Allen'dan bahsetmemek olmazdı. New York ozanının filmografisinde "Manhattan"dan "Yaramaz Harry"ye kadar çiftler arasındaki yaş farkına değinen filmlere rastlamak mümkün. Üç kız kardeşin ve hayatlarındaki erkeklerin etrafında dönen "Hannah ve Kız Kardeşleri" bunlardan sadece biri. Kardeşlerin en küçükleri ve en cıvıl cıvılı Lee (Barbara Hershey) sadece üniversitedeki hocalarına aşık olmaktan "sabıkalı" değil, yıllardır kendinden oldukça büyük olan entellektüel ressam Frederick (Max Von Sydow) ile birlikte yaşıyor. Frederick'in hayatta tutunduğu tek insan Lee olsa da, ablası Hannah'nın (Mia Farrow) kocası Elliot'la (Michael Caine) ilişkiye giren uçarı Lee için aynı şey geçerli değil. "Hannah ve Kızkardeşleri" ilişkiler hakkındaki ilginç saptamalarıyla Allen'ın en iyi filmlerinden.

GHOST WORLD
(Terry Zwigoff, 2001)
Oyn: Thora Birch, Steve Buscemi, Scarlett Johansson

Liseden yeni mezun olan Enid (Thora Birch) ve Rebecca (Scarlett Johansson) günlerini hayatta ne yapmak istediklerini bilmez halde geçirirken zalim mizah duygularının kamçılamasıyla gazetede gördükleri "yalnız kalp" ilanlarından birini arayıp telefona çıkan adama randevu verirler. Randevuya gelen Seymour'un (Steve Buscemi) mahzun halini uzaktan seyreden Enid, kendini kötü hissedip pek çekici olduğu söylenemeyecek bu yalnız adamla tanışmaya karar verir. Kurdukları arkadaşlık ikisi için de eşsiz olsa da zaman geçtikçe Enid'in beslediği duygular farklı bir seviyeye taşınır. Daniel Clowes'un kült çizgi romanından uyarlanan ve maalesef bizde gösterime girmeyen "Ghost World" çok iyi performanslarla desteklenen; yalnızlık, arkadaşlık ve hayalkırıklığı üzerine etkileyici bir film. Eleştirmenlerce 2000'lerin en beğenilen filmlerinden biri olup senaryosuyla Oscar'a aday gösterildiğini hatırlatalım.

Riskimin analizi

iki zıt karakteri biraraya getirip ortaya çıkan manzaradan eğlence çıkaran klasik Hollywood formülünü izleyen "POLLY GELİNCE", (Along Came Polly) "Meet The Parents/Zor Baba" ve "Zoolander/Zırtapoz" gibi sevilen Ben Stiller komedilerinin yaratıcılarından biri olan John Hamburg'un yönettiği bir romantik komedi. Stiller'a bu kez Jennifer Aniston eşlik ediyor.

DERLEYEN: SENEM ERDİNE

Hayatta en çok risk almaktan korkan ve her adımında güvence arayan sağlamcı bir adam, hesaba kitaba gelemeyen çılgın bir maceraperestе aşık olursa ne olur? Önceki iki Ben Stiller komedisinin de senaryo yazarlarından biri olan John Hamburg, bu sorudan yola çıkarak birbirinden çok farklı iki karakterin imkansız görünen birlikteliğinden doğan mizaha dayanan bir romantik komedi çıkarmış. Üçüncü kez Hamburg'un kaleme aldığı bir senaryonun kahramanı olarak karşımıza çıkan Ben Stiller "Polly Gelince"de, tatsız sürprizlerle karşılaşmaktan hiç hoşlanmayan, riske girmekten ödü patlayan, bu yüzden de her adımını dikkatli atan, aşırı temkinli bir adamı, yani Reuben Feffer'i oynuyor. Filmin hikayesi şöyle gelişiyor: Ruben Feffer, risk analizi konusunda uzmanlaşmış başarılı bir sigortacıdır. İyi bir işi, her türlü riskten uzak tutmaya çalıştığı konforlu bir hayatı vardır. Mesleğinde olduğu gibi özel yaşamında da riski ve tehlikeyi minimuma indirmek konusunda uzmanlaşmıştır. Güzel ve nazik eşi Lisa (Debra Messing) da ilk

Stiller, korkak bir sigortacıyı, Aniston hippi kılıklı bir maceraperesti oynuyor.

bakışta Reuben'in ne kadar akılcı seçimler yaptığının kanıtı gibidir. Ne var ki Reuben bu kez fena halde yanılmıştır. Balaylarını geçirmek üzere gittikleri tatil beldesinde çiçeği burnunda karısı Lisa'yı dalış öğretmeniyle basan Reuben, dünyası başına yıkılmış vaziyette eve döner. Yaşadığı şokun etkisinden kurtulup yaralarını sarmaya çalıştığı günlerde çocukluk arkadaşı Polly Prince'le (Jennifer Aniston) karşılaşır. Aralarında duygusal bir yakınlaşma olur ancak karakterleri arasındaki zıtlık ikisi için de ciddi bir sorundur. Reuben'in aksine Polly riske girmekten korkmayan, aklına estiği gibi davranıp hayatın tadını çıkarmaya bakan tam bir maceraperesttir çünkü. Üstelik özgürlüğüne çok düşkün olduğu için uzun vadeli ilişkilerle de arası hiç hoş değildir. Her ikisini de alışkanlıklarından vazgeçmeye zorlayacak bu ilişki, Reuben'in karısının pişmanlıklar içinde geri dönmesiyle birlikte iyice çıkmaza girer.
Hank Azaria'nın Lisa'yı baştan çıkaran dalış hocasını oynadığı filmde Reuben'in patronu rolünde Alec Baldwin'i, en yakın arkadaşı Sandy rolündeyse Philip Seymour Hoffman'ı izleyeceğiz.

Yardımcı rollerde Hank Azaria ve Debra Messing.

John Hamburg

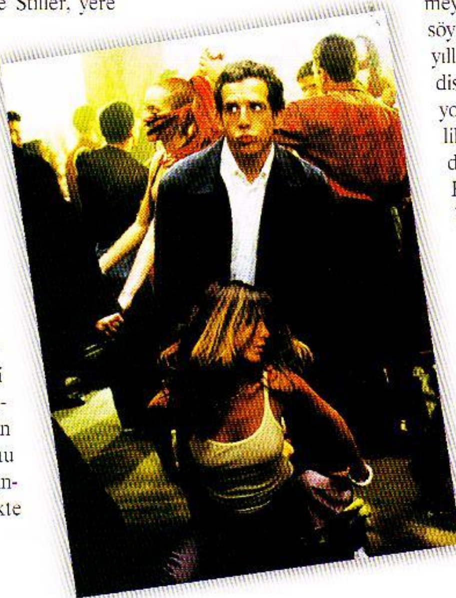
Bu ay gösterime giren film, yönetmen John Hamburg'un ikinci uzun metrajlı filmi. Bugüne kadar daha çok yazar kimliğiyle karşımıza çıkan yönetmen, şu sıralarda da "Meet The Parents"ın devam filmi "Meet The Fockers"ın senaryosu üzerinde çalışıyor. Hamburg, kamera kullanmayı öğrendiği öğrencilik yıllarından bu yana iyi bir komedi yönetmeni olmayı hayal ediyormuş aslında. "İlk kısa filmimi bizim lisenin salonunda göstermiştim ve herkes çok gülmüştü" diyor. "Yaptığınız şeye gülen seyircinin kahkahalarını duyduğunuz anda bir daha bu işten vazgeçemiyorsunuz."
John Hamburg, New York Üniversitesi Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduktan sonra öğrenciyken çektiği filmi "Tick"le Sundance Film Festivali'ne katılmış. Filmin gördüğü ilgi sayesinde ilk uzun metrajlı filmi "Safe Men"i çekmek için finans bulmayı başarmış. Başrollerini Sam Rockwell ile Steve Zahn'ın paylaştığı 1998 yapımı bu film, müzisyen olmaya çalışırken kendilerini suç dünyasının içinde bulan ve soygun yapmaya zorlanan iki amatör kasa hırsızının hikayesini anlatan bir komedi. "Safe Men'i küçük bir bütçeyle çekmiştik ve kısıtlı bir gösterim olanağı bulmuştuk" diyor yönetmen. "Ama filmin zaman içinde sadık hayranları oluştu. DVD kopyası da olmadığı için video kasetleri elden ele dolaşmaya başladı. Oradaki karakterler gibi giyindikleri 'Safe Men' partileri bile düzenliyorlardı. Bu beni çok mutlu etti. Daha fazla seyirciye ulaşan filmlerde de çalıştım ama bu tür bir ilgi insanı gururlandırıyor."
Bir röportajında Ernst Lubitsch, Billy Wilder, Woody Allen, Mel Brooks, James L. Brooks ve Steve Martin hayranı olduğunu söyleyen yönetmen, aynı röportajda komedi sinemasındaki yeni eğilimlerle ilgili fikrini soran gazeteciyi şöyle cevaplamış: "Komediler artık ardı ardına sıralanan komedi sahnelerinden oluşmaya başladı. Oysa ben filme hiçbir şey katmayan hikayeden kopuk komedi sahneleri çekmeyi sevmiyorum. 'Zor Baba'da benzer sahneler vardı belki ama bunlar bir şekilde hikayeye bağlanıyor ve anlatıma katkıda bulunuyordu. 'Polly Gelince'deki banyo sahnesi yüzünden benzer eleştiriler alabilirim belki ama bu sahneyi gerçekten hikayeye hizmet ettiğini düşünerek koydum. Daha en baştan Reuben'in bağırsak problemleri yaşayan bir adam olmasına karar vermiştik. Sevgilisiyle çıktığı akşam da bağırsakları bozuluyor. Bu herkesin başına gelebilecek bir şey. Evet kendi içinde bütünlüğü olan bir komedi sahnesi ama aynı zamanda hikayeye hizmet ediyor çünkü Reuben'le Polly bu sayede hayatlarının en kötü randevusunu yaşıyorlar ve bu onları birbirine yaklaştıran bir anı haline geliyor."
Ben Stiller'ı televizyonda komedi şovu yaptığı günlerden beri yakından takip ettiğini ve büyük bir hayranlıkla izlediğini söyleyen yönetmen, bugüne kadar daha çok onun için yazdığı senaryolarıyla gündeme geldi. Stiller, ilk filmi "Safe Men"i seyrettikten sonra yönetmenle tanışmaya karar vermiş. O gün bugündür de birlikte proje üretmeye devam ediyorlar. Hamburg, Stiller'ı iyi tanıdığını düşünüyor, bu da onun için yeni karakterler yaratmasını kolaylaştırıyor. Birçok Stiller hayranı gibi o da ünlü komedyeni, bütün iyi niyetine rağmen başı beladan kurtulmayan biraz beceriksiz tipleri canlandırmakta çok başarılı buluyor. "Ah ⇨

"Polly Gelince", Ben Stiller-John Hamburg ortaklığının üçüncü ürünü.

"Ben Stiller'ın oynadığı karakterler hayattan bir anlam çıkarmaya çalışan iyi niyetli insanlardır ama ne yazık ki dünya onlara hiç yardımcı olmaz..." John Hamburg

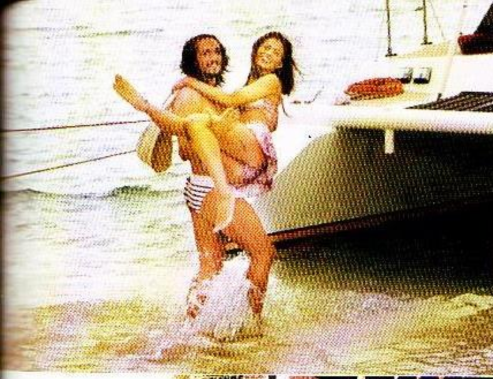
Mary Vah Mary"de Cameron Diaz'ın kalbini kazanmak için umutsuzca savaşan Ted Stroehmann gibi "Zor Baba"da Robert De Niro'nun gözüne girmeye çalışan damat adayı Greg Focker da böyle tiplerdi gerçekten. "Ama buradan yola çıkarak Stiller'ın hep kaybedenleri oynadığını söyleyemeyiz" diyor Hamburg. "Stiller'ın oynadığı karakterler hayattan bir anlam çıkarmaya çalışan iyi yürekli insanlardır, ama ne yazık ki dünya onlara hiç yardımcı olmaz... Bence Stiller, yere yıkılan ama her seferinde yeniden gülümseyerek ayağa kalkan o eski komedyenlerin, Charlie Chaplin, Buster Keaton, Harold Lloyd gibi adamların çizgisinde bir komedyen." Hamburg'a göre tıpkı canlandırdığı karakterler gibi Ben Stiller'ın kendisi de seyirciye perdede gördükleri birçok yıldızdan daha tanıdık geliyor, başarısının sırrı da burada. "Onu kendilerine ya da içlerinden birine benzetmekte zorluk çekmiyorlar" diyor. "Hatta sokakta gördükleri zaman liseden bir arkadaşlarına rastlamış gibi davranıyorlar."

Kimya meselesi

"Polly Gelince"deki Reuben Feffer karakteri özel olarak Ben Stiller için tasarlanmış bir karakter değil. Senaryoları çok talep gördüğü için uzun zamandır yazmaktan yönetmeye fırsat bulamadığını söyleyen John Hamburg, yıllar sonra yeniden kendisi için yazdığı bu senaryodaki karakterleri özellikle oyuncu düşünmeden yazmaya çalışmış. Hikaye, kız arkadaşıyla birlikte çıktığı bir tatil sırasında Karayip'lerde gelmiş aklına. "Kumsalda uzanırken önümüzden çıplak bir Fransız geçmişti" diye anlatıyor. "Birdenbire bu tatil sırasında başıma gelebilecek en kötü şey ne olabilir diye düşünmeye başladım ve bu çıplak Fransız'ın gelip kız arkadaşımı ayartabileceği geldi aklıma. Tanrıya şükür ki böyle bir şey olmadı ama fikir oradan çıktı." Böylece önce bütün hayatını planlayarak yaşayan bir adam düşünmüş, sonra da bu adamın başına gelebilecek en kötü şeyin ne olabileceğini. "Büyük bir özenle planladığı hayatını birlikte geçirmeyi hayal ettiği kadın tarafından aldatılmak özellikle de Reuben gibi birisi için başına gelebilecek en büyük felaket olurdu gerçekten" diyor. "Sonra iletişim kurabileceğini düşündüğü başka bir kızla tanışacak fakat çok geçmeden bu kızın da hiç ona göre olmadığını anlayacaktı." Kendi çekeceği bir romantik komedi yazmak düşüncesiyle yola çıktığını söyleyen yönetmen bütün filmi bu fikir etrafında geliştirmeye karar vermiş. "Senaryoyu yazmaya devam ettiğim sürece hiçbir role oyuncu düşünmemeye çalıştım çünkü karakterlerin bir oyuncunun yardımıyla değil yazım aşamasında kendi kendilerine ete kemiğe bürünmelerini istiyordum" diyor. "Ama yine de Ben'le daha önce de çalıştığım için olsa gerek, Reuben karakterini yazdıkça bu rol kafamda giderek daha fazla Ben'le özdeşleşmeye başladı."

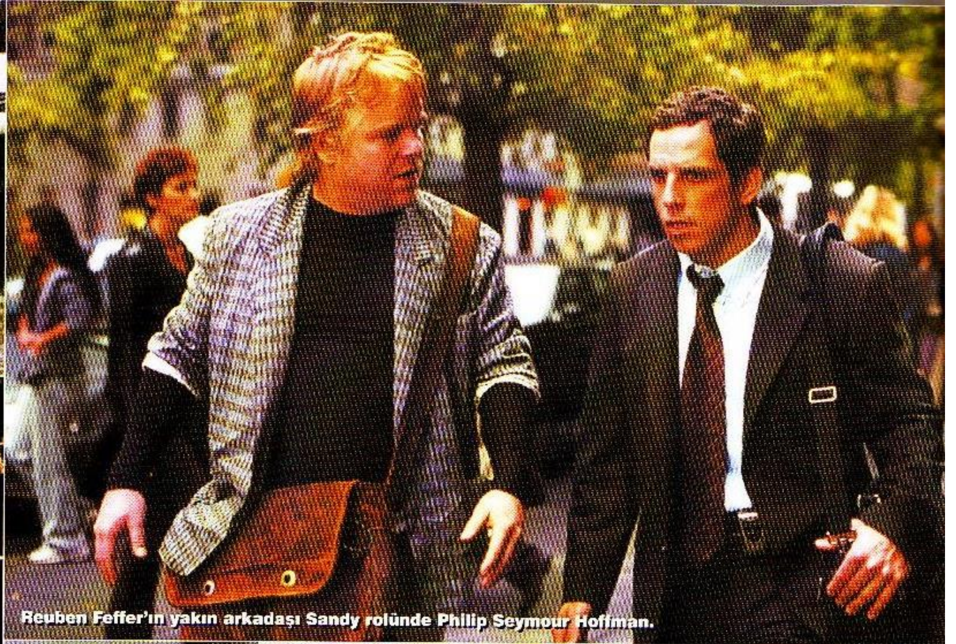
Senaryo geliştirilirken genellikle işin içinde olmayı tercih eden Ben Stiller bu sefer senaryoyu son halini aldıktan sonra görmüş ama Hamburg'a çok güvendiği için teklifi hemen kabul etmiş. Ünlü komedyen bu kez başrolü Jennifer Aniston'la paylaşıyor. "Friends" dizisindeki performansıyla dikkat çektikten sonra, özellikle son zamanlarda Hollywood'un ünlü komedi yıldızlarına eşlik etmek üzere ilk akla gelen kadın oyunculardan biri haline gelen ve geçtiğimiz yıl Jim Carrey'le birlik-

Yıllar sonra yeniden bir Hollywood yapımında karşımıza çıkan Avustralyalı oyuncu Bryan Brown, bir dolar milyonerini oynuyor.

Reuben Feffer'ın yakın arkadaşı Sandy rolünde Philip Seymour Hoffman.

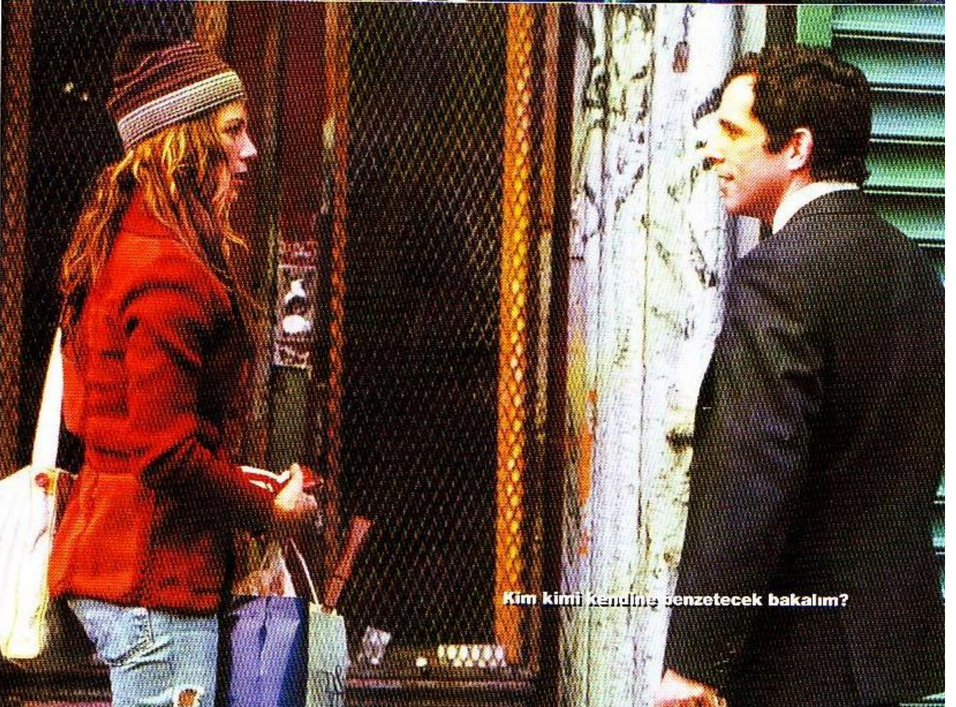

Alec Baldwin Reuben'in patronu rolünde.

Hank Azaria, film boyunca yarı çıplak dolaşıyor.

te rol aldığı "Aman Tanrım"da bunu gayet iyi becerdiğini gösteren Aniston, John Hamburg'u da önce "Friends"deki performansıyla etkilemiş. Oyuncunun "Office Space" ve "The Good Girl" filmlerindeki performanslarını da çok beğendiğini söyleyen yönetmen, Aniston'ı hem komik hem de dramatik sahnelerde çok başarılı buluyor. Amerika'da Ocak ayında gösterime giren "Polly Gelince", eleştirmenleri fazla etkilememiş olsa da izleyicinin ilgisini çekmeyi başarmış bir romantik komedi. 42 milyon dolara mal olan film, Kuzey Amerika'daki gösteriminin sekizinci haftasında 86 milyon doların üzerinde gişe yapmış durumdaydı. John Hamburg'un senaryosu da yönetmenliği de genellikle yaratıcılıktan ve hayalgücünden yoksun bulunuyor ne yazık ki. Buna karşılık oyunculuklar beğeniliyor, özellikle de filme çok şey kattığı söylenen yardımcı rollerdeki oyunculardan övgüyle bahsedilmiş. Reuben Feffer'in yakın arkadaşı Sandy rolündeki Philip Seymour Hoffman'ın filmin en başarılı performanslarından birini çıkardığı, Reuben'in karısıyla basılan dalış hocasını oynayan Hank Azaria'nın ise filmin en komik karakterlerinden biri olduğu söyleniyor. Ben Stiller'la Jennifer Aniston'a gelince, her ikisi de kendilerinden bekleneni vermelerine karşın çoğu eleştirmene göre inandırıcı bir çift olmayı başaramamışlar. İyi bir romantik komedinin vazgeçilmezi olan başrol oyuncuları arasındaki doğru kimyadan yoksun bulunan "Polly Gelince" her şeye rağmen büyük beklentiler içine girmeden, keyifli birkaç saat geçirebilecekleri hoş bir romantik komedi izlemek isteyen Ben Stiller ve Jennifer Aniston hayranlarına tavsiye ediliyor. ■

Kim kimi kendine benzetecek bakalım?

İSTANBUL
KÜLTÜR
VE SANAT
VAKFI
23. ULUSLARARASI
İSTANBUL
FİLM FESTİVALİ
23rd INTERNATIONAL
İSTANBUL
FILM FESTIVAL
FİLM
İSTANBUL
FOUNDATION
FOR CULTURE
AND ARTS
APRIL 10-25 NİSAN 2004
İstanbul Film
Festivali

23. RANDEVU

Uluslararası İstanbul Film Festivali son yıllardaki en cazip programlarından birisiyle bir kez daha bizlerle. 10 - 25 Nisan tarihleri arasında gerçekleşecek olan festival, hem yeni hem de eski filmlerden zengin bir seçki sunuyor. Eski klasikleri genç kuşaklara sunarak sinematek işlevini sürdüren festival, tanıdık yönetmenlerin en yeni işlerini ve yeni keşifleri de ihmal etmiyor. Özellikle yönetmenlere dair toplu gösteriler ve canlı müzik eşliğindeki sessiz film gösterileri kaçırılmamalı. Özetle İstanbullu sinemaseverler için bir kez daha iki haftalık bir maraton başlıyor.

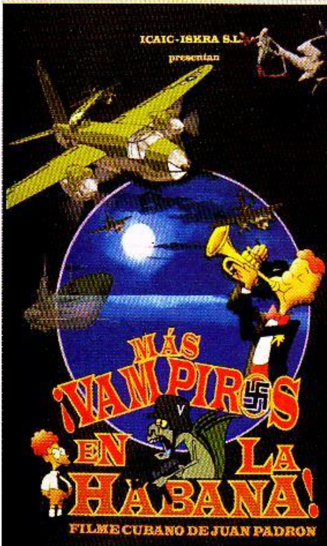
HAZIRLAYANLAR:
ENGİN ERTAN - BURÇİN S. YALÇIN
KEREM AKÇA - ENGİN PALABIYIK >>>

CANLANDIRMA SİNEMASI: KÜBA

Her yıl dünyanın değişik ülkelerinden gelen animasyonlara özel bölüm ayıran İstanbul Film Festivali, bu sene de ilginç bir ülkeden, Küba'dan animasyon filmler sunacak. Bölümde yönetmenliğini Juan Padron'un yaptığı iki uzun metrajlı animasyon ile on iki tane kısa metrajlı animasyon yer alıyor.

Kübalı animasyon yönetmeni Juan Padron'un 1985 yılında yönettiği "Havana'daki Vampirler / Vampiros En La Habana", ilginç ve eğlenceli bir hikayeye sahip. Kübalı bir bilimadamı, vampirlerin güneşten etkilenmemelerini sağlayan bir ilaç bulur. Bunu öğrenen vampirler, Küba'ya gelerek bu ilacı kullanmak isterler. Ancak bilimadamı izin vermez ve Amerika kıtası vampirleriyle Doğu Avrupa vampirleri arasında bir savaş başlar. Padron'un bu ilginç animasyonu ABD'de ilgiye değer bulundu. Bunun üzerine DVD ve VHS'si de basıldı. Padron'un 2003 yılında çektiği devam filmi ise "Havana'daki Vampirler Çoğaldı / Mas Vampiros En La Habana" ismiyle yine bu bölüm çerçevesinde gösterilecek.

Bir seçki halinde gösterilecek 12 kısa film ise şunlar: **"Aeiou", "Kolia", "Dribleando", "El Primer Paso De Papa", "Y Puro Como Un Nino", "La Fiesta De Los Hongos", "El Hombre Agradecido", "El Sueno De Titi", "Suenos Y Pesadillas", "Celedonio", "Aerodinamica", "Elpidio Valdes Y La Abuelita De Weyler".**

"Piano Blues"

MARTIN SCORSESE SUNAR: BLUES

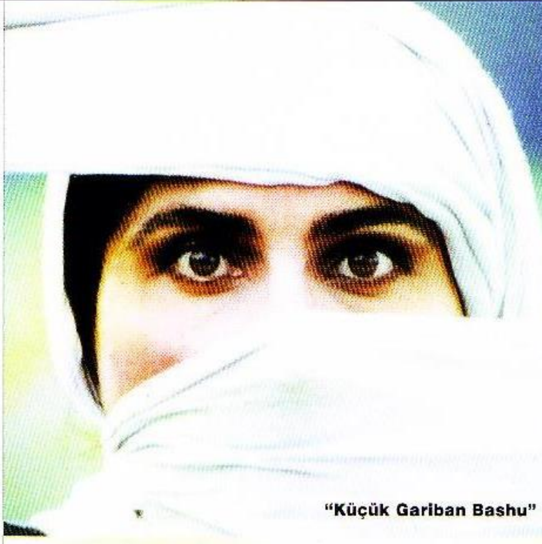
Modern Amerikan sinemasının babalarından Martin Scorsese aralarında en az kendisi kadar "baba" isimlerin de bulunduğu altı yönetmeni biraraya getirdi ve televizyonda mini dizi olarak yayımlanan ama kimileri birçok dünya festivalini de dolaşan bu "blues" projesine imza attı. Scorsese'yle ("Feel Like Going Home / Sanki Yuvama Dönüyorum") birlikte Wim Wenders ("The Soul of a Man / Bir Adamın Ruhu"), Richard Pearce ("The Road to Memphis / Memphis'e Giden Yol"), Marc Levin ("Godfathers and Sons / Babalar ve Oğulları"), Mike Figgis ("Red, White and Blues / Kırmızı, Beyaz ve Blues"), Clint Eastwood ("Piano Blues") ve Charles Burnett ("Warming By the Devil's Fire / Şeytan'ın Ateşiyle Isınmak") projenin diğer ünlü yönetmenlerini oluşturuyorlar. Festivalde her birine ayrı bir gösterim yapılacak bu belgesellerde Lou Reed'den Bobby Rush'a, Alexis Korner'dan Lightnin Hopkins'e blues tarihinin köşebaşlarında duran sanatçılar ve hayatları anlatılıyor. Her bir yönetmen farklı farklı sanatçıları ve blues'a damga vuran farklı dönemleri ele aldı. Scorsese blues şarkıcısı ve gitaristi Corey Harris'i Mali'deki Nijer Nehri kıyılarından Mississippi Deltası'na kadar izlerken hem blues'un kökenini araştırıyor hem de Delta Blues'una saygılarını sunuyor. Wenders en sevdiği blues sanatçıları olan Skip James, Blind Willie Johnson ve J.B. Lenoir'ın yaşamlarını araştırıyor ve onların şarkılarında kendisini neyin bu kadar etkilediğini anlatmaya çalışıyor. Richard Pearce blues'un doğduğu kente saygı duruşunda bulunuyor. Charles Burnett, Gospel'in semavi nağmeleriyle blues'un şeytani inlemeleri arasındaki kuşaklararası gerilim üzerine bir öykü anlatıyor. Mike Figgis; Van Morrison, Eric Clapton, Jeff Beck ve Tom Jones gibi müzisyenlerin arasına karışıp onlarla beraber çalıyor ve 60'lı yılların başında blues'u Amerika'ya tekrar tanıtan İngiliz istilası hakkındaki fikirlerini dile getiriyor. Clint Eastwood ise zor bulunur tarihi görüntü, söyleşi ve yaşayan efsanelerin performanslarından oluşan bir hazineden faydalanarak hayatı boyunca tutkuyla bağlı olduğu piyano blues'unu araştırıyor. 20. yüzyılın başında ABD'nin güneyinde siyahlar arasında yaygınlaşan blues'un ustalarını tanımak kuşkusuz bu müzikten hoşlananlar için biçilmiş kaftan.

Alila

Tel Aviv - Jaffa sınırındaki bir apartmanda yaşayan 12 insanın hayatından bir günlük kesiti anlatıyor Altın Lale için yarışan "Alila". Robert Altman'ımsı bir kumaşı Abbas Kiarostami ipliğiyle diktiği söylenen ve etnik olaylar hakkında yorum yapmaktansa gözlemci olmayı tercih eden Amos Gitai, kendilerini sorgulayan karakterlerinden yola çıkarak 21. yüzyıl İsrail'ini sorgulayan bir filme imza atmış. Geçtiğimiz yıl Venedik'te Altın Aslan için yarışan "Alila", sürükleyici hikayesi ve renkli karakterleriyle öne çıkıyor

"Küçük Gariban Bashu"

USTALARA SAYGI
BAHRAM BAYZAI

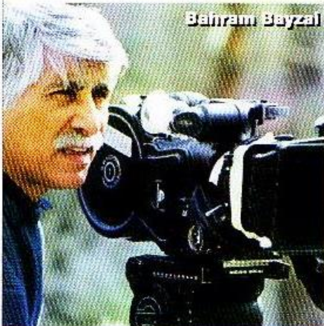
Tiyatro kökenli İranlı senaryo yazarı-kurgucu-yapımcı-yönetmen Bahram Bayzai Ustalara Saygı kuşağı çerçevesinde '80'lerin sonu ve 90'ların başında çektiği üç filmle bu yılki festivalde kendisine yer buldu. İlk uzun metraj sinema filmini 70'lerin başında çeken İranlı yönetmenin festivalde gösterilecek ilk filmi "Küçük Gariban Bashu" (1989). 10 yaşındaki Bashu, İran-Irak savaşı sırasında anne-babasını kaybedince bir anda öksüz kalır. Gizlice bir kamyona biner ve ülkenin kuzeyinde iner. Daha önce hiç duymadığı bir dilin konuşulduğu bu bölgede kocasından uzakta iki çocuğuyla tarlasını idare etmeye çalışan Naii'yle karşılaşır. Çocuk ile kadın arasında zamanla güçlü bir bağ oluşur.

"Misafirler"

Bayzai'nin 1988'de çektiği "Belki Bir Başka Vakit" 2,5 saatlik süresi boyunca bizlere büyük sırları olan bir kadının hikayesini anlatıyor. Bayzai filmi Tahran'da çekmişti. Aynı zamanda bu iki filminde favori oyuncusu Susan Taslimi'nin oynadığı görüyoruz.

Ustanın gösterilecek üçüncü filmi ise "Misafirler" (1992) olacak. Evlenmekte olan genç bir kızın düğününe gitmekte olan akrabaları korkunç bir trafik kazası geçirip ölürler. Düğün neredeyse bir cenazeye dönüşürken herkes ne yapılması gerektiği konusunda şaşkındır. Film Toronto ve Telluride'deki film festivallerinde de gösterilmişti.

Bahram Bayzai

Geber Anneciğim!
Die, Mommie, Die

Kendi oyunundan uyarladığı "Psycho Beach Party" (2000) ile tanınan oyuncu/yazar Charles Busch, yeni filmiyle karşımızda. "Psycho Beach Party"de Hitchcock filmleri ve "slasher" tarzı filmlerin parodisini yapan senarist, bu kez 60'ların melodramlarının parodisini yapıyor. Somut referansları arasında "What Ever Happened to Baby Jane?"in de bulunduğu film, geçen yıl Sundance'in yarışma filmleri arasında yer alıyordu. Sundance'de Charles Busch'un oyunuyla (filmde kadın olan başkarakteri canlandırıyor) Jüri Özel Ödülü aldığı filmde, Natasha Lyonne, Philip Baker Hall gibi oyuncular da yer alıyor. Fragmanı bile 60'ların fragman anlayışı ile düzenlenen filmin, "camp" özellikler taşıdığı söyleniyor.

Twentynine Palms

"La Vie de Jésus / İsa'nın Yaşamı" (1997) ve "L'Humanité / İnsanlık" (1999)" ile tanıdığımız Bruno Dumont, Venedik'te yarışan filmiyle karşımızda. İlk iki filminde, kendi kasabasından manzaralar sunan Dumont, bu sefer gözünü ABD çöllerine çeviriyor. Fotoğrafçı David ile işsiz Katia'nın bir dergi çekimine doğal görüntüler bulmak için Los Angeles'a yakın bir çöle gitmeleri sonucu, Dumont'a çok uygun olan bu mekanda yaşadıkları aşk resmediliyor. Dumont'un "iletişimsizlik", "yabancılaşma" gibi temalarını felsefe dolu bir potada eriten minimalist bir yönetmen olduğunu bildiğimizden, filmin konusundan "klasik bir Bruno Dumont filmi" çıkacağını kestirmemiz zor değil.

ÖZEL GÖSTERİM
Damgalı Kadın A Woman of Affairs

Sessiz filmlerin orkestra eşliğindeki gösterimlerinin yapıldığı "Özel Gösteri" bölümü bu yıl Clarence Brown'ın "Damgalı Kadın"ını ve Borusan Oda Orkestrası'nı ağırlıyor. Sevdiği adam yerine babasının onayladığı adamla evlenebilen Diana (Greta Garbo) uçarı bir sosyete güzelidir. Kocası intihar edince sosyete onu dışlayacak ve Diana hayatına giren iki adamı unutmak için dünyanın dört bir yanında maceralı fakat anlamsız ilişkilere girecektir. Film 1928'te gösterildiği zaman sansürlenmekten kurtulamamıştı.

Kahve ve Sigara Coffee and Cigarettes

Amerikan bağımsız sinemasının ustası Jim Jarmusch, 1986 yılında bir kısa film serisi başlattı. Adı "Coffee and Cigarettes" olan bu proje, birbiriyle hiçbir tanışıklıkları olmayan iki karakterin bir kafede kahve ve sigara içerken yaptıkları muhabbet üzerine kurulu, deneysel olarak nitelenebilecek bir projeydi (kimbilir belki de minimalist dürtülerini tatmin etmek için planladığı bir proje). Bu seri 1989 ve 1993'te çekilen birer filmle devam etti. 2003 yılında ise bu 3 kısa filmin görüntülerinden de destek alan bir uzun metrajlı film ortaya çıktı. Filmde, Jarmusch'un ilk dönem favori oyuncularından Roberto Benigni de var. Kadrodaki diğer ünlü isimler ise şöyle sıralanıyor: Cate Blanchett, Steve Buscemi, Iggy Pop, Bill Murray ve Alfred Molina.

Şeytana Karşı
Ondskan

Erik, kavga ettiği için okuldan atılmıştır. Bunun üzerine büyük sınıftan öğrencilerin küçükleri kontrol ettiği bir okula yazılır. Erik'in tek arkadaşı oda arkadaşıdır. Tek amacı ise mezun olup bu okuldan kurtulmaktır. Kendisinden büyük öğrencilerin dediklerini yapmaması ise okuldaki durumunu zorlaştırır. Bu yılın "Yabancı Dilde Film" Oscar adaylarından olan film, Jan Guillou'nun romanından uyarlandı. Mikael Hafström'ün yönettiği film, işlediği "ergenlik" ve "eğitim sistemi" temalarına cesur yaklaşımıyla ülkesi İsveç'te olay yarattı ve ilgi topladı.

İki Düşünce Arasındaki Sessizlik
Sokoote beine do fekr

Hikaye, isimsiz bir ülkedeki küçük bir köyde geçiyor. Köyün dini adamı Hacı'nın, öldürülmesini istediği üç insandan ikisini öldüren bir cellat, sıra genç bir kız olan üçüncüsüne gelince Hacı tarafından durdurulur. Kız öldüğünde bakire olduğu için cennete gideceğine inanan Hacı, cellata kız ile evlenip bekaretini bozduktan sonra onu öldürmesini emreder. Bu, cellatın inanç bunalımının başlangıcı olur. İran minimalist sinemasından hoşlananları memnun edeceğe benzeyen bu ağır tempolu Payami filminin Mayınlı Bölge'de gösterildiğini hatırlatalım.

Vampirden sinemaya ilk ısırık

Festivalin canlı müzik eşliğindeki sessiz film gösterimleri bu yıl da devam ediyor. F. W. Murnau'nun 1922 yapımı başyapıtı "NOSFERATU"yu perdede izlemek gerçekten bulunmaz bir fırsat.

Murnau'nun başyapıtının tam ismi "Nosferatu, Bir Korku Senfonisi" (Nosferatu, eine Symphonie des Grauens). Başta biraz iddialı gözükebilir ancak bu klasik, adının ağırlığını ve sorumluluğunu sonuna kadar taşıyor. Kabul, aradan geçen 80 yıl sonrasında koltuğunuzdan zıplamayacak veya gece yatağınızda kabuslar görmeyeceksiniz. Ancak Murnau'nun yarattığı atmosferin etkisinden kurtulmak hiç kolay değil.

"Nosferatu" sinema tarihindeki ilk "Dracula" uyarlaması. Bu özelliği onu, uzun yıllar izlenemeyen, ortalıkta farklı uzunluklarda çeşitli kopyaları dolanan, lanetli sessiz sinema örneklerinden birisi yapıyor aynı zamanda. Biraz açmak gerekirse, Bram Stoker'ın romanından uyarlanan filmde, buna dair bir bilgiye rastlamak mümkün değil. Üstelik Stoker'ın mirasçılarından izin de alınmamış (evet Murnau bir başyapıt çekmiş ancak doğruya doğru, bu konuda da ayıp etmiş). Bu duruma sessiz kalmayan Stoker'ın dul eşiyse filmin kopyalarının toplatılıp, imha edilmesini sağlamış. Neyse ki bu girişim olumlu sonuç vermemiş ve çeşitli ülkelerde kalan birkaç kopya sayesinde, "Nosferatu" yaşamaya devam etmiş.

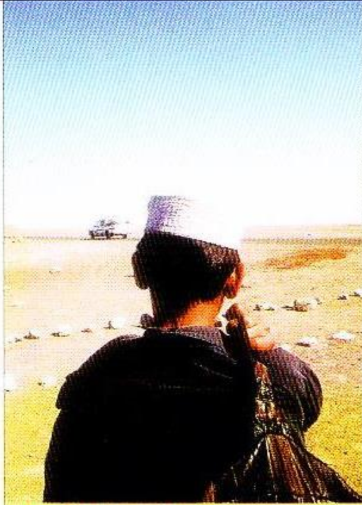
Murnau'nun yorumu, şu ana kadar yapılmış diğer "Dracula" uyarlamalarından farklı bir noktada seyrediyor. Yönetmen, diğer filmlerinde olduğu gibi bireyin psikolojisini çevrenin etkileri üzerinden ele almaya çalışıyor. Ancak, diğer Alman Dışavurumcu sinema örneklerinden farklı olarak, stüdyoda kurulan setlerde değil, gerçek mekanlarda çekim yapıyor. Sokaklarında veba salgını kol gezen şehrin boğucu atmosferini setler üzerinden değil, başvurduğu kamera açıları ve kullandığı farklı tekniklerle yaratmayı deniyor. Örneğin, hâlâ çoğu sinema kaynağında resimlerini gördüğümüz, Kont Orlock'un geminin güvertesine çıkışının alt açıdan çekildiği sahne gibi. Bunun dışında gölgelerin kullanımını, vampirin insanlara yaklaştığı sahnelerdeki kimi kamera hareketlerini, hatta stop-motion efektlerinin kullanılmasını da yönetmenin başvurduğu yenilikçi tercihler arasında sayabiliriz. Böylece Murnau, romanın klasik temalarının biraz dışına çıkıyor ve birey-çevre ilişkisine eğiliyor.

Diğer yandan Kont Orlock ve Ellen (burada adı Mina değil) arasında kurulan hipnotik ilişki, romanın ve diğer Dracula uyarlamalarının aksine erotizme yoğunlaşmıyor. Murnau, Ellen'in kendini vampire sunuşunu, kefaret kavramına ve dini mitlere bağlayarak metne yepyeni kapılar açıyor. Vampir ve genç kadın arasındaki ilişkinin yer yer kendini gösteren cinsel tansiyonuysa, yine alışılmışın çok dışında. Murnau özellikle çirkin ve sevimsiz gözükmesine özen gösterdiği vampiriyle, genç Ellen arasında müthiş bir kontrast kuruyor. Bir yönüyle karşılıksız aşka da bağlanabilecek bu durumun nedenlerini, Murnau'nun o dönemde gizlemek zorunda olduğu eşcinselliği üzerinden yorumlamak da kuşkusuz ilginç sonuçlar getiriyor.

Tüm bu özellikleriyle, sadece sessiz sinema döneminin değil, tüm sinema tarihinin en iyi filmleri arasında sayılabilecek bu başyapıt, çekim sürecine dair kimi öykülerle de bir fenomene dönüşmüş durumda. E. Elias Merhige'in "Shadow of the Vampire" adlı filminde ele aldığı bu hikayelere göre, vampiri canlandıran Max Schreck bir süre sonra gerçekten vampir olduğuna inanmaya başlamış. Bu arada Schreck'in filmde müthiş bir performans sergilediğinin ve soyadının Almancada korku anlamına geldiğinin de altını çizmek gerek.

"Nosferatu"nun Alman piyanist Eunice Martins'in canlı müziği eşliğindeki gösterimi gerçekten kaçırılmayacak bir etkinlik. Yine bu yılın programındaki Werner Herzog ve Klaus Kinski işbirliğine dair toplu gösteride, Herzog'un çektiği yeniden çevrimin yer almasıysa çok hoş bir tesadüf. Herzog'un ustasına saygı duruşu niteliğinde çektiği "Vampir Nosferatu" (ki, o da çok iyi bir filmidir), Murnau'nun başyapıtına ek olarak mutlaka izlenmesi gereken bir diğer film olarak festival programında öne çıkıyor. **(E.E.)**

Bu Dünyada
In This World

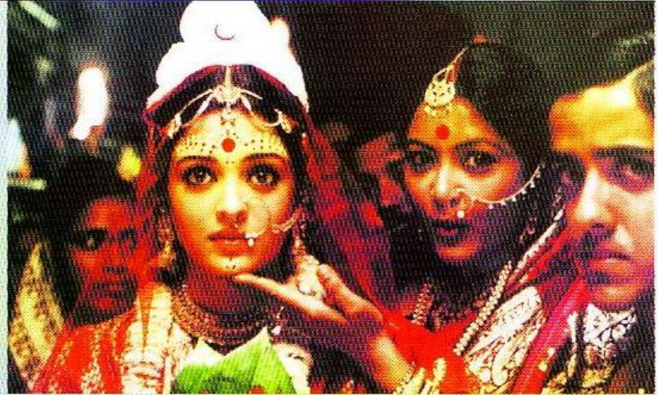
90'ların ortalarından itibaren "iyi" bir İngiliz yönetmen olarak kendini kurmaca filmler ile kabul ettiren Michael Winterbottom, son iki yılda biraz daha belgesel dozu yüksek filmlerle karşımıza geliyor. "24 Hour Party People"dan sonra 2 Afgan esirinin İngiltere'ye kaçışına değinen "In This World" ile karşımızda. Geçen yıl Berlin'de Altın Ayı başta olmak üzere 3 ödül kazanan film, bu yıl da Bafta'da "Ana Dili İngilizce Olmayan En İyi Film" ödülü kazandı. Film, son dönem ABD politikalarına karşı radikal bir tavır takınıyor.

Milwaukee, Minnesota

Klasik bir yol filmi olduğu söylenen yapım, "My Own Private Idaho" gibi filmlerin yapımcısı Allan Mindel'in imzasını taşıyor. Film, bir balık avlama turnuvasına katılmak için Minnesota'ya giden iki karakterin izinden gidiyor. Karakterlerinin Milwaukee'nin adını ve yolunu karıştırmasıyla "eğlenceli" bir seyirliğe dönüştüğü söylenen film, daha çok mizah yönüyle önplana çıkacak gibi. Bruce Dern, Randy Quaid gibi oyuncuların rol aldığı film, geçen yıl Cannes'da "Young Critics Award - En İyi Film" ödülünü aldı.

Gözümdeki Kum
Chokher Bali

Rabindranath Tagore'nin ülkesinde çok satan romanından uyarlanan "Gözümdeki Kum", Bollywood sinemasının son yıllardaki saygın örneklerinden. İki genç adam ve iki genç kızın, 20. yüzyılın başında Hindistan'dan ayrılıp bağımsızlığını elde etmeye çalışan Bengal eyaletinde süregelen siyasi çalkantıların fonunda yaşadığı entrikalı ilişkiler yumağını anlatan film; başarılı görüntü yönetmenliği, müzikleri ve detaylı set tasarımlarıyla öne çıkan, sosyal kabullenilebilirlik üzerine sağlam bir dönem draması.

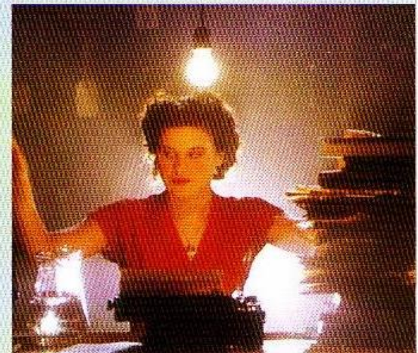

Mutfak Hikâyeleri
Salmer Fra Kjokkenet

II. Dünya Savaşı sonrasında İsveç'te yapılan bir araştırmaya göre, ev hanımları yemek hazırlarken mutfakta Stockholm ile Kongo arasındaki mesafe kadar yol katediyorlarmış. Bu bulguyla yetinmeyen araştırmacılar, bekar erkeklerin mutfak alışkanlıklarını da merak edip, 18 gözlemciyi tek başına yaşayan erkeklerin evine göndermiş. Gözlemcilerle ev erkeklerinin komik ilişkilerini anlatan "Mutfak Hikâyesi". İskandinavya'da ödül törenlerinden eli boş dönmemiş olan hafif ve eğlenceli bir komedi.

Tulse Luper'in Çantaları, 1. Bölüm: Moab Öyküsü
The Tulse Luper Suitcases: The Moab Story

Klasik bir Peter Greenaway filmi. Yıllar aktıkça biçimin giderek öne çıktığı ve hikayenin de iyiden iyiye önemini yitirdiği Greenaway sinemasına kendince bir katkı yapıyor bu film. JJ Field, Valentina Cervi, Drew Mulligan, Deborah Harry, Steven Mackintosh, Jordi Mollà, Kathy Bates, William Hurt, Don Johnson, Amanda Plummer, Franka Potente, Molly Ringwald, Isabella Rossellini, Sting ve Anna Torent gibi kimisi çok ünlü isimlere de perdede yer veren bu kaotik film, İngiliz yönetmenin sinemasının bazı açılardan bir özeti sayılabilir. Geçen yıl Cannes'ın yarışmalı bölümünde de yeralan ve bir üçlemenin ilk parçası olan film festival programında hakettiği yerde duruyor: Mayınlı Bölge'de...

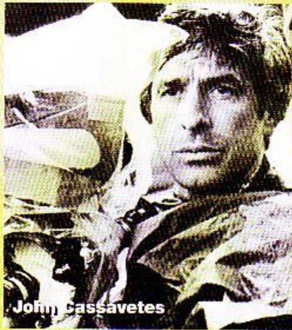

Şehirde
En La Cuidad

2 yıl önce İf İstanbul'da gösterilen ilk filmi "Krampack / Nico and Dani" ile cinsel ilişkiler üzerinden çarpıcı ve gerçekçi bir ergenlik portresi çizen Cesc Gay, ikinci filmiyle karşımızda. Bu sefer gözünü ergenlere değil, birçok yan hikaye üzerinden evlilik öncesi-sonrası ilişkilere çeviriyor. Yine bilinmeyen oyuncularla çalışan yönetmenin gerçekçi tavrının bu temaya ne kadar "olumlu" yansıdığı ise merak konusu. Dışarıda, bu kadar fazla hikayenin altından kalkmakta pek başarılı olamadığının söylendiğini de belirtelim.

Bir Hollywood arızası

Stüdyo sisteminin dışında kalmaya çalışmış bir bağımsız ruh, oyuncu yönetiminde bir maestro, gerçekçi sinemanın Amerika'daki temsilcisi, Amerikan Bağımsız sinemasının babası, özetle büyük bir yönetmen. Nam-ı diğer JOHN CASSAVETES...

John Cassavetes

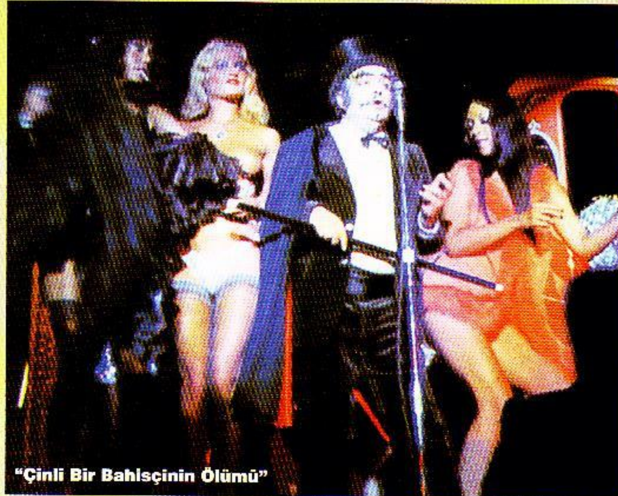
Sinemasal bilgi bankamızda, John Cassavetes maddesinin yanına düşen açıklama; "Amerikan Bağımsız sinemasının babası" olur genellikle. Elbette yanlış değil, ancak böylesine önemli bir yönetmeni tanımlamak için yetersiz kalan, en fazla özetin özeti olarak kabul edilebilecek, bir nevi "anahtar kelime"den fazlası olduğunu da söyleyemeyiz. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nin bu yılki programında yer alan yönetmene dair toplu gösteri, bu konudaki boşlukları doldurabilecek, kapsamlı bir seçki sunuyor. Bizim de festival öncesinde ufak bir girizgah yapmamızda hiçbir sakınca yok.

1929 yılında New York'ta dünyaya gelen Cassavetes, Yunan göçmeni bir ailenin küçük oğludur. Oyuncu olma hevesiyle New York Dramatik Sanatlar Akademisi'ne yazılır ve 1950 yılında mezun olur. Karizmatik tipi ve düzgün fiziğiyle dikkat çeken Cassavetes, 1953 yılında "Taxi" isimli filmle sinema dünyasına girer. 1956 yılındaysa Manhattan'daki bir oyunculuk atölyesinde, metot oyunculuğu üzerine ders vermeye başlar. Yıldız olmak için önünde bir engel varsa, o da sistemle uyuşmayan kimliğidir. Haliyle kendi filmini yönetmek için gerekli imkanları aramaya başlar.

Elbette Cassavetes'in ters düştüğü stüdyo sisteminden de biraz bahsetmek gerek. Sözkonusu yıllarda, Amerikan sinemasında hâlâ Hays kodları hüküm sürmekteler. Başta cinsellik olmak üzere, pek çok şeyin perdede gösterilmesi veya açıkça ifade edilmesi sakıncalı. Başka bir deyişle, her şey tüm dünyaya sunulacak "kusursuz Amerika" imajı için. Bir yandan senatör McCarthy'nin başlattığı komünist avları ortalığı kasıp kavurur ve pek çok kişiyi işsiz bırakırken, ülkenin vatandaşları da banliyölerde tipik WASP yaşantısının temellerini atmakla meşguller. Özetle her şey fazlasıyla steril ve kontrol altında. Elbette böylesi idealler üzerine kurulu bir stüdyo sisteminde üretmek veya üretilen işin nesnesi olmak, her bünyenin kaldırabileceği bir şey değil. Cassavetes de o olumlu anlamda arıza bünyelerden. Yıldız olma imkanını, şan ve şöhretin getireceği avantajları elinin tersiyle itiyor ve özgün bir sinema dilinin peşinden koşuyor.

1959 yılında çekeceği ilk filmi "Gölgeler" (Shadows) tam da bağımsız sinemaya uygun bir mantıkla finanse ediliyor. Cassavetes, yakın arkadaşı Jean Shepherd'ın sunduğu Night People isimli radyo programına konuk oluyor ve dinleyicilere şöyle bir çağrıda bulunuyor: "Eğer Hollywood'a alternatif olacak bir sinema istiyorsanız, çekeceğimiz filme sizler de katkıda bulunun". Programın dinleyicilerinden 20 bin dolara yakın bir bağış toplanıyor. Cassavetes arkadaş çevresinden topladığı paraları ve kendi birikimlerini de ekleyerek, "Gölgeler"in bütçesini toparlıyor.

Filmin oyuncularıysa, Cassavetes'in ders verdiği sınıfın öğrencilerinden başkası değiller. Genç oyuncu adaylarının doğaçlama performanslarını uzun uzadıya çeken Cassavetes (çeşitli kaynaklardaki bilgilere göre, toplamı 30 saati buluyor), bunlardan 80 dakikalık, küçük ama etkileyici bir film çıkartıyor. Melez bir kızla, İtalyan asıllı beyaz bir erkek arasındaki ilişkiyi anlatan film (dikkat çekmeye gerek var mı bilmiyoruz ama sözkonusu dönemde böylesi ırklar arası bir ilişki Amerikan sineması için fazlasıyla sansasyonel), İtalyan Yeni Gerçekçiliği'ne yakın duran yapısıyla dikkat çekiyor. Cassavetes bir bakıma kendilerini canlandıran oyuncularını gerçek mekanlarda, gündelik hayat içerisindeki durumlarda görüntülüyor. Adeta kamerasıyla onların hayatına giriyor ve çıkıyor. O döneme göre, alışılmış anlamıyla bir hikaye örgüsü kurmaya hiç ama hiç tenezzül etmiyor. Elbette "Gölgeler" gösterime girdiğinde büyük yankı uyandırıyor. Seyircilerden, film eleştirmenlerine, hatta geleceğin önemli yönetmenlerine (örneğin Martin Scorsese, ki Cassavetes'in üzerindeki etkisini ve kendisine yardımlarını sık sık anar) kadar pek çok kişiyi etkiliyor. Ancak yönetmenin sonraki iki filmi ("Too Late Blues" ve "A Child is Waiting") benzer anlamda bir başarı yakalayamıyorlar.

"Çinli Bir Bahisçinin Ölümü"

Özellikle "A Child is Waiting"in yapımcılarından Stanley Kramer ile Cassavetes ciddi anlamda çatışıyorlar. Bu iki başarısızlık ertesinde Cassavetes bir dinlenme sürecine giriyor. Bulduğu ufak oyunculuk işlerinden gelen paraları bir kenara saklıyor ve bir sonraki filmi "Yüzler"in (Faces) hazırlık çalışmalarına başlıyor. 3 yıllık bir çekim süreci ertesinde, 275 bin dolarlık bir bütçeyle film kotarılıyor. Cassavetes'in evlilik kurumuna ve modern şehir hayatındaki bireylerin yalnızlığına keskin bir bakış attığı "Yüzler", gösterime girdiğinde büyük ilgi görüyor. Ancak daha da önemlisi, Cassavetes sinemasının en belirleyici özelliklerinin de ortaya çıkmasını sağlıyor. Kendisi de oyunculuktan gelen John Cassavetes için, oyuncularının bedeni önemli bir ifade aracı. Oyuncuyu stüdyo sisteminin dişlileri arasında ezilecek ve bir araçtan ötesine gidemeyecek bir nesne olarak kabul etmeyi kesinlikle reddediyor. Bu nedenle, doğaçlamadan ve spontanlıktan beslenen bir sinema dili geliştirmeye soyunuyor. Filmlerinde kurguyu mümkün olduğunca ekonomik şekilde kullanan Cassavetes, yer yer plan sekans şeklinde gelişen uzun sahnelerde, yer yer kesintisiz detay planlarda oyuncularının ifadelerini görüntülüyor. Böyle-

"Gloria"

ce hem kurgunun gerçeğe müdahalesine dair bir tavır alıyor, hem de gerek oyunculuk tekniği, gerekse anlatım dili olarak seyirciye farklı bir yapı sunuyor. Böylesine özgün ve zorlayıcı bir tarz benimsemiş bir yönetmenin, dönüp dolaşıp aynı oyuncularla çalışması, hatta bir bakıma kendi trubunu oluşturması elbette şaşırtıcı değil. Aynı zamanda hayat arkadaşı olan Gena Rowlands

"Aşk Irmakları"

veya yakın arkadaşları olan Ben Gazzara, Peter Falk ve elbette Seymour Cassel, Cassavetes filmlerinin olmazsa olmaz elemanları. "Faces" sonrasında yavaş yavaş kabul görmeye başlayan (günümüzde Amerikan sinemasının yetiştirdiği en büyük yönetmenlerden biri olarak gösterilse bile, hâlâ Cassavetes filmlerini gereksiz şekilde uzun ve sıkıcı olarak nitelendirenler de var) ve '70'lerde olgunluk dönemini yaşayan yönetmen, "Kocalar" (Husbands), "Minnie ve Moskowitz", "Etki Altında Bir Kadın" (A Woman Under the Influence), "Çinli Bir Bahişçinin Ölümü" (The Killing of a Chinese Bookie), "Açılış Gecesi" (Opening Night) gibi filmlerle takdir toplamaya devam etti. Bu filmlerden özellikle "Kocalar" ve "Etki Altında Bir Kadın" oyuncularının performansları ve yarattıkları gerçekçi atmosferle büyük takdir topladılar. '80'li yıllarda "Gloria" ve "Aşk Irmakları" (Love Streams) gibi, yine beğeni toplayan iki film yöneten Cassavetes, 1989 yılında hayata veda etti. **(E.E.)**

Festival programındaki filmleri:

Gölgeler / Shadows (1959)

Yüzler / Faces (1968)

Kocalar / Husbands (1970)

Etki Altında Bir Kadın A Woman Under the Influence (1974)

Çinli Bir Bahişçinin Ölümü / The Killing of a Chinese Bookie (1976)

Açılış Gecesi / Opening Night (1979)

Gloria (1980)

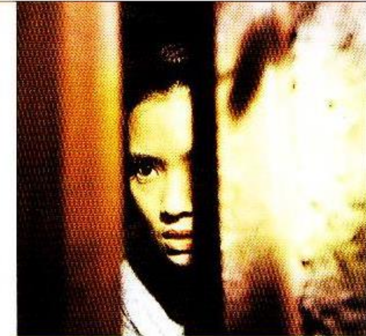
Love Streams Aşk Irmakları (1984)

Mor Kelebek **Zi Hudie**

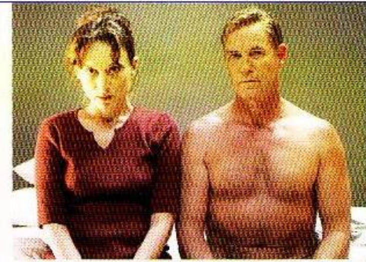
Belli ki yüksek bir bütçeyle çekilmiş, yıldız isimlerle donatılmış ve hikaye kurgusu karman çorman edilmiş bir Uzakdoğu filmi. "Kaplan ve Ejderha"yla akıllara kazınan Zhang Ziyi'nin başrollerden birini üstlendiği film, Japonya'nın Şangay'ı işgal yıllarına, 1930'lara götürüyor seyirciyi. Japon işgalcilere karşı mücadele veren Çinli bir kız ile yakışıklı gizli âşığı arasındaki "karmaşık" ilişkiyi anlatan film, yurtdışında asık suratlarla karşılanmıştı. Çekilmiş onca görkemli sahnesine karşın yönetmenin hikaye örgüsünü allak bullak etmiş olmasını ve bir süre önce ölen bir adamın iki bobin sonra dipdiri karşınıza çıkmasını mesele etmezseniz "Mor Kelebek"ten memnun ayrılmanız olası. Lou Ye'nin yönettiği film ayrıca Japonya'nın Mançurya'yı işgali gibi 20. yüzyıl içerisinde içeriği hakkında fazla malumatımızın olmadığı bir olayı anlatması açısından ilgi çekici. Son olarak "Mor Kelebek"in Mayınlı Bölge'de durduğunu hiçbir zaman aklınızdan çıkarmayın.

Elveda Sinema **Goodbye Dragon Inn**

Minimalist görsel yapısı ve kendine has Uzakdoğu kültüründen beslenen absürd mizah anlayışıyla, son yılların Uzakdoğu'dan çıkmış en özgün yönetmenlerinden biri olarak kabul edilen Tsai Ming-Liang, son filmi ile uluslararası yarışmada. İki yıl önce "Orada Saat Kaç?" ile festivale konuk olan yönetmen, yeni filminde "sinema dünyası"yla ilgili bir hikayeyle karşımızda. Film, Çin dövüş sanatları filmlerinin ustası King Hu'nun "Dragon Inn" filmi ile kapanan Taipei sinema salonunun son gününe değiniyor.

Alexandra'nın Planı **Alexandra's Project**

Bunalımlı bir kadınla evli olan, iki çocuk babası Steve (Gary Sweet), doğumgününde işten döndüğünde boş bir evle ve kendini bekleyen bir video kasetle karşılaşır. Kasette karısı Alexandria (Helen Buday), 15 yıllık evlilikleri boyunca Steve'in ona yaşattığı cehennemi anlatıp intikamını alırken, öğrendiğimiz her yeni şeyle birlikte, kimin haklı kimin haksız olduğu arasındaki ince çizgi kaybolur. Avustralya'da eleştirmenleri ikiye bölen filmin stilistik bir gerilim atmosferi yaratmayı başardığı söyleniyor.

Günaydın, Gece **Buongiorno, Notte**

Kızıl Tugaylar terör örgütü, İtalyan cumhurbaşkanı Aldo Molo'yu (Roberto Herlitzka) kaçırır ve taşrada bir eve kapatır. Bu örgütün tek "kadın" üyesi olan Anna (Maya Sansa) ise kaçırma sonrası kendi hayatını ve yaptıkları eylemi sorgular. 60'lar İtalyan sinemasının en önemli yönetmenlerinden sayılan Marco Bellocchio'nun çektiği film, Venedik'te 3 ödül ve "Avrupa Film ödülleri"nde Fipresci ödülü kazandı. 1978'de yaşanmış gerçek bir olaya değinen filmin "tarih dersi" niteliğinde olduğu da belirtiliyor.

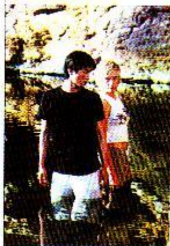
Ağlayan Çayır
To Livadi pou Dakrizi

Theo Angelopoulos'un geçtiğimiz şubatta Berlin'de pek beğenilmeyen filmi de festivalde. Ustanın ağır ve uzun plan-sekanslardan oluşan sinemasına aşina olanların her şeye rağmen kaçırmayacakları, aynı zamanda yine bir yolculuk hikayesi bu, bir üçlemenin de ilk parçası. 1919'un Odessa'sında başlayıp günümüzün New York'una dek süren ve yıllarca birbirinden ayrı kalan iki bireyin hikayesi... Angelopoulos ayrıca Altın Ayı için yarışan filminin senaryosunu da yazdı.

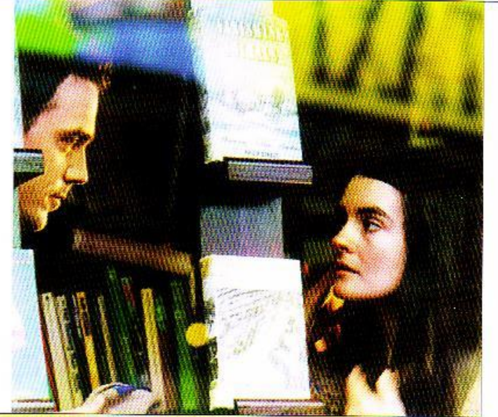
Bir Japon'un Öyküsü
Japanese Story

Büyük ölçüde sırtını Toni Collette'e yaslayan bu Avustralya filminin yönetmeni Sue Brooks. Japon oyuncu Gotaro Tsunashima ise filmin öteki başrol oyuncusu. Filmde Collette, Sandy adında bir jeologu canlandırıyor. Sandy'nin çalıştığı şirket için çok önemli bir Japon işadamı olan Hiromitsu'nun madenleri ziyarete gelmesi ve onunla ilgilenme görevinin bu uçarı kadına verilmesiyle iki karakter arasındaki zıtlıklar kendisini göstermeye başlıyor. Sandy ile Hiromitsu'nun çölün ortasında kuma saplanıp kalmaları ise ikisinin arasındaki buzları eritiyor; Sandy'nin genç adama karşı önyargısı kırılıyor. Önemli bir bölümü Avustralya'nın çorak topraklarında geçen filme olumlu katkı yapan öğelerden biri de Elizabeth Drake'in müzikleri. Yönetmen Brooks bu dramatik öykü üzerinden iki modern ülke üzerine fikir beyan ediyor.

Wilbur Ölmek İstiyor
Wilbur Wants to Kill Himself

Harbour ve intihar eğilimindeki kardeşi Wilbur'a babalarından Glasgow'daki bir kitabevi miras kalır. Alice ve kızı Mary dükkanı ziyaret ederler. Böylece Harbour ve Wilbur'ın hayatları bu iki kadına olan aşkları yüzünden değişir. Film,"Yeni Başlayanlar İçin İtalyanca" adlı Dogma filminde "romantik-komedi" dozu daha yüksek bir filme imza atan Lone Sherfig'in bir sonraki çalışması. Yönetmen, bu ilk İngilizce filminde, senaryoyu İf İstanbul'da "Çaylak Kasaplar"daki ilginç mizah anlayışı ile izlediğimiz Anders Thomas Jensen ile beraber yazmış.

BİR USTANIN SEÇTİKLERİ: THEO ANGELOPOULOS

Programa bu yıl eklenen bu yeni bölümle daha önce festivalden yaşam boyu başarı veya onur ödülü almış bir sanatçının onu etkileyen ve meslek yaşamına yön veren beş favori filmi gösterilecek. Theo Angelopoulos'la başlanan bu yılki seçkide usta Yunan yönetmen, sinema tarihinin beş başyapıtına yer veriyor.

1939 tarihli "Oyunun Kuralı" Fransız sinemasının erken dönem ustalarından Jean Renoir'ın en ünlü filmi. Görkemli bir Fransız malikanesinde toplanan bir grup burjuvanın cinayetle sonuçlanan maceraları sinema tarihinin de en önemli toplumsal yergilerinden biri aynı zamanda.

Beşgenin ikinci filmi sinema tarihinin en çok saygı gören yapıtı olan 1941 tarihli "Yurttaş Kane". Orson Welles'in yazıp, yönetip başrolü üstlendiği meşhur film, sinema tarihinde milat olarak kabul görüyor. Medya patronu Charles Foster Kane'in sıfırdan başlayarak zirveye yükselişi, politikaya atılışı ve düşüşü özel hayatıyla birlikte anlatılıyor. Aslında kurmaca bir karakter olan Kane'i dönemin ünlü medya baronlarından William Randolph Hearst'ün hayatından esinlenerek yarattığı söylenen Welles, ilerleyen yıllarda filmi sayesinde bir dahi olarak görülse de bir daha bu kadar özgür bir çalışma ortamı bulamamıştı. Filmi yok etmek için Hearst elinden geleni yapmasına karşın "Yurttaş Kane" inatla sinema tarihinin en iyi filmi olarak ayakta kaldı.

Fellini'nin 1954 yapımı "Sonsuz Sokaklar"ı ise ustanın en beğenilen filmlerinden biri. Anthony Quinn ile Giulietta Masina'nın büyülü bir ikili oluşturdukları film, sefalete boğulmuş annesi tarafından bir panayır bıçakçısına satılan genç kızın hikayesini anlatıyor. İtalya'da gösterildikten üç yıl sonra en iyi yabancı film Oscar'ı da kazanan "Sonsuz Sokaklar" sinema seyircisinin nostaljiye boğulacağı filmlerden biri.

Seçkideki dördüncü film olar "Macera" (1960) Antonioni'nin en iyi filmlerinden biri. Film üst tabakaya mensup bir grup İtalyan'ın Akdeniz'de çıktıkları bir yat gezisi sırasında geçiyor. Issız bir adadan ayrılırken kaybolan Anna'yı (Lea Massari) aramaya çıkan sevgilisi Sandro (Gabriele Ferzetti) ve yakın arkadaşı Claudia (Monica Vitti) çok geçmeden birbirlerine âşık olur ve "kayıp"larını unuturlar. Her şeyiyle, sinema tarihinin en ilginç filmlerinden biri.

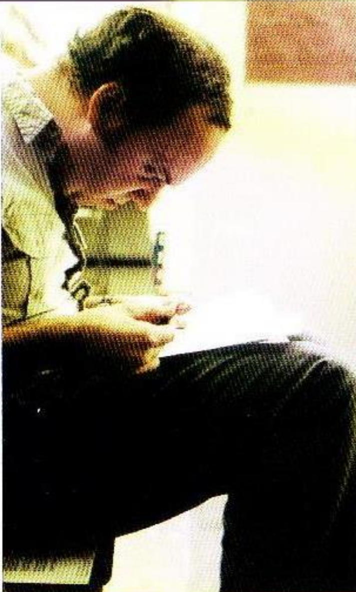
Son film İsveçli usta Ingmar Bergman'dan geliyor. "Persona" (1965) televizyonlarımızda da gösterilmiş, gücünü psikolojiyle yoğrulmuş hikayesinden ve başroldeki iki usta kadından alan bir başyapıt. Görünürde hasta gibi görünmese de ağzını bıçak açmayan bir aktris ile onunla ilgilenme görevini üstlenen bir hemşirenin "içiçe geçen" öyküleri. Hemşire hiç karşılık alamasa da hayatını uzun uzun aktrise anlatır ve bir yerden sonra iki kadının kişiliği birbirine karışmaya başlar. Başrollerde Liv Ullmann ve Bibi Andersson var. **(B.S.Y.)**

"Persona"

"Sonsuz Sokaklar"

"Oyunun Kuralı"

O Gün Ce Jour-là

Şili doğumlu yönetmen Raoul Ruiz'in festivaldeki iki filminden biri. Geçen yıl Cannes Film Festivali'nde de yarışan "O Gün" yakın bir gelecekte, İsviçre'de geçiyor. Ülkenin kırsal kesiminde ailesiyle yaşayan genç ve naif bir kadın olan Livia'nın hayatı kim olduğunu bilmeden psikopat bir katile evlerinin kapısını açmasıyla altüst olur. Zaman zaman kara komediye, bir yerden sonra da polisiyeye göz kırpan üslubuyla iyi çekilmiş bir film... Elsa Zylberstein ve Bernard Giraudeau başta olmak üzere oyuncu kadrosunun ve filmin teknik işçiliğinin Batı'da övülen unsurlar arasında olduğunu, Ruiz'in tüm bu unsurları başarıyla biraraya toplayan bir yönetmen olarak selamlandığını da hatırlatalım.

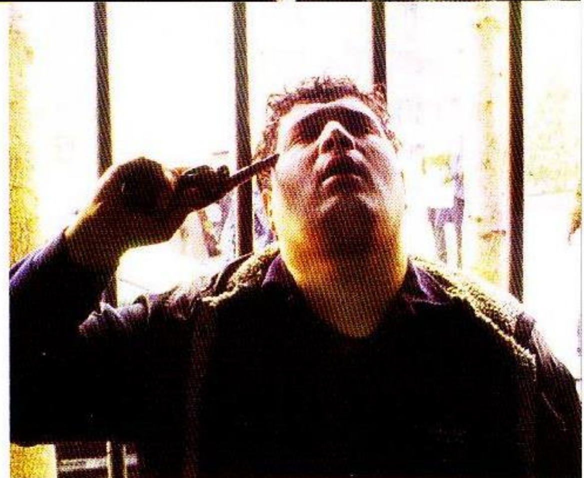

Görkemli Hayatım American Splendor

Geçen sene Sundance'in galibi olan film, "çizgi roman estetiği"ne getirdiği farklı boyutla dikkat çekiyor. ABD'nin en ünlü "Underground Comic Book"u olan American Splendor, yazar-çizeri Harvey Pekar'ın gerçek hayat hikayesine uzanıyor. Popüler çizgi roman kahramanlarının tam tersinde duran Harvey Pekar'in öne çıktığı özelliği yaşadığı toplumsal ve sosyal sorunlar. Tipik bir alt sınıf bireyi olan Pekar, geçimini bir hastanede dosya düzenlemek ile sağlarken yaşadığı toplumsal bunalımın ironik yönünü yansıtmak için çizgi roman yazarı olmaya karar vermiş. Gerçek ile kurmaca arasında gidip gelen filmde, kurgu numaraları, çizgiler ve görüntü yönetimiyle yakalanan "çizgi roman anları-kareleri" ise oldukça başarılı. Paul Giamatti, Hope Davis gibi oyuncuların rol aldığı film, Shari Springer Berman - Robert Pulcini ikilisinin ilk yönetmenlik denemeleri.

Kanlı Altın Talaye sorgh

"Kanlı Altın", İran'daki sosyal düzeni eleştiren, arada Amerika'nın göçmen politikasına taş atan bir Cafer Panahi filmi. Senaryosunu daha önce yönetmenin "Beyaz Balonlar"ının senaryosunu da kaleme alan Abbas Kiarostami yazmış. Evlere pizza servisi yapan Hüseyin, yüzüne gözüne bulaştırdığı bir soygundan sonra başına silahı dayar ve intihar eder. Öykü başa sarılır ve Hüseyin'i buraya getiren basit ama yıkıcı olaylara tanık oluruz. Yurtdışındaki çoğu eleştirmen filmin ilgiyi hak ettiğinde birleşiyor.

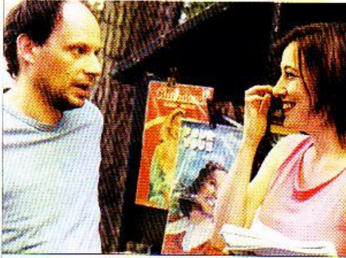
Ara Intermission

Taşrada geçen bir aşk hikayesine ve onun sonuçlarına / getirilerine değinen film, birçok yan hikayeden oluşuyor ve 2003ün en çok konuşulan Britanya filmlerinden biri. Yönetmen John Crowley'nin ilk yönetmenlik denemesi olan filmde, Colin Farrell, Kelly Macdonald, Cillian Murphy gibi Hollywood projelerinden de tanıdığımız Britanya kökenli oyuncular rol alıyor. IFTA Ödülleri'ni En İyi Film, En İyi Yönetmen, En İyi Senaryo, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu gibi önemli dallarda kazanan film, Super 16 formatıyla çekilmiş.

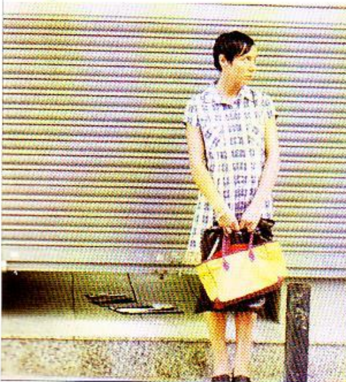
Bir Deve İçin Daha Kolay
Il est plus facile pour un chameau

Kuvvetli dozda kara mizah içerdiği söylenen bu dokunaklı drama, zengin ama kopuk bir ailenin duygusal çöküşe doğru gitmesini anlatıyor. Ölüm döşeğindeki babalarını ziyaret eden üç kardeş, hem babalarıyla hem de geçmişleriyle yüzleşirler. Kardeşlerden Federica (Valeria Bruni-Tedeschi), sonrasında kendini işe vermeye çalışsa da romantik hayatı buna izin vermez ve iki adam arasında tercih yapmak durumunda kalır. Film, ilk yönetmenlik denemesini yapan aktris Bruni-Tedeschi'ye en iyi ilk film César'ını kazandırdı.

Gündüz Saatleri
Las horas del dia

Barcelona yakınlarındaki bir kasabada annesiyle birlikte yaşayan Abel'in sıradan hayatı, işlettiği butik, kız arkadaşının yatağı ve kasabadaki kafelerde geçmektedir. Her gün aynı yüzleri görmekte, aynı konuşmaları duymakta, aynı problemlerle karşılaşmaktadır. Bir gün hiçbir sebep yokken bir taksi şöförünü öldürmesi ona hayatın sıkıntısından cinayet işleyerek kaçabileceğini öğretir. Sıradan bir adamın içindeki cinayet potansiyelini gerçekçi bir yaklaşımla anlatan film, yurtdışında ilgiyle karşılandı.

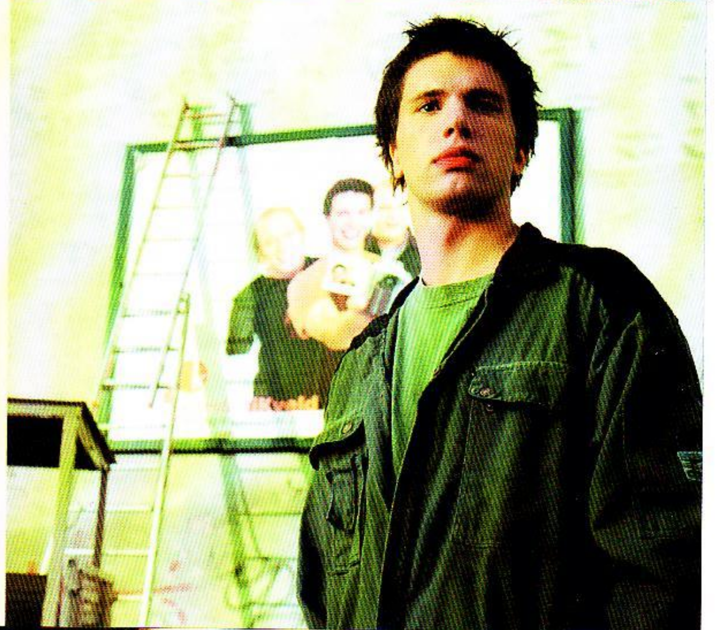
Düşüncelerdeki Aşk Was nützt die Liebe in Gedanken

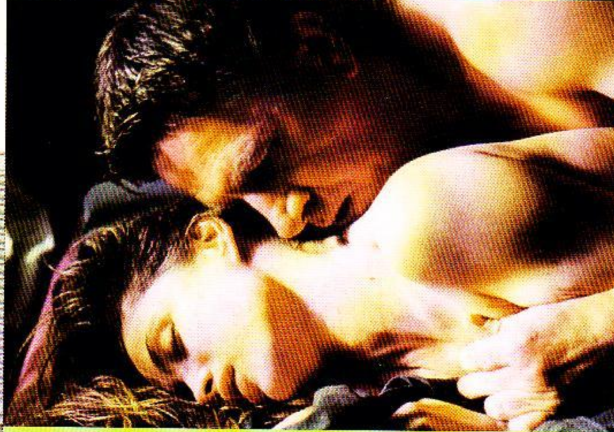
Şubat ayında Berlin Film Festivali'nin Panorama bölümünde gösterilen film, genç Alman yönetmen Achim von Borries'in imzasını taşıyor. Gerçekten yaşanmış bir olayı konu alan film, yeniyetmelik döneminin çok acı verebilecek platonik aşklarıyla yakından ilintili bir hikaye anlatıyor. Başrol oyuncularından Daniel Brühl'ü "Elveda, Lenin!"den, August Diehl'i ise "Dövme"den hatırlayabilirsiniz. Filmin tam anlamıyla bir başarı olduğunu söylemek çok güç, ancak bir dönem filmi olarak aksamadığını ve Weimar Cumhuriyeti dönemi Almanya'sını kimi ince detaylarla, başarıyla perdeye aktardığını eklemek gerek.

Kanka Buddy

"Buddy", evde yaptıkları amatör çekimlerin bir televizyon yapımcısı tarafından keşfedilmesinden sonra aniden şöhrete ulaşan yirmili yaşlarındaki üç gencin hikayesini anlatıyor. Taze şöhretleri ilk önce gözlerini kamaştırsa da, yok olan özel hayatlarının yerini dolduramadığını anlamaları uzun sürmüyor. Arkadaşlık, aşk ve bağlılığı içten bir dille işlediği söylenen "Kanka", gösterildiği festivallerde büyük bir coşkuyla karşılanarak birçok seyirci ödülünün sahibi olmuş.

Marie ve Julien'in Hikayesi
Histoire de Marie et Julien

Son olarak 2 sene önce "Va Savoir / Bil bakalım" ile karşımıza gelen Fransız Yeni Dalga'sının öncülerinden Jacques Rivette, yeni filmiyle karşımızda. 150 dakikalık bir süreye sahip olan filmin Yeni Dalga'nın özelliklerini taşıyan bir yapıya sahip olduğu söyleniyor. Julien ve Marie'nin arasındaki aşk hikayesine değinen film, uzun süresi ve ağır temposu nedeniyle başarısız bulunuyor. Ancak elbette, Fransız Yeni Dalgası'nın yeni dönem çalışmalarını da takip eden sinemaseverler için "Bir Rivette Filmi" bulunmaz bir fırsat. Üstelik filmde Emmanuelle Béart ve Anne Brochet rol alırken...

Dünyanın En Hüzünlü Müziği
The Saddest Music in the World

Kanadalı deneysel film yönetmeni Guy Maddin ile nihayet tanışıyoruz. Maddin'e göre kendisi yirmili yıllarda çekilemeyen filmleri bizlere sunmayı görev edinmiş durumda. Pek çok festivalde gösterilen ve genellikle övgüyle karşılanan yeni filmi "Dünyanın En Hüzünlü Müziği" ise, bir baronesin dünyanın en hüzünlü müziğini bulmak üzere bir şarkı yarışması düzenlemesini konu alan, siyah-beyaz çekilmiş bir tür kırması. Neler mi var bu filmde? Müzikal, drama, fantazi... Ayrıca barones rolünde Isabella Rossellini. Alışıldık bir film beklememeniz konusunda uyaralım (zaten festivalin Mayınlı Bölge isimli bölümüne dahil edilmiş durumda) ve kaçırmamanızı önerelim.

Konuşmalı Bir Film
Um Filme Falado

Dünyanın farklı ülkelerinde seyahat yapan karakterlerin izinden giden film üç bölümden oluşuyor. Birincide, bir matematik öğretmeni ve kızının Akdeniz kültürünü tanıma isteğiyle Akdeniz ülkelerindeki gezileri; ikincide, içlerinde John Malkovich'in oynadığı bir karakterin de bulunduğu dört kişinin değişik ülkeler hakkındaki yorumları; üçüncüde ise birçok karakterin değişik ülkelerde yaşadığı durumlar resmediliyor. Venedik'te "Signis Award"ı "Vozvrashcheniye / Dönüş" ile paylaşan filmin yönetmeni ise 96 yaşındaki Portekizli Manoel de Olivera.

GECEYARISI SİNEMASI

Bu yıl ikinci kez programa katılan bu bölümde, 6 film yer alıyor. Bunlardan ikisi "Cube"de yarattığı dünya ve görsel atmosferle dikkat çeken Vincenzo Natali'nin 2002 yapımı "Cypher"ı ve 2003 yapımı "Nothing"i. Şehir yaşamından sıkılıp ajan olmaya karar veren bir karakterin gözünden, ajanlık şirketinin içyüzünü yansıtan "Cypher", birçok bilimkurgu klasiğinin yanına eklenmek iddiasında. Dışarıda büyük beğeni toplayan filmin, bilimkurgu ve polisiye türlerini birleştirdiği söyleniyor. Ütopik bir dünyayı yansıtan filmde Jeremy Davies, Lucy Liu gibi oyuncular rol alıyor. Natali'nin "Cypher" kadar iddialı olmayan filmi "Nothing" ise "mizah" yönüyle ön plana çıkan bir yapım. Andrew Miller-Andrew Lowery ikilisinin kaleminden çıkan üçüncü film olma özelliğini taşıyan film, "Hiçlik"i somut bir metafor haline getirmesiyle dikkat çekiyor. Yılda ortalama 5 film çeken kült yönetmen Takashi Miike'nin 2003 yapımı filmlerinden "Gozu" da bu bölümün ilgiye değer seyirliklerinden. "İnadına şiddet" felsefesiyle çektiği filmlere eklenen yeni bir halka ile karşımıza geleceği belli olan yönetmen, yine bir yakuza hikayesi ile karşımıza. Elbette her türlü uçukluğu beklemek boynumuzun borcu.

"Gozu"

Bir başka tartışma yaratan yönetmen Catherine Breillat da yeni filmi "Romans 2 / Anatomie de l'enfer" ile bu bölüme konuk oluyor. "Entellektüel erotik filmler" çekme iddiasında olan yönetmen, bu amacını belli ki daha da öteye götürüyor. Çünkü bu filminde ünlü İtalyan porno yıldızı Rocco Siffredi'yi başrolde oynatıyor.
Bölümde ABD'den gelen bir de ilk film mevcut. Bu yıl Sundance'de yarışan "One Point O", Jeff Renfroe & Marteinn Thorson ikilisinin ilk yönetmenlik denemesi. Deborah Kara Unger, Jeremy Sisto, Udo Kier gibi önemli isimlerin boy gösterdiği filmin, "Brazil", "Matrix" gibi filmleri akıllı bir hikayede buluşturduğu söyleniyor.
Son film ise, "Transporter"ın yönetmeni ve birçok filmin koreografı ("The One", "Kiss of The Dragon"...) olan Corey Yuen'in kendi ülkesi Hong Kong'da çektiği 20'yi aşkın filmin sonuncusu olan "So Close". Başkarakterlerinin "kadın" oyuncular olduğu film, özellikle dövüş sanatlarıyla ilgilenenleri tatmin edebilir.

"Romans 2"

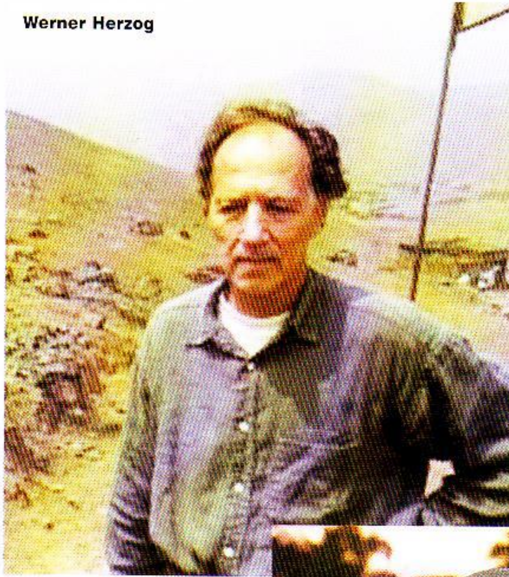
Deli deliyi görünce...

Sinema tarihinin en ilginç yönetmenlerinden WERNER HERZOG'un, ilginçlikte kendinden aşağı kalmayan oyuncusu Klaus Kinski'yle ortak çalışmaları festival programı dahilinde izleyicilere sunulacak. İki delinin kuyuya attıkları taşları çıkartmaya çalışmak, has sinemaseverler için bir zorunluluk.

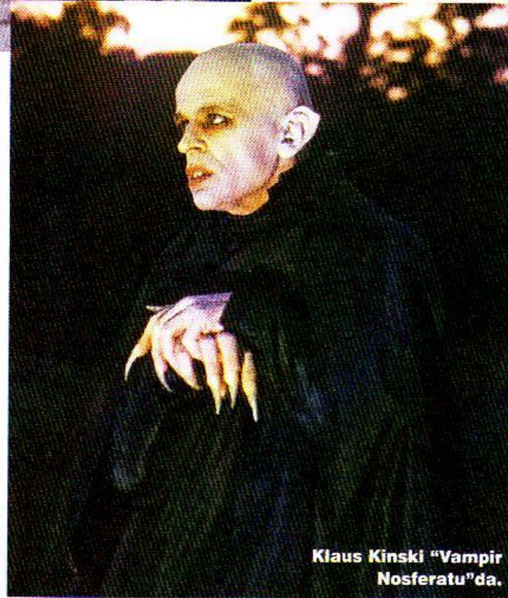
Yok yok, çılgın değil, düpedüz deli! Birisi filminde (Vampir Nosferatu) kullanılacak 10 bin adet farenin rengini beğenmeyince hepsini beyaza boyatan, başka bir filmi (Fitzcarraldo) için Peru'da ormanın ortasından 350 ton ağırlığında bir vapuru geçiren, girdiği iddiayı kaybedince oturup ayakkabısını yiyen, sabıka kaydı bol bir yönetmen; Werner Herzog. Diğeriyse bir kez çalışan yönetmenin yaka silkip, yana yana kaçtığı, egosu ürkütücü boyutlarda seyreden, kafasına esince film setlerini terk eden, bir sahne şovunda "Ben İsa'yım!" diye bağıran, üstelik provoke olan izleyiciler tepki gösterdiklerinde onların üzerlerine yürüyen bir oyuncu; Klaus Kinski. Bu garip ikilinin tamı tamına beş filmde beraber çalışmış olmaları sadece bir tesadüften ibaret değil elbette. Delinin halinden ancak bir diğer deli anlıyor olsa gerek.

Şaka bir yana, Herzog ve Kinski'nin beraber çalıştıkları filmlerden oluşan toplu gösterim, festival izleyicilerine nefes kesecek sinemasal deneyimler sunuyor. Bu filmlere eşlik edecek, Herzog'un yönettiği "Sevgili Can Düşmanım" (Mein liebster Feind) ise evlere şenlik bir belgesel. İkilinin beraber çalışma süreçleri üzerine bu film, çoğu sinemaseveri can evinden vuracak bilgiler barındırıyor.

Werner Herzog

1942 yılında Münih'te dünyaya gelen Werner Herzog, tarih, edebiyat ve tiyatro alanında eğitim almaya başlamış, ancak hiçbirini tamamlamamış. Bir ara Münih Film Okulu'nda sinema eğitimine de başlamış ancak elbette onu da yarım bırakmış (üniversiteden çaldığı ve sonra çekeceği filmlerin çoğunda kullanacağı kamera, ona bu dönemden kalan en önemli anı olsa gerek). Yeni Alman sinemasının en önemli yönetmenleri arasında kabul gören Herzog, kimileri için bir dahi, kimileri içinse bir şarlatan. Yüksek iddialar (bütün oyuncularını hipnoz altında oynatmak, ormandan bir vapuru geçirmek, vs.) üzerine kurulu filmleri kadar, zaman zaman çekinmeden öne sürdüğü yanlış bilgiler (örneğin "Aguirre"nin gerçek bir günlükten yola çıkılarak çekildiği gibi) de ona böylesi bir ün sağlamış durumda. Esas adının Werner Stipetic olduğunu ama kendisine Almancada dük anlamına gelen "Herzog"u soyadı olarak seçtiğini de ekleyelim. Sanki günümüzün başka bir tartışmalı yönetmeninin kariyerine biraz fazla benzedi, neyse...

Klaus Kinski "Vampir Nosferatu"da.

Herzog, filmlerinde deneysel sinema, belgesel ve kurmaca anlatım tekniklerini birarada kullanan bir yönetmen. Delilik ve akıllılık arasındaki ince çizgide seyreden karakterleri, çoğunlukla Popol Vuh imzası taşıyan müzikleri ve benzerine pek rastlanmayacak doğa görüntüleriyle, filmlerinde hipnotik bir etki yaratıyor. Başka bir deyişle, kendinizi kaptırdığınız takdirde, Herzog filmlerini izlemek bir trans haline yol açabilir. Ancak yönetmen, filmlerinde sergilediği mesafeli tavırla, izleyiciyi daha ziyade anlattığı hikayelerin düşünsel boyutu üzerine kafa yormaya bırakıyor ve belirli bir görüşü empoze etmekten kaçınıyor (bu yaklaşımın kusursuz bir örneği olarak 1974 yapımı "Kaspar Hauser/Jeder für sich und Gott gegen alle"yi gösterebiliriz).

Herzog'un Kinski'ye bulaşması ise "Aguirre, Tanrı'nın Gazabı"nı (Aguirre, der Zorn Gottes) çekmeye hazırlandığı günlere denk geliyor. "Sevgili Can Düşmanım"dan öğrendiğimiz bilgilere itimat edersek, Kinski filmin senaryosunu okuduktan sonra bir gece Herzog'u arıyor ve "Aguirre ben olmalıyım", diyor. Ancak bu istek kimseyi yanıltmasın, Peru'daki zorlu çekim sürecinin ortasında Kinski seti terketmeye kalkışıyor. Herzog'un oyuncuyu kalmaya "ikna etmesi" ise bir silah yardımıyla oluyor. 1926 doğumlu Kinski ise "Aguirre" öncesinde de tanınan bir oyuncu. Tiyatro sonrasında sinemada da ses getiren, ancak hep biraz çekinilerek yaklaşılmış bir deli dahi. Potansiyelinin tam olarak değerlendirilmesi içinse yollarının Herzog ile kesişmesini beklemesi gerekmiş. Gerçekten de Kinski'nin en iyi performanslarını Herzog yönetiminde verdiğini söylemek yanlış olmaz. Sinemadaki işleriyle kazandığı tek ödülün de yine bir Herzog filmiyle (Vampir Nosferatu) gelmesi pek şaşırtıcı değil.

Herzog-Kinski işbirliğini gözler önüne serecek toplu gösteri, "Aguirre" dışında başka bir Herzog başyapıtı daha barındırıyor;

"Yeşil Kobra"

"Sevgili Can Düşmanım"

"Fitzcarraldo". Akıl almayacak bir çabanın eseri olan bu benzersiz görsel ziyafeti kaçırmak, has sinemaseverler için affedilmeyecek bir ayıp. Festivalin Belgeseller bölümünde gösterilecek, "Fitzcarraldo"nun yapım sürecini konu alan ünlü Les Blank belgeseli "Düşlerin Ağırlığı" (Burden of Dreams) ise bizlere bir diğer bulunmaz fırsat sunuyor.

Son olarak tekrar "Sevgili Can Düşmanım"a dönecek olursak, Herzog'un Kinski'yi öldürmeye dair yaptığı planları, ikilinin birbirlerine yönelik suçlamalarını (Kinski otobiyografisinde Herzog'a etmedik hakaret bırakmıyor, Herzog ise Kinski'yi "Yeşil Kobra"yı abartılı bir oyunculukla, bile isteye mahvetmekle suçluyor) dinleyip, eş zamanlı olarak beraber çalıştıkları filmleri izleyebilmek herkese kolay kolay nasip olmaz. Bizce elemeye başvurmadan, sözkonusu toplu gösteriyi eksiksiz şekilde takip etmenizde büyük fayda var. **(E.E.)**

Festival programındaki filmleri:

Aguirre, Tanrı'nın Gazabı / Aguirre, der Zorn Gottes (1972)
Woyzeck (1978)
Vampir Nosferatu Nosferatu: Phantom der Nacht (1979)
Fitzcarraldo (1982)
Yeşil Kobra / Cobra Verde (1988)
Sevgili Can Düşmanım Mein liebster Feind (1999)

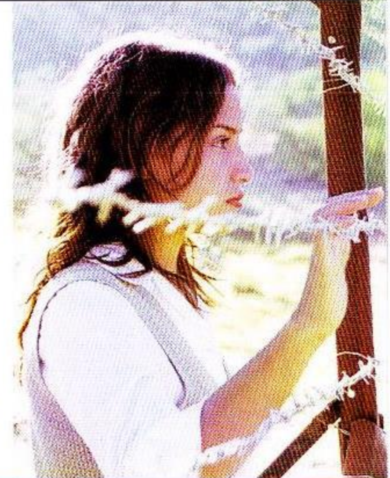

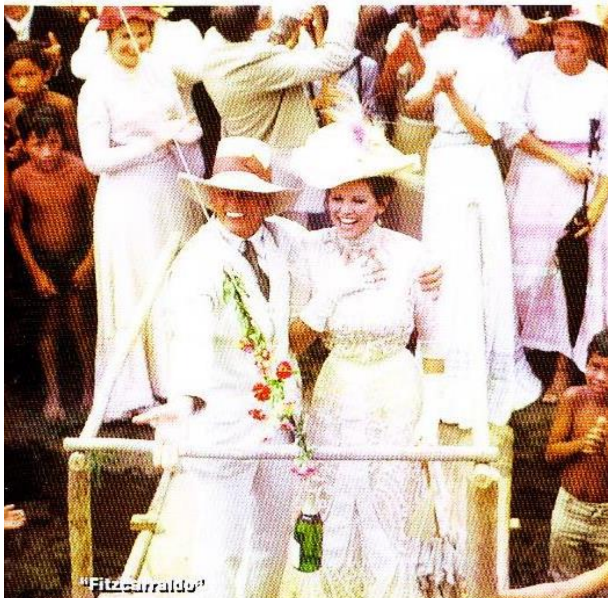
Kardeş (Son Frère)

Patrice Chéreau'ya bir önceki Berlin Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ödülünü kazandıran filmi, iç burkan bir aile dramı. Hatta o kadar iç burkuyor ki, filme kızmanız bile mümkün. Yıllardır görmediği ağabeyi Thomas, ölümcül bir hastalığın pençesinde kapısını çalınca Luc bir hesaplaşmaya giriyor. Ağabeyini ne kadar seviyor, başka bir insana bir şeyler vermeye ne kadar hazır, ailesiyle iletişiminin kopmasında veya ağabeyinden uzaklaşmasında kendisinin ne kadar suçu var? "Kardeş" kuşkusuz alışıldık tarzda bir dram değil. Yer yer fazlasıyla gerçekçi ve can acıtıcı. Böylesi bir sinemadan hoşlanan izleyicileri fazlasıyla tatmin edeceği de garanti.

Uçurtma Le cerf-volant

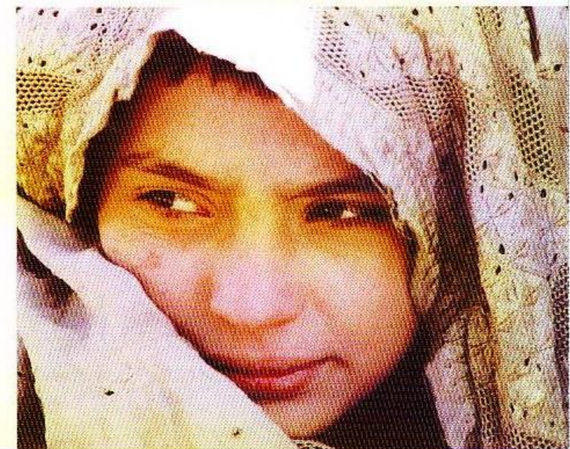
İsrail sınırındaki bir Lübnan köyünde yaşayan 15 yaşındaki Lamia, ailesinin baskısı yüzünden sınırın öteki tarafındaki kuzeni ile evlenmek zorundadır. Ancak kalbi, yine sınırın ötesinde olan 17 yaşındaki İsrailli asker Yusuf'tadır. Lamia, dikenli telleri aştığında genç kızlığını da arkasında bırakacaktır. Fiziksel ve kültürel engelleri politik olmaktan kaçınarak, yerinde bir mizah anlayışı ve sıcaklıkla işlediği söylenen "Uçurtma", geçtiğimiz yıl Venedik'ten üç ödül alarak dönmüştü.

"Fitzcarraldo"

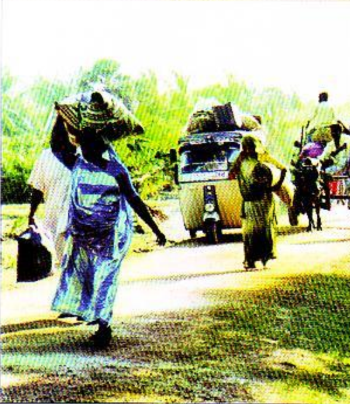
Osama

Taliban terör örgütünün kuruluşundan beri çekilen ilk Afgan filmi olan "Osama", gerçek bir hikayeye değiniyor. Çalıştıkları hastanenin Taliban tarafından kapatılması sonucu işsiz kalan 12 yaşında bir kız ile annesinin mücadelesine değinen film, kızın erkek kılığına girip "Osama" adını almasıyla enteresan bir hal alıyor. Tamamı amatör oyuncularla çekilen film, Siddiq Barmak'ın ilk yönetmenlik çalışması. Cannes'da Altın Kamera - Özel Mansiyon ve Altın Küre'lerde Yabancı Dilde En İyi Film gibi önemli ödülleri kazanan "Osama", geçen yılın en ilginç projelerinden biri olarak ilgiyi hakediyor.

Ağustos Güneşi
Ira madiyama

"Ağustos Güneşi"nin hikayesi , Sri Lanka'daki iç savaş döneminde kişisel sıkıntılarla boğuşan üç ana karakterin etrafında dönüyor. Onbir yaşındaki Müslüman bir çocuk tek arkadaşı olan köpeğini korumaya çalışır. Genç bir kadın savaşta öldüğü söylenen kocasını arar. Geneleve giden bir asker kız kardeşinin de orada çalıştığını öğrenir... Yaşadıkları deneyimlerin savaşla ilgisi olmasa da, bu üç kırık kalp savaşın travmatize ettiği toplumlarında bir şekilde yaşamaya devam etmek zorundadırlar.

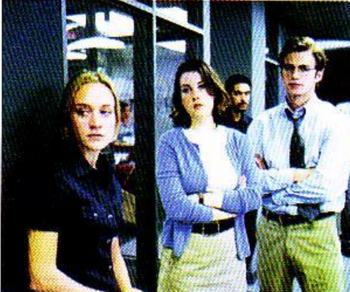

Baba ve Oğlu Otets i Syn

"Ana ve Oğlu", "Rus Hazine Sandığı" gibi filmleriyle Türk festival izleyicilerinin yakından tanıma fırsatı bulduğu çağdaş Rus sinemasının önemli yönetmeni Aleksandr Sokurov'un yeni filmi "Baba ve Oğlu" programda. "Ana ve Oğlu"ndan sonra bir üçlemenin ikinci parçası olarak tanımlanan "Baba ve Oğlu" bir çatı katında bazen iki candan arkadaş, bazen aralarından su sızmayan iki sevgili gibi yaşayan bir baba ile oğlu arasındaki ilişkiyi konu alıyor. Sokurov her ne kadar Cannes'daki basın toplantısında olası bir eşcinsel ve ensest ilişkiyi reddettiyse de filmin açılış planı bunu bir miktar yalanlıyor. Portekiz'de çekilmiş ve neredeyse tümü pastel bir sarıya boyanmış "Baba ve Oğlu"nda hikayenin geçtiği zaman ve mekanla ilgili de yönetmen pek ipucu vermiyor. Adam ile oğlu arasındaki sevginin ise gerçekçi değil de mitolojik olarak ele alınmasını istiyor.

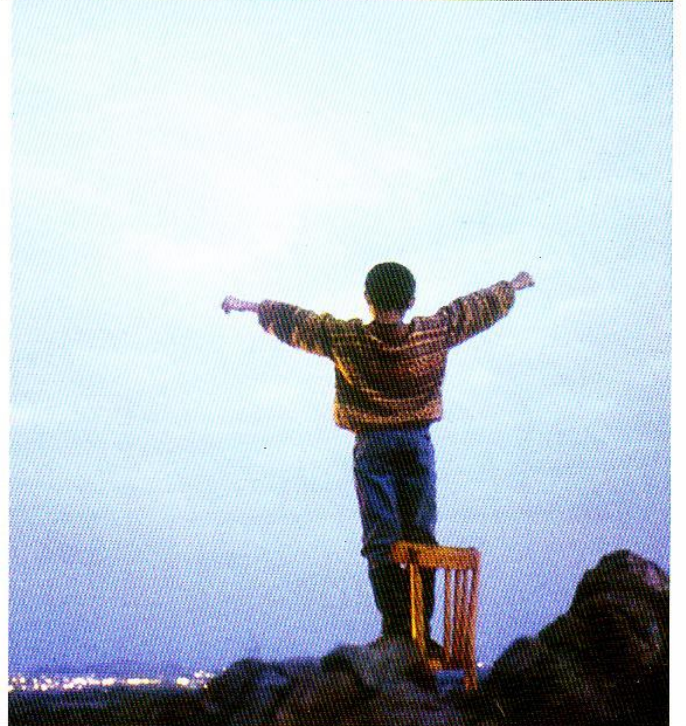
Asılsız Haber
Shattered Glass

2003'ün en çok beğenilen Amerikan bağımsızlarından olan film, Billy Ray'in ilk yönetmenlik denemesi. "Bağımsızların Oscar"ı olarak bilinen "Independent Spirit Awards"a "en iyi film" başta olmak üzere birçok dalda aday olan "Shattered Glass", Altın Küre'ye de Peter Saarsgard ile "yardımcı erkek oyuncu" dalında aday oldu. Filmin oyuncu kadrosu, Saarsgard dışında Hayden Christensen, Chloe Sevigny, Rosario Dawson, Melanie Lynskey, Hank Azaria gibi oyunculara sahip. Washington'da yaşayan gazeteci Stephen Glass'n hayat hikayesine değinen film, festivalin bir başka favorisi...

Bin Ay Mille Mois

Son yıllarda festival programına sızan filmlerde Kuzey Afrika-Fransa ortak yapımlarını görüyoruz. "Bin Ay" da Fas-Fransa-Belçika ortak yapımı. Faouzi Bensaïdi'nin yönettiği film Fas'ın karışık bir döneminde, 1980'lerin başlarında geçiyor. Babası birtakım adamlar tarafından hapse atılan yedi yaşındaki Mehdi gittiği her yere en iyi dostu olan sandalyesini de götürür. Tüm öyküyü küçük Mehdi'nin gözünden anlatan Fas doğumlu Bensaïdi ilk filminde son derece olgun bir üslup tutturuyor ve yarattığı estetik düzeyi yüksek çerçevelerin yanına küçük oyuncusu Fouad Labied'den aldığı parlak performansı da ekliyor.

Koktebel'e Yolculuk
Koktebel

Rus yönetmenler Boris Khlebnikov ve Aleksei Popogrebsky'nin yönettiği "Koktebel'e Yolculuk" Karlovy Vary ve Moskova'daki uluslararası film festivallerinden ödülle dönmüştü. Moskova'daki kötü yaşamlarını geride bırakarak Kırım'a doğru umutlu bir yolculuğa düşen bir baba ile 11 yaşındaki oğlunun hikayesini anlatan filmin özellikle görüntü yönetimi ve oyunculuk konusunda yurtdışında epeyce övgü topladığını belirtelim. İlk filmlerini çeken yönetmenlerin derinlikli ve etkileyici bir üslup tutturduğu, bu sayede Rus sinemasında umut vaat eden iki ismin serpildiği de eklenenler arasında. Batı'da topladığı ilgiye bakılırsa festival programı yapılırken öne çıkarılabilecek bir film.

Annemler Yemeğe Geliyor
Pieces of April

Sundance'in 2003'teki yarışma filmlerinden olan "Pieces of April", yardımcı kadın oyuncu Patricia Clarkson (Aynı rolle Oscar'a da aday oldu) ile Jüri Özel Ödülü kazandı. Kısaca "Şükran Günü filmleri" kategorisine sokulabilecek filmde, New York'ta yaşayan April'in taşrada yaşayan ailesini Şükran Yemeği'ne davet etmesiyle beraber yaşananlar anlatılıyor. 300 bin dolarlık bir bütçeyle iki haftada DV ile çekilen filmin, daha çok "komedi" yönüyle başarı sağladığı, düşük bütçesinin iyi bir dram olması konusunda bir engel oluşturduğu söyleniyor. Filmde, Patricia Clarkson dışında Katie Holmes, Oliver Platt, Derek Luke da rol alıyor.

LUCAS BELVAUX

Sinema kariyerine oyunculukla başlayan, birkaç Claude Chabrol filminde yan rollerde gözüken Belçikalı Belvaux, sonradan yönetmenliğe geçti. Yönetmenlik kariyerine birkaç başarısız deneme ile başladı. 1992 yılında çektiği "Parfais Trop d'Amour", 1996 yılında çektiği "Pour Rire" ve 2001 yılında çektiği TV filmi "Mere de Toxico" başarısız denemelerdi. Ardından 2002'de farklı bir anlayışa sahip üçlemesiyle ön plana çıktı. Bu üçleme, ilginç bir mantık üzerinden gidiyor. Farklı hikayelere sahip 3 film ile karşı karşıyayız. Ancak filmlerin işlevsel yan karakterleri bir filmin başkarakteri aslında. Yani bir yan karakteri görüp tanımadığımız için feryat etmemize gerek yok. Çünkü üçlemenin bir sonraki filminde o karakter, baş karakter konumunda. Kısacası birbirini tamamlayan 3 film var ortada. Bu 3 filmi ayrıştıran en önemli özellik de üçünün farklı türler içine girmeleri: Birincisi gerilim, ikincisi romantik-komedi, üçüncüsü ise dram.
Birinci film "Cavale"de, devrimci Bruno (Lucas Belvaux), 15 yıl sonra hapisten kaçıp Grenoble'daki yaşamına dönüyor ve bir olaydan ötürü şüpheli durumuna düşüyor. İkinci film "Un Couple Epatant"da ise bir öğretmen olan Cecile'in hayatına uzanıyoruz. Kocası Alain'e hala aşık olan Cecile, onun hasta olduğunu öğrenir. Bunu kocasına söylemez ama peşine Pascal adlı bir polis takar. Ancak Pascal'a aşık olur. Son olarak üçüncü film "Apres La Vie", polis olan Pascal'ın hikayesini anlatıyor. Bruno'nun hapisten kaçtığını öğrenen Pascal, onun peşine düşer. Aynı zamanda Cecile ile de tanışan Pascal, karısı Agnes'i ihmal etmektedir. Bu üç filmi beraber çeken Belvaux, bir röportajında, üç filmden ana karakterlerin birbiriyle karşılaştıkları anlarda filmin türüne göre görsel yapısını kurmak için, o sahneyi farklı görsel tercihlerle "film"in ana karakterinin bakış açısından yansıtmaya özen gösterdiğini söylüyor.

"Şahane Bir Çift"

"Yaşamdan Sonra"

"Kaçış"

Dönüş
Vozvrashcheniye

Andrey Zvyagintsev'in ilk yönetmenlik denemesi olan "Return / Dönüş", yılın en çarpıcı filmlerinden biri olarak niteleniyor. Venedik'te Altın Aslan başta olmak üzere 5 ödül kazanan filmin, gerçekçiliğiyle dikkat çektiği söyleniyor. ABD'de şubat ayında vizyona giren film, Altın Küre'ye "yabancı dilde film" dalında aday oldu. Yönetmeni Zvyagintsev'e Avrupa Film Ödülleri'nde Avrupa'da Yılın Keşfi ödülü getiren film, iki gencin babalarının on iki yıl sonra eve dönmesiyle birlikte bir adaya tatile çıkmalarını anlatıyor.

Bir hız müptelası

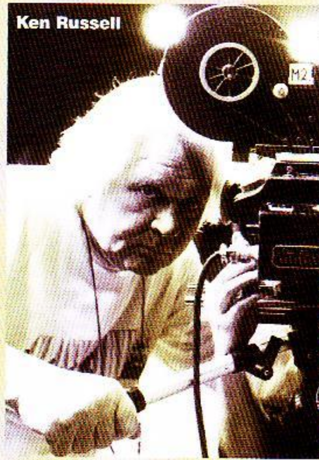
Seksen yaşına gelmesine üç yıl kalmış olabilir ama siz yıllara aldanmayın. KEN RUSSELL hâlâ genç, provokatif ve özgün bir yönetmen. 30 yıl öncesinde çektiği filmler bile, neredeyse bugünün sinema kriterleriyle değerlendirilebilecek kadar taze ve yenilikçi.

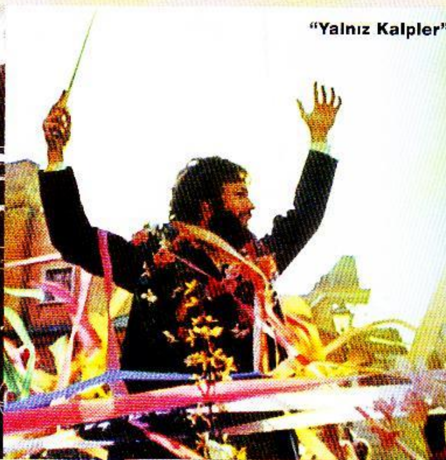
Bugün videoklip estetiğinden bahsederken aklımıza öncelikle Ridley Scott, Alan Parker veya Adrian Lyne gibi yönetmenler geliyor. Ancak onlara da esin kaynağı olmuş, bir önceki kuşaktan iki önemli İngiliz yönetmenin adını anmamak büyük haksızlık olur; Nicolas Roeg ve bu yılki festivalin Ustalara Saygı bölümünün konuklarından Ken Russell. Roeg'in görsel tercihlerinin çoğunlukla düşünsel bir yönü de olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz ancak Russell daha ziyade yaramaz bir çocuk gibi. Festivalin onu bir usta olarak kabul etmesiyse gerçekten sevindirici, çünkü pek çok ünlü filmine ve kazandığı (veya aday olduğu) sayısız önemli ödüle rağmen onu hâlâ ciddiye almayanların sayısı epey fazla.

Russell'ın kötü şöhreti ve bazı fazla ciddi bünyelere aşırı gelmesi hiç şaşırtıcı değil. Onun filmlerinde hem hızlı kurgu, hem de müzik kullanımıyla sağlanan abartılı anlatım, sinemada aşırılığın ulaştığı doruk noktalarından. Ancak Russell'ın hızına yetişemezseniz, filmlerinin yoğun baş ağrısı ve sıkıntıya yol açabileceğini söylemek de yanlış olmaz.

1927 doğumlu Ken Russell'ın film yönetmeye başlamadan önce fotoğrafçılık ve baleyle uğraşmış olması da hiç şaşırtıcı değil. Özellikle filme aldığı biyografilerde hem operanın, hem de balenin anlatım araçlarından yoğun şekilde faydalandığı apaçık ortada.

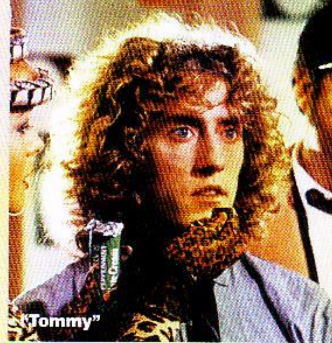
'50'li yıllarda çektiği kısa filmlerle sinemaya giriş yapan Russell, daha sonra televizyon için çeşitli belgeseller yönetmeye başlamış.

Ken Russell

"Yalnız Kalpler"

Ancak filme aldığı kimi biyografilerde, kendi hayal gücünü tarihsel "gerçek"lerin önüne çekmesi yapımcılarla arasında çeşitli sorunların çıkmasına neden olmuş. Festivalin bizlere sunduğu seçkinin en eski tarihli örneği de bu filmlerden birisi; besteci Frederick Delius'un biyografisi olan "Delius - Yaz Şarkısı" (Song of Summer). Ancak Russell'ın esas çıkışı ve uluslararası üne kavuşması, 1969 tarihli D.H. Lawrence uyarlaması "Âşık Kadınlar" (Women in Love) sayesinde oluyor. Bu filmle En İyi Yönetmen dalında Oscar'a aday gösterilen Russell, Lawrence'ın romanının dünyasını ve erotik atmosferini başarıyla perdeye taşıyor. Özellikle Oliver Reed ve Alan Bates'in çırılçıplak güreştikleri sahneyle akıllara kazınan film, başrol oyuncusu Glenda Jackson'a da pek çok ödül kazandırıyor.

Yönetmenin bir sonraki filmiyse, Çaykovski'nin hayatını konu alan "Yalnız Kalpler" (The Music Lovers) oluyor. Russell burada içindeki yaramaz çocuğu yavaş yavaş ortaya çıkartmaya başlıyor ve ünlü bestecinin hayatını serbest bir dille sinemaya aktarıyor. Hatta öyle ki, filmin merkez noktasındaki karakter bir süre sonra bestecinin delirmenin eşiğindeki karısı Antonina (bir kez daha müthiş bir performans veren Glenda Jackson) oluyor. Tıpkı "Âşık Kadınlar" gibi büyük beğeniyle karşılanan film, Russell'ın bir sonraki yaramazlığına açık kapı bırakıyor.

"Tommy"

1971 yapımı "Şeytanlar" (The Devils) Russell'ın gerçek yüzünü ilk defa tam anlamıyla ortaya koyan film olarak dikkat çekici. Cadı avlarını konu alan bu roman uyarlamasında Russell, "Yalnız Kalpler"de izlediği yolu biraz daha genişleterek, kendi dilinin tematik karşılığını buluyor; delilik. Çıplaklık ve şiddetin grotesk boyutlarda kullanımı ve yönetmenin kendine has başdöndürücü anlatımıyla "Şeytanlar" zor ama izleyicisini ödüllendiren bir filme dönüşüyor.

Daha sonra filme aldığı Mahler ve Liszt'in biyografilerinde de benzer bir yöntem izleyen Russell, giderek abartıyı, zevksizliği, hızlı kurguyu ve farklı anlatım tekniklerini kendi tarzına dönüştürüyor. The Who'nun meşhur rock operası "Tommy"yi (Alan Parker'ın "The Wall"unun ön provası desek yeridir) filme aldığındaysa, deyim yerindeyse çığır açacak bir işe imza atıyor. 1977 yapımı "Valentino" ise tipik bir Russell biyografisi olarak izleyici karşısına çıkıyor ve herkesi şaşırtıyor.

'80'li yıllarda "Altered States", "Tutku Suçları" (Crimes of Passion), "Gothic" gibi filmlerle kendine has üslubunu devam ettiren Russell, asla zamanının gerisinde kalmayan bir yönetmen. Onun filmleri, mevcut bir metnin (imzasını taşıyan çoğu işin ya roman uyarlaması, ya da bir biyografi olduğunu tekrar hatırlatalım) yorumlanması, başka bir deyişle sanatçının yaratıcılığı ve yorumlama gücü konusunda ders niteliği taşıyor. Her ne kadar en iyi iki filmini ("Şeytanlar" ve "Tutku Suçları") barındırmasa da, Russell adına düzenlenmiş bu toplu gösteri, yönetmenin sinemasının tazeliğini genç kuşaklara ispatlamak için müthiş bir araç. Özellikle "Yalnız Kalpler"i ve "Tommy"yi kaçırmamanızı tavsiye ederiz. **(E.E.)**

Festival programındaki filmleri:

Delius - Yaz Şarkısı Song of Summer (1966)
Âşık Kadınlar / Women in Love (1969)
Yalnız Kalpler / The Music Lovers (1971)
Tommy (1975)
Valentino (1988)
Usher Bitinin Çöküşü / Fall of the Louse of Usher (2001)

Hayat Öpücüğü Kiss of Life

Bir ilk film de Emily Young yönetmenliğinde çekilen bu İngiliz filmi. Londra'da babası ve çocuklarıyla birlikte yaşayıp giden Helen'in (Ingeborga Dapkunaite) kocası John (Peter Mullan) Balkanlar'da işçi olarak çalışmaktadır. Genç kadın bir sabah çocuklarını okula götürürken araba kazası geçirir ve ölür. Helen'in babası ve çocukları onun ölümünün üstesinden gelmeye çalışırken John da neler olup bittiğinden habersiz ülkesine dönmeye çalışmaktadır. Öte yandan Helen de ölüm ile yaşam arasında sıkışıp kalır. Danimarka'dan Polonya'ya dek birçok festivalde gösterilen Young'ın filmi, hüzünlü öyküsünü durağan bir biçimle anlatıyor.

Öğleden Sonra Beşte Panj é Asr

İranlı usta yönetmen Muhsin Makhmalbaf'ın kızı Samira geçen yıl bu filmle Cannes'da Altın Palmiye peşinde koştururken henüz 23 yaşındaydı ve Afganistan'da çektiği bu politik içerikli filmiyle özellikle Fransız aydınları tarafından orada feci biçimde paylanmıştı (Buna rağmen film iki ödül kazanmıştı). Taliban'ın mahvettiği, yıkıntılar içindeki Kabil'de babasıyla birlikte yaşayan ve ileride ülkeye başkan olmak isteyen Noqreh adında genç bir kadının hikayesi bu. Burka giymenin birçok yerde hâlâ toplumsal bir baskı teşkil ettiği ülkede hayalperest Noqreh'in bu talebi elbette gülünç duruyor. Genç kadının Fransız bir BM askeriyle karşılaştığı ve ülke üzerine uzun bir sohbete daldıkları sahne, filmin en komik ve anlamlı sahnesi. Bunun dışında omuzda taşınan kameranın birçok İran filmine olduğu gibi Makhmalbaf'ınkine de belgesel bir tat kattığı söylenebilir.

Toprak Adamı Agronomist

Jonathan Demme yeni belgeselinde, Haiti'deki insan hakları mücadelesini ve dört senedir ülkenin diktatörlerine zor anlar yaşatan siyasal yorumcu Jean Dominique'i işliyor. Amerika'ya sürülen Dominique ile yüz yüze gerçekleştirilen görüşmelerden ve Haiti'de halen devam eden olayların görüntülerinden oluşan belgeselin belkemiğini Dominique'in cazibesinin oluşturduğu söyleniyor. Bazı eleştirmenler Dominique'e gereğinden fazla yer verildiğini düşünseler de "Toprak Adamı" genelde başarılı bulunmuş.

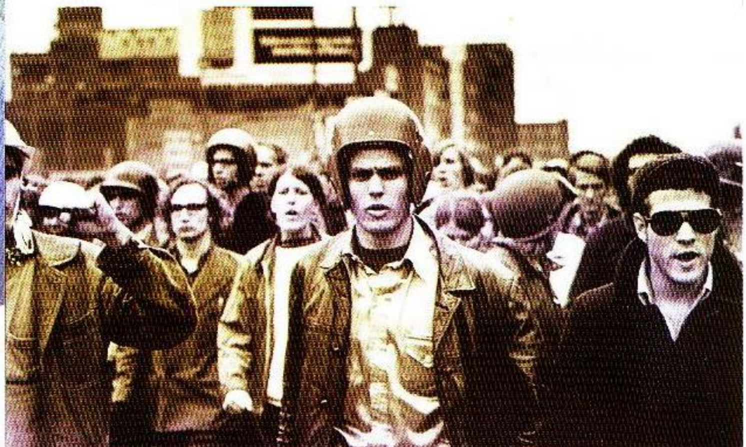
Mücadele Struggle

Genç yönetmen Ruth Mader'in yönettiği "Mücadele" Avusturya'dan geliyor ve Balkanlar'dan Batı Avrupa'ya kapağı atan göçmenlerin yaşadığı dramı anlatıyor. Doğu Avrupa'daki yoksul ülkesini bırakıp kızıyla birlikte Avusturya'ya gelen Ewa kaçak işçi olarak çalışmaya başlar: bahçelerde çilek toplar, tavuk çiftliklerinde piliç ayıklar, zenginlerin yüzme havuzlarını temizler... Fakat hem bu işleri polisten saklanarak yapması hem de bir yandan küçük kızını tehlikelerden sakınması pek kolay değildir. Yönetmen Mader'in Avrupa'nın doğusu ile batısını karşı karşıya getirdiği ve birincisinin çektiği sıkıntıları, ötekinin ise besili ikiyüzlülüğünü başarıyla tasvire giriştiği filmi, Cannes'da Altın Kamera için yarışmış, fakat ödüle değer görülmemişti. Filmin temel artıları oyunculukları ve senaryosu.

Yeraltı Hücresi The Weather Underground

"Yeraltı Hücresi", 1960'ların Amerika'sında, Vietnam savaşını ve sosyal-ekonomik politikaları kendi tarzlarında bir terörizmle protesto ederek dönemin politik ve sosyal kargaşasına "katkıda" bulunan aynı adlı radikal aktivist gruba ışık tutuyor. İsimlerini Bob Dylan'ın "Subterranean Homesick Blues" adlı şarkısından alan grubun üyeleriyle yapılan görüşmeler ve etkileyici arşiv görüntülerinden oluşan belgesel, eleştirmenlerce yılın en iyilerinden biri olarak değerlendirilmiş ve Oscar'a aday gösterilmişti.

Sıradan delilik öyküleri

7 yıl önce geçirdiği bir kalp krizi sonrasında hayata veda eden MARCO FERRERI, özellikle '70'li yıllar boyunca sıradışı filmleriyle hem övgü, hem de nefret toplamıştı. Festival bu yıl dört filmlik bir seçkiyle yönetmeni anıyor.

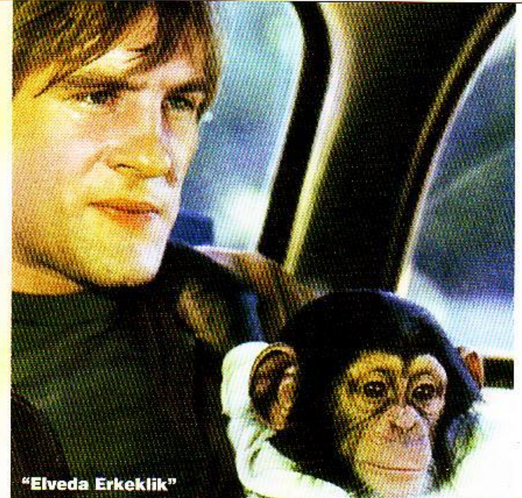
İstanbul Film Festivali'nin bu yılki "Kült yönetmen"i İtalyan Marco Ferreri. Abartılı, yer yer son derece kaba ve bir bakıma anti-estetik olanın estetize edildiği bir görselliğin hüküm sürdüğü; acımasız, karamsar, garip ve rahatsız edici filmlerin yaratıcısı kendisi. Klişe bir tabirle, insan ruhunun derinliklerine dalmayı seven ve toplumsal bir delirme halinin taşlamasını yapan Ferreri'nin, hemen her filmiyle olay yaratmış olduğunu söylemek yanlış olmaz.

1928 yılında Milano'da dünyaya gelen Ferreri, tıp eğitimini yarıda bıraktıktan sonra, '50'li yıllarda çeşitli filmlerde asistan olarak çalışmış. Yönetmen ve senarist olarak sinema hayatına İspanya'da başladıktan sonra, ülkesine geri dönmüş. '60'lı yıllarda "Arı Kraliçesi" (L'Ape regina), "Maymun Kadın" (La Donna scimmia) ve özellikle de "Dillinger Öldü" (Dillinger è morto) ile dikkat çeken Ferreri, esas büyük çıkışını 1973 yapımı "Büyük Tıkınma" (La Grande Bouffe) ile yaptı. Bir grup küçük burjuva erkeğin, sabahtan akşama aralıksız yemek yiyecekleri ve çeşitli kadınlarla sevişecekleri bir eve kapanmalarını anlatan film, pek çok ülkede sansüre takıldı. Ferreri'nin bu sert sosyal taşlaması (anlamanın pek de zor olmadığı üzere, yönetmen çılgınca tüketmeye odaklanmış burjuvaların eleştirisini yapmaktaydı) aynı yıl Cannes Film Festivali'nden FIPRESCI ödülüyle döndü.

Yönetmen daha sonraki filmlerinde de benzer bir yoldan gitti. Geleneksellik ve maddi değerler arasına sıkışmış orta sınıf insanının bilinçaltına inmeyi ve bastırdığı güdülerinin elinde mahvolmasını anlatmayı tercih etti. Örneğin "Liza"da genç bir kadın (Catherine Deneuve) sevdiği erkeğin köpeği olmayı kabulleniyor, "Son Kadın"ın (La Dernière Femme) uçkuruna sahip olamayan maço erkeği (Gérard Depardieu) finalde kendini iğdiş ediyor, "Seni Seviyorum"un (I Love You) yalnız Michel'i (Christopher Lambert) kadın başı şeklindeki bir anahtarlığa aşık oluyor, "Et"in (La Carne) Paolo'su (Sergio Castellitto) ise sevdiği kadını afiyetle yiyordu. Ferreri'nin bu sıradışı filmlerinde izleyiciyi en huzursuz eden nokta, yönetmenin ele aldığı sorunlara bir çözüm önerisi getirmemesi. Daha ziyade bir gözlemci gibi, insanın en aşağılık, en karanlık yönlerini ortaya koyması ve karamsar bir bakış açısıyla soruları cevapsız bırakması, onun en belirgin özelliklerinden birisi. Hatta festival programı dahilinde gösterilecek filmlerinden "Elveda Erkeklik" (Ciao maschio), sembolizme fazlaca yüklenen, tam bir bulmaca. Önce feminist bir tiyatro grubunun tecavüzüne uğrayan, daha sonra bu kadınlardan birisiyle ilişkiye başlayan, diğer yandan da King Kong'a benzeyen devasa bir goril cesedinin yanında bulduğu bebek maymunu evlat edinmeye çalışan Gerard Lafayette'in (Gérard Depardieu) hikayesi kuşkusuz ilgiyi hakediyor. Ferreri'nin New York'ta çektiği ve modern toplumun düşüşünü ele aldığı bu filmi, 1978 yılında Cannes Film Festivali'nde Jüri Büyük ödülünü kazanmıştı.

Marco Ferreri

Ferreri'ye ilişkin toplu gösteri dahilinde izleyebileceğimiz bir diğer film olan "Sıradan Delilik Öyküleri" (Storie di ordinaria follia) ise neredeyse yönetmenin filmografisini özetleyecek bir isme sahip. Ferreri, hepimizin içinde bir yerlerde yatan hayvanın açığa çıktığı, sıradan delilik öyküleri anlattı gerçekten de. Onun filmlerini ciddiye almak veya sadece içerdikleri yoğun seks, şiddet ve iğrençliğe takılmaksa size kalmış. Kolay kolay sinema perdesinde karşılaşamayacağınız "Büyük Tıkınma"yı kaçırmamanızdaysa fayda var. **(E.E.)**

"Elveda Erkeklik"

"Büyük Tıkınma"

"Beyaz Kadına Dokunma!"

Festival programındaki filmleri:

Büyük Tıkınma / La Grande bouffe (1973)

Beyaz Kadına Dokunma! / Touche pas à la femme blanche! (1974)

Elveda Erkeklik / Ciao maschio (1978)

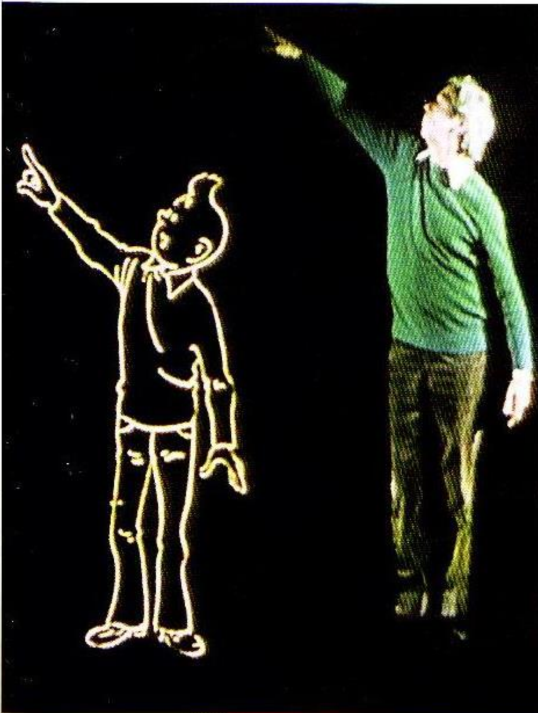
Sıradan Delilik Öyküleri / Storie di ordinaria follia (1981)

Bukowski: Böyle Geldi, Böyle Gitti
Bukowski: Born Into This

2003'te Sundance Film Festivali'nde de gösterilen John Dullaghan'ın yönettiği bu belgesel, efsanevi hedonist şair-yazar Charles Bukowski'nin renkli hayatını gözler önüne seriyor. Oyunculuk kökenli yönetmen Dullaghan yapıtında şairin birçok arşiv görüntüsüne de yer vererek bizleri Bukowski'nin dünyasına sokuyor. ABD'den ziyade ülke dışında daha çok tanınan ve sevilen Bukowski'nin hayatına derinlikli bir bakış fırlattığı söylenen bu 130 dakikalık belgesel özellikle onun hayranlarının kaçırmayacağı bir çalışma.

Tenten ve Ben
Tintin et Moi

Bu belgeselle dünyanın en meşhur çizgi roman karakterlerinden Tenten'in yaratıcısı Hergé'nin yaşamının peşine düşüyoruz. Danimarkalı yönetmen Anders Østergaard'ın Betacam SP olarak çektiği belgesel Hergé'yle 1971'de yapılmış samimi bir söyleşiyi ana eksen olarak alıyor ve araya özellikle Tenten'in çizim aşamalarının da girdiği, meraklısı için tadına doyum olmayacak görüntülere yer veriyor. 75 dakikalık belgeselin kurgusu da övgü toplayan yanları arasında.

Son Mektup La dernière lettre

Efsanevi belgesel yönetmeni Frederick Wiseman'a usta sahne oyuncusu Catherine Samie ile birlikte çalışma fırsatı veren "Son Mektup", Sovyet yazar Vassili Grossman'ın "Hayat ve Kader" adlı kitabındaki bir bölümden uyarlanmış. Sadece Samie'nin monologundan ve arkasında hareket eden figürlerden oluşan belgeselde, Naziler'in elinde ölümü bekleyen bir Yahudi'nin torununa yazdığı son mektubu okumasını izliyoruz. Türleri harmanlayan "Son Mektup"un yoğun duygusallığı pek çoklarını etkilemiş.

Ömer Kavur'la Yola Çıkmak

Kısa filmci-yazar Rıza Kıraç, Türk sinemasının usta yönetmenlerinden Ömer Kavur'u yeni filmi "Karşılaşma"nın çekimlerinde adım adım takip etmiş, onunla konuşmuş, ortaya bu belgeseli çıkarmıştı. "Anayurt Oteli", "Gece Yolculuğu", "Gizli Yüz" ve "Akrebin Yolculuğu" gibi önemli filmleri olan Kavur'un dünya görüşü, temaları, takıntıları ve elbette sinemasının peşine düşüyor bu belgesel. Bu yıl Ustalara Saygı kapsamında dört filmi gösterilecek Kavur'u daha yakından tanımak isteyen sinemaseverlerin görmesi gereken bir belgesel.

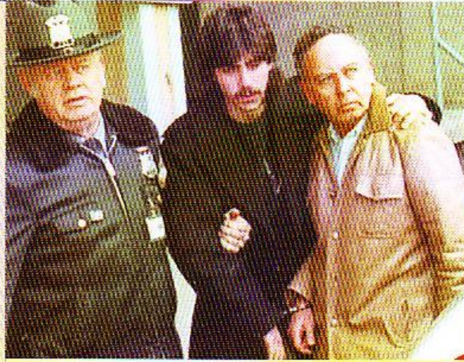
Marslı Mercano
Mercano, el Martiano

Son yıllarda, Japon animelerini kenarda tutarsak, animasyon sinemasının Amerikan yapımlarından ibaret olmadığına tanık oluyoruz. Fransa'dan gelen "Corto Maltese" veya "Belleville'de Randevu" gibi... "Marslı Mercano" ise çok uzaklardan, Arjantin'den geliyor. 600 bin dolar gibi düşük addedilebilecek bir bütçeyle çekilen bu animasyonda gemisi yanlışlıkla dünyaya düşen Mercano adındaki bir Marslı'nın maceralarını seyredeceğiz. "E.T.", "Mars Attacks!", "Close Encounters of the Third Kind", "Star Trek" gibi kritik bilimkurgulara da göndermelerde bulunan animasyonun yönetmeni Juan Antin. Görkemli çizimlere sahip olmasa da, kurduğu dünyaya seyircisini sokmakta sıkıntı çekmeyen, mizah gücü sağlam, biraz durağan, fakat tüketim toplumuna ve küresel kapitalizme dair söyleyecek şeyleri olan bu animasyon, bir yetişkin olarak festival programınıza alabileceğiniz türden bir çalışma.

Bugün ve Yarın
Hoy y Mañana

Arjantin'in ekonomik durumunun acı portresi kirasını bile ödeyemeyen Paula'nın hikayesi üzerinden anlatılıyor. Antonella Costa'nın (ülkemizde gösterilen "Garage Olimpo"da da vardı) Paula rolündeki etkileyici kompozisyonu bir yana, film ekonomik sıkıntıların Arjantin'de adım adım fahişeliğe ittiği bir genç kızı öykülüyor. İlk filmiyle son derece umut vaat eden bir performans sergileyen yönetmen Alejandro Chomski; işsizliğin gençleri ne derece üzücü uç noktalara sürüklediğini gösterirken kurgucusu ve görüntü yönetmeninden de bayağı destek görüyor. Festival programında ayrıca "Kim Bu Alejandro Chomski?" adında ve genç yönetmen hakkında 15 dakikalık bir sahte-belgesel de mevcut.

Canım Babacığım
Capturing the Friedmans

Andrew Jarecki'nin yönettiği bu belgesel, her ne kadar geride bıraktığımız Oscar töreninde en iyi belgesel ödülünü Errol Morris'e kaptırdıysa da, aslında Amerika'nın dört bir yanındaki festivallerden ve eleştirmen örgütlerinden sayısız ödül kazanmıştı zaten. Üst-orta sınıfa mensup Yahudi kökenli sıradan bir Amerikan ailesi babanın ve en küçük oğlunun pedofiliye bulaşmak suçundan tutuklanmasıyla sarsılır. Amerikan tarihinin en ünlü davalarından birini ele alan yönetmen Jarecki aile üyelerini, davada çalışan dedektifleri, suçun kurbanlarını, davayı izlemekle görevli muhabirleri, hatta yargıcı bile konuşturuyor; suçun nedeni ve sonucunu araştırıyor. Dışarıdan her şeyiyle "normal" olarak görünen Amerikan ailesine bir de bu filmle "daha da yakından" bakmak isteyenlere...

Cinsel Bağımlılık Dependencia sexual

"Cinsel Bağımlılık", ikiye bölünmüş perdede film boyunca sahneleri iki farklı açıdan göstererek çekilmiş olan ilk film. 24 yaşındaki yönetmen Bellott, çizgisel ilerleyen geleneksel öykü anlatımından ziyade çeşitli başlıklar altında gençlere odaklanan mini dramalar çekmeyi tercih etmiş. Larry Clark'ın "Kids"ine benzetilen film, cesur bir deneme olarak nitelendirilse de, elle tutulur birşey söyleyemediğini ve çoğu yönüyle yetersiz olduğunu düşünen yurtdışındaki eleştirmenleri cezbetmeyi başaramamış.

Kayıp Kucak El abrazo partido

Buenos Aires'te annesi ve abisiyle birlikte yaşayan küçük Ariel'in aklını en çok meşgul eden soru, Brezilya'ya Polonya'dan göçen ve o doğar doğmaz İsrail uğruna savaşmaya giden babasının neden bir daha geri dönmediğidir. Yıllar sonra babası çıkagelince ona ilk defa sarılacak ve daha sonra da tüm hikayesini dinleme şansını elde edecektir. Samimi anlatımıyla ve oyuncuların performanslarıyla övgü toplayan film, geçen sene Berlin'de büyük ödülü aldı ve Daniel Hendler'a en iyi aktör ödülünü kazandırdı.

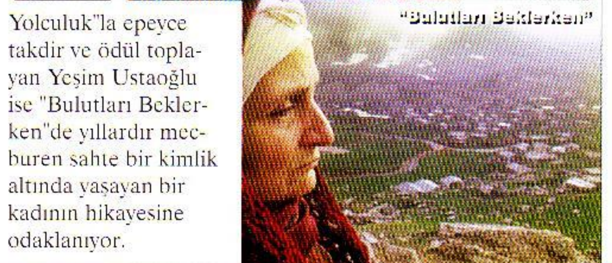

TÜRK SİNEMASI: 2003 - 2004

Festivalin Ulusal Yarışma bölümünde bu yıl 12 Türk filmi var: "Neredesin Firuze" (Ezel Akay), "İnat Hikâyeleri" (Reis Çelik), "Bekleme Odası" (Zeki Demirkubuz), "İnsan Nedir ki?" (Reha Erdem), "Vizontele Tuuba" (Yılmaz Erdoğan), "Metropol Kabusu" (Ümit Cin Güven), "Okul" (Yağmur & Durul Taylan), "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" (Ahmet Uluçay), "Bulutları Beklerken" (Yeşim Ustaoğlu), "İnşaat" (Ömer Vargı), "Küçük Özgürlük" (Yüksel Yavuz), "Çamur" (Derviş Zaim)... Bunlardan Reha Erdem, Yeşim Ustaoğlu ve Ahmet Uluçay'ın filmleri henüz vizyon yüzü görmemiş filmler olarak göze çarpıyor. Bir önceki filmi "Kaç Para Kaç"tan sonra Reha Erdem bu kez "İnsan Nedir ki?" adlı filminde İstanbul'da, yaşamın her anında yan yana yaşayan insanların hikayelerini anlatıyor. Ahmet Uluçay'ın otobiyografik çalışması ve ilk uzun metrajı "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" 1960'lı yıllarda küçük bir köyde tek arzuları film izlemek, göstermek ve çekmek olan iki çocuğu pelikülе kaydediyor. "Güneşe Yolculuk"la epeyce takdir ve ödül toplayan Yeşim Ustaoğlu ise "Bulutları Beklerken"de yıllardır mecburen sahte bir kimlik altında yaşayan bir kadının hikayesine odaklanıyor.

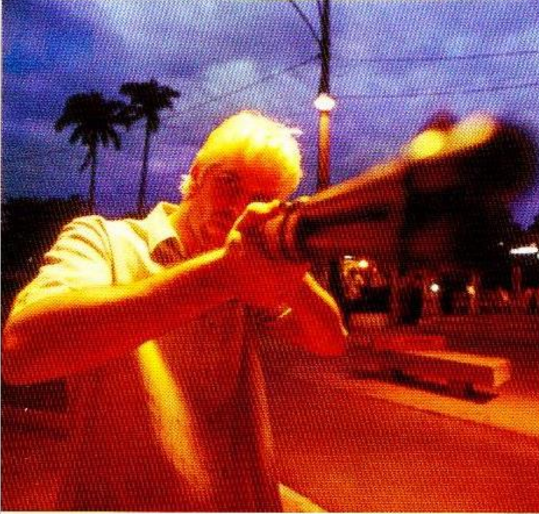

"Bekleme Odası"

"Bulutları Beklerken"

Nicotina

Gerçek zamanlı bir kara komedi "Nicotina". Lolo ("Y Tu Mama También"in Diego Luna'sı), boş vakitlerinde dairesine kamera yerleştirdiği güzel komşusunu gözetleyen bir bilgisayar kurdudur. Kız kamerayı bulur ve intikam için Lolo'nun bilgisayarını bozmaya çalışır. Tek bozduğu ise Rus mafyasının yapmakta olduğu 20 elmaslık bir anlaşmadır. Kavga eden eczacı bir çift, kana susamış bir berber ve onun rüşvetçi karısı, talihsiz rastlantıların anlatıldığı hikayede karşılaşacağımız diğer renkli karakterler.

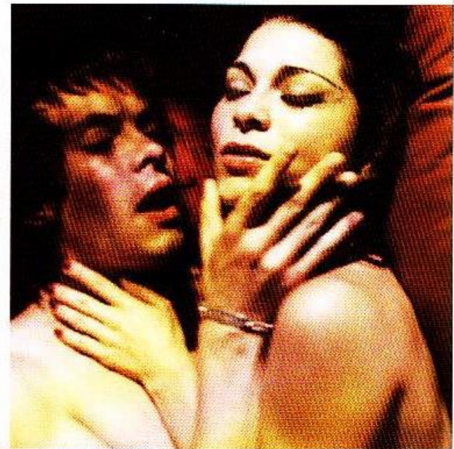

Yılın Adamı O homem do ano

Kendine laf attığı için öldürdüğü gencin, kimsenin dokunamadığı reşit olmayan bir suçlu olduğunu öğrenen Maiquel, önce yerel bir kahraman, sonra da polis teşkilatının bile hizmetlerinden yararlandığı bir kiralık katil haline gelir. Brezilya'da çok satan "Matador" adlı romandan uyarlanan "Yılın Adamı", yakın zamanın başarılı Latin Amerikan filmleri "Paramparça Aşıklar ve Köpekler" ve "Tanrıkent" çizgisinde ilerleyen, ama onlar kadar iyi olmadığı söylenen keskin ve hicivli bir toplum eleştirisi.

Acemiler Los debutantes

"Acemiler" saflıklarıyla öne çıkan iki kardeşin, erkekleri büyüleyen bir striptizci ve onun gece kulüplerinin kralı olan patronu ile girdikleri karanlık ilişkiyi anlatıyor. Hikaye üç ayrı karakterin bakış açısından anlatılmış. Birinin bıraktığı yerden öbürü devam ediyor ve önceki perspektife farklı bir anlam katıyor. Waissbluth'un övgü toplayan yönetmenliği, akıllıca tasarlanmış kurgusu ve sonunda bıraktığı kuvvetli etki "Acemiler"in yurtdışında bir zafer olarak değerlendirilmesine yetmiş.

Sihirli Eldivenler
Los guantes magicos

Kendini Piranha olarak tanıtan bir müşterisi (Fabián Arenillas), tek tutkusu dans etmek olan taksi şoförü Alejandro'yu (Gabriel Fernández Capello) abisinin eski bir arkadaşıyla karıştırır ve onu evine yemeğe davet eder. Bundan sonrası ise yemekte geçen şamatalı olaylar ve her ele uyan eldivenleri pazarlamakla ilgili hırslardan oluşan matrak bir yanlış anlamalar komedisi. Eleştirmenlerin başarılı bulduğu "Sihirli Eldivenler", günlük olaylar hakkında eğlendirici bir Arjantin komedisi.

Yeniden Sev Beni Reconstruction

Geçtiğimiz yılın en heyecan verici ilk filmi olarak nitelenen filmin, dünya prömiyeri Cannes'da yapılmıştı. Cannes'dan Altın Kamera ve Genç Bakış - En İyi Film ödülleriyle dönen yapım, yönetmen Christian Boffe'u daha da iyi tanıtmış oldu. Film, basit bir aşk hikayesi çevresinde dönüyor. Aşk hikayesinin bireyleri ise "Dina" ile tanıdığımız Marie Bonnevie ve Nikolaj Lie Kaas. Cannes'dan sonra FIPRESCI'den Yılın En İyi Yönetmeni ödülünü alan film, festivalin favorilerinden...

Dillere destan 25 açılış sekansı

"Kill Bill Vol.1"

Son yıllarda Hollywood'dan gelen bütün büyük bütçeli filmler görkemli, etkileyici sahnelerle başlıyorlar artık. Çünkü açılışın önemini herkes biliyor: Amaç seyirciyi hemen yakalamak ve bir daha hiç bırakmamak. İşte tüm zamanların akıllardan çıkmayan en iyi açılış sahnelerinden bir demet...

MURAT EMİR EREN

Apocalypse Now

Bu sekansı kutsamadan evvel birkaç ismi anmak gerek: Lisa Fruchtman , Gerald B. Greenberg, Richard Marks ve Walter Murch... Kendileri Francis Ford Coppola'nın belki de hayal ettiğinin de ötesinde bir iş çıkararak asla hafızalardan silinmeyecek bir açılış sahnesinin kurgusuna imza atan, "Apocalypse Now" ve daha nice filmin emektarları. Şimdi de sahne.. Açılışta gördüğümüz, yemyeşil bir alan, ağaçlar sıra sıra dizilmiş. Fonda pervane sesleri var, rüzgarla birlikte helikopter geçiyor ve The Doors'dan "The End" başlıyor. Ardından da Jim Morrison'ın "This is the end.." buyurarak vokale başlamasıyla napalm saldırısı gerçekleşiyor, alevler içinde kalıyor perde. Mükemmel bir yerden, yine helikopter pervanelerinden, baş karakterimiz Willard'ın odasındaki havalandırma pervanesine doğru kesilen bu sahne belki de bir filmi en iyi yansıtan, olabilecek en nadide sahnelerden biri, hem listemizin birincisi, hem gönlümüzün.

Dünyanın Bütün Sabahları
Tous les Matins du Monde

Hisli hisli viola çalan bir Gérard Depardieu ile açılıyor film. Ama ne açılmak... 5 dakika boyunca insanı başka diyarlara açılan pencerelerden aşağıya sarkıtan Corneau imzalı sahne, filmin en doyumsuz anlarını daha baştan yakalıyor. Ak pak olmuş saçı sakalıyla Marin Marais, eşini kaybetmenin yasıyla yanan eşsiz hocası Monsieur de Sainte Colombe'a adeta ağıt yakarak çalıyor violasını bu sahnede. Oyun gücü açısından Depardieu'nün büyük aktörlüğünün yüzlere nur gibi yansıdığı açılış sekansı neyse ki uzun uzun devam ediyor da insan şöyle bir güzel doyuyor her izlediğinde...

Vertigo

Alfred Hitchcok imzalı tiril tiril bir açılış sekansı. İçinde James Stewart'ın olduğu, çatılarda gerçekleşen bir kovalama sahnesi. Ama bu denli etkileyici olmasının nedeni başka. Ana karakter John Ferguson'un filme de adını veren yükseklik korkusu sahibi olmasına neden olan bu sahnede sıkı polis Ferguson bir hırsızı kovalamakta. Atik bir hareketle karşı çatıya atlayan suçlunun peşinden atlayan kahramanımız kendisine yükseklik korkusu olarak geri dönecek dönülmez bir yola giriyor. Basit bir filmde yüz vermeyeceğimiz bu sekans, ustanın elinde bir ilgi

"Apocalypse Now"

mıknatısı haline gelmiş ki, ne denilse boş. Ayrıca bu sahneyle ilgili ufak bir not. "The Matrix"in başlangıç sahnelerinden birinde buraya direkt olarak bir görsel gönderme yer alır. Hani şu Trinity'nin çatılarda bir ajandan kaçtığı sahne...

Kill Bill Vol. 1
"Quentin Tarantino'nun dördüncü filmi" de daha en baştan izleyiciyi teslim almayı ihmal etmedi. Filmin açılış sekansındaki flashback sahneler sırasında Uma Thurman'ın sergilediği oyunculuk ve Nancy Sinatra'nın daha önce kulaklara hiç bu kadar hoş gelmemiş "Bang Bang" yorumu harikaydı. Aslında "müzik seçimi" ve "başlangıç için seçilen sahnenin filmdeki yeri" açısından Tarantino'dan beklenecek bir davranıştı böyle bir açılışı tercih etmesi. Ama ondan beklenmeyecek kadar yeni ve içten bir sahne aynı zamanda "Kill Bill Volume 1"in girizgahı. Hemen ardından bolca kan muhteva eden sahnelere geçildiğinde kaç kişi Bill'e acıdı?

Dogville
"Deli dahi mi, dahi deli mi bilinemeyen adam" gibi tanımlara mazhar olan, güzide yönetmen Lars Von Trier'nin son bombası "Dogville"in açılış sekansı da sinemasever dimağlara eklenen yakın tarihli verilerden. Ola ki filmin biçimiyle ilgili herhangi bir bilgi edinmediyseniz ve filmi görenlerin "Filmde her şey dekorun içinde, tiyatro gibi" uyarılarına "Yok yok o kadar da değildir" dediyseniz şaşkınlık sizi bekliyor. Zira "Dogville"in kasabayı (yoksa stüdyo mu demeli) uzaktan, tepeden gösteren açılış sahnesine tepkiniz "Başımıza gelecek var!" olabilir. Trier gibi temaları sınırları fazlasıyla zorlayan bir ismin filmine adapte olmaya çalışırken, daha önce pek karşılaşılmamış (hatta hiç karşılaşılmamış desek) nadir bir anlatım biçimiyle yüzleşmek, henüz açılışta gerçekleşen bu bombaya katlanmak doğrusu sinefilleri bile korkutur. Bu sahneden haz alıp almamak bir yana, meramını tez elden dökmesi nedeniyle filmin açılışı övgüye değer...

Akıl Defteri / Memento
Hala etkisini koruyan minik çaplı efsane "Memento", filmin ana esprisi "geriye doğru ilerleyen kurgu" ile izleyiciyi daha film başlar başlamaz tanıştırıyordu ki ileride yabancılık çekilmesin. Filmin ilk sahnesinin tümü geriye doğru akan bir sekanstan ibaret. Gittikçe bulanıklaşan bir fotoğrafın, daha sonra polaroid foto makinesinin içine girmesi, çıktığı namluya geri giren bir mermi ve bunun gibi tersine dönen

"Baba"

zaman parçaları...

Donnie Darko
Pek sevgili Donnie Darko'cuğumuzun uyurgezerliği herkesçe malum. Filmin ilk sekansı da ismini aldığı ana karakterin uyurgezerliğini anlatıyor. Film, içinde barındırdığı birçok karanlık öğeye rağmen insana garip bir huzur veren atmosferini daha bu açılış sekansından belli ediyor. Sahne seyirciyi filmin içine çekmekte de başarılı. Tan vaktinin muhteşem bir renk aldığı bir vakitte, Donnie yerde bisikletinin yanında yatarken uyanıyor. Üstelik bir otoyolda ve evinden oldukça uzakta... Uyurgezerliği nedeniyle bu tarz uyanışlara alışık Donnie. Geriye dönebilmek için çok yol katetmesi gerek, ama onun geri dönüş yolculuğu bize de sinema perdesindeki en şahane açılışlardan birini izleme fırsatı veriyor.

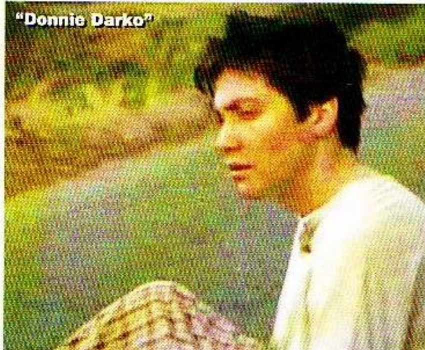
Baba / The Godfather
Bir mafya babası fetişi yaratan açılışıyla "The Godfather" listemizdeki bir diğer Coppola filmi. "I believe in America..." sözleri ve harikulade jenerik müziğiyle açılan film, bu sesin üzerine "Don Corleone'ye gelen" bir ricacının (Amerigo Bonasera) dert yanışını bizlere sunuyor. Velhasıl ricacının yüzünde başlayan sekansın sonu, ustanın hayli zor ama bir o kadar da saygı duyulası güzellikteki bir kamera hareketiyle Don Vito Corleone'nin bir kediyi okşayan ellerinde son buluyordu. Zaten bu andan itibaren hiçbir mafya filminde kedi sevmeyen mafya babası tipine rastlanmamış olsa gerek...

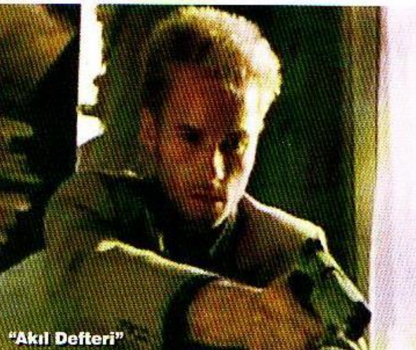

"Vertigo"

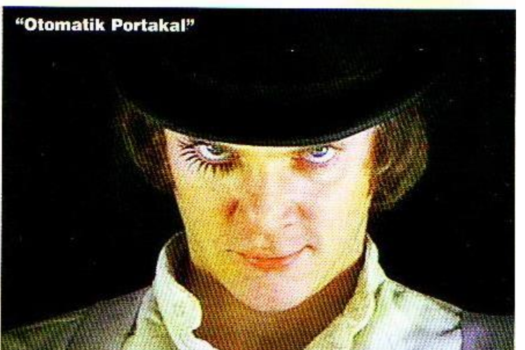

"Yurttaş Kane"

Otomatik Portakal
A Clockwork Orange
Stanley Kubrick bir keresinde sette nasıl çalıştığı ile ilgili beyanat verirken "kamera ile ilgili mizanseni, oyuncularla sette çalışmadan önce pek düşünmem" demiş... Peki o zaman bu muhteşem açılışı neye borçluyuz? Pratik zeka mı denmeli buna, Allah'ın bir hikmeti mi? Hayli ağır ve disütopik bir müzikle açılan filmin ilk görüntüsü; yüzünde neredeyse bir kadın kadar makyaj bulunan, o bakışı nereden edindiğini anlayamayacağımız garip bir yüzden ibaret... Buradan yapılan şahane zoom-out ile sinema tarihinin en ünlü barlarından Korova Milkbar ve onun birbirinden garip sakinleri ile müşerref oluyor, coşuveriyoruz. Mekandaki kadın figürlerini ise saymıyorum bile.

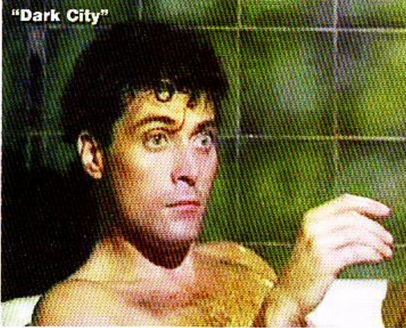
Yurttaş Kane / Citizen Kane
Sinemadan çok kurgunun Nuh peygamberi diyebileceğimiz "Citizen Kane", bu özelliğini Orson Welles'in dehasıyla beraber daha ilk on dakikasında gösteren bir yapım. Bu nedenle şimdi bile birçok reklam üstadının başaramayacağı biçimde tasarlanan o Charles Foster Kane temalı kısa belgeselin yer aldı- ⇨

"Donnie Darko"

"Akıl Defteri"

"Otomatik Portakal"

"Dünyanın Bütün Sabahları"

"Dark City"

"Konuş Onunla"

ğı filmin açılış sekansı, ciddi bir övgünün, daha da ileri derecede bir saygının baş müsebbibi. Birbirinden önemli sinemasal yeniliklerin yer aldığı bu uzun sekans, "neden bu filmin üzerinde bu kadar duruluyor" sorusunun da okkalı bir cevabı olsa gerek.

Natural Born Killers
Film doğa görüntüleriyle açılır. Yönetmen Stone belgeci üslubunu sürdürürken sahneye birden "kahraman"larımız Mickey ve Mallory çıkıverir. Bir yol restoranını yeni vukuatlarına mekan seçmişlerdir; aslında bunu daha önceden planlamamış gibidirler, sanki daha çok etraftakiler onları buna zorlamıştır. Gerek Juliet Lewis'in Mallory Knox kılığında sergilediği performans, gerekse çiftin sergilediği şiddet, şahane görsel unsurlarla birleşir ve ortaya tadından yenmez bir açılış sekansı çıkıverir...

Rezervuar Köpekleri / Reservoir Dogs
Artık alışılagelen ama buna rağmen taklitleri hemen yakalanan tarantinesk diyalogların en temiz, en "krem kaymak kıvamlı"larının bulunduğu "Rezervuar Köpekleri"nin bir lokantada gerçekleşen ilk sekansı da unutulacak cinsten değil. Ne kurgu kurallarını ne de bahşiş adabını takan Tarantino, kendisinin de aralarında bulunduğu beş aylak soyguncunun yaptığı "geyik muhabbeti"ni eğlenceli kılabilecek yeryüzündeki tek kişi belki de... Bu konuşmalar ve yavaşça dolaşan kamera da izleyenler için eşsiz bir keyif olsa gerek.

"Çığlık"

Yüzüklerin Efendisi: Kral'ın Dönüşü LOTR: Return Of The King
Henüz zihinlerde tazeyken Peter Jackson imzalı Lord Of The Rings serisinin en ihtişamlısı olan "Kral'ın Dönüşü"nün adını anmamak, kardeşliğe ihanet olur. Dikkat edildiğinde serinin her filmini bir ön hatırlatma ile açan Jackson, en kıdemli ve en cefakar karakter Gollum'un öyküsünün yer aldığı kısa açılışı sonuncusuna saklamıştı. Ancak izleme şerefine nail olan bizler için bunu en son izlemenin keyfi de bambaşka oldu. "Kral'ın Dönüşü" henüz filme girmeden, Howard Shore'un film için yaptığı o muhteşem tema müziğiyle birlikte Gollum'un yüzüğü ele geçirişini anlatıyordu kısa ve öz biçimde. Ancak bu sahnelerdeki olağanüstü özen ve Andy Serkis'in seriye damgasını vuran sesi seyircilerin kulaklarında tüm film boyunca çınlamaya devam etti. O perdeden "They cursed us. Murderer they called us..." derken hangimizin içi titremedi ki...

Çığlık / Scream
Kevin Williamson 70'lerin korku sineması kültüründen sıklıkla beslendiğini, esinlendiğini her zaman açıksözlülükle belirtmiştir. O nedenle olacak ilk "Çığlık"ın açılış sekansına yapılan onlarca göndermeye hiçbir zaman kızmadı. Drew Barrymore'un, evde katilin hışmına uğrayan mağdureyi canlandırdığı bu önemli ve nefes kesen sahne de kolay kolay unutulur cinsten değildi. Özellikle sahneyi mümkün mertebe "kitsch" kılan harika mizansenleriyle. Wes Craven'ın sanatını icra ediş biçimi, takdire şayan detaylar içeriyordu.

"Casablanca"

Casablanca
Film aslında fonda Fransızların pek meşhur marşı "Marsellaise" çalarken açılır. Ama marşın sonlarına doğru adeta plak bozulur. Hani "aslında durum pek öyle değil" der gibi... Daha sonra ise Casablanca'da tutsak kalan mültecilerin bekleyen yüzleri, askerlerin peşine düştüğü bir Fransız vatansever ve onun öldükten sonra elinden düşürdüğü "özgürlük" yazılı kağıt parçası... Anlatacağı güçlü aşk hikayesine, en az onun kadar güçlü bir fon hazırlayan yönetmen Michael Curtiz'i de harika filmine layık gördüğü harika açılış nedeniyle saygıyla anmamak elde değil.

Konuş Onunla / Hable Con Ella
Almodovar sinemasının kendine has dokunaklılığını sonuna kadar hissedebileceğimiz bir açılış sekansı. Bir modern dans tiyatrosundayız: Sahnedeki eserin filmin hikayesine yaptığı göndermeler bir yana, asıl önemlisi oyunu izleyen seyirciler arasındaki iki erkeğin aynı duyguları hissetmesi.. İleride aynı dertten mustarip olarak karşımıza gelecek olan bu kocaman adamların şapka çıkartılacak oyunu, sahneden yansıyan atmosfer ve şahane bir açılış. Ustadan da bu beklenirdi.

Dark City
Kısa filmografisiyle hala geniş bir hayran kitlesine sahip olan "karanlık yönetmen" Alex Proyas'ın bombalarından "Dark City" de hala kafa karıştıran açılışı ile bu listede olmayı hak ediyor. Zifiri karanlık bir memleket, hangi yıllar içersinde geçtiği belli

"Dolls"

"Er Ryan'ı Kurtarmak"

olmayan bir zaman dilimi ve birden insanların uykuya geçişiyle şok olan bizler. Yerleri değişen binalar, küçülen büyüyen gökdelenler ve bir banyoda yata kalmış ademoğlu... Tüm bunların cevabını şahane filmiyle bizlere sunan Proyas, yap-boz hazırlamaktaki ustalığını daha açılıştan belli ederek izleyenleri filme bağlamasını iyi bilen bir isim olarak kaldı akıllarda.

Dolls
Takeshi Kitano'nun gözlerinin altındaki torbalarının nedenini öğrendiğimiz, duygularımızı alt üst eden filmi "Dolls" da bir açılıyordu ki sormayın gitsin. Bu açılışı iki parçaya bölmek mümkün -ki yönetmen de böyle yapmış. Öncelikle filmin ana referansı olan Japon kukla tiyatrosundan sergilenen oyun ve o garip bebeklerin filmdeki yansıması olan iki karakterin karşımıza çıktığı ilk sahne. (İnsanda neredeyse Japonya'ya yerleşme isteğini uyandırıyordu). Kukla gösterisini ve filmdeki acı dolu çiftin ilk görüntülerini unutmak sinemasever yürekler için mümkün değil.

Er Ryan'ı Kurtarmak
Saving Private Ryan
Uzun süre geçmiş olmasına rağmen, beğenmeyenleri dahi kayıtsız kalamadığı ilk 20 dakikasıyla anılır hala "Saving Private Ryan". Filmin hemen başındaki zorunlu ve kısa flashback sahnesini saymazsak "Saving Private Ryan" göz açtırmayan bir Normandiya çıkartması sahnesiyle açılır. Daha evvel Spielberg'in kariyerinde görülen türden bir görselliği barındırmayan, belgeciliğe de yakın ama şahane kadrajlarla örülü bir çıkartma sekansı. Savaşı yaşamış gazilere fenalıklar getirecek kadar da gerçekçi üstelik...

Funny Games
Michael Haneke'nin saç baş yolduran, tüy dikleştiren filmi "Funny Games" de açılışındaki şahane ironiyle bu listenin onur konuklarından. Daha sonraları pek de yerlerinde olmak istemeyeceğimiz bir aile, saadet içinde sayfiye evlerine doğru yola çıkmışlardır. Yolda birbirleriyle küçük bir "oyun" oynarlar. Teybe bilmedikleri bir klasik müzik albümünü koyup, bestelerin kime ait olduğunu çıkarmaya çalışırlar. Oyunun kuralı bu kadar basittir ama Haneke bu açılışla adeta "oynayacakları oyun keşke hep bu olsaydı" diyor.

Bir Zamanlar Amerika
Once Upon A Time In America
Sergio Leone'nin muhteşem sokak destanının sonunu bilenler, filmin başındaki girizgahın da kıymetini bileceklerdir. Film, Leone'nin o kendine has yakın planlarından biriyle, afyon çekmiş bir De Niro gülümsemesinin donuşuyla biter. Peki bunu ilk sekansa bağlayan ne? Filmin başında da De Niro, bizim tanımadığımız birtakım karanlık kimselerden kaçıp sığındığı bir yerde afyon çekmektedir. Leone bir keresinde kendisine filmin finaline (ki tek bir finali yok, ucu açık bir çok nokta var) yönelik sorular yönelten izleyicisine "Hatırlarsanız De Niro filmin başında afyon çekiyordu ve sonlara doğru onu yine bu biçimde görüyoruz. Kısacası..." der. Devamını anlatmasına mahal vermeden izleyici sorduğuna pişman olup cevabın devamını dinlemek istemez. Çünkü bu filmin De Niro'nun afyon çekerken gördüğü düşlerden ibaret olabileceğini duymak istemez. Sahi, neden olmasın?

Raging Bull
Scorsese'nin stilize anlar yaratmaktaki başarısı malum. Usta zihnini bir jenerik üzerine yorunca da ortaya rüyaya benzeyen bu muhteşem sahne çıkmış. "Raging Bull"u, Jake La Motta hüviyetindeki Robert De Niro'nun ringde boksör bornozuyla maça hazırlanırken görüntülendiği bu başlangıçtan ayrı düşünmek olanak dışı. Muhteşem bir kadraj. De Niro'nun ağır çekim ısınma hareketleri, patlayan flaşlar ve hemen peşinden Jake La Motta'nın De Niro'ya 40 kiloya mal olan monoloğu. Scorsese biraz daha fazlasına yüreğimizin dayanmayacağını anlamış olacak ki bu sahneler tam tadında, tam zamanında kesiliyor.

Kuzuların Sessizliği
Silence Of The Lambs:
Bir karakter ile ilgili olarak daha en baştan bu kadar kısa, net ve ileriye dair açık bilgiler veren bir sahne daha varsa eğer, bir adım öne çıksın. Clarice Starling'in bir korudaki fiziksel antrenmanını izlediğimiz "Kuzuların Sessizliği"nin açılış sekansı ilk elden bu denli sakin olmasıyla insanı gerim gerim geriyor. Bunda elbette filmin müziklerine imza atan sihirbaz Howard Shore'un yaylılarının da etkisi büyük. Starling, çalışmasını sürdürürken adeta onu birileri ya da kaderi takip ediyormuşcasına ilginç bir atmosferle film devam ediyor. Sahne ona haber vermek için gelen bir FBI çalışanının kadraja girmesiyle sona eriyor. Ancak akılda kalanlar çok önemli. Bizler Clarice Starling'in ne denli bir hırs ve çalışma azmi içerisinde olduğunu bu açılışta zihnimize kazıyoruz. Haliyle Buffalo Bill ve Dr. Lecter karşısında dizlerinin titremeyişine de zerre kadar şaşırmıyoruz....

Leaving Las Vegas
Aşık adamın halinden anlayan yönetmen Mike Figgis'in boğazda düğümlenen filmi "Leaving Las Vegas"ın ilk sahnesi, özellikle film bitip de üzerinde yeniden düşündüğünüzde anlam kazanıyor. Bu oyunuyla Oscar heykelciğine de, birçok gönlün fetih zaferine de bayraktarlık eden Nicolas Cage'in ayyaşlığını ve bu halde alışveriş merkezindeki halini unutmak mümkün değil. Elbette açılışta çalan o şahane melodiyi de...

Sırlar Oteli / The Million Dollar Hotel
U2'dan Bono'nun hikayesine, Wim Wenders'ın çektiği sakin görünümlü hırçın bir filmdi "The Million Dollar Hotel". Lakin filmin açılışındaki o şahane gökyüzü rengini ve Jeremy Davies'in muhteşem oyunculuğunu kimseler unutamadı, desek yeridir... Filmde bir akıllı-deli olarak çizilen Tom'un filmdeki malum otelin çatısından intihara doğru koştuğu ve kendisine ne olduğunu filmin sonunda öğrendiğimiz sahne de unutulur gibi değildi. Özellikle bu sekansta Tom'un ağzından dökülen repliklerle sahne görsel bir tat vermekten çıkıp repliklerle de bütünleşiyordu. "Atladıktan sonra fark ettim ki hayat denen şey mükemmel..." ■

"Leaving Las Vegas"

Üçlemenin ikinci filmi olan "Ölülerin Şafağı"nın yeniden çevrimi bu ay içerisinde sinema salonlarında karşımıza çıkacak.

Sisteme hatır hutur eleştiri

Korku türü içerisinde farklı bir yere sahip olan "zombi filmleri"nin en hasları kuşkusuz George A. Romero'nun elinden çıktı. Yönetmenin belki de en iyi filmi olan "Ölülerin Şafağı" (Dawn of the Dead) yakında yeniden çevrimiyle sinemalarımıza konuk olacakken, meşhur Ölü Üçlemesi'ni ele almakta fayda var. ENGİN ERTAN

"Yaşayan Ölülern Gecesi"nde zombileri canlandıran figüranların ödemelerinin nasıl yapıldığını yazımızdan öğrenebilirsiniz.

Bolca kan dökülen, yoğun şiddet içerikli sahneler aklımızda korku türüyle özdeşleşmiş durumda. Artık bir korku filmi izlemeye başlarken, kopacak çeşitli uzuvlara da kendimizi hazırlamamız gerekiyor. Halbuki, korku sinemasının tarihine şöyle bir bakıldığında, yıllar boyunca şiddetin perde dışında tutulduğunu veya çeşitli imaların ardına gizlendiğini gözlemlemek hiç zor değil. Bunu o yıllardaki çeşitli teknik imkansızlıklara da bağlayabiliriz, malum tutucu yapıya da. Bağımsız prodüksiyonlar bir yana, anaakım sinema sözkonusu olduğunda stüdyo sistemi içindeki yapımcıların, yaratılmaya çalışılan ideal Amerika imajına leke sürmeye hiç de hevesli olmadıklarını öne sürebiliriz rahatlıkla. Haliyle şiddet de, tıpkı cinsellik gibi, göz önündeki Amerikan filmlerinde ya hiç yer almamış, ya da itinayla "örtülmüş".

Bağımsız prodüksiyonlar bir yana demişken, örneğin gore filmlerin atası Herschell Gordon Lewis'in filmlerinin şiddet konusunda hiç çekingen olmadıklarını eklemek gerek. Kuşkusuz benzer bir tavır sergileyen ve adı Lewis'in yanında anılacak başka yönetmenler de var. Ancak korku sinemasında şiddetin kullanımı açısından çığır açan, neredeyse "modern korku sineması"nın öncüsü olan yönetmen hiç kuşkusuz George A. Romero. Bu bağlamda Romero'nun ayrı bir noktaya yerleştirilmesi boşuna değil. Onun filmlerinde şiddetin sergilenişi ve yoğun şekilde kullanılışı, sadece farklı ve rahatsız edici olma çabasına denk düşmüyor. Romero'nun filmlerindeki, özellikle de meşhur "Ölü Üçlemesi"ndeki gore içerik, filmlerin politik tavrıyla da örtüşüyor. Haliyle başta değindiğimiz noktaya geliyoruz. Romero filmlerinde laf olsun diye şiddete yer vermiyor. Bu tercihi, sistem tarafından öngörülen sinema diline de bir karşı duruş niteliği taşıyor.

Peter: Cehennemde yer kalmayınca ölüler yeryüzünde yürümeye başlayacaklar. ("Ölülerin Şafağı"/1978)

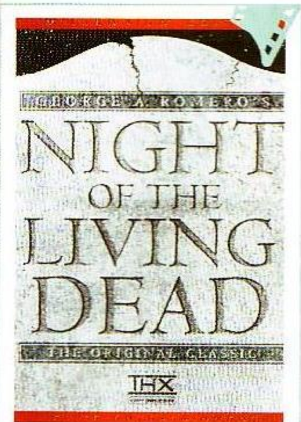
"Yaşayan Ölülerin Gecesi"

Elbette Romero'nun ilk uzun metraj filmi olan "Yaşayan Ölülerin Gecesi" (Night of the Living Dead/1968) de büyük bir prodüksiyon değil. Ancak bu düşük bütçeli, bağımsız yapım artık Amerikan sinemasının klasikleri arasında kabul görüyor. Filmin en başta arabalı sinemalara yönelik bir proje olarak düşünüldüğü göz önüne alınırsa, hedeflenenin epey üzerinde bir başarıya ulaşıldığı söylenebilir. Kaldı ki, "Yaşayan Ölülerin Gecesi" bir bakıma bağımsız film çekmek isteyen yönetmenlerin el kitabına dönüşmesiyle de ("The Evil Dead"den "Blood Simple"a, pek çok filmde Romero'nun klasiğinin etkilerini görmek mümkün) önemli.

Çekiminde görev alan hemen herkesin belirli bir para yatırdığı ve toplamda sadece 114 bin dolara mal olan "Yaşayan Ölülerin Gecesi" her anlamda ekonomik bir film. Tek bir günde, az kişi arasında ve büyük kısmı kapalı bir mekanda geçiyor. Zombilerden oluşan kalabalık bir figüran kadrosu var ama onlara da birer dolar ve üzerinde "Yaşayan Ölülerin Gecesi'ndeki zombilerden biriydim" yazılı bir tişört verilerek, ödeme sorunu halledilmiş.

Filmin hikayesi de pek karmaşık sayılmaz. Radyasyon atıkları, küçük bir kasabadaki ölülerin mezardan çıkıp, insanlara saldırmalarına neden olur. İnsan eti yiyen bu ölüler, ısırdıkları kişiyi de kendilerinden birisine dönüştürmektedirler. Bir grup insan aynı eve sığınarak, ölülerden korunmaya çalışırlar. Evet, filmin hikayesi bu şekilde özetlenebilecek nitelikte. Ancak "Yaşayan Ölülerin Gecesi" son derece zengin bir film. Her şeyden önce, Soğuk Savaş döneminde ve ortalığı nükleer savaş korkusunun sardığı yıllarda çekildiğini asla gözardı etmemek gerekiyor. Hal böyleyken, Romero'nun filminin çekildiği dönemde nasıl bir korku ve paniğe yol açtığını öngörmek gayet kolay. Radyoaktif atıklar nedeniyle mezardan kalkan ölülere dair bu fantezinin, o yıllarda çoğu insan için, nükleer silahların tehlikelerine dair bir belgeselden çok daha etkili olduğunu tahmin etmekte zorlanmayacağımız gibi.

Romero'nun filmi için, nükleer savaşın ⇨

YAŞAYAN ÖLÜLERİN GECESİ

(Night of the Living Dead)
Yönetmen: George A. Romero. **Yapımcı:** Karl Hardman ve Russell Streiner. **Senaryo:** George A. Romero ve John A. Russo. **Görüntü Yönetmeni:** George A. Romero. **Kurgu:** George A. Romero ve John A. Russo. **Oyuncular:** Duane Jones (Ben), Judith O'Dea (Barbra), Karl Hardman (Harry Cooper), Marilyn Eastman (Helen Cooper), Keith Wayne (Tom), Judith Ridley (Judy), Kyra Schon (Karen Cooper), George Kosana (Şerif McClelland). 1968 ABD yapımı, 96 dakika.

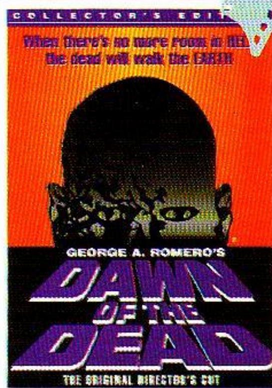

Zombi filmleri denildiğinde akla gelen ilk isim kuşkusuz George Romero.

"Ölülerin Şafağı" aşırı şiddet içeren sahneleriyle de akıllarda yer etmiş bir film.

"Ölülerin Şafağı"nda Tom Savini'nin de ufak bir rolü var.

ÖLÜLERIN ŞAFAĞI

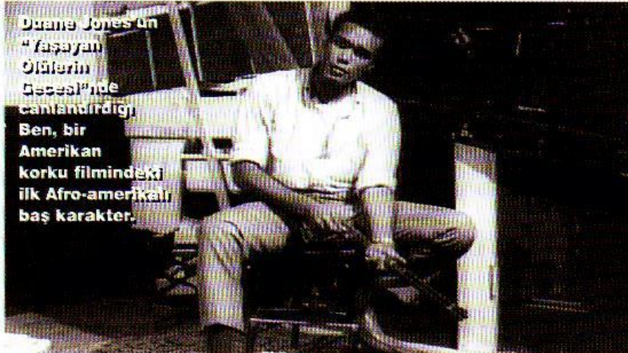
(Dawn of the Dead)
Yönetmen: George A. Romero. **Yapımcı:** Dario Argento ve Richard P. Rubinstein. **Senaryo:** George A. Romero ve Dario Argento. **Görüntü Yönetmeni:** Michael Gornick. **Kurgu:** George A. Romero. **Set Dekorasyonu:** Josie Caruso ve Barbara Lifsher. **Müzik:** George A. Romero. **Kostüm Tasarımı:** Josie Caruso. **Oyuncular:** David Emge (Stephen Andrews), Ken Foree (Peter Washington), Scott H. Reiniger (Roger DeMarco), Gaylen Ross (Francine Parker), David Crawford (Doktor Foster), David Early (Bay Berman). 1978 ABD/İtalya ortak yapımı, 139 dakika.

tehlikeleri üzerine bir alegori olduğundan fazlasını da söyleyebiliriz. Örneğin korku sinemasının çok belirgin bir trüğünün bu filmle yıkıldığını, kahramanların kendilerini güvende hissedecekleri mekanların ortadan kalktığını belirtmek gibi. Zombilerden kaçan karakterler bir eve sığınırken, her zaman güven, huzur gibi duyguları temsil eden bu mekan giderek işlevini yitiriyor. Çiftlik evi zombiler tarafından işgal edilirken, benzer anlamlar taşıyan başka kavramlar da anlamlarını kaybediyorlar. Örneğin Barbra, daha filmin başında erkek kardeşinin zombiler tarafından öldürülüşüne şahit oluyor. Diğer yandan, ilerleyen dakikalarda evdeki ailenin bireylerinden küçük kız bir zombiye dönüşüyor ve annesini ısırıyor. Kuşkusuz korku filmlerinde bu gibi kavramların (ev, aile, vs.) temsil ettikleri değerlerle oynanmasına bugün fazlasıyla alışığız. Ancak 36 yıl öncesinden gelen "Yaşayan Ölülerin Gecesi", ev, aile gibi kavramların "güvenilirliğini" ortadan kaldırısıyla, izleyiciye ürkütücü bir paranoya atmosferi çiziyor. Düşük bütçeden de destek alan bu sert tavır, filmin (en azından o dönem için) şiddet dolu içeriğine de uyum sağlıyor. Bugün stüdyo işi bir korku filminde bile çok daha yoğun şiddete rastlayabiliyoruz. Ancak 1968 yılında "Yaşayan Ölülerin Gecesi"nin kimilerince, "Gore sinemada asılamayacak bir nokta" olarak nitelendirildiğini eklemek gerek. Fakat daha önce de değindiğimiz gibi, Romero'nun şiddeti kullanış şekli filmin agresif ve karamsar haliyle uyum içinde. Filmin tümüne sinmiş bu duyguyu, sistem karşıtı tavrıyla beraber ele almaksa neredeyse kaçınılmaz. Dolayısıyla, bir kez daha yinelemekte fayda var ki, "Yaşayan Ölülerin Gecesi" sadece izleyiciyi şaşırtmak veya olay yaratmak için şiddete başvuran bir film değil. Şaşırtacaksa da, en azından bunu izleyicisini provoke etmek ve onları bir şeyleri düşünmeye sevk etmek için yapıyor.

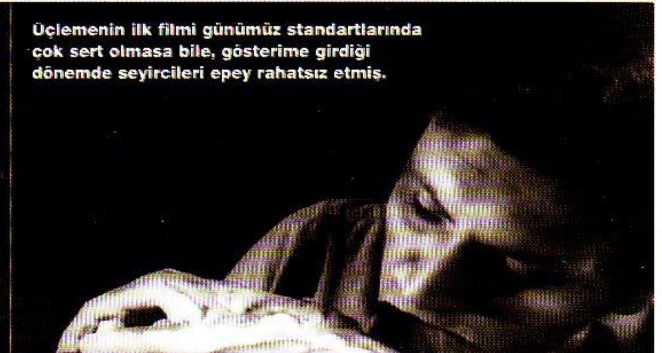
Elbette "Yaşayan Ölülerin Gecesi"nin en önemli özelliğini de atlamamak lazım. "Yaşayan Ölülerin Gecesi" başrolünde bir afro-amerikalı olan ilk korku filmi olarak da sinema tarihine geçmiş durumda. Duane Jones'un canlandırdığı Ben karakterinin finalde başına gelense, yine filmin taşıdığı politik boyuta çok şey ekliyor.

"Ölülerin Şafağı"

George Romero "Yaşayan Ölülerin Gecesi"ni takip edecek, serinin ikinci filmini 1978 yılında yönetti. "Ölülerin Şafağı" (Dawn of the Dead) pek çok anlamda öncüsünü geride bırakan bir filmdi. Romero bu sefer yaklaşık 2,5 saat süren bir filme imza atmış, gore efektleri daha da ileri bir noktaya taşımış (elbette makyaj ustası Tom Savini'nin adını da atlamamak gerek), ayrıca yer yer komedi unsurlarına da başvurarak bir sosyal taşlama yaratmıştı. "Ölülerin Şafağı" çoğu sinemaseverce, bir alışveriş merkezinde geçen zombi filmi olarak da hatırlanabilir. Serinin ikinci filminde zombilerin sayısı daha da artmış durumda ve yaşayan ölüler artık şehirlere saldırıyorlar. İnsanlar ve zombiler arasında ciddi bir çatışma devam ederken, dört kişi bir helikopterle kaçıyor ve bir alışveriş merkezine (Akmerkez gibi bir yer) sığınıyorlar. Romero, tahmin etmenin güç olmayacağı gibi, alışveriş merkezini tüketim toplumuna dair bir şeyler söylemek için kullanıyor. İnsanoğlunun en zavallı anında, içinde bir yerlerde yatan faşizme ve bilinçsizce tüketme ihtiyacına nasıl yenik düştüğünü etkileyici şekilde gözler önüne seriyor. Benzer temalar etrafında dolanan çoğu post-apokaliptik film gibi, "Ölülerin Şafağı" da modern toplumun değerlerinin (başka bir deyişle modern toplumu ayakta tutan değerlerin) ne derece insanlık dışı olduğunu vurguluyor; özetle kapitalist sisteme yönelik ciddi bir eleştiri değeri taşıyor. Filmin kahramanları kendilerini bile isteye bir alışveriş merkezine kapatıyorlar, ancak Romero'nun "Bakın, aslında mevcut sistem sizin hayatlarınızı alışveriş merkezlerinin duvarları arasına hapsediyor", demeye getirdiğini görmek zor değil. Diğer yandan düşünme yetilerini kaybetmiş, asla

Duane Jones'un "Yaşayan Ölülerin Gecesi"nde canlandırdığı Ben, bir Amerikan korku filmindeki ilk Afro-amerikalı baş karakter.

Üçlemenin ilk filmi günümüz standartlarında çok sert olmasa bile, gösterime girdiği dönemde seyircileri epey rahatsız etmiş.

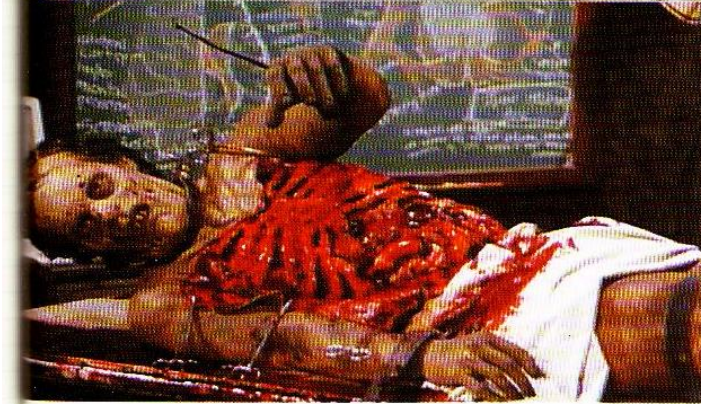
"Yaşayan Ölülerin Gecesi" kısıtlı imkanları avantaja dönüştürebilmiş, dört başı mamur bir bağımsız sinema örneği.

"Ölülerin Günü"nde zombilerin askerlere saldırdığı sahneler, şaşırtıcı ve yer yer iç kaldıran özel efekler barındırıyor.

"Ölülerin Günü"nde zombilerin üzerinde yapılan ilginç deneylere tanıklık ediyoruz.

doymayacak gibi insanlara saldıran ve vahşice canlı bedenleri parçalayan zombilerle, tüketim maddelerine benzer bir hayvansal içgüdüyle saldıran modern toplumun bireyleri arasında bir paralellik kurulduğunu söylemek de mümkün. Söylediğimiz gibi, "Ölülerin Şafağı"nda şiddetin kullanımı çok daha ileri bir noktaya götürülüyor. Hatta içerdiği gore sahneler yüzünden, kimi ülkelerde bası sansürle derde girmiş bir film bu. Yoğun şiddet ve Romero'nun altmetin düzeyinde söyledikleri filme belirli bir karamsarlık getirirken, araya giren mizah bir denge sağlıyor. "Ölülerin Şafağı" son noktada bir korku filmi olsa da, ilk filmin klostrofobisinden uzakta seyrediyor. Hem süre, hem de içerik açısından taşıdığı iddiayı sonuna kadar götüren filmin, çoğu kişi tarafından üçlemenin en iyisi olarak gösterilmesi boşuna değil. Hatta "Ölülerin Şafağı" için rahatlıkla korku sineması tarihinin en iyi filmlerinden birisi de denilebilir.

"Ölülerin Günü"

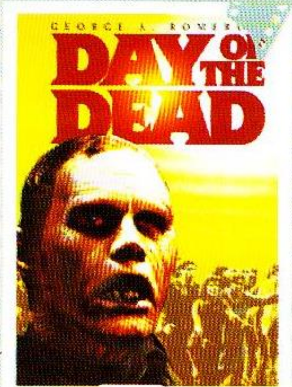
Üçlemenin son filmiyse 1985 yapımı "Ölülerin Günü" (Day of the Dead). Rahatlıkla söyleyebiliriz ki, bu film üçlemenin en zayıf halkası. Ancak bu saptamanın yanında, filmin iki öncüsünün de başyapıt düzeyinde olduklarını hatırlatmak gerekiyor. Yani, "Ölülerin Günü" ilk iki filmin düzeyini yakalayamasa bile kayda değer pek çok özellik barındırıyor.

Aslında bu film için üçlemenin en karamsar bölümü de denilebilir. Aradan geçen zaman içerisinde zombi popülasyonu inanılmaz derecede artmış durumda, hatta artık insanların sayısı daha az. Onlar da yer altındaki sığınaklara kaçmış durumdalar. Film ise bir grup asker ve bilimadamının başından geçenleri anlatmakta. Kaldıkları sığınakta bir yandan zombilere karşı yaşam mücadelesi verirken, diğer yandan da yakalayabildikleri zombiler üzerinde çeşitli deneyler yapmaya çalışıyorlar.

"Ölülerin Günü" açık ara üçlemenin en sert filmi. Özellikle final bölümünde zombilerin insanlara saldırmaları ve askerleri parçalayıp yemeleri, hassas midelerin kaldıramayacağı anlara yol açıyor. Üstelik bu sefer "Ölülerin Şafağı"ndaki mizah duygusuna rastlamak da mümkün değil. Ancak filmin sertliği, tıpkı üçlemenin önceki örneklerinde olduğu gibi, Romero'nun kurduğu cümlelerin sağlamlığına destek çıkıyor. "Ölülerin Günü", yönetmenin orduyu acımasızca eleştirdiği bir film. Kurduğu küçük komün, asker üyelerinden gelen tehdit ve baskıyla sürekli tehdit altında kalırken, zombilere yemek olan karakterler de çoğunlukla ordu mensupları oluyorlar.

Ancak "Ölülerin Günü" üçlemeyi tamamlamak adına çok daha önemli bir şey yapıyor. Özellikle "Ölülerin Şafağı"nda açıkça ortaya çıkan, günümüz insanı ve zombiler arasında kurulan paralellik, bu filmde iyice oturuyor. Romero sadece insanların ve zombilerin sayısıyla oynamakla kalmıyor; insanları giderek zombileştirirken, zombileri giderek insanlaştırıyor. Bir bilimadamının yakaladıkları zombi üzerinde yaptığı deneylere ilişkin sahneler, bu saptamaya destek oluyor. Elbette zombilerin sayısı arttıkça ve insanlar yerin altına doğru indikçe, "öteki" kavramıyla da zekice oynanmış oluyor.

George A. Romero'nun "Ölü Üçlemesi"nin elemanları hem politik içerikleri, hem de türe getirdikleri yeniliklerle ayrıksı filmler. İçerdikleri aşırı şiddet kimi seyircilerin tahammül sınırlarını zorlayabilir ancak üç film de has sinemaseverler için birer zorunluluk niteliği taşıyorlar. Peki bu filmlere nasıl ulaşmalı? Özellikle korku meraklılarının arşivlerine katmakta hiç tereddüt etmemeleri gereken bu filmlerin 1. Bölge DVD kopyalarına ***www.amazon.com*** adresinden ulaşmanız mümkün. Ancak çeşitli uzunluklarda, farklı versiyonları olan filmlerin sansürsüz kopyalarını satın almaya dikkat etmeniz gerekiyor. ■

ÖLÜLERIN GÜNÜ

(Day of the Dead)

Yönetmen: George A. Romero. **Yapımcı:** Richard P. Rubinstein. **Senaryo:** George A. Romero. **Görüntü Yönetmeni:** Michael Gornick. **Kurgu:** Pasquale Buba. **Sanat Yönetmeni:** Bruce Alan Miller. **Prodüksiyon Tasarımı:** Cletus Anderson. **Set Dekorasyonu:** Jan Pascale. **Müzik:** John Harrison. **Kostüm Tasarımı:** Barbara Anderson. **Oyuncular:** Lori Cardille (Sarah), Terry Alexander (John), Joseph Pilato (Kaptan Rhodes), Jarlath Conroy (William McDermott), Anthony Dileo Jr. (Miguel Salazar), Richard Liberty (Doktor Logan), Sherman Howard (Zombie Bub). 1985 ABD yapımı, 102 dakika.

Hazırlayan: Tolga Yiğit
ostolga@hotmail.com

Vizontele türküler

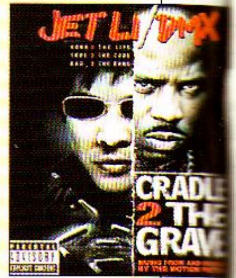
Yılmaz Erdoğan'ın "arkadaşlarım, kardeslerim" diye bahsettiği Kardes Türküler, yani Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu, tıpkı "Vizontele"de olduğu gibi "Vizontele Tuuba"da da dağların arkasındaki yalnız insanların hikayesini müzikle anlatıyor. İlk film müziği çalışmasını "Vizontele" ile gerçeklestiren topluluk, devam filminde de türkülerini yeni bir döneme ve yeni bir hikayeye fon olarak seslendiriyor. Ancak, bu kez ilk filmin müziklerinin aksine Türkçe türkülerin yanısıra Kürtçe türkülere de yer verilmiş. Onüç eserin bulunduğu albümde Ermenice, Türkçe, Kürtçe türkülerle enstrümantal çalısmalar var. Yılmaz Erdoğan albüm kitapçığındaki yazısında "dili, makamı, dini, ırkı farketmez, türküler de kardeştir, insanlar da kardeştir" mesajı vererek albümde bulunan farklı dillerdeki türkülerin yadırganmaması gerektiğini vurguluyor. "Vizontele Tuuba"nın birbirine kardes olan türküleri sekiz tane. Bunların dısında albümde bes tane enstrümantal çalısma var. Bu enstrümantal çalışmaların ikisi "Hewara Gule" ve "Do Do Bibe" türkülerinin vokalsiz hallerinden olusuyor. Kardeş Türküler topluluğunun imzasını tasıyan albümde Vedat Yıldırım ismi öne çıkıyor. Vedat Yıldırım birçok türkünün söz ve müziğine imza attığı gibi bazı türkülerde solistlik de yapıyor. Albümün müzik düzenlemesinde imzası olan Yıldırım dışında Feryal Öney de solist ve söz yazarı olarak karsımıza çıkan bir diğer isim. Albümde söz ve müziklerde sadece bu iki ismin imzası yok. Anonim eserler dışında Neşet Ertaş, Yılmaz Erdoğan, Rıza Okçu ve Patrak Estukyan'ın söz ve müziklerde imzalarının olduğu görülüyor. Albümün dikkat çeken çalısmalarından birisi olan "Denize Yakılan Türkü", Yılmaz Erdoğan'ın yazdığı sözleriyle hüznü iyi yansıtıyor. Albümün en keyifle dinlenen eserlerinden "Leyla" Özcan Deniz'in albümünde seslendirdiği "Leyla" ile aynı. Geleneksel bir İran türküsü olan bu çalısma, albümde Kürtçe sözlerle yer almış. Özcan Deniz'den sonra bir de bu yorum ile dinlemek ayrı bir keyif olacaktır. Hemen hatırlatmakta fayda var; "Leyla"nın müziği ilk filmin albümünde de kullanılmıstı. Hatta neredeyse Vizontele ismiyle özdeslestiğini de söylemek mümkün. Albüm kitapçığıyla arka yüzde yer alan türkülerin isimleri, diğer bilgiler ve sarkı sözleri hem kendi dillerinde hem de İngilizce olarak sunulmus. Kitapçık içinde Kardes Türkülerin sahnede çekilmis bir fotoğrafıyla filmden bazı sahnelerin fotoğrafları var. Filmden albüme bu fotoğraflar dışında bir de diyaloglar alınmıs. Ağırlıklı olarak Yılmaz Erdoğan'ın olmak üzere, bazı türkülerin ve enstrümantal şarkıların baslangıcında bu diyaloglara yer veriliyor. Özellikle Hewara Gule'nin enstrümantal versiyonundaki Yılmaz Erdoğan ve Tuba Ünsal diyaloğu dikkat çekiyor. Hatta filmin finaline ait bu diyaloğu duyunca, yine duygusal anlar yasayarak sahneyi gözünüzün önünde canlandırıyorsunuz. Karsılıklı konusma ve müziği duyduktan sonra albüm bitiyor ama kulaklarınız o hüzünlü final sahnesini tamamlayan Sezen Aksu vokalli "Gülümse"yi arıyor. Bu şarkının bulunmaması albümün en büyük handikabı. Ancak yapımcı şirket Kalan Müzik "Vizontele Tuuba"nın Kardes Türküler topluluğunun bir önceki albümü "Hemavaz"dan sonraki bir ara albüm olduğunun altını çiziyor. Her ne kadar topluluk "Vizontele"den sonra bir ikinci film müziği albümüne imza atma düşüncesiyle yola çıkmış olsa da, bu, tam anlamıyla gerçeklesmemis gibi gözüküyor. "Gülümse"nin olmayışının yanısıra müzik şirketinin açıklaması da bunu destekliyor. Amerikan filmlerinin albümlerinde sık sık karsımıza çıkar, filmde kullanılan müziklerin tümü albümde kullanılmamıstır... Yine de, "Vizontele Tuuba"nın finalinde yeralan ve belki filmin tüm anlattıklarını özetleyen "Gülümse"nin albümde olmaması büyük bir hayalkırıklığı... "Vizontele" albümü ile 2001 yılında Altın Portakal ödülü kazanan topluluk bakalım "Tuuba" ile de aynı basarıyı gösterebilecek mi? Karsılarında "Neredesin Firuze" gibi çok güçlü bir rakip de çıkabilir. Sonuç olarak filmi seyredenlerin keyif alarak dinleyecekleri bir albüm.

Vizontele Tuuba / Kalan Müzik

Rap, Hip Hop yaşıyor mu?

Bruce Lee'nin veliahtı olarak görülen Jet Li ve rap müzik dünyasının beyazperdeyle paylaştığı sahsiyeti Dmx'i biraraya getiren "Cradle 2 The Grave" aksiyon dozunun yüksekliği ile dikkat çeken bir yapım. Filmin kendisi kadar soundtrack albümü de yüksek dozda rap ve hip hop muhteviyatına sahip. Ayrıca sözkonusu türleri sevenlerin yüzünü güldürecek isimler biraraya toplanmış. Aslında müzik sektörü içerisinde genelde çok yayılmayıp birkaç önemli müzik şirketinin çatısı altında toplanmış olan bu asi çocukların biraraya gelmesi de çok zor olmamış. Albüm içerisindeki isimlerin basında filmin basrolündeki Dmx'i görüyoruz. Dmx albümde beraber ve solo olmak üzere dört şarkıda karşımıza çıkıyor. Dmx dısında Eminem, Obie Trice, Foxy Brown ve Fat Joe gibi önemli isimler var. Albümde biri bonus olmak üzere toplam on dokuz şarkı bulunuyor. Albümün içerisindeki kitapçıkta ise yapımcı şirketin Dmx ve bu albüm için hazırlattığı t-shirtlerin fotoğraflarıyla Dmx'in Resmi Fan Kulübüne üyelik için küçük bir form yer alıyor. Bu müzik türünü sevenlerin kayıtsız kalamayacağı bir albüm.

Cradle 2 The Grave
Universal Müzik

Unkapanı panoraması

Son dönemin en sıradısı film müziği albümü olan bu prodüksiyonda birçok bildik eser, farklı isimler tarafından yorumlanmıs. Albümde çok tanıdığımız melodilerin dısında kalan yeni eserler de var ve bunlar da albümün genel havasını iyi yakalamıs ve aynı çizgiyi korumus gözüküyorlar. Hal böyle olunca, albümü dinlerken hiç sıkılmıyorsunuz ve filmle bütünleştirdiğinizde, çok büyük keyif de alıyorsunuz. Sıradısı bir film müziği olan "Neredesin Firuze"de tam 19 eser var. Bunlardan üç tanesi "Gaip Arabesk" adlı enstrümantal çalısma ve versiyonlarından olusuyor. Albümün müziklerini hazırlayan isimlerden Ender Akay'ın imzasını taşıyan bu çalısma dısında diğer müziklerde de Sunay Özgür'ün katkısı görülüyor. Sunay Özgür birçok müziğin ve düzenlemenin altına imza atmıs. Geriye kalan 16 şarkı ise yine çok çarpıcı isimleri biraraya getiriyor. Özellikle bu film için yazılan İbrahim Sadri'nin siiri "Beni Affet"i Özcan Deniz ve Ragıp Savas seslendirirken, sözleri Sunay Özgür ve Ahmet Hamdi Tanpınar'a ait olan "Şarkıların Büyücüsü"nü Özcan Deniz tek basına seslendiriyor. Bunların dısında Özcan Deniz'i filmin oyuncularından Haluk Bilginer, Cem Özer, Ragıp Savaş ve Ruhi Sarı ile seslendirdiği Orhan Gencebay çalısması "Ya Evde Yoksan" ve Neşet Ertaş imzalı "Ahirim Sensin" türküsünde dinliyoruz. Özcan Deniz dısında diğer sanatçılar ve ilginç eslesmeler ise söyle Bülent Ortaçgil'in ünlü şarkısı "Sensiz Olmaz"da Müslüm Gürses, Göksel'in "Sabır" şarkısında Ciguli, vokali ve akordeonu ile Fuat Saka'nın "Kara Sevda" adlı şarkısında harika bir performansla Özlem Tekin, Türk musikisinin unutulmaz sarkısı "İnleyen Nağmeler"de Erol Büyükburç yer alıyor. Ayrıca Dizzy Man's Band'in "Törki Törki" sarkısını da Bulutsuzluk Özlemi seslendirmiş. Albümde yeralan diğer isimler ise Burcu Güneş, Işın Karaca ve filmin oyuncu kadrosunda da bulunan Janset. Başrollerden birinde oynayan Özcan Deniz dört şarkıyla çıkıyor karşımıza ancak bu, onun albümde basrolde olduğunu göstermiyor. Çünkü albümün basrolünde başka bir isim var! Yine filmin oyuncularından Ata Demirer... Tam dört şarkıda soloya çıkan Ata Demirer, mizahi üslubuyla albüme renk ve keyif katıyor. Demirer'i, Fergan Mirkelam'ın "Tavla", Yeni Türkü klasiği "Maskeli Balo", espirili sözlerini Saim Çakar'ın yazdığı "Çizdim" ve "İtirazım Yok" haline gelen "İtirazım Var"da dinliyoruz. Albüm ilgiyi fazlası ile hak ediyor. Ama önce film, sonra albüm diyoruz.

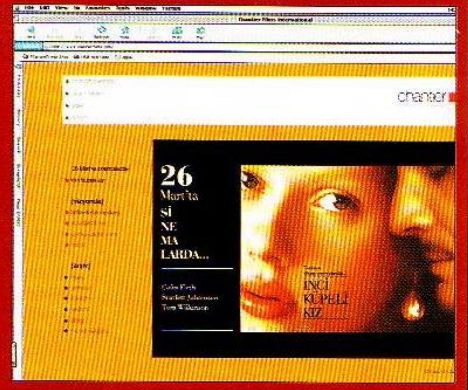
Neredesin Firuze / Kalan Müzik

Hazırlayan: Burçin S. Yalçın
burcyalc@hotmail.com

Bildiğiniz şantiye değil!

Filmlerin künyelerini takip ediyorsanız, son yıllarda film ithal eden firmaların Türkiye'de arttığını ve bunun sonucunda da salonlara "çeşit" geldiğini farketmissinizdir. Brezilya'dan Japonya'ya birçok "arthouse" film bu sayede Türkiye'de kendisine salon bulmaya başladı ve doğal olarak sözkonusu çeşidin artmasıyla gösterime giren film sayısında da çıta yukarı yükseldi. Bu mütevazı şirketlerden biri de Chantier Films. Şirket agustos 2001'de faaliyete geçti ve "Muson Düğünü"yle başlayan film ithal etme macerası şu sıralar "İnci Küpeli Kız"la devam ediyor. Bugüne dek yaklaşık bir düzine filmi gösterime sokan şirketin internet sitesi faaliyete geçeli de çok olmadı. Şirketle ve filmleriyle ilgili bilgiler için birinci elden kaynak...

http://www.chantierfilms.com/

Aptal mı, yoksa akıllı sarışın mı olduğunu yakında göreceğiz!

Parmakları marifet dolu!

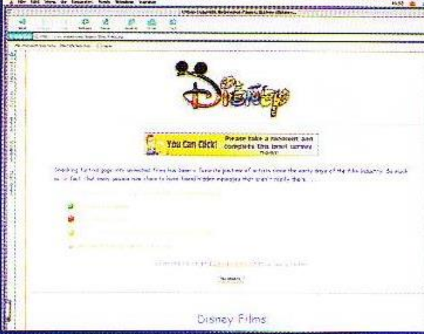
Popülaritesi üç ayrı koldan ilerliyor: televizyon, müzik, sinema... Eylül, '87, Houston doğumlu Hilary Duff aslında Amerika'da üç yıldır genç kızların sevgilisi gibi. Disney Channel'da oynayan "Lizzie McGuire" adlı sitcom'da ailesi, arkadaşları ve zaman zaman da kendi kendisiyle kurduğu ilişkiler öykünün ana eksenini teşkil ediyordu (İç sesinin söylediklerinin çok komik olduğu söyleniyor). Diziye adını veren karakterle öne çıkan Duff'ı geçtiğimiz aylarda bu diziden sinemaya uyarlanan "The Lizzie McGuire Movie"de az kalsın seyrediyorduk. Fakat bu son anda filmin Türkiye dağıtımcısının fikir değiştirmesiyle hayata geçmedi. Daha önce "Human Nature"da kısa ve bizde gösterime girmeyen "Agent Cody Banks"te de daha önemli bir rolde göründükten sonra Duff geçtiğimiz ay "Cheaper by the Dozen / Sürüsüne Bereket"le kalabalık bir ailenin genç kızı rolünde karşımıza dikildi. Müzikle de haşır neşir olan aktris geçtiğimiz yıl "Metamorphisis" adlı bir albüm çıkardı (Britney Spears onu pek seviyor!). "So Yesterday" adlı single'ına çektiği klibi ise temmuzdan itibaren MTV'de uzunca bir süre yayınlandı. Önündeki projelerde ise romantik komedi soslu gençlik filmlerinde bir süre daha sevimli kızı oynamaya devam edecek.

http://www.hilary-duff.com/html_2003/main_site/frameset.htm
http://www.hilary-duff.net/
http://www.avexnet.or.jp/hilary/

Disney'sel şehir efsaneleri

Disney son aylarda önce "Kayıp Balık: Nemo" ve sonra da "Ayı Kardeş"le çocuk ruhluları gülmekten kırıp geçiredursun, beri tarafta size sunduğum bu adres, Disney filmlerindeki şehir efsanelerini ele alıyor. Peki bu efsanelerin yanlışlığı veya doğruluğu hakkında da bilgi veren bu sitede ne gibi Disney efsaneleri yatıyor? "Aladdin"de başkahramanımız filmin bir sahnesinde gençlere giysilerini çıkarmalarını mı söylüyor? Donald Duck, hiç pantolon giymediği için Finlandiya'da yasaklı mıydı? "Aslan Kral"ın bir sahnesinde havada uçuşan toz bulutları şu harfleri mi meydana getiriyordu: S-E-X? "The Little Mermaid"de Ursula'nın nikahını kıyan papaz ereksiyon halinde mi görünüyordu? Disney'in 1953 tarihli Peter Pan versiyonunda Tinker Bell için Marilyn Monroe mu model alınmıştı? Hınzır animasyoncular "Who Framed Roger Rabbitt"te Jessica Rabbitt'i bazı karelerde çıplak mı çizmişlerdi? Gerçekte neler olup bittiğini fotoğraflarıyla aşağıdaki adresten öğrenebilirsiniz. Bu site sizi eğlendirebilir, es geçmeyin!

http://www.snopes.com/disney/films/films.asp

Film hakkında her şey

Çağan Irmak'ın henüz "Asmalı Konak" dizisinin çekimleri sırasında kafasına yerleştirdiği film, sonunda Fikret Kuşkan, Başak Köklükaya ve Nejat İşler'in başrollere soyunmalarıyla vücut buldu. Siz bu satırları okurken gösterime girmiş olacak "Mustafa Hakkında Herşey", umalım ki, arka arkaya giren ve sinema salonlarını hareketlendiren Türk filmlerinden biri olsun! Trafik kazasında ölen karısının beraber gizlice birşeyler çevirdiği taksi şoförünü kaçıran bir reklam şirketi sahibinin hikayesini seyrettikten sonra, aşağıdaki adreste turlamak önünüzdeki olasılıklardan biri olarak duruyor.

http://www.mustafahakkindahersey.com/

Kadın olacak çocuklar!

Starletlerle ilgilenenlerin mutlaka Sık Kullanılanlar'ına kaydetmesi gerek! Kendileri küçük, rolleri de küçük... Ama, bilirsiniz, bazen çocuk oyuncular, içinde bulundukları filme öyle bir damga vururlar ki neredeyse filmi sürüklerler. Bu site çocuk starletleri ele alıyor ve yüzlerce aktris adayının geniş bir dökümünü sunuyor ("Whale Rider"la bunca öne çıkan Keisha Castle-Hughes da elbette sitede yerini almış). Amanda Bynes ("What a Girl Wants"), Ariana Richards ("Jurassic Park"), Anna Paquin (söylememe gerek yok herhalde), Kirsten Dunst ("Vampirle Görüşme") gibi daha küçücükken parlamış, ama kimisi gerisini getirememiş aktris adaylarıyla ilgili hem fotoğraf hem de bilgi bulmak mümkün burada. Özellikle kimilerinin küçüklük fotoğraflarını görmek de gerçekten hoş.

http://www.childstarlets.com/lobby/index.html

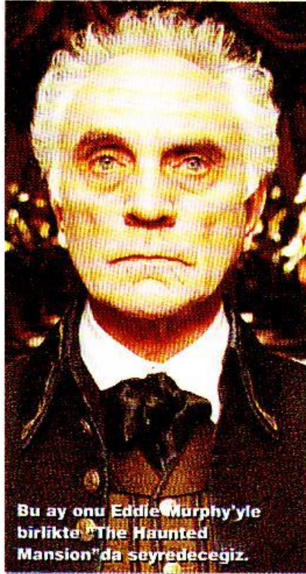
Hazırlayan: Burçin S. Yalçın
burcyalc@hotmail.com

Terence Stamp

22 Temmuz 1939 Londra doğumlu aktör İngiltere semalarında süzülen Alman bombalarının neredeyse ortasına doğdu. İlk sinema filmi "Billy Budd"da oynadığında henüz 23 yaşındaydı ve daha ilk filmiyle zirveye oturacağından habersizdi. O yıllarda Rus asıllı ünlü aktör Peter Ustinov ara sıra kamera arkasına geçip film de yönetiyordu ve "Billy Budd" bunlardan biriydi. Herman Mellville'in romanının meshur meleksi kahramanı denizci Billy Budd işlemediği bir cinayetle suçlanıyordu; Stamp'in filme adını veren karakterdeki kompozisyonu öyle çekiciydi ki aktör daha ilk filmiyle en iyi yardımcı erkek oyuncu Oscar adaylığı aldı (Bu ilk ve son kez olacaktı). Bu donuk yüzlü, 1.83m boyunda, mavi gözlü ve tatlı yüzlü delikanlı en parlak dönemini 1960'larda geçirecek ve bir daha asla o dönemde yakaladığı popülariteye ulaşamayacaktı. 1962'de oynadığı ikinci filmi "Term of Trial"da Laurence Olivier'yle sahne paylaştı. Stamp ilerleyen yıllarda da sinemanın büyük isimleriyle çalışmayı sürdürecekti. Çocuk hırsızı bir psikopat olan Freddie Clegg'i canlandırdığı 1965 yapımı William Wyler filmi "The Collector"la yine çokça takdir topladı ve yine ilk ve son kez Cannes Film Festivali'nde en iyi erkek oyuncu ödülü kazandı. 1966'da Joseph Losey'in eline geçti ve komedi filmi "Modesty Blaise"de Monica Vitti ve Dirk Bogarde'la beraber oynadı. Bunu ertesi yıl gene iki basarılı film izledi: John Schlesinger yönetimindeki Thomas Hardy uyarlaması "Far From the Madding Crowd" ve o güne dek yalnızca televizyonda çalısmış genç İngiliz yönetmen Ken Loach'un ilk sinema filmi olan "Poor Cow"... Bunların ilkinde Julie Christie'yle beraber oynama fırsatı elde etti ve çekimlerden sonra ikisi aşk da yaşamaya başladı. Fakat zaten 1960'lar boyunca Terence Stamp onyılın belki de en çok arzulanan kadınlarıyla yaşadığı ilişkilerle de gündeme geldi, ki bunlardan bir tanesi dönemin gözde modellerinden Jean Shrimpton'la yaşadığıydı.

'60'ların sonlarıyla birlikte Terence Stamp nedensiz bir düşüş yaşamaya başladı. Western "Blue", Pasolini'nin "Teorema"sı veya doğumundan beri komada yatmış ve 30 yaşındayken uyandırılmış "koca bir bebek"i canlandırdığı "The Mind of Mr. Soames" gibi ilginç bazı projelerde rol alsa da bu düşüş durmadı. Böylece '70'ler gelip çattığında Terence Stamp kendini yollara vurdu ve Hindistan'da bir otel odasında yaşamaya başladı. Yıllarını birer birer tüketen aktörü menajeri aradığında '70'lerin ortasına çoktan gelinmişti; Richard Donner o dönemde çekeceği "Superman" projesi için onu kötü adam kılığında istiyordu. Krypton gezegeninin kötücül kaçkını General Zod'daki performansıyla Stamp göze çarpan bir dönüş yaptı. 1979'da yönetmen Peter Brook'la "Meetings with Remarkable Men"de çalıştı. 1980'de çekilen devam filmi "Superman II"de bir kez daha General Zod'u oynadı ve ardından belki de en kötü dönemi başladı; '80'lerde birkaç iyi filmin arasına serpiştirilmiş bir avuç kötü filmde rol aldı. John Hurt ve Tim Roth'la beraber oynadığı Stephen Frears filmi "The Hit"; Robert Redford, Debra Winger, Daryl Hannah ve Brian Dennehy'yle birlikte göründüğü Ivan Reitman filmi "Legal Eagles"; Mario Puzo uyarlaması, Michael Cimino filmi "The Sicilian"; Charlie Sheen ve Michael Douglas'lı Oliver Stone filmi "Wall Street" bu onyılda yeraldığı en önemli filmler olarak gösterilebilir. Fakat parasal nedenlerden dolayı kendi deyimiyle "korkunç" filmlerde boy göstermekten de çekinmedi. Berbart bir Jules Verne uyarlaması ("Monster Island", 1981), Elisabeth Shue'nun da oynadığı çok kötü bir korku denemesi ("Link", 1986), dünyanın en sıkıcı filmlerinden biri olarak gösterilen bir Norveç prodüksiyonu ("Hud", 1986) bunların önde gelenleriydi. Fakat her şeye rağmen bu dönemde yeraldığı anaakım projeler aktörün '90'larda önünün kapanmasını önledi. Kim Basinger ve Val Kilmer'la birlikte "The Real McCoy"da oynadı. 1993 tarihli bu filmi övgülere boğulacağı bir başka film izledi: "The Adventures of Priscilla, Queen of the Desert"... Filmde yaşlı bir travestiyi canlandırması ve bunu yaparken müthiş bir performans sergilemesi elbette 55 yaşındaki bir aktör için gurur verici olmalıydı. 1996'da "Mindbender"de usta İngiliz yönetmen Ken Russell'la çalıştı. 1997 yılında Tony Scott'ın çektiği televizyon dizisi "The Hunger"a anlatıcı olarak sesini verdi. 1999'da Steven Soderbergh bizde yalnızca İstanbul Film Festivali'nde gösterilen, bunun dışında ticari gösterime girmeyen "The Limey / Denizci"deki Wilson karakterini sırf Stamp için yarattı. Los Angeles'ta kızı öldürülünce onun katilini bulmak için hapisten çıkar çıkmaz İngiltere'den kalkıp Amerika'ya gelen kızgın bir babaya hayat verdiği bu filmde karşısında bir başka ünlü aktör vardı: Peter Fonda ('60'lar İngiltere'si için Terence Stamp neyse '60'lar Amerika'sı için de Peter Fonda oydu)... Soderbergh'in, filmde Stamp'in flashback olarak hatırladığı bazı sahnelerde Loach'un "Poor Cow"undaki sahneleri kullanması kuşkusuz fazladan anlamlar içeriyordu. Bu mütevazı Soderbergh başyapıtı kır saçlı aktöre saygınlık kapılarını yeniden araladı ve aktör kendisini yine büyük bütçeli filmlerde çalışırken buldu. "Yıldız Savaşları: Bölüm I - Gizli Tehlike"de konsey üyesi Finis Valorum rolündeydi. Ardından Steve Martin ve Eddie Murphy üzerine kurulu komedi filmi "Bowfinger" geldi. 2000 yapımı Mars keşfi "Kırmızı Gezegen"de hayatını çabucak kaybetti ve bu yüzden filmdeki süresi hayranlarına yetmedi. 2001'de "Benim Karım Artist" gibi bir Fransız komedisinde, 2002'de de Soderbergh'in kişisel projesi "Full Frontal"da rol alan Stamp bu ay Eddie Murphy'nin başrolünü oynadığı "The Haunted Mansion"da hayranlarıyla kısa süreyle de olsa hasret giderecek. Stamp son yıllarda otobiyografisini yazdı ve bu sayede kitapçı raflarında çok satanlar listelerine girmeyi de başardı. Bugün 65 yaşında olan aktör yeraldığı projelerde çok fazla öne çıkmadan, ağır ağır üretmeye de devam ediyor. Fakat bu donuk ve sert bakışlı, kır saçlı adam her zaman 1960'larla ve o yıllardaki filmleriyle hatırlanacak.

Bu ay onu Eddie Murphy'yle birlikte "The Haunted Mansion"da seyredeceğiz.

"Kırmızı Gezegen"deki Chantillas rolü senaryo icabı "erken ölüm"le sona eriyordu."

"Billy Budd"da

1962 BILLY BUDD
1962 TERM OF TRIAL
1965 THE COLLECTOR
1966 MODESTY BLAISE
1967 FAR FROM THE MADDING CROWD
1967 POOR COW
1968 BLUE
1968 HISTOIRES EXTRAORDINAIRES
1968 TEOREMA
1970 THE MIND OF MR. SOAMES
1970 UNA STAGIONE ALL'INFERNO
1975 HU-MAN
1976 DIVINA CREATURA
1976 STREAP-TEASE
1977 BLACK-OUT
1978 SUPERMAN
1979 MEETINGS WITH REMARKABLE MEN
1979 AMO NON AMO
1980 SUPERMAN II
1981 MONSTER ISLAND
1982 MORTE IN VATICANO
1984 THE HIT
1986 LINK
1986 LEGAL EAGLES
1986 HUD
1987 THE SICILIAN
1987 WALL STREET (BORSA)
1988 YOUNG GUNS
1988 ALIEN NATION
1990 GENUINE RISK
1992 BELTENEBROS
1993 THE REAL McCOY
1994 THE ADVENTURES OF PRISCILLA, QUEEN OF THE DESERT
1996 TIRE A PART
1996 MINDBENDER
1997 LOVE WALKED IN
1997 BLISS
1999 THE LIMEY (DENİZCİ)
1999 STAR WARS: EPISODE I - THE PHANTOM MENACE (YILDIZ SAVAŞLARI: BÖLÜM I - GİZLİ TEHLİKE)
1999 BOWFINGER
1999 KISS THE SKY
2000 RED PLANET
2001 MA FEMME EST UNE ACTRICE
2001 REVELATION
2002 FULL FRONTAL
2003 MY BOSS'S DAUGHTER
2003 THE KISS
2003 THE HAUNTED MANSION
2004 DEAD FISH

Serseri Aşıklar

Cahiers du Cinema yazarıyken birçok kısa filme de imza atan Jean-Luc Godard, "À Bout de Souffle / Serseri Asıklar"ı Francois Truffaut'nun yazdığı bir öyküden senaryolastırdı. Öteden beri Amerikan B sinemasına ilgi duyan ve o dönemki yazılarında bunu sıklıkla açık eden Godard, Paris sokaklarına fırladı ve daha önce bazı kısa filmlerinde yer verdiği hevesli bir genç aktör olan Jean-Paul Belmondo ile o sırada 21 yasında olan ve Avrupa'yla yeni tanışan Amerikalı aktris Jean Seberg'i pelikülle kaydetti. Büyük ölçüde doğaçlama olarak çekilen film tam anlamıyla klasik sinemanın alternatifiydi. Sıçramalı kesmeler, kameraya konusan karakterler, omuzda titreyen bir kamera, setlerden uzak doğaçlama bir oyunculuk, doğal bir ışık... Sonradan Fransız Yeni Dalga akımının manifesto yapıtlarından biri muamelesi görecek film, öyküsünü aslında büyük ölçüde klasik gangster sinemasından alıyor gibiydi: Marsilya'da aylak aylak dolasırken bir otomobil çalıp Paris'in yolunu tutan Michel Poiccard (Jean-Paul Belmondo) yolda kendisini durdurmak isteyen motosikletli bir polisi vurur. Ardından Paris'e gelir ve kısa bir süre önce tanıstığı Amerikalı Patricia'yı aramaya baslar. Aylaklığı orada da sürerken bir yandan da peşindeki polislerden saklanır. Sokak sokak dolaşır, suç işlemekten sakınmaz. Bogart'ın "The Harder They Fall" afişinin önündeki fotoğrafı uzun uzun süzer. Bir süre önce sadece birkaç gece geçirdiği Patricia'ya (Jean Seberg) ise tam manasıyla tutulmustur ve bunu genç kadına defalarca itiraf eder. Patricia'nın küçük dairesinde beraber uzun vakitler geçirirler, konudan konuya atlarlar ve Patricia bombayı patlatır: "Hamileyim!" Fakat Michel'in yazgısı herhangi bir küçük suçlununkinden farklı olmayacaktır ve Fransızca'ya pek hakim olmayan Patricia da artık bilemediği sözcükleri Michel'e soramayacaktır.

İlerleyen yıllarda baska Godard yapıtları ve yönetmenlerle zenginlesecek ve sinema tarihine damgasını vuracak Yeni Dalga, açılısı "Serseri Asıklar"la yapmıs oldu. Godard'ın, klasik hikaye anlatma sinemasını kırma amaçlı denemesi kendisine birçok takipçi buldu. Film bu açıdan sinema tarihinin kilometretaşlarından biri olarak selamlandı.

Asağıdaki sahne Michel'in Paris'e geldikten sonra kentin en ünlü bulvarı Champ Elysées'de Patricia'yı gazete satarken yakaladığı sahne. Naif ikili kendilerini bekleyen gelecekten habersiz bir biçimde yaptıkları sohbetlerinin henüz baslarındalar.

Patricia: *(Sokakta gazete satmaktadır)* New York Herald Tribune! New York Herald Tribune!

Michel: Benimle Roma'ya gelsene! Çok çılgınca ama seni seviyorum. Seni görünce sevinecek miyim öğrenmek için seni görmek istedim.

Patricia: Nerelerdeydin? Monta Carlo'da mı?

Michel: Hayır, Marsilya'daydım. Görmem gereken bir arkadasım vardı. Pazartesi seni aramaya çalıştım.

Patricia: Pazartesi şehir dışındaydım. *(Etrafa)* New York Herald Tribune!

Michel: Bir tane versene!

Patricia: Çok naziksin! *(Gazeteyi uzatır)* Ne yapıyorsun burada? Paris'ten nefret ediyordun hani!

Michel: Hayır ama burada düsmanlarım var.

Patricia: Yani basın belada mı?

Michel: Evet. Benimle Roma'ya gelecek misin?

Patricia: Ne yapacağız orada?

Michel: Bakarız!

Patricia: Hayır, yapacak çok işim var burada Michel!

Michel: "Champ"ı boydan boya yürüyor musun böyle?

Patricia: "Champ" da ne?

Michel: Champ Elysées. V. George Bulvarı'nda olacağım.

Patricia: Tamam, öyleyse görüşürüz!

Michel: Hadi, beraber yürüyelim.

Patricia: Sadece köşeye kadar... *(Tekrar bağırır)* New York Herald Tribune!

Michel: *(Elindeki gazeteyi uzatır)* Geri al bunu, yıldız falı yok!

Patricia: "Yıldız falı" ne?

Michel: Yıldız falı gelecektir. Geleceği bilmek istiyorum. Sen de istemez miydin?

Patricia: E herhalde! *(Bağırır)* New York Herald Tribune! *(Michel'in bakışlarından rahatsız olur)* Ne oldu?

Michel: Hiç, sadece bakıyorum.

Patricia: Veda etmeden gittiğim için kızgın mısın?

Michel: Hayır, kızdım çünkü üzgündüm. Bir kızın yanında uyanmak güzeldir.

Patricia: Şehirde mi kalıyorsun?

Michel: Evet, bana borçlu olan bir adamı görmem gerek. Sonra da seni görmeliydim. *(Patricia'ya sarılır)*

Patricia: Hayır, görmesen de olur!

Michel: Neden ki?

Patricia: Benden daha tatlı kızlar var.

Michel: Hayır, acayip birşey, senden sonra iki kızla yattım. Feciydi.

Patricia: "Feci" ne demek?

Michel: Yani çok şirinlerdi, ama feciydi. Can sıkıcıydı. Ee? Roma'ya geliyor musun? Fransa'dan sıkıldım.

Patricia: Gelemem Michel! Sorbonne'a kayıt yaptırmam lazım, yoksa ailem para yollamayı keser.

Michel: Bende para var.

Patricia: Sadece üç gece geçirdik!

Michel: Hayır beş. Niye sutyen takmıyorsun?

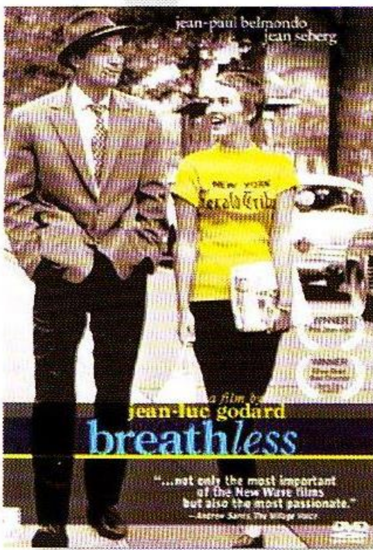
Patricia: Böyle konuşma!

Michel: Tamam, pardon! Saat kaç? Sonra görüşürüz.

Patricia: Sonra olmaz. Bu gece, istersen tabii.

Michel: Nerede?

Patricia: Burada!

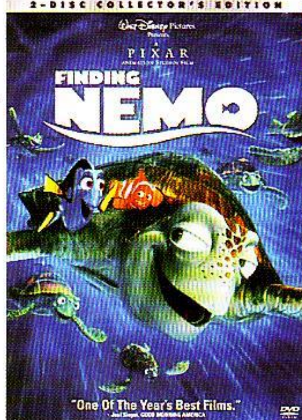
"Serseri Aşıklar" filminin 1. Bölge DVD kopyasını www.amazon.com adresinden edinebilirsiniz.

Hazırlayan: Kerem Sanatel
sanatel@superonline.com

Finding Nemo / 2003

Y: Andrew Stanton, Lee Unkrich
Ses: Albert Brooks, Ellen DeGeneres, Alexander Gould, Willem Dafoe, Eric Bana
Bölge: 2 100 dk. (2 disk)
1.78:1 Geniş Ekran
Dolby Dijital 5.1 / DTS
Türkçe altyazı [Yok]
www.amazon.co.uk

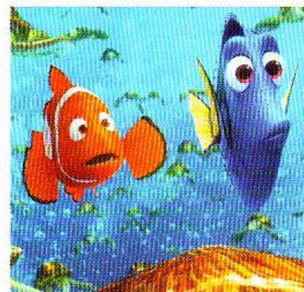

Animasyon sinemasını esaslı biçimde silkeleyen Pixar filmlerini cezbedici kılan şey kuşkusuz sadece defalarca ödüle layık görülmüş teknik ustalıklan değil. (Bu filmle eve bir Oscar heykelciği daha götürdüler.) Pixar'ın "koca bebek" yaratıcıları kıyas kabul etmeyecek eşsiz bir mizah anlayışına sahip. Bu nedenledir ki Pixar'ın ortaya çıkışıyla birlikte animasyon sinemasının sadece çocuklara yönelik bir alt tür olduğu inanışını kırmak daha kolay bir hale geldi. Sinema sektöründe film yaparken onlar kadar eğlenen başka bir ekip olduğunu sanmıyoruz. Bu enerjileri doğal olarak filmlerine fazlasıyla yansıyor, görsel açıdan küçük izleyicileri büyülerken, genellikle yetişkinlere hitap eden gizli espriler, film göndermeleri ve taşlamalar Pixar imzası taşıyan her filmi kusursuz birer aile filmi haline getiriyor. Nemo, diğer tüm Pixar'larda olduğu gibi, hem teknik bir gövde gösterisi hem de dört nala giden bir eğlence sunuyor. Denizaltında geçen tüm sahnelerdeki derinlik duygusu ve gerçekcilik hayranlık uyandırmayacak gibi değil. Ama filmimizin heyecanlı bir hikayesi de var. İnsanların eline geçip tropik bir akvaryumu boylayan yavru palyaço balığı Nemo'yu bulmak için yola çıkan baba Marlin yol boyunca hem bin bir çeşit tehlike atlatıyor hem de yeni dostlar ediniyor. Vejetaryen yemini etmiş köpek balıkları, sörf keyfini çıkaran deniz kaplumbağaları ve balık hafızasıyla ilgili bol miktarda espri animasyon severleri bekliyor. Pixar gurulan heyecan dozunu arttırmak için bu kez aksiyona biraz ağırlık veriyor hatta korkutucu efektler de kullanıyorlar ki bu da filmin yaş düzeyini biraz daha yukarı çekiyor. Örneğin filmi sinemada izlediğimde Bruce'un 'gözünü kan bürüdüğü' sahneden sonra salondan ağlaya zırlaya çıkan küçük çocuklar olduğunu hatırlıyorum.

DVD seti de tıpkı film gibi malum Pixar kalitesini fazlasıyla taşıyor. Senarist ve yönetmenlerin sesli yorumlarını silinmiş sahnelere ve kamera arkası dökümanterlerine geçiş yapabilmenizi sağlayan etkileşimli yöntemle dinlemeniz mümkün. Ama merak etmeyin, bu geçiş yapılan bölümleri bağımsız olarak da izleyebiliyorsunuz. Yapım belgeseli sadece 25 dakika sürüyor. Tasarım eskizlerini, storyboard'ları ve diğer grafik çalışmalarını içeren galeri bölümünde yer alan sanatçı yorumları yapım belgeselinin kısa metrajını telafi ediyor. Bu bölümde animasyon testleri, karşılaştırmalı örnekler, çok katmanlı izleme seçenekleri v.s. bulunuyor. İkinci disk en eğlenceli eklere ayrılmış durumda. Jean-Michel Cousteau'nun 7 dakikalık mercan kayalığı belgeselinde filmin karakterleri densizlik edip duruyorlar. Pixar kısalarının DVD'lerde yer alması bir gelenek artık. Burada da filmden önce sinemalarda da gösterilen 1989 yapımı "Knick Knack" bulunuyor. (Bkz. Pixar Kısaları) Filmi okunabilir bir hikaye kitabına dönüştüren ek Türkçe desteği içermediği için çok anlamlı gelmeyebilir. Hikayedeki balık türlerini tanıtan minik bir etkileşimli ansiklopedi, TV ekranınızı sanal akvaryuma çeviren karşı konulmaz bir sürpriz, Robbie Williams'ın animasyonlu müzik fragmanı "Beyond The Sea" ve sürpriz yumurtalar diğer ekler arasında yer alıyor. Sürpriz yumurtalara nasıl ulaşabileceğinizi Teknik Servis köşesinden öğrenebilirsiniz.

FİLM: ✪✪✪✪
GÖRÜNTÜ: ✪✪✪✪✪
SES: ✪✪✪✪✪
EKSTRALAR: ✪✪✪✪✪
GENEL: ✪✪✪✪✪
DEĞER Mİ? Pixar sizi hayal kırıklığına uğratmıyor.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
ICE AGE (2002)
Pixar'ın rakibinden kahkaha tufanı.

PIXAR KISALARI

Pixar'ın projelerini ve teknik kabiliyetlerini stüdyolara kanıtlayıp kabul ettirmek amacıyla hazırladığı demo niteliğindeki kısa filmlerinin çoğuna DVD'lerinden ya da www.pixar.com adresinden ulaşabilirsiniz.

ADVENTURES OF ANDRE & WALLY B. (1984): Lasseter'ın Lucasfilm bünyesinde yaptığı ilk üç boyutlu animasyon sadece geometrik objelerin dijital ortamda canlandırılmasına olanak tanımış. Diğer kısalar içerisinde en az esprili olanı.

LUXO JR. (1986): Daha sonra Pixar'ın logosuna kaynaklık eden bu kısa film dijital ortamda ışık kullanımı ve modellemede ekibin vardığı üst noktayı belgelemiş, bir Oscar adaylığı elde etmişti.

RED'S DREAM (1987): Tek tekerlekli bir bisikletin acıklı hikayesi gece sahnelerini kullanmasıyla dijital animasyonda zorlu bir engeli daha aşmıştı.

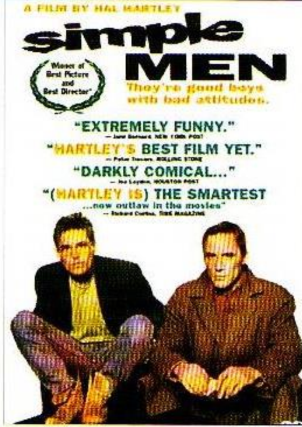
TIN TOY (1988): Eğer bir oyuncaksanız sevimli bir bebek sizin için Godzilla'dan daha yıkıcı bir canavara dönüşebilir. Dijital olarak canlandırılmış ilk insansı karakteri içeren bu kısa film Oscar ödüllü.

KNICK KNACK (1989): Bir kar küresinin içinden çıkmaya çalışan kardan adamın trajik çabalaması Pixar'ın espri anlayışının ilk sinyallerini veriyor.

Simple Men / 1992

Y: Hal Hartley
O: Robert Burke, William Sage, Karen Sillas, Elina Löwensohn, Martin Donovan
Bölge: 1 105 dk.
Türkçe altyazı [Yok]
www.amazon.com

Melankolik sinemada küçük bir zirve. Hartley'in birçok kişiye göre filmografisinin en iyisi sayılan filmi yıllardır kanun kaçağı olarak yaşayan babalarını bulmak için yola koyulan iki kardeşi konu alıyor. Kardeşlerden büyük olanı da bir soygun zanlısı ve polis onun da peşinde. İşleri pek yolunda gidiyor denemez ama onlar küçük bir kasabada, hapisten yeni çıkmış psikopat kocasının her an gelip çıngar çıkarmasını bekleyen yalnız bir kadının evinde konaklıyorlar ve romantik planlar yapmaktan geri kalmıyorlar. Sinemanın bu belki de en dingin ve huzur verici suç filmi pinpon maçı ritmine sahip zekice diyalogları, birbirinden sempatik ve ilginç karakterleri ama en önemlisi katıksız melankolik atmosferiyle keşfedilmeyi bekliyor.

Görüntü: 1.85:1 WS. Kusursuz bir yenileme işleminden geçmiş olan film 16:9 televizyonlara da uyumlu hale getirilmiş. En küçük bir dijital kalıntıya rastlanmayan görüntüler yakın tarihli filmlerle boy ölçüşebilecek bir kaliteye sahip.

Ses: Dolby Surround 2.0. Diyaloglar çok net ve doğal. Bu bakımdan İngilizce altyazı eksikliği dil bilenler için sorun olmayacaktır. Müzikler yeterli dinamiğe sahip. Doğal ayrıntılar ise çevreleme hissi olmamasına karşın kayıba uğramıyor.

Ekstralar: Filme ait 5 dakikalık tanıtım belgeseli hem söyleşiler hem de kamera arkası görüntüleri açısından tatmin edici olmaktan çok uzak. Düşük bütçeli bir bağımsız yapıma göre normal bir durum denebilir.

Diğer: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪✪✪✪ **DVD:** ✪✪

DEĞER Mİ?
90'ların en çok konuşulan bağımsızlarından birisini henüz keşfetmediyseniz tam zamanı. Hartley hayranları ise uzun zamandır bekledikleri DVD'nin kalitesine, ekler zayıf olsa da, şükredebilir.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
AMATEUR (1994)
Hartley gerilim filmi yaparsa...

So Close - Büyük Takip / 2002

Chik Yeung Tin Sai
Y: Corey Yuen
O: Shu Qi, Zhao Wei, Karen Mok
Bölge: 2 106 dk.
Türkçe altyazı
CTHE Türkiye

Babalarından miras kalan üstün bir buluş sayesinde dünya üzerindeki bütün kapalı devre kamera sistemlerine girebilen, sonra da anlaşma yaptıkları kişilerin emriyle suikastler düzenleyen iki kız kardeş Lyn ve Su'nun başı son işlerinden sonra derde giriyor. Çünkü peşlerinde onları yakalamaya azmetmiş donanımlı bir kadın var. Matrix esintileri ve dijital cam kırıklarıyla dolu bu aksiyon balonu Hong Kong tarzı "Charlie'nin Melekleri" olarak anılıyor. Hikayeye ensest ve lezbiyenlik gibi mevzular karıştırmaktan çocunmamış bir versiyon tabii bu. Maço aksiyonlara yeğ tutup tutmayacağınız size bağlı. Finalde ateşli bir kılıç düellosu bile eksik edilmemiş. Yönetmen koltuğunda oturan şahsiyetin 80'lerin video hiti "Geri Çekilmek Yok, Teslim Olmak Yok" ile sinema severlerin hafızalarında onulmaz yaralar açmış bir isim olduğu düşünülürse sonuca şükretmek mümkün.

Görüntü: 1.85:1 WS. Can sıkıcı bir pürüz taşımıyor. Kusursuza çok yakın.

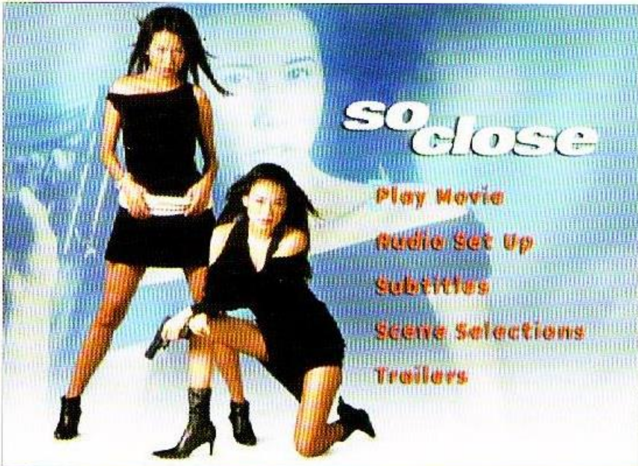
Ses: Dolby Dijital 5.1 Diskte orijinal Çince seslendirme de bulunuyor. Aksiyon sahnelerinde çok detaylı olmamasına karşın standartların altına inmeyen bir miks çalışmasına yer verilmiş.

Ekstralar: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪ **DVD:** ✪✪

DEĞER Mİ?
Mısır patlağı ve kola ikilisine uyum sağlayan bir film olarak en kötü seçim sayılmaz.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
TRANSPORTER – TAŞIYICI (2002)
Yuen ve Qi, Besson'un kanatları altında.

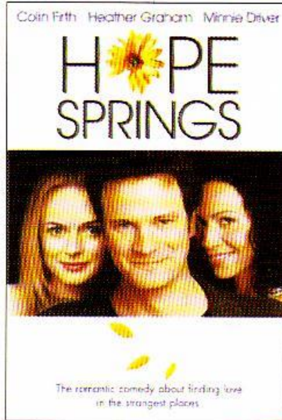

Hope Springs - Zor Seçim / 2003

Y: Mark Herman
O: Heather Graham, Colin Firth, Minnie Driver, Mary Steenburgen, Oliver Platt
Bölge: 2 92 dk.
Türkçe altyazı
Touchstone / Tiglon

Bu topraklarda romantik komedilerin çok iş yaptığı, hatta DVD'lerinin çok sattığına dair yaygın inanış fena halde yerleşmiş durumda. Pek çok önemli klasik henüz Türkiye'de DVD yüzü görmemişken bu furyayı doğal olarak ılımlı karşılayamıyoruz. Ama Türkiye'de yeni çıkan diskleri tanıtmayı görev edindik bir kere. Bir yanda "lüzumsuz" filmler tanıttığımıza dair tepki gösteren okuyucularımız, diğer yanda yurtdışında yayımlanan mühim filmlerin DVD'lerini tanıtmamızdan rahatsızlık duyan ithalatçı firmalar. Ülkemizde DVD kolleksiyonuna önem veren sinemasever tüketicilerin profili ithalatçı firmalar tarafından anlaşılamadığı sürece bu duruma daha uzunca bir süre karşılıklı olarak katlanmak zorunda kalacağız gibi. Zor Seçim adıyla sunulan bu film de izleyicinin objektif olmanın sınırlarını kesfetmesini sağlayan bir film. Ama ne kadar objektif olursanız olun sevgilisini başka bir erkeğe kaptırıp ta peşinden Amerika'nın küçük bir kasabasına kadar gelen, sonra da başka bir kadına aşık olarak iki arada bir derede kalan İngiliz ressamın hikayesinde dişe dokunur hiçbir şey bulamıyorsunuz. "Bridget Jones'un Günlüğü"ndeki rolünün ardınan türün en aranan isimlerinden birisi haline gelen Colin Firth bakalım bu türde Hugh Grant'ten daha uzun süre dayanabilecek mi? Ülkemizde gösterime girmeden doğrudan DVD piyasasına çıkan filmlerden.

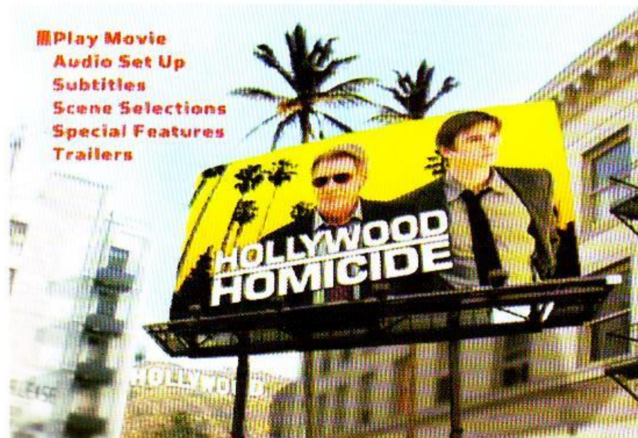

Görüntü: 2.35:1 WS. Filme sıcak renkler hakim. Yumuşak ve doğal bir kontrastla desteklenen görüntüler izleme keyfi açısından tam not alıyor.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Kanallara çok iyi dağıtılmış müzikler dışında hareketli olmayan ses kuşağında diyaloglar ve doğal ayrıntılar da kulağa temiz ve net geliyor.
Ekstralar: Standart yapım belgeseli. (7 dk.)
FİLM: ✪✪ **DVD:** ✪✪
DEĞER Mİ?
Alın ve sonra da önemli filmlerin DVD'leri niçin çıkmıyor diye yakınmayın.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
BRIDGET JONES'S DIARY (2001)
Firth aşkta bu kez rekabet kanadında.

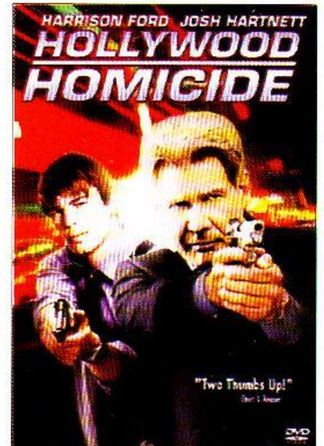
Hollywood Homicide - Hollywood Polisleri / 2003

Y: Ron Shelton
O: Harrison Ford, Josh Hartnett, Lena Olin
Bölge: 2 111 dk.
Türkçe altyazı
CTHE Türkiye

"Dark Blue" ile Los Angeles polis teşkilatının karanlık yüzüne neşter atan yönetmen Shelton bu kez biraz hafiflemek istediğini kendisi de itiraf ediyor. Los Angeles'ın zengin mahallesindeki bir barda işlenen toplu cinayet vakasına atanan Joe Gavilan ve K.C.Calden hikayenin usta-çömez kanadındalar. Gavilan (Ford) aynı zamanda bir emlakçı ve cinayet zanlılarına bile her fırsatta emlak satmaya çalışmaktan gocunmuyor. Calden'in hayali ise istifa edip aktör olmak. Silahlar patladığı zaman polis olduklarını hatırlayan bu ikilinin hangisinin usta hangisinin çömez olduğu ise film boyunca farklılık gösteriyor. Neymiş efendim? Demek ki fındık kabuğunu doldurmayacak bir entrika üzerinde ilerleyen ahbap çavuş polisiye komedilerini 80'lerde bırakmamışız.

Görüntü: 2.40:1 WS. Görüntü kalitesi transferin doğrudan dijital kaynaktan yapılıp yapılmadığını merak ettirecek kadar kusursuz.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Filmin en hareketli kısmı finaldeki uzun soluklu takip sahnesi. Ev sineması keyfini çıkaracağınız yegane bölüm de orası zaten.
Ekstralar: Filmde üç adet döküman ter yer alıyor. Bunlardan iki tanesi yapım sürecine ve söyleşilere yer verirken (23 dk.) diğeri Los Angeles polis teşkilatından emekli olmuş memurların anılarına yer veriyor. (15 dk.) Eklerde Türkçe altyazı bulunmuyor.
Diğer: Fragmanlar, filmografiler, yönetmen ve oyuncuların sesli yorumları.
Ekstralar: Fragmanlar.
FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪✪
DEĞER Mİ?
Harrison Ford'un komedi yeteneğinin sınırlarını görmek için belki.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
BAD BOYS II (2003)
Shelton'dan daha büyük aksiyon, daha budala ikili.

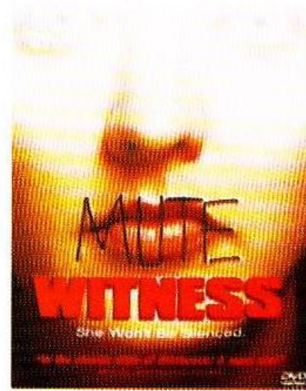

Mute Witness - Sessiz Tanık / 1994

Y: Anthony Waller
O: Marina Sudina, Fay Ripley, Evan Richards, Oleg Jankowslj
Bölge: 2 92 dk.
Türkçe altyazı
CTHE Türkiye

Rusya'da çekilmekte olan ABD yapımı bir korku filminin setinde makyajcılık yapan dilsiz Billy bir gece binada mahsur kalır. Çıkış yolu ararken bir 'snuff' filminin çekimine tanık olur ve katillerle arasında bir kedi fare oyunu başlar. Oysa can güvenliğini tehdit eden tehlikenin boyutu iki psikopattan ibaret değildir. Bu Rusya-ABD ortak yapımı gerilim filmi gerçekten ilginç bir keşif. Ama daha ilginç olanı klasik korku filmlerine adeta saygı duruşunda bulunan Waller'ın "Halloween"den "Sapık"a, benzer sağır, dilsiz, kör kurban hikayelerinden De Palma gerilimlerine kadar bildik tüm ögeleri ve anlatım stillerini "araklama" hissi vermemeyi başararak kolajlaması. Örneğin filmin açılışı, "snuff" cinayetinin gerçekleştiği an ya da Billy'le katiller arasında geçen uzun soluklu takip gibi kimi bölümler tanıdık gelmelerine karşın soluk kesici etkiye sahipler ki keyif kaçırmamak için listeyi kısa tutuyorum. Günümüzün korku/gerilim sinemasında seyirciyi sasırtmak için bin bir türlü şaklabanlık yapılır ve çoğunlukla başarılı olunamazken Waller'in bunu büyük bir rahatlıkla becermesi de takdire sayan. Üstelik filmin zaman zaman parodiye kaymasına neden olan kara mizah duygusu izleme keyfini arttıran unsurlar arasında. Filmin ufak tefek kusurları elbette var ama hepsi de B filmi takipçilerinin hoş görebileceği şeyler. Bu arada jenerikte "Gizemli Konuk Oyuncu"

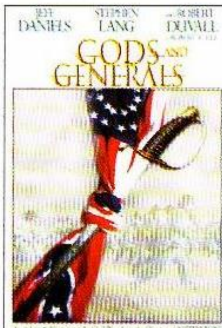
olarak adı geçen aktöre dikkat!
Görüntü: 2.40:1 WS. Film genel olarak grenli bir görünüm taşıyor. Keskin kontrasta ve renk geçişlerine sahip değil. Yakın tarihli filmlerin iddialı transferiyle kıyaslanamaz ama izleme keyfini kaçıracak bir kusuru da bulunmuyor.
Ses: Dolby Surround 2.0. Diyaloglar net ve anlaşılır. Çok hareketli sahnelerde sesler iç içe geçme eğilimi gösteriyor. Filmin yapısı itibarıyla olağan pürüzlere sahip.
Ekstralar: Fragmanlar.
FİLM: ●●● **DVD:** ●●
DEĞER Mİ?
Filmdeki referansları keyifle keşfetmek için...
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
TESIS – TEZ (1996)
Amenabar bu filmden ilham almış olabilir mi?

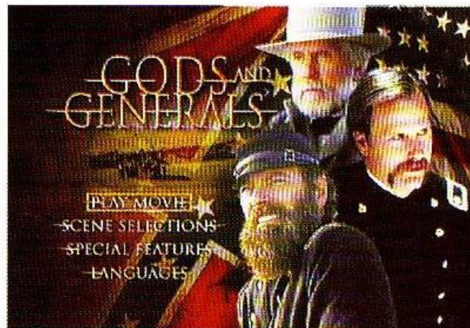

Gods And Generals - Tanrılar ve Generaller / 2002

Y: Ronald F. Maxwell
O: Jeff Daniels, Stephen Lang, Robert Duvall, Mira Sorvino, Kevin Conway
Bölge: 2 210 dk.
Türkçe altyazı
Warner Bros / Tiglon

Amerikan İç Savaşı'nın dönüm noktaları sayılan üç savaşın üç ayrı cepheden, üç ayrı generalin gözüyle anlatıldığı bu savaş filmi, Amerikan kahramanlığı için en az şey duymak istediğimiz bir zamanda karşımıza çıkmış olmasa bile geniş bir kitleye hitap etmekte yine de zorlanırdı doğrusu. Karakterlerin iki dakikada bir gökyüzüne dönüp nefeslerini tutarak Tanrı'yla konuştuğu, İncil'den alıntılar okuduğu ya da Shakespeare'i mezarında ters döndürecek derinlikte şiirsel tiradlar patlattığı bir filmde duygulanmak için ya Amerikan askeri okullarından birisinde öğrenci olmak ya da İç Savaş gazisi olmak gerekiyor. Eh, her iki durum da olası gözükmediğinden, zaten askeri okullarda gösterilmesi için yapılmış gibi duran bu filmi raflarda kaderine terketmek yapılacak en mantıklı şey gibi görünüyor.
Görüntü: 2.40:1 WS. Rahatsız edici hiçbir kusuru bulunmuyor. Zaten görüntü ve ses kalitesinden feragat edilmemesi için film diskin iki yüzüne bölünmüş durumda.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Ses miksi savaş sahnelerindeki hareketliliğin altından kalkmayı başarıyor. Derin bas efektlerinin egemen olduğu bu tür sahnelerde diyaloglar ve diğer ayrıntılar da kayıba uğramıyor.
Ekstralar: Yönetmenin ve tarihçilerin katıldığı sesli yorum seçeneği ancak anahtar sahneleri kapsıyor. Dolayısıyla filmin tamamını değil yaklaşık 90 dakikasını sesli yorumlar eşliğinde izleyebiliyorsunuz. Oyuncuların ve yönetmenin karakterleri anlattığı 22 dakikalık ek diskin söyleşiler içeren tek eki. Yapım tasarımına ışık tutan sadece bir belgesel var. (13 dk.) Thomas Jackson'ın gerçek yaşam öyküsüne eğilen belgeselde askeri okul eğitmenlerinin ve tarihçilerin açıklamaları yer alıyor. (14 dk.)
Diğer: Ted Turner'ın sunumu (3 dk.) Bob Dylan "Cross the Green" ve Mary Fahl "Going Home" müzik videoları. DVD-Rom ekleri.
FİLM: ●● **DVD:** ●●●
DEĞER Mİ?
Amerikan İç Savaşı hakkında bir tez hazırlamıyorsanız tarihi filmlere duyduğunuz ilgiyi daha makul bir filme yöneltmeniz tavsiye olunur.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
GLORY (1989)
Denzel Washington sivil savaşla Oscar'a uzanıyor.

TEKNİK SERVİS

● İngiltere'nin prestijli sinema dergisi Empire, orijinal Star Wars üçlemesine ait DVD setinin çıkış tarihi konusunda geçtiğimiz aylarda her yeri saran haberlere son noktayı koydu. Lucasfilm yetkilileriyle birebir görüşen Empire muhabirlerinin aldığı cevap basılı medyada yayımlanmış olsa bile duyduğumuz her habere hemen inanmamamız gerektiğini ispatlar gibi. Dergiye göre Lucasfilm set için çıkış tarihi vermediklerini ve bu konudaki tüm haberlerin filmin hayranları tarafından ortaya atılmış söylentilerden ibaret olduğunu belirtmiş. Söz konusu asılsız haberlere dayanarak Eylül ayını bekleyenlere duyurulur.

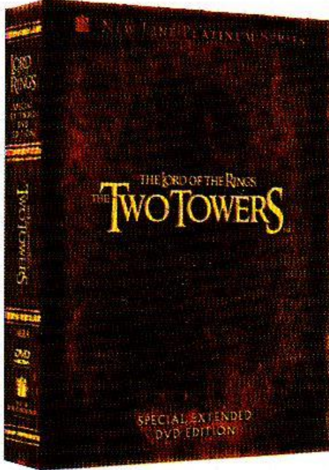
● "Finding Nemo" DVD'si 8 sürpriz yumurta barındırıyor. Bütün sürprizler yeşil bir balık ikonunu bulmanıza bağlı. Önce birinci diskte yer alanlara bakalım. Bonus Features menüsüne girerek "return" ikonu üzerine gelin. Aşağı ok tuşuna basın ve OK'leyin. Aynı menüde bu kez "virtual acquarium" ikonu üzerine gelerek sol ok tuşuna basın ve OK'leyin. Visual Commentary menüsüne girip "virtual acquarium" ikonu üzerine gelin, aşağı ok tuşuna basın ve yeşil balık çıkınca OK'leyin. Aynı menünün index bölümüne girip Play All üzerinde sol ok tuşuna basarsanız bir tane daha bulacaksınız. Birinci diskin son sürprizi yine sanal akvaryum menüsü içerisinde. Sandy Reef üzerindeyken aşağı ok tuşuna basıp OK'leyin.
Gelelim ikinci diske. Bonus Features menüsüne girerek "return" ikonu üzerine aşağı ok tuşuna basın ve OK'leyin. Ansiklopedi menüsü altındaki sürprizi bulmak için de aynı yöntemi uygulayın. Ve sonuncusu: Behind the Scenes menüsüne girerek Studio Tour başlığı üzerindeyken yukarı ok tuşuna basın. İşte yeşil balığımız. OK tuşuna basarak Dory ve Marlin'in klibini izleyebilirsiniz.

● Sonunda geniş ekran 16:9 televizyon aldınız ve DVD'leri artık orijinal görüntü formatında izlerken altta ve üstte siyah boşluklar olmadan izleyebileceksiniz. Ama o da ne? Taktığınız film ekranda halen eski televizyonunuzda olduğu gibi o siyah şeritler eşliğinde görünüyor. DVD oynatıcınızda 16:9 TV'lere uygun ayarları yapmış olduğunuz halde bunun nedeni elinizdeki DVD filmin görüntü formatının "anamorphic" olmamasıdır. DVD filmlerin arka kapaklarında görüntü formatının belirtildiği 2.35:1, 1.85:1 gibi ibarelerin hemen altında görüntünün anamorphic olduğuna dair küçük bir ibare yer alır. Bu ibarenin bulunmadığı diskleri geniş ekran televizyonlarda bile altta üstte beliren siyah "letterbox" şeritleri eşliğinde izleyebilirsiniz.

The Lord Of The Rings: The Two Towers - Extended Edition / 2002

Y: Peter Jackson
O: Ian McKellen, Viggo Mortensen, Elijah Wood, Orlando Bloom, Christopher Lee, Miranda Otto
Bölge: 1 223 dk. (4 disk)
Türkçe altyazı [Yok]
www.amazon.com

Son iki yıldır bir DVD geleneği haline gelmiş olan Yüzüklerin Efendisi filmleri-

nin genişletilmiş versiyonları sayesinde Tolkienseverler için Kasım ayının özel bir anlamı var. Serinin hayranları için filmlerin uzun soluklu sayılabilecek sinema versiyonları bile tadı damakta kalan deneyimlerdi. Oysa stüdyo için kitaplarla hasır neşir olmayan izleyicilerin filmin sonuna kadar uyuklamadan pür dikkat kesilmesi gerekiyor. Dolayısıyla Jackson'ın tasarladığı gerçek versiyonlar bu setler sayesinde izleyiciye ulaşıyor. Geniş versiyon "İki Kule" sinema versiyonundan yaklaşık 45 dakika daha uzun. Açıkçası eklenen 15 yeni sahne ilk filmin uzun versiyonunda yer alanlardan çok daha iddialı. Örneğin Boromir'i (Sean Bean) yeniden kanlı canlı görmemize olanak tanıyan sahne onun ilk filmdeki fevri davranışlarının ardında yatan motivasyonu daha iyi kavramamıza yol açıyor. Miğfer Dibi savaşının sonrasını, özellikle püskürtülen Uruk-Hai'lerin Fangorn ormanındaki akıbetini gösteren bölümler de hikaye örgüsünü sağlamlaştıran detaylardan sadece bir kısmı. Yüksek maliyeti, ithalatçı firmaların satış politikalarına ters düşmesi ve özel bir kesime hitap etmesi gibi nedenlerle Türkiye'ye ithal edilmeyen bu göz kamaştırıcı sete ulaşabileceğiniz tek yer elbetteki internet üzerindeki alışveriş siteleri.

Görüntü: 2.40:1 WS. Olağanüstü.

Ses: DTS ES 6.1. Jackson'ın filmin gerçekçi görünmesi için gösterdiği çaba ses miksine de yansımış. En titiz izleyicinin bile kusur bulması imkansız.

Ekstralar: Alien Quadrilogy seti çıkana kadar bu üçlemeye ait uzatılmış versiyonlar DVD içeriği açısından liderliği kimseye kaptırmamıştı.Toplam süreleri 7 saati bulan yapım belgesellerini iddialı kılan şey daha filmin çekimleri sırasında tasarlanıp hazırlanmış olmaları. Dolayısıyla aklınızdaki soru işaretlerinin tümünün cevabını buluyorsunuz. Son derece kalabalık bir katılımla gerçekleştirilmiş söyleşiler ilgiyi sürekli

ayakta tutuyor. Ama en eğlendirici açıklamaları hep Jackson yapıyor. Filmin anahtar karakteri Gollum'a geniş yer ayrılmış. Yüzlerce resmin yer aldığı galeri bölümleri özgün çizimlere meraklı olanlar için gerçek bir çağlayan. Setin en faydalı eki ise etkileşimli Orta Dünya haritası. Karakterlerin izlediği rotayı bu harita üzerinde adım adım takip edebiliyor ve bu sayede hikayenin hızlı bir özetine ulaşıyorsunuz. Uzun versiyona karşın kullanılmadan rafa kaldırılmış fikirler halen var. Balrog'un balçık haline dönmüş halinin ve sonsuz merdivenlerin çizimlerini bu alt başlıkta görebiliyorsunuz.

Diğer: Miğfer Dibi savaşını ses katmanlarına ayırarak izleme seçeneği, karşılaştırmalı sahneler.

FİLM: ✪✪✪✪✪ **DVD:** ✪✪✪✪✪

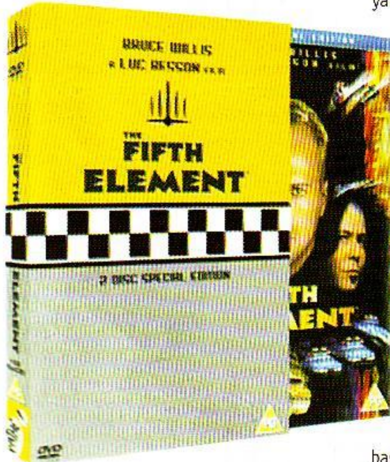
DEĞER Mİ?
Filmi sinemada izleyip daha fazlası için can atanlara...

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
FELLOWSHIP OF THE RING – EXTENDED EDITION (2001)

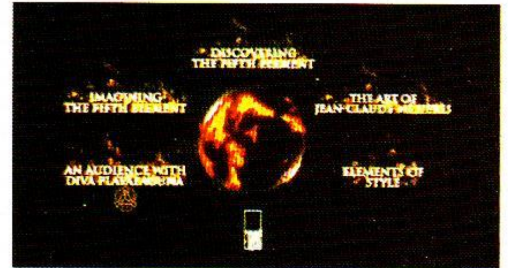
The Fifth Element: Special Edition / 1997

Y: Luc Besson
O: Bruce Willis, Gary Oldman, Ian Holm, Chris Tucker, Milla Jovovich
Bölge:2 121 dk. (2 disk)
Türkçe altyazı [Yok]
www.amazon.co.uk

Yıl 2257. Beş bin yılda bir ortaya çıkan, siyah bir gezegen görünümündeki saf kötülük dünya üzerindeki tüm canlıları yok etmek üzere hızla yaklaşmaktadır. Onu yok edebilecek tek silah ise hava, su, toprak ve ateşle birleşmesi gereken gizemli beşinci element, yani aşk. Bu temayı alabildiğine naif ve zorlama bulabilirsiniz ama karşımızda bilim kurgu sinemasının görsel açıdan en yaratıcı ve en zengin örneklerinden birisi duruyor. Besson, yönetmenliği aklının ucundan bile geçirmediği çocukluk yıllarında tasarladığı öyküsünü hayata geçirirken karizmaları dudak uçuklatan bir ekipten destek almıştı. Kostüm tasarımında Jean-Paul Gaultier, görsel tasarımlarda Fransızların çizgi roman dehaları Moebius ve Jean-Claude Méziéres, müzikte Eric Serra. Konuk oyuncular arasında ise Matthieu Kassovitz ve Tricky gibi isimler var. Bu isimlere karşın yine de heyecanlanmayan ve filmin yaratıcı olmadığını düşünenlere Rudy Rhod usulü birer 'zzzzz' gönderiyorum.

Görüntü: 2.35:1 WS. Bu özel baskının adına yaraşır özel bir görüntü transferi içereceğine dair iddialar ne yazık ki fos çıktı. Yoğun biçimde dijital işleme maruz kalmış görüntülerde aşırı parlak bir kontrast sözkonusu. Bunun sonucunda renkler yıkanmış hissi verirken detaylarda kayıplar, hatta dijital izler oluşuyor. Öyle ki görsel efektlerin kimi kusurlarını bile açık ediyor. Filmin yer aldığı diskte

animasyonlu menü ekranları ve sesli yorum seçeneğine yer verilmesinden kaynaklanan yer darlığından dolayı görüntü kalitesi filmin daha önceki Superbit baskısından geride kalmış.

Ses: DTS. Diskin daha önceki baskılara üstün çıkan tek özelliği keskin detaylara ve mükemmel bir çevreleme hissine sahip olan ses miksi.

Ekstralar: Ne yazık ki gerçek bir hayal kırıklığı. 48 dakikalık yapım belgeselindeki söyleşiler filme dair bilmediğimiz hiçbir şey sunmuyor. Söyleşilerin arasında hızla görünüp kaybolan tasarım eskizlerine ayrı bir galeride yer verilmemiş bile. Kostüm, görsel efekt, makyaj ve proje çalışmasına yer veren beşer dakikalık dökümanterler bir önceki belgeselin neredeyse tekrarı. Diskin uzun soluklu ikinci eki filmin Cannes'daki açılış partisine kapsamlı olarak bakan 46 dakikalık MTV sunumu. Pek çok ünlüye film hakkında fikirlerinin sorulduğu bu magazin ekinin son 20 dakikası bir Neneh Cherry konserine dönüşüyor. Şarkıcının partide seslendirdiği 4 şarkı (Woman, Hornbeam, Manchild, Germ Free) var.

Diğer: Görsel efekt tasarımcıları Mark Stetson, Karen E. Gouleikas, Bill Neil ve Ron Gress'in sesli yorumları. Sinema ve TV fragmanları. Afiş tasarımlarından ve dergi kupürlerinden örnekler.

FİLM: ✪✪✪✪✪ **DVD:** ✪✪✪

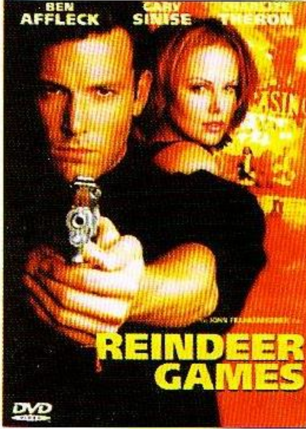
DEĞER Mİ?
Eklerin hiç de esaslı olmadığını düşünürseniz uzun bekleyişe değmiyor. Görüntü ve ses kalitesine önem verenler için Superbit baskısı halen en iyi seçim olmaya devam edecek.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
STAR WARS BÖLÜM II: KLONLARIN SALDIRISI (2002)
Dijital epik.

Reindeer Games - Soygun / 2000

Y: John Frankenheimer
O: Ben Affleck, Gary Sinise, Charlize Theron
Bölge: 2 100 dk.
Türkçe altyazı
Miramax / Film Pop

Şartlı tahliye ile hapisten çıkan Rudy kısa bir süre önce kendisi yüzünden öldürülen hücre arkadaşı Nick'in kimliğine bürünerek onun uzun süredir yazıştığı

sevgilisini sahiplenir. Nick'i hiç görmemiş olan Ashley, bu oyuna inanmış görünmektedir ancak kızın silah kaçakçısı agabeyi ortaya çıkınca işler sarpa sarar. Bir kumarhane soygunu planlayan Gabriel, Rudy'nin gerçek Nick olduğunu sandığı için onun bu soygunda anahtar vazifesi göreceğinden emindir. Bir tek "eyvah abim!" aksiyonumuz olmamıştı o da oldu sonunda. Affleck'in film boyunca sudan çıkmış balıktan beter edilmesi itibarıyla kendisine sıcak duygular (!) besleyenlerin sadistçe bir keyif alabileceği yapım, 80'lerin üçüncü sınıf video filmleri kıvamında. Artık Oscar'lı bir oyuncu olan Theron'u önümüzdeki yıllarda böyle filmlerde görür müyüz bilinmez.

Görüntü: 2.35:1 WS. Renklerin yıkanmış görünümü verdiği transferde derin siyah kontrastı başarılı ancak kumlu görünüm dikkat çekici. Buna karşın dijital kalıntılara rastlanmıyor.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Can sıkıcı bir kusuru bulunmuyor. Aksiyon sahnelerindeki ses efektleri etkili bir kullanıma sahip.

Ekstralar: Sette çekilmiş video görüntülerinden oluşan kamera arkası ekinde

söyleşiler bulunmuyor. (4 dk.) Sık sık filmden görüntülerle bölünen röportajlar 5 dakikalık ayrı bir ekte bir araya getirilmiş.

Diğer: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪ **DVD:** ✪✪

DEĞER Mİ?
Daha iyilerini gördünüz.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
ITALIAN JOB (2003)
Charlize yine hileli hurdalı soygunda.

Pulp Fiction - Ucuz Roman / 1994

Y: Quentin Tarantino
O: Samuel L. Jackson, John Travolta, Uma Thurman, Wing Rhames, Bruce Willis
Bölge: 2 152 dk. (2 disk)
Türkçe altyazı
Miramax / Film Pop

Tarantino efsanesine lokomotif etkisi yapan film. Genç ve deneyimsiz olarak kabul edilen bir yönetmenin henüz ikinci filminde böylesine büyük bir patlama gerçekleştirmesi, üstüne üstlük modern sinemanın çehresini değiştirmesi, iyi biliyorsunuz ki öyle sık gerçekleşen bir şey değildir. Tarantino'nun alelade bir hikayeler yumağını alelade olmayı tamamen reddederek anlatması sinemanın en başdöndürücü deneyimlerinden birisini ortaya çıkarmıştı. Sonraki yıllarda onun zekice yazılmış diyaloglarını gevezelikten ibaret algılayanların başlattığı, ucu günümüze kadar uzayan Tarantinesk filmler furyasına tanık olduk. Spiral kurgu da Tarantino'nun genç sinemacılara sunduğu yeni anlatım oyuncaklarından birisi haline geldi. Bu modern sinema başyapıtı nihayet beklenen formatıyla Türk koleksiyonculanna ulaşıyor. Filmin paket üzerinde hatalı olarak belirtilen süresi sansür paranoyası içinde yaşayan koleksiyonculan şüpheye gark edebilir. İçiniz rahat olsun. Durum sadece bir baskı hatasından kaynaklanıyor.

Görüntü: 2.35:1 WS. Kusursuz.

Ses: Dolby Dijital 5.1 / DTS. Ses kuşağının ağır topu elbetteki müzikler. Ancak DTS miksinin müziklerin hakkını vermede yetersiz kaldığı dikkat çekiyor. DTS avantajı yalnızca ses efektlerinin öne çıktığı kimi anlarda belirgin.

Ekstralar: Oyuncular ve yapımcı kadrosuyla 1993-2001 yılları arasında yapılmış söyleşileri içeren 30 dakikalık keyifli derlemede set görüntüleri de yer alıyor. 5 silinmiş sahne ağırlıklı olarak ilave repliklerin yer aldığı uzatılmış versiyonları içeriyor. Silinmiş sahnelerden önce Tarantino'nun esprili açıklamaları da var. 5'er dakikalık iki kamera arkası belgeselinde iki sahnenin (Butch'ın Marsellus'a çarpması ve dans sahnesi) yapım sürecine bakılıyor. Cannes'daki olaylı ödül töreninin görüntüleri 5 dakikalık özette izlenebilir. Diskin asıl sürprizi ise Independent Spirit töreninde Michael Moore'un Tarantino, Jackson ve Bender'la ayak üstü gerçekleştirdiği 10 dakikalık söyleşiler.

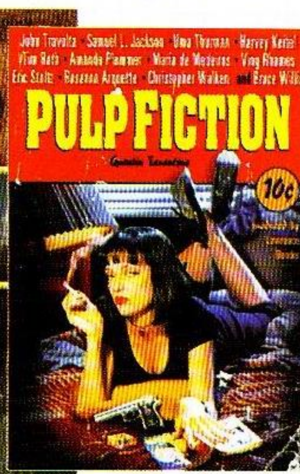
Diğer: Yapım tasarımı belgeseli (6 dk.). Fragmanlar.

FİLM: ✪✪✪✪✪
DVD: ✪✪✪✪

DEĞER Mİ?
Sorması ayıp.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
RESERVOIR DOGS (1992)
Rengarenk gangsterler kapkara suç filmi.

The Shipping News - Çok Özel Haber / 2001

Y: Lesse Hallström
O: Kevin Spacey, Julianne Moore, Judi Dench, Cate Blanchett
Bölge: 2 107 dk.
Türkçe altyazı
Miramax / Film Pop

Kaybedenler klübünün iflah olmaz üyesi Quoyle ne idüğü belirsiz bir kadınla tanışır, bir çocuk sahibi olur. Çocuğuyla ilgilenmeyen bu kadın orada burada başka erkeklerle düşüp kalkarken bir gün çekip gitmeye karar verir. Giderken de on yaşına gelmiş kızlarını bir evlatlık yurduna satar. Bu sırada Quoyle'un halası çıkagelir ve Newfoundland'de buzul kayalıklan üzerinde kurulmuş, Quoyle sülalesinin kaderini lanetlemiş aile evine taşınmalarını önerir. Evi onararak buraya yerleşen Quoyle'lar için yeni bir hayat başlar. Filmi böylesine mekanik biçimde özetlememi boşuna değil. Tüm bu saydıklarım da zaten filmin ilk 15 dakikasında olup bitiyor. Roger Avary tarzı bir kurgu sözkonusu olmadığı için şimşek hızıyla belirip kaybolan karakterler ve olay dizisi haliylen iki boyutlu düzeyde kalıyorlar. Edebiyat uyarlamalarını yüzeysel kaldıkları için tasa tutan sinema severler için günah keçisi olmaya aday bir uyarlama denebilir.

Görüntü: 2.35:1 WS. Dijital kalıntılara rastlanmamasına karşın görüntüler zaman zaman grenlenme ve kumlanmalar sergileyebiliyor. Rahatsız edecek kadar kötü değil ama göz kamaştırıcı hiç değil.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Fırtına sahneleri dışında dikkat çeken bir hareketlilik göstermiyor. Diyaloglar temiz ve anlaşılır düzeyde.

Ekstralar: Standart yapım belgeselinde filmden alıntılanmış görüntülerin arasına serpiştirilmiş söyleşiler ve set görüntüleri yer alıyor. Monoton olduğunu belirtmek gereksiz. (23 dk.)

Diğer: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪ **DVD:** ✪✪

DEĞER Mİ?
Spacey'i çok sevdiğinizi düşünüyorsanız onu bir de "her zaman üzgün" Quoyle rolünde izleyin!

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
CHOCOLAT (2000)
Çikolata kadar keyif verici.

YENİLER

1. Panic Room : 3 disc Special Edition (B1) - *30 Mart*
2. Blue Velvet: SE (B2) - *5 Nisan*
3. Dragonslayer (B2) - *5 Nisan*
4. Dune: SE (B2) - *5 Nisan*
5. Umbrellas of Cherbourg (B1) - *6 Nisan*
6. A Room With A View: SE (B1) - *6 Nisan*
7. Pillow Talk (B1) - *6 Nisan*
8. Blow Up (Antonioni) B2 - *12 Nisan*
9. The Damned (Visconti) B2 - *12 Nisan*
10. Death in Venice (B2) - *12 Nisan*
11. Together (B2) - *12 Nisan*
12. Yossi & Jagger (B1) - *13 Nisan*
13. Crucible (B2) - *19 Nisan*
14. Roswell : Season One (B2) - *19 Nisan*
15. Party Monster (B2) - *26 Nisan*
16. In My Skin (B1) - *27 Nisan*
17. Aileen Wuornos: Selling of a Serial Killer (B1) - *27 Nisan*
18. Roujin Z (B1) - *27 Nisan*

TÜRKİYE

1. The Quiet American
2. Things to Do in Denver When You're Dead
3. Beautiful Girls
4. Nicholas Nickleby
5. Garage Days
6. Save The Last Dance
7. O Şimdi Asker
8. Roman Holiday
9. Robin Hood Prince of Thieves : SE
10. Mask (Bogdanovich)
11. Empire
12. 2 Fast 2 Furious
13. Once Upon a Time in the West
14. Arachnophobia
15. Igby Goes Down
16. Lizzie McGuire Movie
17. Hot Chick
18. Bad Boys II
19. The Sea is Watching
20. Tears of the Sun

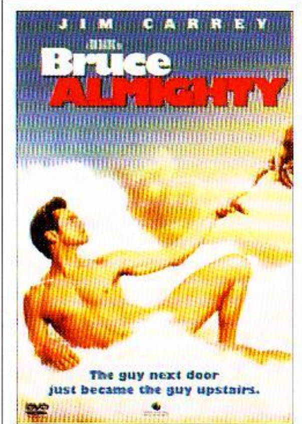
KLASİK BÖLÜM

Beetle Juice / 1998

BÖLÜM 16: DINNER PARTY (DAY-O)

Maitland çifti trafik kazasından sonra biricik evlerinde hortlak olarak mahsur kalıyor. Ama bundan daha beteri de var. Evi satın alan sevimsiz bir ailenin fertlerine katlanmak zorundalar. Onları evden kaçırmak için de hortlak olmanın avantajlarından faydalanıp bir aksam yemeği partisinde yeteneklerini kullanıyorlar. Korkutma amaçlı planlarının bu denli komik bir müzikal gösteriye dönüşeceğini kestiremiyorlar tabii. Ne de olsa onlar amatör.

Bruce Almighty

Aman Tanrım / 2003

Y: Tom Shadyac
O: Jim Carrey, Jennifer Aniston, Morgan Freeman
Bölge: 2 101 dk.
Türkçe altyazı
Buena Vista / Tiglon

Tanrısal güçlerle donatılmış bir adamın hikayesi sıradışı koşullar altında amansız bir taşlamaya dönüşebilir. Ama burada bir Hollywood yapımından sözediyoruz. Dolayısıyla elimizde sadece şirinlik abidesi bir Tanrı (filmin en çok tepki çeken öğesi) ve güçleriyle saklabanlık yapan bir adam var. "Uyuşturucu almayıp eğitime yönelmek bir mucizedir" gibi eğitici öğretici mesajları hatta bir romantik komediye dönüşme eğilimleri de mevcut. Sonuçta Bruce güçleriyle dünyayı adam etmeyi de beceremiyor, sevgilisini elinde tutmayı da. Sevseniz de sevmeseniz de her Carrey filminde patlayıcı bir kahkaha anı bulunur. Burada da Bruce'un meslektaşından canlı yayın esnasında intikam aldığı bölüm bu işlevi görüyor.

Görüntü: 1.85:1 WS. Göz kamaştırıcı değil ama vasatın altına da inmeyen bir transfere sahip.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Hareketin ön kanallarda odaklandığı hissi belirgin. Özel efektlerin yer aldığı birkaç bölüm dışında dikkat çekici bir ses miksine sahip değil.

Ekstralar: 6 dakikalık ekte yönetmen Carrey'le çalışma deneyimini anlatıyor. Özel ekler açısından pek zengin sayılamayacak disk içeriğinin tek avantajı 30 dakikayı bulan silinmiş sahneler bölümü. Gerçekten de izlemeye değer bölümlere sahip ve yönetmenin açıklamalarını da içeriyor. 7 dakikalık çekim hataları bölümü filmin kapanış jeneriğinde yer alanlar gibi unutulan replikleri ya da Carrey'nin set şovlarını kapsıyor.

Diğer: Yönetmenin yorumu.

FİLM: ✪✪✪ **DVD:** ✪✪✪

DEĞER Mİ? Carrey'e tahammül etme düzeyinize bağlı.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
LIAR LIAR (1997)
Shadyac ve Carrey yine tanrısal gazabın etkisinde.

Impostor - İki Yüzlü / 2002

Y: Gary Fleder
O: Gary Sinise, Madeleine Stowe, Vincent D'Onofrio, Tony Shalhoub, Mekhi Phifer
Bölge: 2 95 dk.
Türkçe altyazı
Miramax / Film Pop

Philip K. Dick'in hikayelerinde sıkça kullandığı "kaçan adam" teması bir kez daha sinemada. Ama sinema uyarlamaları sözkonusu olunca üstadın her yapıtı Blade Runner, Total Recall ya da Minority Report kadar şanslı olamıyor. Senaryoyu yazan isimler arasında David Twohy (Pitch Black, Below) gibi bir imza bulunmasına karşın film gişede haklı olarak çuvallamıştı. "Impostor" insanların dünyayı işgal etmeye çalışan Centauri ırkına karşı savaş verdiği bir gelecekte geçiyor. Kıran kırana geçen çatışmalardan sonra üstün nitelikli mühendis Spencer Olham'ın geliştirdiği bir güvenlik kalkanı sayesinde savunmada önemli bir aşama kaydedilmiştir. Düşmanın yeni taktiği ise insandan ayırt edilemeyen sibernetik robot bombalarla direnişi içeriden yıkmaktır. Spencer bir sabah ofisine döndüğünde kendisinin de bir robot bomba olduğunu iddia eden güvenlik güçleri tarafından yok edilmeye çalışılır. Bundan sonrası karakterlerin neredeyse aynı yerde dönüp durduğu hissini veren tatsız, tekdüze bir kaçıp kovalama aksiyonundan ibaret.

Görüntü: 1.85:1 WS. Acınacak durumdaki dijital efektleri bir yana filmin genel görünümü yüksek bütçeli bir TV filminden farklı değil. Dijital kalıntılar yok ama göz kamaştırıcı bir görsellik sunmaktan çok uzak.

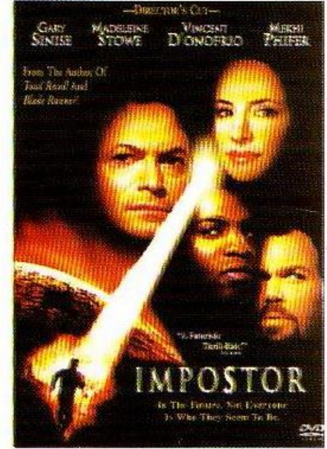
Ses: Dolby Dijital 5.1. Oyuncuların başlarını sağa sola çevirmelerinin bile abartılı ses efektleriyle desteklendiği bir film karşımızdaki. Ses sisteminiz dinlenmeye hiç fırsat bulamıyor ama bunun keyfine varabileceğiniz bir hareketlilik olduğu söylenemez. Çoğu zaman ayrıntıları yitiren ses miksi kuru gürültüden ibaretmiş duygusu veriyor.

Ekstralar: Standart yapım belgeseli (11dk.) Fragmanlar.

FİLM: ✪ **DVD:** ✪✪

DEĞER Mİ?
Değerli paranızı çok daha önemli bir filme saklayabilirsiniz.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
TOTAL RECALL (1990)
Soluk kesen entrika ve aksiyon.

Casablanca: Special Edition / 1942

Y: Michael Curtiz
O: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman, Paul Henreid
Bölge: 2 98 dk. (2 disk)
Türkçe altyazı
Warner Bros/Tiglon

Casablanca gibi filmler karşısında laf kalabalığına girmeden yapılabilecek tek şey var. Arkanıza yaslanarak sinemanın en ikonik klasiklerinden birinin değerini kabul etmek, tadını çıkarmak. Casusluk öyküsü fonunda geçen bu karamsar aşk hikayesi özellikle bir kuşak için anne ve babalarının mutlulukla andığı nostaljik bir eserden ibaret görülebilir. Bugün yaşım başını almış ünlülerimize en sevdikleri klasik film sorulduğunda akıllarına bu filmden başka film gelmemesi az çok anlaşılır bir durumdur. WB daha önceki vanilya baskıyı aşan bir setle bu ölümsüz klasiğe yeniden hayat veriyor. Eh, 60 yılını deviren ve gerçekçi tonunu hiç yitirmeden günümüze kadar taşıyabilmiş bu mücevheri bağrımıza basmak boynumuzun borcu artık. Gelgelelim Casablanca'nın daha önceki vanilya baskısını almış olan ancak görüntü ve ses transferinin yeniden elden geçirildiği bu özel baskıya terfi etmeyi düşünen kolleksiyoncularımızı kötü bir sürpriz bekliyor. Tıpkı geçen aylarda dört disklik X-Men paketlerinde olduğu gibi filmin yer aldığı disk daha önceki vanilya baskısının aynısını içeriyor ve kolleksiyoncular sadece özel eklere ulaşmış oluyor.

Görüntü: 4:3 Tam Ekran. Yenileme işlemi kusursuz. Siyah beyaz görüntüler dijital kalıntılardan uzak pırıl pırıl bir kontrastla ekrana taşınıyor. Ancak Türkiye edisyonunda daha önceki transfer yer almakta.

Ses: Mono. Diyaloglar metalik tonlarından uzak ve temiz. Fon gürültülerinden eser yok. Müziklere yapay çevreleme hissi verilseymiş kusursuz hale gelebilirmiş.

Ekstralar: Bogart'ın oğlu ile Bergman'ın kızlarının katıldığı yapım belgeselleri daha çok filmin yarattığı etkiler üzerinde yoğunlaşıyor. (42 dk.) Bacall'ın Bogart'a dair anılarını dile getirdiği uzun soluklu dökümanter aktrisin ses tellerinde yaşadığı soruna karşın değerli anlar içeriyor. (80 dk.) Silinmiş ve genişletilmiş sahnelerden oluşan 10 dakikalık derlemenin arşiv değeri oldukça yüksek. Casablanca'nın TV uyarlamasına ait 18 dakikalık bir bölümü izlemek ilgi çekici. Bugs Bunny'nin Casablanca parodisini içeren 5 dakikalık Carrotblanca filmi diske göre biraz ciddiyetsiz görünebilir ama animasyon sevenler aynı şeyi düşünmeyecektir. Film müziği kayıtlarından ve oyuncuların radyo çalışmalarından alınmış ses arşivleri de diskin ilginç ekleri arasında yer alıyor.

Diğer: Roger Ebert ve Rudy Behlmer'in sesli yorumları (TR edisyonunda bulunmuyor) , fragmanlar, yapım notları.

FİLM: ✪✪✪✪✪
DVD: ✪✪✪✪

DEĞER Mİ?
Katıksız bir klasiğe ulaşmak için en iyi fırsat. Tabii tanıtımda bahsettiğimiz ciddi sorunu göz ardı etmemek gerek.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
MALTESE FALCON (1941)
Bogart'tan bir kara film başyapıtı.

Sinema Çıkışı

Söyleşi: Senem Erdine
senemerdine@hotmail.com

Nehir Erdoğan

İlk filmi "Hababam Sınıfı"ndan hemen sonra "Okul"da izlediğimiz genç oyuncu birdenbire bütün dikkatleri üzerine çekti. Şimdi bu hızlı çıkışın arkasını getirmek ve sinemada kalıcı olmak istiyor.

Unutamadığınız filmler...
"Amelie" insanı çok iyi hissettiren bir film. Böyle bir ödül de almış zaten galiba. Soundtrack albümünü dinlemeden yatmıyorum. Onun dışında "Hayat Güzeldir" ve "Sekreter"i sevmiştim. Bir de en son "Love Actually" herkeste olduğu gibi bende de çok güzel bir tat bıraktı.

Hangi oyuncuları beğenirsiniz?
Al Pacino'nun saniyelerce göz kırpmadan konuşması var ya, bunun antrenmanını yapmaya çalışıyorum ama beceremiyorum. Göz kırpmıyor olması o kadar önemli değil belki ama o duyguyu o kadar iyi, o kadar acayip bir şekilde veriyor ki, hedefe kilitliyor hepimizi. Nicole Kidman'ı beğeniyorum. Tom Cruise'dan ayrıldıktan sonra resmen aştı kendini. Çocuk da yaparım kariyer de, olmuyor demek ki. Bir kez daha kanıtlanmış oldu böylece ne yazık ki. Çocukluğumdan beri beni ona benzettikleri için biraz da herhalde, Julia Roberts'a sempati duyuyorum. Türkiye'den Haluk Bilginer, Zuhal Olcay ve Lale Mansur'u beğenirim. Genç kuşaktan da beğendiğim çok oyuncu var, özellikle Melisa Sözen.

Hangi yönetmenleri seversiniz?
Kubrick gibi yönetmenlerle çalışma şansımız olsaydı keşke... Onun dışında Tarantino'nun anlatım tarzına, diyaloglarına, senaryo tarzına bayılıyorum. Türkiye'den Serdar Akar'ı beğeniyorum. Onun setinde çalışmayı çok isterim. İlk oyunculuk deneyimimi onun çektiği "Koçum Benim" dizisinde yaşadım zaten ama o aslında bir sinema filmi yönetmeni tabii ve ben de onun filmlerinden birinde oynamayı çok isterim. Yağmur ve Durul Taylan kardeşler acayipler zaten, başka bir bakış açıları var. Çağan Irmak, çağın dahi yönetmeni. Sinan Çetin, Mustafa Altıoklar... Bir de Zeki Ökten'ler Zeki Demirkubuz'lar var tabii. Daha birçok isim sayabilirim ama önemli olan kimin çektiği değil, film çekilmesi aslında. Türkiye'de o kadar az film çekiliyor ki, onun için kim çekerse çeksin biz de oynayalım, film olsun yeter ki.

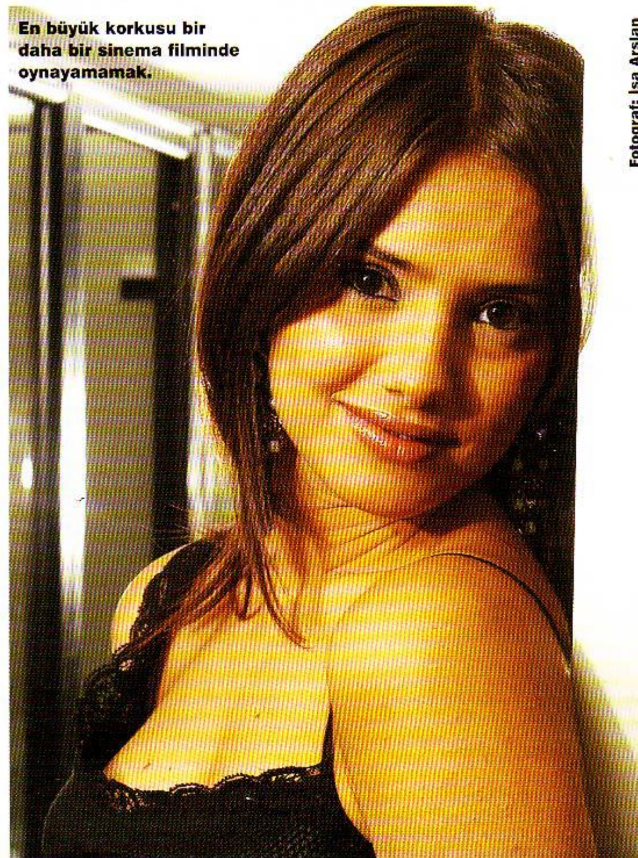
Bir filmden yarısında çıktığınız oldu mu?
Çıkmam. O kadar az vakit bulabiliyorum ki sinemaya gitmeye, benim için o kadar büyük bir lüks ki... En önce yapmam gereken şeyken en son sıralarda hayatımda şu anda. O yüzden vakit bulup gittiğim zaman seyrettiğim her film benim için nimet hakikaten ve yarısında çıkmak gibi bir lüksüm yok. En son "Dogville"in yarısında çıkmak istedim ama iyi ki çıkmamışım çünkü sonunda inanılmaz tatmin olmuş ayrıldım salondan.

Çocukluk kahramanınız kimdi?
Pippi Lotta Uzun Çoraplı Kız. Üç tane kitabı vardı, hatta geçen ay bu kitapların yeni baskılarını buldum ve tekrar okumaya başladım. Bu da bir tür terapi işte. Çok iyi geldi. Küçükken onun gibi amuda kalkarak dolaşırdım evin içinde.

Yalnızlığı mı kalabalıkları mı tercih edersiniz?
Galiba yalnızlığı daha fazla seviyorum. Çok dışa dönük olsam da, insanlarla iletişimim çok iyi olsa da yalnızlığı tercih ediyorum.

Birine sinirlendiğinizde küsüp somurtur musunuz yoksa bağırıp çağırır mısınız?
Hiçbiri. Küsme huyum hiç yok bir kere. Bizim ailede yoktur küsmek. Bağırma çağırma meselesine gelince, çok nadiren çok sevdiklerime bağırabilirim. Onun dışında fazlasının zarar olduğunu düşündüğüm bir özelliğim var. Fazla empati kuruyorum. Kendimi anında karşı tarafın yerine koyup hemen hak veriyorum ona. Dolayısıyla en az kendime hak veriyorum, ama bu kötü bir şey. Sonra zamansız yerlerde zamansız patlamalar olabiliyor.

Çalışmadığınız akşamlarınız nasıl geçer?
Yemek, sinema, bowling. Gece eğlenmeyi çok severim ama çok çıkmıyorum çünkü bir gece çıksam iki hafta yatıp dinlenmem lazımmış gibi geliyor. En iyisi güzel bir sinema ya da tiyatro, üstüne ya da öncesinde de yemek.

En büyük korkusu bir daha bir sinema filminde oynayamamak.

Fotoğraf: İsa Arslan

Sabah uyanınca ilk ne yaparsınız?
Hiçbir şey yapmam, çünkü belki de bir tek sabahları sinirli bir insan oluyorum. 10 saat bile uyusam sabah yedide kalkmak beni inanılmaz mutsuz ediyor. Saati beş dakika ileriye kura kura sonunda o kadar geç kalkıyorum ki alelacele hazırlanıp evden çıkmak zorunda kalıyorum. Ama eğer öğleye doğru, uykumu alıp iyi kalktıysam Nil'in (Karaibrahimgil) albümünü çalıyorum bangır bangır, onunla birlikte şarkı söyleyip dans ediyorum. Spor yapmak lazım aslında tabii. İzmir'deyken, yaz kış yüzerdim, lisanslı kosucuydum, basketbol oynardım falan ama buraya geldiğimden beri hiçbir şey yapmıyorum. Yapmak için vakit ve nakit lazım. Nakit olmaya başladı, vakit de olacak inşallah.

Hangi konuda zayıf hissediyorsunuz?
Gelmiyor aklıma. Kesin vardır ama şimdi aklıma gelmiyor.

Hangi konuda güçlü hissediyorsunuz?
Tek başıma ama hakikaten tek başıma, istediğim her şeyi başarmak konusunda güçlü hissediyorum kendimi. Benim için önemli olan tek başıma başarabilmek. Hiçbir şey havadan hop diye önüme gelsin istemem.

Ölümden sonra ne var?
Babam. Kavuşacağız inşallah.

En çok neden korkarsınız?
Aşık olamamaktan çünkü kolay kolay aşık olamıyorum. Sonra hayatta tatmin olamamaktan, şaşırma duygusunu yitirmekten, sorunlu olmaktan da korkuyorum. Bir de bu aralar oyunculuğun tadını aldım ya, bir daha bir sinema filminde oynayamamaktan korkuyorum.

En büyük düşünüz nedir?
Çok uzun vadeli hedefler belirlemem hiçbir zaman. Belki de bu yüzden daha kolay ve azimle gidiyorum. Bu Popstar bittiği anda, ki dört aylık askerlik diyorum ben buna, yazın üç ay çeşitli work-spop'lara katılmak istiyorum. Biraz kendime dönmek ve kendimi beslemek istiyorum çünkü şimdiye kadar oynadığım rollerde cepten yedim birazcık. Yaşıma uygun karakterlerdi. Onun için şimdi yeni deneyimler edinmem, biraz daha yaşamam ve gözlem yapmam lazım. Bununla ilgili hayaller kuruyorum.

Mutlu aşk var mı?
Mutlu aşk değil de mutlu anlar var.

Hangi kent sizin için özeldir?
İzmir. Orada doğdum büyüdüm, oranın kültürüyle yetiştim, arkadaşlarım, okulum orada. Dolayısıyla İzmir çok önemli benim için. Bir de baba tarafım Malatyalı. Oranın kültürünü de tanıma fırsatı buldum aile içinde. Yalnız gidip göremedim henüz. Babamın da vasiyetidir, o yüzden bu yaz gideceğim inşallah.

Hayatınız filme çekilecek olsa filmin adı ne olurdu?
İlk anda aklıma bir şeyler geliyor ama film adı gibi olmuyor. Mesela iyi kalplilik geliyor nedense. İyilik meleği falan gibi görmüyorum aslında kendimi ama iyi olmak için uğraşıyorum, ondan belki. "Babasının Kızı" olabilir. "Yaşadı Yaşıyor" olabilir. "Aşk" olabilir belki, bütün bir hayatı aşk olarak görürsek, ya da "Pippi Lotta Uzun Çoraplı Kız" diyelim gitsin.

Yeni sinema projeniz var mı?
Henüz yok. Şu anda Popstar'la meşgulüm. Çok yoğun ve garip bir dönemden çıktım. Normal bir insan için kolay değil. Bir anda bütün gözler üstünde oluyor, çok fazla sevgi alıyorsun, herkes seninle ilgileniyor ve sen durmadan kendinle ilgili bir şeyler anlatıyorsun. Kendini seven bir insan olmama rağmen bu kadar kendime dönmek beni bile rahatsız etti. Şimdi biraz uzaklaşıp olaylara, kendime dışarıdan bakmak ve dediğim gibi kendimi geliştirmek istiyorum. Onun için de yazla ilgili hayaller kuruyorum.

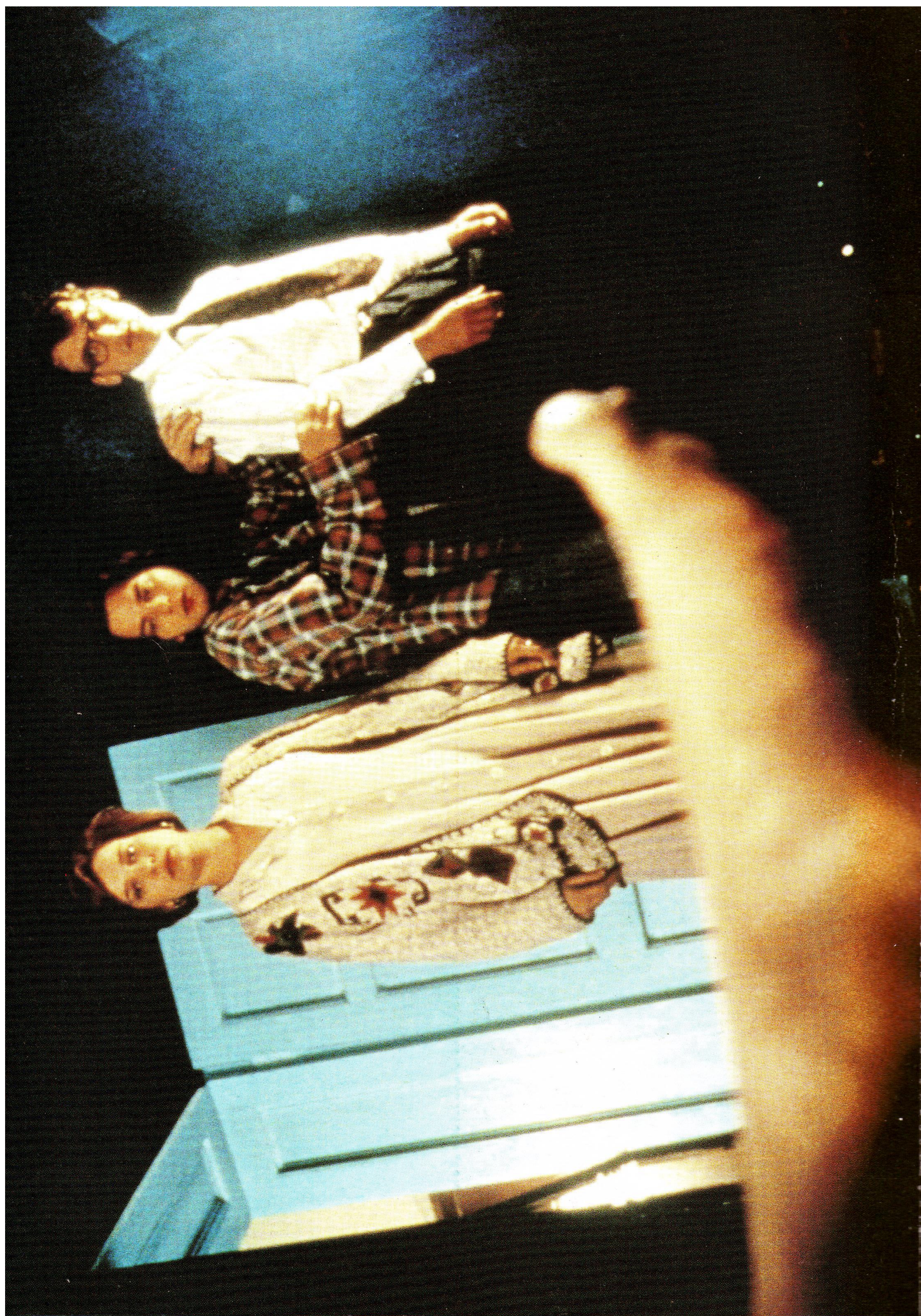
Şu anda doların kaç TL olduğunu biliyor musunuz?
Hiç bilmiyorum. 1.400 falan mı?

sinema KOLEKSİYON

SİNEMA TARİHİNDEN

MEZARINI DERİN KAZ

Leftfield'in başdöndüren müziği eşliğinde bir ormanın içinde tura başlayan kamera hızlı hareketlerle ilerler ve David'in (Christopher Eccleston) yüzünde durur. Daha sonraysa arkadaşlık üzerine sıkı bir monolog gelir. Danny Boyle'un 1994 yapımı ilk uzun metraj filminin müthiş açılışını unutmak pek mümkün değil. Evlerine aldıkları kiracının cesedini ve para dolu çantasını bulan üç arkadaşın yaşadığı değişimi anlatan bu kusursuz gerilim örneği, bir modern sinema klasiği olarak hafızamızda yer edinmiş durumda. Genç oyuncularının dinamik performanslarından da başarıyla faydalanan Boyle, çabucak İngiliz sinemasının yeni kurtarıcısı ilan edilmişti.

Geçmişinizden
kaçmak için ne kadar
uzağa gidebilirsiniz?

ANTHONY HOPKINS NICOLE KIDMAN

İnsan Lekesi

the Human Stain

Plutzer Ödüllü yazar Philip Roth'un romanından • 3 Oscar® Ödüllü yönetmen Robert Benton-senaryo Nicolas Meyer

bir REİS ÇELİK anlatısı

İNAT HİKAYELERİ

TUNÇEL KURTİZ

"İki koç başı
bir kazanda
kaynamaz"

RH Politik Yapımcılık Sunar

SABRİ TUTAL • KEMAL GÜLTEKİN • ALİ BAŞKAN

ASLI SULAN • REYHAN ULU • AŞIK MEMET • AŞIK İSRAFİL • KATİP AMCA • MECLİS EMMİ • VOLKAN ŞİRİN • NEZEKET KILIÇ

ortak yapımcı: ADİL KAYA • yapım koordinatörleri: LUCY WOOD - FRANK BECHER • teknik: MURAT BAKIR • ses: ROBERT F. KELLNER • montaj: OGÜN AYDONAT - EKREM ÇELİK - ROBERT F. KELLNER • kamera, senaryo ve yönetmen REİS ÇELİK

ÖZEN FİLM FONO FİLM FilmFernsehFonds Bayern EURIMAGES InterForum RH

John CUSACK Gene HACKMAN Dustin HOFFMAN Rachel WEISZ

JOHN GRISHAM NOVEL'İN EN ÇOK SATAN ROMANINDAN

JURİ

RUNAWAY JURY

YÖNETMEN GARY FLEDER

Gerçek. Sessizlik. Cinayet.
Para Herşeyi Satın alır.

REGENCY ENTERPRISES NEW REGENCY GARY FLEDER JOHN CUSACK GENE HACKMAN DUSTIN HOFFMAN RACHEL WEISZ "RUNAWAY JURY" BRUCE DAVISON BRUCE McGILL JEREMY PIVEN NICK SEARCY CHRISTOPHER YOUNG PETER AFTERMAN JEFFREY DOWNER ABIGAIL MURRAY WILLIAM STEINKAMP, A.S.C. NELSON COATES ROBERT ELSWIT, A.S.C. JOHN GRISHAM BRIAN KOPPELMAN DAVID LEVIEN RICK CLEVELAND MATTHEW CHAPMAN ARNON MILCHAN GARY FLEDER CHRISTOPHER MANKIEWICZ GARY FLEDER

ÖZEN FİLM www.ozenfilm.com.tr

BEKLEME ODASI

SENARYO VE YÖNETMEN ZEKİ DEMİRKUBUZ

ZEKİ DEMİRKUBUZ NUHAYAT KAVRAK NİLÜFER AÇIKALIN SERDAR ORÇİN UFUK BAYRAKTAR

YÖNETMEN YARDIMCISI DİLA TECİMER YAPIM SORUMLUSU FİLİZ PEKŞEN KAMERA SERKAN GÜLER-ENGİN ÖZKAYA

SES İSMAİL KARADAŞ KURGU-GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ -YAPIMCI ZEKİ DEMİRKUBUZ

DOLBY DIGITAL ÖZEN FİLM FONO film EFES

İNAT HİKAYELERİ

Yönetmen: Reis Çelik. **Oyuncular:** Tuncel Kurtiz, Sabri Tutal, Kemal Gültekin, Aslı Sulan, Ali Baskan, Reyhan Ulu, Asık Mehmet, Asık İsrafil, Katip Amca, Meclis Emmi. **Senaryo:** Reis Çelik. **Görüntü Yönetmeni:** Reis Çelik. **Müzik:** Anonim. **Kurgu:** Ekrem Çelik, Ogün Aydonat, Robert Kellner. **Sanat Yönetmeni:** Reis Çelik. **Yapım:** Türkiye-Almanya. **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 5 Mart.

Konu: Kıs aylarında köyün ulasımını saglayan at kızağına bir rakip çıkmıstır. Kızakçı Daso'nun rakibi minibüstür. Ama kızakçı kısın buz tutan Çıldır Gölü üzerinden kestirme bir yol tutturduğu için minibüsün göle giremeyeceğini ve yeni rakibinin kendisinden hızlı olamayacağını iddia etmektedir. Oysa minibüsçünün bu inatlasmadan galip gelmek için baska bir planı vardır. Bu ikilinin arasındaki yarış devam ederken kızak ve minibüsün yolcuları da birbirlerine inat üzerine öyküler anlatmaktadırlar.

Yönetmen: Yönetmen Reis Çelik bundan önce "Isıklar Sönmesin" ve "Hoscakal Yarın" isimli filmleri yönetmisti.

Oyuncular: Tuncel Kurtiz'in filmografisindeki bazı filmler sunlar: "Şeytanın Uşakları", "Krallar Kralı", "Üçünüzü de Mıhlarım", "Son Kuslar", "Sayılı Kabadayılar", "Konyakçı", "Haracıma Dokunma", "Güzel Bir Gün İçin", "Büyük Şehrin Kanunu", "Bitmeyen Yol", "Ben Öldükçe Yasarım", "Babasız Yasayamam", "Bir Caniye Gönül Verdim", "Sokaklar Yanıyor", "Hudutların Kanunu", "Zehirli Kucak", "Silahına Sarılan Adam", "Nikahsızlar", "Kanunsuz Dağlar", "Karanlıkta Vurusanlar", "Ağalar Savası", "Çirkin Kral", "Kanunsuz Yol", "Yiğit Yaralı Olur", "Krallar Ölmez", "Kuduz Recep", "Bana Kursun İşlemez", "Umut", "Otobüs", "Kanal", "Sürü", "Bereketli Topraklar Üzerinde", "Duvar", "Ask Ölümden Soğuktur", "Bir Aşk Uğruna", "İstanbul Kanatlarımın Altında", "Cemide ve Umudun Masalı", "Isıklar Sönmesin", "Akrebin Yolculuğu", "Tabutta Rövasata", "Hoscakal Yarın", "Usta Beni Öldürsene", "Şellale" ve "O da Beni Seviyor"...

sinema

İNSAN LEKESİ
THE HUMAN STAIN

Yönetmen: Robert Benton. **Oyuncular:** Anthony Hopkins, Nicole Kidman, Ed Harris, Gary Sinise, Clark Gregg, Kerry Washington, Mili Avital, Wenworth Miller, Jacinda Barrett, Harry Lennix. **Senaryo:** Nicholas Meyer (Philip Roth'un aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Jean-Yves Escoffier. **Müzik:** Rachel Portman. **Kurgu:** Christopher Tellefsen. **Yapım Tasarımcısı:** David Gropman. **Yapımcı:** Tom Rosenberg, Gary Lucchesi, Scott Steindorff. **Süre:** 106 dk. **Yapım:** ABD-Fransa-Almanya. **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 2 Nisan.

Konu: Coleman Silk genç ve gelecek vaat eden bir öğrenciyken ilk askı Steena onun hakkındaki bir sır yüzünden mahvolmustur. Yıllar sonra itibar gören bir profesör olduğunda ise kariyeri asılsız bir suclama sonucunda enkaza dönmenin esiğine gelir. Simdi esrarengiz bir yabancı olan Faunia'yla skandal denebilecek bir iliski yaşamakta ve bu iliski onu erotik bir yeniden uyanısla geçmisine geri götürmektedir. Onu yeniden hayata döndüren bu tutkusu, Faunia'nın eski kocası Lester'ın devreye girmesiyle tehlikeye düsecektir. Coleman çok geç olmadan gercek kimliğiyle yüz yüze gelmek zorundadır.

Yönetmen: Tecrübeli yönetmen Robert Benton'ın filmografisinde "Bad Company", "The Late Show", "Kramer vs. Kramer", "Still of the Night", "Places in the Heart", "Nadine", "Billy Bathgate", "Nobody's Fool" ve "Twilight" adlı filmler mevcut.

Oyuncular: Bugüne dek onlarca filmde yeralan Anthony Hopkins'in oynadığı filmlerden bazıları "The Lion in Winter", "The Girl From Petrovka", "A Bridge Too Far", "The Elephant Man", "The Bounty", "The Silence of the Lambs", "Howards End", "The Remains of the Day", "Shadowlands", "Legends of the Fall", "Nixon", "Surviving Picasso", "Instinct", "Hannibal" ve "Red Dragon". Nicole Kidman'ın yeraldığı bazı filmler ise sunlar: "BMX Bandits", "Dead Calm", "Days of Thunder", "Far and Away", "Malice", "To Die For", "Batman Forever", "The Portrait of a Lady", "Eyes Wide Shut", "Moulin Rouge!", "The Others", "The Hours", "Dogville" ve "Soğuk Dağ"...

sinema

BEKLEME ODASI

Yönetmen: Zeki Demirkubuz. **Oyuncular:** Zeki Demirkubuz, Nurhayat Kavrak, Nilüfer Açıkalın, Serdar Orcin, Ufuk Bayraktar, Eda Teksöz, Gütiz Pilge. **Senaryo:** Zeki Demirkubuz. **Görüntü Yönetmeni:** Zeki Demirkubuz. **Kurgu:** Zeki Demirkubuz. **Yapımcı:** Zeki Demirkubuz. **Yapım:** Türkiye. **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 27 Şubat.

Konu: Baskalarına göre idealist ve ilkeleri için yasayan, ama kendisine göre inançsız ve kibirli bir insan olan yönetmen Ahmet, Dostoyevski'nin Suç ve Ceza romanını filme çekmek istemektedir. Ancak hem çekeceği filme hem sevgilisi Serap ve yasadığı hayata karsı nedensiz bir kayıtsızlık içindedir. Kendini evine kapatmıs adeta bir yabancı gibi yaşamaktadır. Serap sonunda Ahmet'in bu yıkıcı ruh halini hayatında baska bir kadın olduğuna yorar. Uzun ve sancılı bir sorgu gecesinden sonra Ahmet sıkılıp hayatında biri olduğu yalanını uydurunca Serap evi terkeder. Bütün bunlar olurken asistanı Elif bir taraftan filmin hazırlık çalısmalarını sürdürmekte ve romanın kahramanı Raskolnikof'u oynayacak kisiyi aramaktadır. Fakat Ahmet, Elif'in deneme çekimlerine katılanlardan kimseyi beğenmez. Sonunda bir süre önce evine girerken yakaladığı, ancak polise teslim etmeden bıraktığı genç hırsızı oynatmaya karar verir. Ancak hırsızı nasıl bulacağını bilemez.

Yönetmen: Zeki Demirkubuz'un filmleri "C Blok", "Masumiyet", "Üçüncü Sayfa", "İtiraf" ve "Yazgı".

Oyuncular: Zeki Demirkubuz, Nurhayat Kavrak ve Ufuk Bayraktar bir sinema filminde ilk kez bu kadar önemli rollerde kamera karsısına geçtiler. Nilüfer Açıkalın'ın filmografisinde "Ada", "Zengin Mutfağı", "Yer Çekimli Asıklar", "Deniz Bekliyordu", "Kara Kentin Çocukları" ve "Harem Suare" gibi filmler mevcut. Serdar Orcin ise "Üçüncü Sayfa", "Yazgı", "Abdülhamit Düserken" adlı sinema filmlerinde yeraldı.

sinema

JÜRİ
RUNAWAY JURY

Yönetmen: Gary Fleder. **Oyuncular:** John Cusack, Gene Hackman, Dustin Hoffman, Rachel Weisz, Bruce Davison, Bruce McGill, Jeremy Piven, Nick Searcy, Cliff Curtis, Jennifer Beals, Celia Weston. **Senaryo:** Brian Koppelman, David Levien, Rick Cleveland, Matthew Chapman (John Grisham'ın The Runaway Jury adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Robert Elswit. **Müzik:** Christopher Young. **Kurgu:** William Steinkamp. **Yapım Tasarımcısı:** Nelson Coates. **Yapımcı:** Arnon Milchan, Christopher Mankiewicz, Gary Fleder. **Süre:** 127 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 27 Subat.

Konu: Wendell Rohr kocasının ölümünden çok uluslu bir silah sirketini sorumlu tutan genç bir kadının avukatlığını üstlenir. İlk bakısta kolay bir dava olarak görünen durum, silah lobisinin kazanmak için herşeyi mübah sayan tutumu, sınırsız mali gücü ve isini bilen avukatlarının belirmesiyle farklı bir hal alır. Davalı sirketin elindeki en önemli koz jüri seçmelerinde bulunacak olan acar jüri danısmanı Rankin Fitch'tir. Fitch davanın sonucuna karar verecek jürinin seçimi ve jüri üyelerinin yönlendirilmesi konusunda uzmandır. Olası jüri üyelerinin özel hayatlarını, zaaflarını, umutlarını arastırıp onları köseye sıkıstırmaktan çekinmez. Jüri odasının dısında bunlar olurken jüri üyelerinin arasında da tuhaflıklar yasanmaktadır. Jüri üyelerinden Nicholas Easter gizemli bir kadın aracılığıyla iki tarafın da avukatlarıyla temasa geçer.

Yönetmen: Gary Fleder bugüne dek "Things to Do in Denver When You're Dead", "Kiss the Girls / Kızları Öp", "Don't Say a Word" ve Impostor" adlı filmleri yönetti.

Oyuncular: John Cusack'ın filmografisi su filmlerden olusuyor: "Class", "Sixteen Candles", "Grandview, U.S.A.", "The Sure Thing", "The Journey of Natty Gann", "Better Off Dead", "Stand by Me", "One Crazy Summer", "Hot Pursuit", "Broadcast News", "Eight Men Out", "Tapeheads", "Say Anything...", "Fat Man and Little Boy", "The Grifters", "True Colors", "Shadows and Fog", "Bob Roberts", "Roadside Prophets", "Map of the Human Heart", "Money for Nothing", "Floundering", "Bullets Over Broadway", "The Road to Wellville", "City Hall", "Grosse Pointe Blank", "Con Air", "Midnight in the Garden of Good and Evil", "Chicago Cab", "This is My Father", "The Thin Red Line", "Pushing Tin", "Cradle Will Rock", "Being John Malkovich", "High Fidelity", "America's Sweethearts", "Serendipity", "Max" ve Identity"...

sinema

DİMES Light
Kalorisi az,
lezzeti dayanılmaz...
DİMES Light
KARIŞIK MEYVE
Nektarı
%50 Daha Az Kalorili
A-C-E
DİMES
DİMES Light